

Дейвид Гудинг

# **В училището на Христос**

Изследване на  
учението на Христос за светостта  
Йоан 13–17

Издателство **ВЕРЕН**  
площад „Славейков“ 1, София 1000

© 2000, The Myrtlefield Trust

Първо българско издание  
Издателство ВЕРЕН ЕООД  
площад „Славейков“ 1, София 1000  
Преводач: Екатерина Абаджиева  
Редактор: Юлиана Балканджиева  
Коректор: Мария Грекова  
Предпечатна подготовка: ВЕРЕН ЕООД  
Корица: ВЕРЕН ЕООД  
Печат: Лито Балкан АД

ISBN 954-8225-29-8

# Съдържание

ПРЕДГОВОР НА АВТОРА	7
ИСТОРИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ	8
ВЪВЕДЕНИЕ: <i>На училищния праг</i>	9
ОСНОВЕН КУРС: ПЪРВА ЧАСТ	17
А. ОЧИСТВАНЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ	
Предварителен преглед	18
1. Мястото и времето на обучение	19
2. Окъпването на новороденото	27
3. Постоянното умиване	41
4. Практическото умиване на краката	47
5. Онзи, който си вдигна петата	53
Б. РАЗОБЛИЧАВАНЕТО НА ПРЕДАТЕЛСТВОТО НА ЮДА	
Предварителен преглед	58
6. Същността на светостта	59
7. Разобличаването на човешкото предателство	67
8. Изявяването на Божията слава	73
В. ПОДДЪРЖАНЕТО, РАЗВИВАНЕТО И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕТО НА СВЕТОСТТА	
Предварителен преглед	78
9. <i>Отиването на Христос при Отца</i> <i>определя новите критерии</i>	79
10. <i>Безсилните последователи</i>	83
11. <i>Осигуряването на целта</i>	89
12. <i>Христос — Пътят до Отца</i>	97
13. <i>Христос — Истината за Отца</i>	107
14. <i>Христос — Животът, който ние</i> <i>споделяме с Отца</i>	113
15. <i>Прощалното завещание на Христос</i>	119
16. <i>Междучасието</i>	131
ОСНОВЕН КУРС: ВТОРА ЧАСТ	137
А. СВЕТОСТТА, КОЯТО РАДВА БОЖИЕТО СЪРЦЕ И ЧОВЕКА	
Предварителен преглед	138
17. <i>Една метафора с история</i>	139
18. <i>Лозарят и безплодните пръчки</i>	147
19. <i>Лозарят и плодоносните пръчки</i>	155

20. Връзката на пръчките с лозата и с лозаря . . .	161
21. Начинът на действие на лозата — модел, който пръчките трябва да следват по примера на Христовата любов . . . . .	169
22. Начинът на действие на лозата — модел, за подражание според обхвата на Христовата любов . . . . .	175
<b>Б. ИЗОБЛИЧЕНИЕТО НА ОМРАЗАТА НА СВЕТА</b>	
Предварителен преглед . . . . .	186
23. Омразата на света . . . . .	187
24. Величественният отговор на Бога на враждебността на света . . . . .	195
<b>В. ТАЙНАТА НА ЕФЕКТИВНОТО СВИДЕТЕЛСТВО, НЕУНИЩОЖИМАТА РАДОСТ, НЕПОКОЛЕБИМАТА СМЕЛОСТ И ОКОНЧАТЕЛНАТА ПОБЕДА НА СВЕТОСТТА</b>	
Предварителен преглед . . . . .	204
25. Свидетелството на Светия Дух: осъждането на света . . . . .	205
26. Свидетелството на Светия Дух: прославянето на Христос . . . . .	213
27. Явяванията на Христос след възкресението: източник на неунищожима радост . . . . .	221
28. Прощалното увещание на Христос и уверение в победата . . . . .	229
<b>ОСНОВЕН КУРС: ТРЕТА ЧАСТ</b> . . . . .	241
<b>А. МОЛИТВАТА НА УЧИТЕЛЯ</b>	
29. Синът докладва на Отца . . . . .	243
30. Синът се моли за запазването на вярата на Своите ученици . . . . .	251
31. Синът се моли за освещението и мисията на учениците Си в света . . . . .	259
32. Синът се моли за резултатите от мисията на учениците Си в света . . . . .	251
33. Синът се моли за всички Свои хора по целия път към дома и към славата . . . . .	279

# Предговор на автора

Първоначално тази малка книга беше написана, за да задоволи нуждите на руските читатели, повечето от които имат много малка или никаква възможност да изучават Писанието последователно или интензивно. Естествено тази читателска публика определи както стила, така и нивото на книгата.

Благодарно разположени и доброжелателни редактори от Gospel Folio Press ме убедиха, че книгата — дори и в този си вид — може да бъде полезна и за по-широк кръг читатели. Щастлив съм, че се съгласих с тяхното предложение и им благодаря искрено за цялата експертна помощ при публикуването ѝ.

Моля се Бог да благослови както тази книга, така и всички други техни публикации.

Дейвид Гудинг  
Белфаст  
Ноември 1995

# Исторически бележки

Преди близо двадесет века Христос е разпънат на кръст в Ерусалим по време на управлението на Пилат Понтийски, прокуратор на римската окупационна власт.

Това става по времето на еврейския празник Пасха. Точно преди да бъде предаден и арестуван от властите, а след това и екзекутиран, Исус поканва учениците Си в една къща в Ерусалим, за да празнуват Пасхата. Той използва случая, за да им предаде много паметни уроци, свързани със сърцевината на християнската вяра, природата на тяхното продължаващо общение с Него и преобразуването на техните характери и личности, така че те все повече и повече да могат да отразяват Неговата слава.

Когато идва времето да излязат от къщата, Исус все още не е завършил Своето поучение. И така, докато минават през тъмните улици на Ерусалим, наситени с враждебност към Него, Той продължава да ги поучава, като им казва как ще им даде сила да бъдат свидетели за Него в един свят, който често ще мрази и тях.

Исус е Учителят, а апостолите са Неговите ученици. Целта ни с тази книга е да се присъединим към учениците на Исус в Неговото училище и да учим уроците си заедно с тях.

# Въведение: на училищния праг

Несъмнено нашият свят е пълен с красота, като се започне от слънчевата светлина върху ослепително белия сняг и се стигне до пролетните и летните цветя, от руменината по лицето на младоженката до благородните черти, които животът е изваял върху лицето на нейната баба.

Но светът е дори още по-красив, отколкото изглежда на пръв поглед, и със сигурност много повече, отколкото имаме право да очакваме. Това е удивително. Поставете крилото на едно насекомо под микроскоп и ще видите, че то е едно конструктивно чудо. Поговорете с един физик, който току-що е открил начина на действие на някоя сложна система във Вселената, и той ще ви каже, че математическите уравнения, които я описват, са не само точни и верни, но и поразително елегантни и красиви.

Също така светът е пълен с радости и удоволствия, някои от които — като личностните взаимоотношения — са дълбоки и всеобхватни, а други — като уханията — макар и да не са жизненоважни, съществуват сякаш само за да ни доставят допълнителни и неочаквани наслади.

Но освен всичко това не можем да отречем, че нашият свят е пълен също и с грозота и мъка, твърде често напълно излишни. Защо иначе интелигентните и по общо мнение цивилизовани народи се избиват един друг? Защо богатите бизнесмени лъжат, за да натрупат още повече милиони към тези, които вече имат? Защо толкова много деца разбиват сърцата на своите родители? Защо някои жени са толкова жестоко и унищожително ревниви, а някои мъже — толкова безпощадно егоистични, агресивни и неверни?

Рано или късно нашият горчив опит от начина, по който ужасното човешко поведение унищожава всичко, което би мог-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ло да бъде красиво и радостно, повдига у нас всички тези въпроси. Защо не може целият живот да бъде красив и радостен? Защо всички ние понякога нараняваме дори онези, които най-много обичаме? Какво не е наред в нашия свят и в нас самите? Има ли все пак — както казва Библията — друг свят, където всичко е красиво и никаква грозота не може да го развали? Ако е така, има ли някаква истинска надежда да отидем там някой ден, или всичко е само една приказка за деца, една измислица, чиито илюзии помагат на хората да се примирят с несправедливостта на този свят, вместо да се борят да я премахнат? Ако е така, тогава непременно трябва да се отървем от тези илюзии, да се опитаме да подобрим поведението на хората и да направим света по-красив и по-радостен. Но как? Библията казва, че има една сила, която може да ни промени, за да можем да живеем красиво и радостно още в този свят, а не само на небето. В такъв случай как действа тя?

В тази връзка би било интересно да позволим на някои от първоначалните последователи на Исус Христос да ни кажат какво най-напред ги е привлякло към Него. Например Петър, рибарят от Галилея (който по-късно става апостол Петър), е груб, силен и практичен човек, свикнал да си осигурява прехраната чрез риболов в често пъти опасните води на Тивериадското езеро. Той не е нито особено сантиментален, нито особено религиозен. „Исус — казва той, — ни е призовал чрез Своята слава и съвършенство“ (2 Петр. 1:3). Това, което привлича Петър към Христос, е Неговата особена красота и величие на характера: Неговата сила и едновременно с това нежност; Неговата нравствена чистота и едновременно с това изключителна любов, доброта и търпение към съкрушените и грешни хора; Неговият изгарящ гняв против цялата несправедливост, извършена спрямо други хора, и едновременно с това готовност да прости страданието, нанесено лично на Него, без да търси отмъщение. Привлекателната сила на характера и поведението на Исус са толкова силни, че Петър оставя риболова и тръгва след Него. Възможността, която това решение му дава, да наблюдава Исус отблизо във всякакви ситуации, го убеждава, че има небе и че величието и славата на Неговия характер имат неземен произход.



## ПРИ УЧИЛИЩНАТА ВРАТА

Подобно впечатление Исус прави и на Йоан, другаря на Петър, който по-късно също става апостол: „И видяхме славата Му — казва Йоан (Йоан 1:14) — слава като на Единородния от Отца.“

Тези мъжествени и практични рибари са обхванати от едно дълбоко чувство. Те откриват, че повече не могат да се задоволяват с това, което сега те наричат свое предишно грешно поведение, и се изпълват с копнеж не само да бъдат с Исус, но и да бъдат като Него. Да бъдат „свети“, както казва Библията. И макар да чувстват, че копнежът им да живеят и да се държат като Исус, е един нереалистичен блян за такива практични хора като тях, Той ги уверява, че могат да го постигнат. Разбира се, не след дълго светът като цяло показва какво мисли за характера и начина на живот на Исус, като Го разпъва на кръст. Още веднъж Грозотата сякаш взима надмощие над Красотата. Но Исус възкръсва от мъртвите, казват Неговите апостоли; и Неговото възкресение отрицва — както за тях, така и за всички, които искрено вярват в Христос и досега — силата за истински християнски и свят живот в един толкова груб и объркан, прозаичен и практичен свят като нашия.

Тук обаче срещаме една трудност. За много хора думата „святост“ определено не е привлекателна. Тя събужда в тях отрицателни асоциации. Те смятат, че светостта е нещо, което отрича всичко приятно в живота. За тях светите хора са бледи отшелници, в които почти няма живот, а светостта е не само недостижима, но и няма никаква привлекателна сила за нормалните пълнокръвни хора.

Разбира се, светостта има и отрицателна страна. Но същото се отнася и за хирургията например. Положителната цел на хирургията е да направи хората физически здрави и силни. Но поради същата тази причина хирургията има изключително отрицателно отношение към микробите и раковите образувания. Така и светостта има за цел да направи хората нравствено чисти, силни и прекрасни, с красота като тази на самия Създател. Но поради тази причина тя очевидно има отрицателно отношение към всичко, което може да опозори Създателя, да унижи Неговите творения и да оскверни, поквари и унищожи хубавите неща в живота. Разбира се, светостта е противник на някои неща, които сега изглеждат приятни. За младия наркоман следващата доза кокаин изглежда най-привлекателното и приятно нещо на света. Той не може да види това, което виждат

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

другите — че колкото и приятни да изглеждат наркотиците, те разрушават мозъка. По същия начин и отмъщението може да изглежда много сладко; но то не само наранява жертвата, а и уврежда душата на човека, който му се наслаждава.

Затова имаме нужда от Христос, който ни учи каква е истинската красота, каква е истинската святост и как ние също можем да станем свети, какъвто е бил Той, докато е бил на земята, и какъвто е сега, когато е в небето. Сега сме поканени да вземем участие в Неговия курс на обучение по тази тема.

### **НАШИТЕ СЪУЧЕНИЦИ**

И така, нека отидем сега и нека се запознаем с нашите съученици, които също са участвали в този курс по святост, когато е бил проведен за първи път от Христос. Той е записан за нас в Евангелието от Йоан от 13-та до 17-та глава. Фактът, че тези ученици са апостоли, може да ни накара да помислим, че за нас няма място в такъв клас, и че учението на Христос за светостта е подходящо само за религиозни специалисти. Но това е много далеч от истината. Никой от апостолите не е възпитаник на някое от богословските училища на своето време и никой няма особено добро образование. Колкото до това, че те са специалисти, самият Христос ги описва като бебета в богословски и интелектуален смисъл (Лука 10:21). И наистина, когато ги слушаме какви въпроси задават на Христос в процеса на обучение, най-вероятно ще стигнем до заключението, че те схващат нещата толкова бавно, колкото понякога и самите ние.

Всъщност това са много различни хора. Някои са като рибаря Петър: груби, смели и практични; работници, които знаят колко трудно се печели хлябът и се издържа семейство. Самият Петър е енергичен и отзивчив човек, винаги готов да изкаже мнение или да даде отговор, склонен да ръководи и да говори вместо другите, и едновременно с това много невъздържан — първо говори и действа, а след това мисли. За разлика от него Матей е спокоен и пресметлив човек. Преди да откликне на призива на Христос, той натрупва много пари като бирник в служба на омразните римляни. При обръщението си той се отказва от тази социално неприемлива работа, но способността му да прави подробни и подредени записки е използвана след това от

## ПРИ УЧИЛИЩНАТА ВРАТА

Светия Дух, за да напише чрез него разказ за живота на Христос — Евангелието според Матей.

Йоан и Яков са амбициозни и предприемчиви хора. За тях е без значение колко трябва да се трудят или какво трябва да жертват, стига да могат да си осигурят най-високите места в царството на Христос (Марк 10:35–45). Тяхната амбиция не е съвсем почитена и, за съжаление, чувството им за справедливост понякога е примесено с жестока отмъстителност (Лука 9:51–56). Писанието показва, че Филип е кротък и общителен (Йоан 12:21); Тома — трезв и упорит човек, който не се страхува да изрази открито своите съмнения и затруднения във вратата (Йоан 11:16; 20:24–29); а Симон Зилот преди обръщението си е краен политически активист, обратно на Матей, който сътрудничи на окупационната власт. Останалите ученици са тихи хора. Ние никога не ги чуваме да казват нещо, но това не означава, че те са несериозни ученици. И най-накрая остава една тъмна фигура — този, който държи общата каса на групата. Той обаче не е истински ученик и в крайна сметка е разобличен като предател.

И така, сега и ние самите — независимо от нашите личности и характери, нашето политическо, културно или социално минало — можем спокойно да се включим като съученици на подобни мъже в училището на Христос.

## УЧИЛИЩЕТО

Всъщност не всички уроци са предадени на едно и също място. И за това има причини. Светостта има две страни. Едната е нашата любов и посвещение на божествените Личности на Триединството, нашето желание да общуваме с Тях и да им позволяваме да ни показват Своята любов, да ни учат на Своята воля и желание за нас, за да им направим в сърцето си дом тук, на земята, така както Те един ден ще ни направят дом при Тях на небето. Тази част от учебния план Исус предава много уместно в тихото уединение на една гостна стая, където Той и Неговите ученици се срещат, за да отпразнуват еврейската Пасха. И докато те си почиват по ориенталски обичай около трапезата в една близка и сърдечна обстановка, Христос им показва, че светостта не е толкова въпрос за спазване на правила и наредби (въпреки че има много заповеди за спазване), а е пре-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ди всичко въпрос на любов — нашият отклик на любовта на Бога, която Той ни е показал чрез Своя Син Исус Христос.

Но светостта има и друга страна, защото истинската святост не ни кара да избягаме от живота и да се затворим далеч от света като духовни отшелници. Истинската святост завежда Христовите ученици в света с целия негов грях и враждебност към Бога. И там от тях се очаква да свидетелстват смело за Христос, като живеят така, че да прославят Бога и да показват Неговата святост, като изобличават греха и едновременно с това въплъщават и изявяват Божията любов към всички Негови творения, независимо колко грешни могат да бъдат те. За да ги научи на тази страна на светостта, Христос извежда учениците Си от удобството и уединението на гостната стая и ги повежда по улиците на Ерусалим, където нощната атмосфера е натезнала от омразата на Неговите врагове, които, заедно с предателя Юда, вече са измислили плана за Неговото унищожение. И там, по улиците на града, по пътя за Гетсиманската градина, където Той е арестуван и отведен на смърт чрез разпъване, Христос съвсем уместно им преподáva тази втора страна на светостта.

## УРОЦИТЕ

За тях можем да кажем следното: поученията на Христос не са пълни със сложни и абстрактни идеи, които би могъл да разбере само някой учен философ или богослов. Те са толкова прости, колкото може да ги направи божествената мъдрост на Христос. Това, че Създателят може да говори на умовете и сърцата и на най-простичките. Свои хора, е белег на Неговата гениалност.

И въпреки че тези уроци съдържат много подробности, главните елементи и в двете части на курса са малко на брой и съвсем ясни. Те могат да се определят така:

ВЪТРЕ В ХРИСТИЯНСКАТА  
ОБЩНОСТ (глава 13–14)

I. Онагледената притча с умиването на краката: основната Божия грижа за нашето осветление (13:1–2).

II. Изобличаването на предателството на Юда: показване на основния принцип на светостта (и несветостта) (13:21–32).

III. Отиването на Христос при Отца: неговата цел и значение за усъвършенстването на нашата святост (13:33–14:31).

ВЪН В СВЕТА  
(глава 15–16)

I. Притчата за лозата и пръчките: основната Божия грижа за развитието на нашето свидетелство в света (15:1–17).

II. Изобличаването на омразата на света: как това ни помага да разберем враждебността на света към нашето свидетелство (15:18–27).

III. Отиването на Христос при Отца: неговата необходимост и значение за нашата победа над света (16:1–33).

## ДВЕТЕ СТРАНИ НА СВЕТОСТТА

Когато видим, че голяма част от това, което се учи в първата част на курса, се повтаря във втората му част (както личи и от таблиците в 16-та глава), ще ни бъде много по-лесно да следим и да разбираме дори и подробностите.

Както много от нас ще почувстват, главната трудност не се състои в следването и разбирането на Христовото учение за светостта, а в прилагането му на практика. За много хора представата за „светия“ е човек, който чрез строга религиозна дисциплина и почти свръхестествено въздържание достига след много години до изключително високо ниво на осветление; и те почти инстинктивно чувстват в сърцата си, че изобщо не биха могли да носят такъв тежък товар.

Но тази представа за начина, по който човек става светия, е ужасно изкривена. Чуйте условията, които Христос поставя на едно друго място в поканата Си да се присъединим към Неговото училище:

*„Елате при Мен всички, които сте отрудени и обременени, и Аз ще ви дам почивка. Вземете Моето иго върху себе си и се научете от*

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

*Мен, защото съм кротък и смирен по сърце; и ще намерите покой на душите си. Защото Моето иго е благо и Моето бремене е леко“ (Мат. 11:28–30).*

Наистина, Христос очаква от Своите последователи да пазят заповедите Му и да се трудят упорито, за да ги прилагат на практика, но причината, поради която Неговото иго е благо и Неговото бремене е леко, ще стане ясно в уроците, които следват. Тя се състои в това, че всяка необходима основна стъпка в изграждането на светостта се постига не с това, което ние правим за Него, а с това, което Той прави за нас; не с нашите усилия, а с Неговата сила. Преди всичко Христос не просто ни призовава да живеем Христоводобен живот: Той насажда в нас Своя собствен живот, за да имаме потенциала и средствата, с които да живеем този живот. В края на краищата, няма смисъл да казваш на някого да напише симфония, ако не си му дал специален музикален талант за това. Така ще открием, че първият урок на Христос за светостта е следният: Той има силата да насади в нас живота на Светия Дух, без който не можем и да започнем да бъдем свети (13-та гл.).

По-нататък Той определено ще поиска от нас да Му направим дом в своите сърца още тук на земята; но не и преди да ни съобщим, че Той ще ни приготви дом в дома на Своя Отец, и да ни обещае, че ще дойде отново и ще ни заведе там (14-та гл.).

Христос, разбира се, ще очаква от нас да показваме плода на Духа — любов, радост, мир и т. н. — по начина, по който живеем, но това няма да стане без Неговата помощ, само с нашите собствени усилия. Ние не сме Лозата, която ражда този плод: Той е тази Лоза. От нас се очаква да бъдем само пръчките, които получават от Него живота, благодатта и силата за устояване, за да бъде възможно раждането на плода (15-та гл.).

Да, последователите на Христос трябва да свидетелстват смело за Него в този враждебен свят. Но главната отговорност за това свидетелстване не е тяхна: Светият Дух, изпратен от Отца в Христовото име, носи главната тежест на тази световна задача. Последователите на Христос са само младши съработници на Светия Дух (16-та гл.).

При тези условия всеки може да стане свят. Затова нека тръгнем веднага и нека влезем в Христовото училище.

**ОСНОВЕН КУРС: ПЪРВА ЧАСТ**

**A. ОЧИСТВАНЕТО НА  
УЧЕНИЦИТЕ**

# Предварителен презлед

В тази част ще научим кой е основният път, по който Бог ни прави свети и красиви.

Този път има за цел да ни освободи от нашите греховни наклонности и от недостатъците на нашите характери, които Библията нарича образно „петна“, „бръчки“ и „тъмнина“.

Той се състои от:

1. *Новорождението, което Светият Дух извършва в нас.*

– То е представено метафорично (а не буквално) като еднократно окъпване.

– То е абсолютно необходима първоначална духовна опитност.

– То дава нов живот, нови желания и нови сили.

– Без него истинската святост е невъзможна.

– Веднъж преживяно, то няма нужда да се повтаря повече.

2. *Очистването и обновлението на сърцето, ума и действията, които Господ Исус извършва вътре в нас.*

– То е представено метафорично (а не буквално) като многократно умиване на краката.

– То е процес, който постоянно трябва да се преживява, за да се поддържа практическото общение с Господ Исус.



# 1

## Мястото и времето на обучение

*„А преди празника на Пасхата Исус, като знаеше, че е настанал часът Му да премине от този свят към Отца, като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби“ (13:1).*

Първоначалното място на курса на обучение, който ще посещаваме, е наистина точно подбрано. В продължение на три години Христос живее, работи и пътува с дванадесетте мъже, които са Негови апостоли; и те всички (с изключение на един) Го обичат, служат Му и жертват домашните си удобства и световните богатства, за да Го следват. И изведнъж (или поне така изглежда) Той ги напуска! Как да разбират това?

Той вече няколко пъти им е казал, че трябва да ги остави. Но те, също както и ние, не чуват това, което не желаят да чуят; и много скоро го забравят. Тази нощ Той отново трябва да им каже подробно и безпогрешно ясно: „Трябва да ви оставя! Трябва да си отида!“ Тази вест ги поразява и обърква. И когато няколко часа по-късно учениците виждат насилствената смърт, чрез която Той си отива, те са смазани и съкрушени от изненада, скръб, страх и ужасното чувство на изоставеност. Естествено, тяхната обърканост не трае дълго. След три дни те са преобразени чрез Неговото възкресение. Четиридесет дни по-късно Той се възнеся в небето и ги оставя още веднъж. Този път за постоянно.

Но защо, питаме се ние, Той трябва да ги остави? Това е въпрос, който засяга нас днес също толкова силно, колкото е засягал и първите ученици. Ако Исус е бил и е Божият Син, изпратен от Бога в света, за да ни спаси, Той е могъл да остане тук, кол-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

кого е искал. Защо тогава е останал толкова малко? Времето, което Исус е прекарал със Своите ученици, за да ги обучава, да проповядва на множествата и да прави чудеса, е било малко повече от три години. Нямало ли е да им помогне много повече, да убеди и да спаси много повече хора, ако беше останал по-дълго? Защо е трябвало да напусне учениците Си толкова скоро?

Нека изясним нещо: това е станало така не защото Исус е престанал да се интересува от Своите ученици или защото любовта Му към тях е намаляла. Йоан казва: „като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби“, тоест колкото бе възможно (13:1).

Също така Исус не е бил изхвърлен от света от враговете Си против волята Си, като беззащитна жертва на тяхната омраза, безсилен да помага повече на учениците Си. Не! Той е напуснал света съзнателно, за да „премине... към Отца“ (13:1). От този момент нататък Той е бил издигнат от Бога до положение, което Му дава върховна власт над вселената: „и Го сложи да седне от дясната си страна на небесата, далеч над всяко началство и власт, и сила, и господство, и всяко име, с което се наименоуват, не само в този свят, но и в бъдещия“ (Ефес. 1:20,21). Неговото излизане от света не е било нито насилствено изгнание, нито дори тактическо отстъпление.

Но ние пак питаме защо все пак Исус е трябвало да остави учениците Си толкова скоро. Отговорът е следният: защото Той е бил твърдо решен да направи учениците Си свети, а единственият начин да ги направи такива, е бил да ги остави. Това може да ви прозвучи доста странно, но то е вярно и в този курс ние ще научим защо това е така. Исус е могъл да остане с учениците Си по-дълго и да им даде много повече уроци по етика например, отколкото им е дал в Проповедта на планината. Може би така те са щели да схванат по-пълно Божиите норми за святост, но това само по себе си никога не би ги превърнало в свети хора, защото не би им дало силата, с която биха могли да живеят според тези норми. Единственият начин, чрез който Той е могъл да им даде необходимата сила, за да станат най-напред свети и да могат след това да водят свят живот, е бил, като Той самият си е отишъл.

Нека осъзнаем добре това. Христос не е като някой тенисист, който се бори смело през целия турнир, но загубва пос-

## МЯСТОТО И ВРЕМЕТО НА ОБУЧЕНИЕ

ледния мач и затова си отива у дома. Той дори не е като някой шампион, който спечелва последния мач и след края на състезанието, се оттегля от спорта. За Христос отиването у дома при Отца е етап от самото състезание, задължителна част от процеса и пътя за осветяване на Неговите ученици. И не само на учениците от онова време, а на всички Негови ученици оттогава насам.

И така, това е главният урок, който Господ Исус дава на Своите апостоли в училището по святост в последните часове, преди да ги остави.

## **УВЕРНОСТТА НА УЧИТЕЛЯ**

*„И по време на вечерята, когато дяволът вече беше внушил в сърцето на Юда Симонов Искаримотски да Го предаде, Исус, като знаеше, че Отец е предал всичко в ръцете Му и че Той от Бога е излязъл и при Бога отива...“ (13:2,3).*

Исус наистина възнамерява да направи учениците Си светии! Но не трябва ли преди това да попитаме: „Каква реална надежда за успех има Той за това?“ В края на краищата това са хора, които Той лично е избрал и призовал да Го следват, и е прекарал три пълни години, за да ги поучава и да ги упражнява, насърчвайки ги с личното Си приятелство и пример, и въпреки това вижте ги сега! Те са събрани, за да ядат за последен път заедно, преди Той да умре. Но стаята, в която се намират, е взета под наем и няма слуга, който да извърши простия ритуал (характерен за Средния изток по онова време) на измиването на краката на гостите преди ядене. И нито един от учениците няма съзнанието, нито му идва на ум да извърши този жест на любезност към Господ Исус, а още по-малко към другите ученици, така че Господ е принуден да го направи сам (13:5–12). Какви егоистични и егоцентрични хора! Всъщност точно като нас.

И не само това. В този изключително свят момент, когато връзките на приятелството би трябвало да са най-силни, един от учениците, Юда Искаримотски, уточнява в ума си подробностите на плана за предаването на Христос. Преди да дойде краят на нощта, той ще предаде Христос на смърт за тридесет сребърника!

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Малко по-нататък на трапезата седи друг ученик — Петър. Той шумно заявява колко много обича Исус и обещава да Му бъде верен и да Го следва дори и в затвора и в смъртта, ако се наложи. Той дори искрено мисли това, което казва. Но от искреността му няма особена полза. Няколко часа по-късно, още при първия намек за преследване, смелостта му се свива като къс изгоряла хартия и той се отказва три пъти от Исус. Останалите десет ученици не са по-добри от него. Когато идва критичният момент на арестуването на Исус, те всички Го изоставят и хукват да бягат, за да спасят живота си.

Каква надежда има изобщо тези мъже да станат свети? Те знаят всичко за нравственото учение на Исус, но откъде ще дойде необходимата смелост, за да могат да го прилагат в този зъл и враждебен свят? И откъде ще дойдат необходимата любов и вяност, благодат и сила, решителност и устояване?

Може би Исус е надценил любовта, верността и добрите намерения на Своите ученици? Или е подценил окаяната егоистичност, слабост и непостоянство на човешкото сърце? Не! Той познава учениците Си съвършено. Знае, че Юда възнамерява да Го предаде (13:11) и че Петър ще се отрече от Него (13:36–38). Той съзнава също, че зад коварството на Юда и слабостта на Петър стои една още по-ужасна сила, която използва и двамата, за да осуети, ако може, предварително всички намерения на Исус. Защото този, който е вложил в сърцето на Юда да предаде Исус, е самият Сатана (13:2). И сега, в този стратегически момент, той е поставил Юда на масата срещу Исус, за да Му се подиграе с тази близка и очевидно гибелна измяна. Той е също така и този, който ще хвърли апостолите в паника, за да изоставят Исус при Неговото арестуване, и ще принизи Петър до нивото на лъжец и страхливец по време на процеса срещу Исус (Лука 22:31,32).

Исус знае всичко това. Той не храни никакви илюзии за предполагаемата сила на характерите на Своите ученици. Но точно тук е главният момент — че знаейки всичко за тях, Той въпреки това се решава да ги превърне в истински свети мъже, в истински живи светици. И така, без изобщо да се обезсърчава от тяхната слабост и силата на съпротивата срещу Него, Той започва да им преподава Своите уроци по святост.

Но откъде идва тази Негова увереност? Йоан ни казва (в 13:3), че в този момент Господ Исус съзнава две неща. Първо-

## МЯСТОТО И ВРЕМЕТО НА ОБУЧЕНИЕ

то е, „че Отец е предал всичко в ръцете Му“; тоест, че Бог Му е дал пълната върховна власт, така че нищо не е извън Неговия контрол. Малко преди това Христос казва: „Никой не Ми го отнема [живота], а Аз от Себе Си го давам. Имам право да го дам и имам право пак да го взема. Тази заповед получих от Своя Отец“ (Йоан 10:18).

Второ, Исус знае, че е дошъл от Бога и че отива при Отца (13:3). Това е планираният обхват на Неговата мисия в нашия свят. Той е дошъл с цялата власт на Бога за Себе Си, но не за да остане! Неговата мисия не може да бъде пълна, ако Той не се върне при Отца, и нищо не може да Му попречи да постигне тази цел.

В опита си да попречи на Христос и да осуети мисията Му, Сатана коварно организира Неговото предаване и разпъване. Каква заблуда! Защото именно страданията на кръста стават средството, чрез което Христос осигурява прощение за всички повярвали в Него, като по този начин ги освобождава и ги прави способни да започнат един истински живот на святост. В опита си да унищожи влиянието на Христос върху хората, Сатана се стреми да Го изхвърли от света чрез жестоко убийство. Но излизането на Христос от този свят чрез възкресението и възнесението при Отца освобождават точно тази сила, от която се нуждаят Неговите ученици, за да водят свят живот. Опитът на Сатана да осуети намерението на Христос да превърне учениците Си (и милиони хора като тях) в истински свети хора, в крайна сметка съдейства за осъществяването на това намерение. Никаква съпротива не може да бъде достатъчно силна или достатъчно хитро скроена, за да го осуети.

В Своята увереност Исус става от трапезата, за да даде на учениците Си първия урок по святост, и тази Негова увереност става източник на тяхната собствена увереност, че един ден те със сигурност ще достигнат Божията слава. Чуйте какво казва апостол Павел: „*Но знаем, че всичко съдейства за добро на тези, които любят Бога, които са призвани според Неговото намерение. Защото, които предумна, тях и предопредели да бъдат съобразни с образа на Неговия Син, за да бъде Той първороден между много братя; а които предопредели, тях и призова, тях и оправда; а които оправда, тях и прослави... Понеже съм уверен, че нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашното, нито бъдещето, нито сили, нито височина, нито дълбочина, нито кое да било*

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

*друго създание ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христос Исус, нашия Господ“ (Римл. 8:28–30,38,39)! Подобна уереност кара сърцето на вярващия да ликува.*

Нека сега, преди да започнем първия урок, да спрем за малко, за да се потопим в атмосферата на училището.

### **АТМОСФЕРАТА НА УЧИЛИЩЕТО**

Едно дете, което отива на училище за първи път, или студент, който влиза в университета, обикновено се безпокои за много неща. Трудно ли ще бъде обучението? Какви ще бъдат преподавателите? Приятелски настроени ли, дружелюбни и търпеливи ли, или студени, затворени и възискателни? Ще ги интересува ли дали учениците им се учат добре, или се провалят?

Освен това, една покана за участие в курс, в който Христос ще бъде личен Учител на всеки ученик, може да изглежда за много хора страшно непривлекателна. Тяхната представа за Христос е тази на прославения Божи Син, Всемогъщия Владетел на вселената, заобиколен от стезнати редици от ангели, патриарси и светии. Той е величествен, но напълно отдалечен от обикновените и слаби простосмъртни — толкова отдалечен, че те биха предпочели да не общуват пряко с Него, а чрез един или двама посредници.

Но колко различна е атмосферата в горната стая, в която Христос преподава на учениците Си тези уроци по святост, точно преди да умре. Първата част на курса се провежда на вечерята, докато Христос и учениците Му седят около трапезата и ядят, разговаряйки. Обстановката е дори още по-обикновена и задушевна, отколкото се предполага от думата „седят“. По източен обичай те всъщност лежат на тънки килимчета около ниска кръгла маса, като се подпират на левия си лакът, а дясната им ръка е свободна, за да си взимат от храната. И когато един от учениците, който лежи до Исус, иска да Го попита нещо, той просто и естествено се обляга на гърдите Му и Го поглежда в лицето (13:25). Никой не се страхува да Го прекъсне и да Му каже, че не разбира нещо (14:5–10,22,23). Веднъж Петър дори възразява против нещо, което Исус прави. Това, разбира се, е глупаво от негова страна, но фактът, че той не се страхува да го направи, показва колко спокойни се

## МЯСТОТО И ВРЕМЕТО НА ОБУЧЕНИЕ

чувстват те в присъствието на Господа. А това, на свой ред, показва колко милостив и отзивчив Учител е Той.

Малко по-късно Исус се възнеся в небето, където се намира и сега, но в сърцето Си Той не се различава от онзи Исус, който вечеря с учениците в горната стая. „Исус Христос е същият вчера, днес и до века“, казва Библията (Евр. 13:8). И така, докато се опитваме да следваме уроците, които Той преподава на Своите ученици в горната стая, ние можем да Му задаваме въпроси в молитва точно толкова свободно, колкото те правят това в прекия си разговор с Него.





## 2

# Окърпането на новорождението

*„А преди празника на Пасхата Исус, като знаеше, че е настанал часът Му да премине от този свят към Отца, като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби. И по време на вечерята, когато дяволът вече беше внушил в сърцето на Юда Симонов Искариотски да Го предаде, Исус, като знаеше, че Отец е предал всичко в ръцете Му и че Той от Бога е излязъл и при Бога отива, стана от вечерята, сложи настрана мантията Си, взе кърпа и се препаса. После наля вода в умивалника и започна да мие краката на учениците и да ги изтрива с кърпата, с която бе препасан. И така, дойде при Симон Петър. Той Му каза: Господи, Ти ли ще ми умиеш краката? Исус в отговор му каза: Това, което Аз правя, ти не знаеш сега, но ще разбереш след това. Петър Му каза: Ти никога няма да умиеш моите крака! Исус му отговори: Ако не те умия, нямаш дял с Мен. Симон Петър Му каза: Господи, не само краката ми, а и ръцете и главата! Исус му каза: Който се е окърпал, няма нужда да умие друго освен краката си, а е цял чист; и вие сте чисти, но не всички. Защото Той знаеше кой щеше да Го предаде; затова и каза: Не всички сте чисти“ (13:1–11).*

*„Който се е окърпал, няма нужда да умие друго освен краката си, а е цял чист; и вие сте чисти, но не всички. Защото Той знаеше кой щеше да Го предаде; затова и рече: Не всички сте чисти“ (13:10,11).*

Напълно естествено е Господ да започне Своето учение за светостта с урок за необходимостта от очистване. Всички ние сме омърсени от безброй грешни мисли и действия; и е съвсем очевидно, че ако изобщо искаме да бъдем свети, ще имаме нужда от умиване, и то постоянно умиване. Трябва ли тогава да се учудваме, че Господ Исус, който е съвършеният Учител, показва

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

нуждата от нравствено и духовно очистване чрез един нагледен урок или притча, измивайки с вода краката на учениците Си?

В отговор на забележка от страна на Петър, нашият Господ заявява един основен принцип на духовното очистване, чието удивително величие ни завладява неудържимо от страниците на Писанието: „Който се е окъпал, няма нужда да умие друго освен краката си, а е цял чист.“

Цял чист? Как може човек да бъде цял чист — нравствено и духовно — докато е все още на земята? Може би Христос говори за бъдещето: че всички вярващи ще бъдат впоследствие съвършено чисти, когато стигнат у дома на небето? Не, Христос не говори за бъдещето. Неговите ученици още не са в небето. Независимо от това Той казва: „Вие сте чисти.“ Те са били „окъпани“. Те са напълно чисти; отсега нататък трябва да мият само краката си.

Какво може да ни каже тази нагледна притча?

Нека видим най-напред какво може да ни каже притчата за окъпването.

Първо, това очистване е духовно (13:10,11). Това става ясно от забележката на нашия Господ към Неговите ученици: „И вие сте чисти, но не всички.“ Евангелието обяснява защо Христос добавя „но не всички“. Той има пред вид Юда, който много скоро ще Го предаде, и Господ знае това. Другите ученици са окъпани и чисти. Но Юда не е чист, защото не е окъпан. С това нашият Господ не иска да каже, че Юда не е ходил скоро на баня. Той говори за факта, че макар и апостол, Юда никога не е преживял духовното очистване; той не е истински ученик на Исус и никога не е бил такъв (Йоан 6:70,71). Следователно окъпването, за което говори Исус, е очистване с духовна, а не с материална вода. Юда дори може и да се е кръстил, но той не е бил окъпан духовно.

Второ, окъпването е първоначална опитност на очистване. В тази нагледна притча с умиването на краката Петър най-напред възразява срещу идеята Господа да му умие краката, а после отива в другата крайност и иска от Него да му умие не само краката, но и ръцете, и главата. И точно тези думи предизвикват отговора на Господ Исус: „Който е бил окъпан, има нужда да си умие само краката, защото иначе е цял чист.“ Следователно най-напред е окъпването, което прави човека изцяло

## ОКЪПВАНЕТО НА НОВОРОЖДЕНИЕТО

чист и след което той по-късно трябва да си мие само краката. Така е и в духовната реалност, към която сочи притчата. Най-напред идва духовното окъпване: то е първоначалното очистване на ученика. Това, което отговаря на умиването на краката в притчата, е последващото го и по-малко (но също много важно) всекидневно умиване.

Трето, окъпването е еднократна и напълно достатъчна опитност. Тази нагледна притча се основава на един ориенталски обичай от онова време. Когато някой е бил канен на гости, той най-напред се окъпвал целия у дома (или в обществена баня) и след това е отивал на гости. Но докато е вървял към дома на домакиня, краката му са се покривали с прах или кал и когато е стигал там, някой слуга е измивал краката му, преди да влезе в стаята за гости. Слугата не го е окъпвал целия отново, защото това не е било нужно. В истинския живот, разбира се, човекът все някога се е окъпвал отново, но в притчата окъпването не се повтаря, то е еднократно; същото се отнася и за голямата реалност, към която то сочи.

За да открием какво представлява това окъпване в действителност, трябва да се обърнем към останалата част от Новия Завет. Когато правим това, нека помним, че то трябва да отговаря на следните три условия: да бъде духовно, да бъде първоначално и да бъде еднократно.

## **ОКЪПВАНЕТО Е УМИВАНЕТО НА НОВОРОЖДЕНИЕТО**

Някои хора мислят, че с окъпването Христос има предвид факта, че Той може да очисти съвестта ни от вината за нашите грехове, защото Той е платил за тях чрез Своята смърт на кръста и проливането на Своята кръв. И това е така. В момента, в който ние положим доверието си в Христос, Бог ни уверява, че „кръвта на Исус (Христос), Неговия Син, ни очиства от всеки грях“ (1 Йоан. 1:7). Това очистване е толкова изчерпателно и пълно, че Бог може да ни обещае: „И греховете им и беззаконията им няма да помня вече“ (Евр. 10:17). Но когато нашият Господ иска да покаже символично, че чрез Неговата кръв ние имаме очистване и прощение на греховете, Той напълва чаша с вино (а не с вода), дава я на учениците Си и им казва да я изпият, а не да се окъпят в нея (Мат. 26:27,28). Символът, който Той използва в нагледната притча в Йоан 13 обаче не е

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

вино, представляващо Неговата кръв, а вода. Тя сочи към това друго величествено и еднократно очистване, което Христос предлага на всички, дошли при Него с истинско покаяние и вяра: окъпването на новороденото.

### **КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ОКЪПВАНЕТО НА НОВОРОЖДЕНИЕТО И КАКВО ПРАВИ ТО**

И така, какво на практика е „окъпването на новороденото“? Какво действително събитие в живота на един човек представлява то?

Отговора на тези въпроси можем да намерим в Писмото на апостол Павел до Тим в Новия Завет, където той не само обсъжда подробно теоретичната основа за него, но я подкрепя и чрез собствената си опитност.

Добре е да разберем, че Тим е един от съработниците на Павел в мисионерската му дейност, който му помага да проповядва благовестието и да основава църкви от вярващи на остров Крит. В онези дни критяните са били известни като народ с лош характер. „Дори един от техните пророци — казва Павел на Тим — признава, че критяните са винаги лъжци, зли зверове, лениви търбуси.“ Какво може и какво трябва да се направи, за да се помогне на такива хора?

Най-напред тези хора имат нужда от прощение на всички грехове, които са извършили. Когато те се покаят и повярват, кръвта на Христос ще бъде достатъчна, за да очисти съвестта им от вината за греха. Но очевидно само прощаването на извършените грехове не е достатъчно, защото да им се простят греховете и да не се направи нищо за поправянето на техните зли характери, би било ужасно. Това би било една карикатура на благовестието. Защото Бог се интересува не само от прощаването на вината за нашите грехове, но Той желае да ни освободи и от силата на греха, и от навика ни да съгрешаваме, да отмахне от нас неправилните и зли предразположения на сърцата ни, от които извираят тези грешни действия. С други думи, Той иска не само да прости резултатите, а и да премахне причините за тях.

Но как може да стане това? Разбира се, то не може да стане за един ден. Библията никога не казва, че в момента, в който ние положим вярата си в Христос, Той ни прави абсолютно

## ОКЪПВАНЕТО НА НОВОРОЖДЕНИЕТО

съвършени. Никой от нас няма да бъде абсолютно съвършен, докато не отиде в небето. От друга страна обаче, Христос не ни оставя да се мъчим сами да се усъвършенстваме. Той ни е осигурил път, по който това да стане; и този път е обяснен от Павел на Тим.

Неговото увещание започва така: „Напомняй им да се покоряват на началствата и властите, да се подчиняват, да бъдат готови да вършат каквото е добро, да не хулят никого, да бъдат миролюбиви и тихи и да показват съвършена кротост към всички хора.“

Но това, бихте казали вие, е една много висока левта — почти невъзможна за достигане от хора, които по естеството си са „лъжци“ и никога не могат да кажат истината за каквото и да било; които са „зли зверове“, готови да хапят и разкъсват при най-малък повод; и които са „лениви търбуси“, с единственото желание да си напълнят коремите, без да си мръднат пръста да свършат нещо било за себе си, било за другите.

След това увещанието продължава така: „Но ти не се обезсърчавай! Спомни си, че и ние някога бяхме глупави, непокорни, заблудени и робуващи на всякакви желаниа и страсти. Живеехме в злоба и завист, мразени и мразещи се един друг. И именно тогава Бог ни спаси“ (3:3). „Но как — ще каже някой, — по какъв начин и чрез какво средство?“

Сигурно си мислим, че можем да отговорим на този въпрос, без да гледаме какво точно казва Павел по-нататък. Можем да кажем: Бог спасява Павел и Тим чрез кръвта и жертвата на Христос. И това, разбира се, е вярно. Чрез кръвта и жертвата на Христос Бог може да даде на Павел и на Тим пълно прощение и да очисти тяхната съвест от вината за греха. Но това не е отговорът, който Павел дава на Тим тук, тъй като той не мисли за вината за техните грехове. Тук той мисли за всички онези грозни черти, които са изкривявали техните личности; за всички онези петна и недостатъци, които са обезобразявали техните характери, преди те да станат християни. И не кръвта на Христос разрешава проблема с тези петна и недостатъци. А кое го разрешава? Чуйте какво всъщност казва Павел: „Но когато се яви благостта и човеколюбието на Бога, нашия Спасител, Той ни спаси не поради праведните дела, които сме сторили, а поради Своята милост. Той ни спаси чрез окъпването на

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

новорождението и обновяването на Светия Дух, когото изля изобилно върху нас чрез Исус Христос, нашия Спасител.“

### **ДВОЙНАТА ФУНКЦИЯ НА ОКЪПВАНЕТО НА НОВОРОЖДЕНИЕТО**

Самото описание на тази първоначална опитност на спасението въвежда две понятия. Най-напред тук става дума за окъпване, т. е. за очистване от злите и мръсните неща. Освен това тук става дума за новорождението, т. е. за положително насаждане на един нов живот и един нов начин на живот в нас. Светият Дух ни умива, като ни помага да видим злото в своите греховни мисли и желания. Той ни кара да почувстваме тяхната нечистота и ни води да се покаем за тях и да ги отхвърлим. И нещо още по-дълбоко — Той ни кара да видим, че независимо от всички свои усилия да се усъвършенстваме, ние не можем да се освободим от тези зли сили, а имаме нужда от Спасител. Дълбоко в сърцето си ние викаме: „Окаян аз човек! Кой ще ме избави от това тяло на смъртта? ...понеже не върша това, което искам, а онова, което мразя, него върша“ (Римл. 7:15–25). Така Той ни води до онзи момент, в който сме готови за всички промени в начина си на живот, които ще трябва да извършим, ако решим да приемем Христос като Спасител и Господар на нашия живот.

Но Христос не спира дотук. Той не ни оставя само с тези новоосъзнати желания да водим свят живот, нито просто ни убеждава отсега нататък да се опитваме да вършим добри дела и да живеем по християнски. Неговият път за нашето осветление е много по-радикален. Той насажда в нас самия живот на Светия Божи Дух. Това е един напълно нов и безупречно чист живот, който ние никога преди това не сме притежавали; живот с нови сили, с нови желания и с нови възможности да живеем угодно на Бога, тъй като той е животът на самия Божи Дух. Това не означава, че когато един човек се довери на Спасителя и получи новия живот на Божия Дух, той незабавно става абсолютно съвършен и че всеки грях оттук нататък е изкоренен завинаги от неговия живот. Не, това означава, че в този човек вече има живот, който е достатъчно силен, за да изобличи и победи злите желания и предразположения на неговото греховно сърце. Бихме могли да го оприличим на засаждането на жълъд в гроб. Той няма да подобри състоянието на трупа, който гние вътре,

## ОКЪПВАНЕТО НА НОВОРОЖДЕНИЕТО

но сред цялото това разложение от жълда ще израсне нов живот — жизнен, силен, съвършено чист и красив; живот, който преди това не е бил там.

Така е и с мерките на Христос за нашето осветение. Той не очаква от нас да се опитваме да достигнем светостта със собствени сили, нито пък ни предлага от време на време по малко помощ в борбата ни за святост. Той ни дава нещо много по-прекрасно, като сам започва процеса на нашето осветяване, давайки ни дара на новия живот на Светия Дух вътре в нас. Този живот е съвършено чист, тъй като е животът на самия Бог. Той е нетленен и никога няма да се разложи. Той трае вечно. „Вие сте очистили душите си — казва Петър на своите братя християни, тъй като се новородихте не от тленно семе, а от нетленно, чрез Божието слово, което живее и трае (до века)“ (1 Петр. 1:22,23). „Ако някой е в Христос — казва Павел, той е ново създание; старото премина, ето, (всичко) стана ново“ (2 Кор. 5:17).

След като сме преминали през окъпването на новородението и след като сме получили дара на новия живот, никога няма да се налага да повтаряме тази опитност. Както във физическия, така и в духовния свят човек може да се роди, само веднъж. Нашият Господ казва: „Който се е окъпал веднъж, след това трябва да умие само краката си, защото е напълно чист.“

Напълно чист! Това е толкова удивително, че ако не го беше казал Христос, не бихме могли да го повярваме. Но Той го е казал, и то без да преувеличава. Затова можем да се радваме и да черпим увереност от Неговите думи. Най-сериозната част от процеса на нашето осветение е завършена веднъж завинаги, след като сме се доверили на Христос.

### **ЕДНА ГРЕШКА, ОТ КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДПАЗИМ**

На едно друго място в Новия Завет апостол Петър ни напомня любезно, но решително, че понеже не са разбрали и никога не са преживели това лично, вътрешно и духовно новородение, някои хора, които се представят за християни, изпадат в сериозни затруднения. Като илюстрация на това, което иска да каже (2 Петр. 2:17–22), той използва една древна гръцка басня, озаглавена „Окъпаната свиня“. Една стара свиня гледала как жените от града отивали в градската баня, за да се изкъпят, и ги

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

виждала да излизат порозовели и чисти, облечени с красиви рокли. Това ѝ харесало и тя решила да последва техния пример и да се опита да стане дама като тях. Отишла в банята, нажулила се здраво със сапун и изляза розова и ухаеща на свежест. Нагиздила се след това с хубава рокля, сложила си украшение в зурлата и започнала да подскача по главната улица на задните си крака, като правела всичко възможно да се държи като дама. За известно време тя горе-долу успявала да изглежда такава, докато стигнала до една локва с мръсна и кална вода. В този момент свинята забравила всичките си досегашни усилия, скочила във водата и се затъркала в калта. Това, разбира се, сложило край на цялото начинание.

Каква е причината за провала на тази свиня? Причината е в грешката на свинята, която си помислила, че за да стане дама, трябва просто да се опита да прави това, което правят дамите. И наистина, тя успяла да се изчисти отвън, но не и да се промени отвътре. За да има изобщо някаква надежда да стане дама, свинята преди всичко трябва да се промени отвътре и да получи живота и естеството на дама или, с други думи, да се новороди. Без това вътрешно новородение всичките ѝ надежди да се държи като дама били напразни.

И така, Петър споменава тази история, за да ни напомни, че е възможно и ние да направим подобна грешка. Много хора я правят. Те решават, че много им се иска да бъдат християни и започват да наблюдават поведението на християните. Забелязват, че християните пеят химни, казват молитви, ходят на църква, показват милосърдие към бедните и т. н. После решават, че ако се опитат усърдно да вършат тези неща, най-накрая ще стигнат до етапа, на който с право биха могли да се нарекат християни. За известно време те дори успяват да очистят живота си и да постигнат външно нравствено преобразуване, смятайки това за истински напредък в светостта. Но външното преобразуване не е същото като вътрешното обновление. Всъщност, понеже никога не са получили живота на Божия Дух вътре в себе си и никога не са били родени отново от Него, те на практика изобщо не са стъпили на пътеката на истинската святост и има опасност най-накрая да погинат.



### ОКЪПВАНЕТО НЕ Е СЪЩОТО КАТО ХРИСТИЯНСКОТО КРЪЩЕНИЕ

И така, дължни сме да си изясним, че окъпването на новороденото, т. е. еднократното очистване, не е същото като християнското кръщение, нито се предизвиква от него, колкото и важен да е този символичен ритуал. Водата на кръщението не крие никаква сила или магия. Това е само един символ. Дори и някои юдеи от времето на Христос разбират това. Големият (нехристиянски) еврейски историк Йосиф (роден през 37/38 г. сл. Хр.) е син на еврейски свещеник, но когато говори за кръщението на Йоан Кръстител, когото счита за изпратен от Бога пророк, той казва, че за да може този символичен ритуал да има някакво значение, „душата трябва вече (т. е. преди кръщението) да е напълно очистена чрез оправдание“ („Юдейски древности“, 18:117).

Самият Господ показва съвсем ясно на фарисеите от Своето време, че церемониалното умиване в най-добрия случай е само символ и че само по себе си то не може да очисти човека от моралното и духовно омърсяване. Фарисеите са хора, които съблюдават много точно церемониалните умивания. Те не си и помислят да седнат да ядат, без да са измили основно ръцете си до лактите, и то не само за да премахнат всички мръсотии или микроби, поленнали по кожата, а и за да се очистят от церемониалното осквернение от допира с нещо, което е било докоснато от езичниците и долопоклонници. Затова, когато виждат учениците на Христос да ядат, без преди това да са се умилени по този начин, те започват да се възмущават пред Господ Исус. Той им отговаря, посочвайки практическата безполезнаост на този религиозен ритуал. „Не това, което влиза в устата, осквернява човека — казва Той, — а това, което излиза... понеже това, което излиза от устата, произхожда от сърцето, и то осквернява човека. Защото от сърцето произхождат зли помисли, убийства, прелюбодеяния, блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули. Тези са нещата, които оскверняват човека“ (Мат. 15:11–20). Би било чиста преструвка да се правим, че някаква ритуална вода, излята върху тялото ни, би могла по някакъв магически начин да очисти моралната нечистота на сърцата ни.

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Когато Библията казва, като например в Ефесяни 5:25–27, че Христос очиства църквата чрез умиване с вода, очевидно думата „вода“ е употребена метафорично. Но какво е значението на тази метафора? Тук може да ни помогне Йоан Кръстител. Когато множествата идват при него в отговор на проповядването му, той ги кръщава в истинските води на река Йордан като публичен знак за тяхното покаяние. Но това е само знак. Той не ги прави свети. Само Христос може да ги направи свети. Чуйте как Йоан Кръстител заявява пред народа, че единствен Христос може да ги направи свети. Най-напред той казва: „Ето Божият Агнец, който взема греха на света“ (Йоан 1:29). Христос „взема греха на света“ чрез Своята кръв, която е пролял на Голгота. След това Йоан казва: „Аз ви кръщавам с вода, а Той ще ви кръсти със Светия Дух“ (Марк 1:8). И така, ето го двойното очистване от греха. Най-напред е кръвта на Христос, която очиства съвестта ни от вината за греха и ни осигурява оправдание пред Бога; и след това е очистването с вода като метафора за силата на Светия Дух, която ни очиства от осквернението на греха, дава ни нов живот и ни прави свети.

## **КАК СТАВА ЛИЧНОТО НОВОРОЖДЕНИЕ**

Ако окъпването на новорождението не се осъществява чрез кръщението, как тогава се осъществява? Да видим как Петър разбира това! Спомнете си, че когато Христос идва да му умие краката, най-напред той се противопоставя на Господ, а след това отива в другата крайност, като Го моли да му умие не само краката, но и ръцете, и главата. Очевидно по онова време Петър или не разбира, че няма нужда да бъде окъпван втори път, или пък го е забравил. „Това, което Аз правя, ти не знаеш сега, но ще разбереш след това“ — казва Христос (13:7). И наистина, след Петдесетница Петър разбира това съвсем ясно.

Веднъж той бива изпратен да проповядва благовестието сред езичници. Докато слушат неговата проповед, те повярват, приемат Светия Дух и се кръщават (Деян. 10). Впоследствие Петър трябва да обясни на другите апостоли и старейшини как точно е станало духовното очистване на тези езичници, и казва следното: „И Сърцеведецът Бог им засвидетелства, като даде и на тях Светия Дух... като очисти сърцата им чрез вяра“

## ОКЪПВАНЕТО НА НОВОРОЖДЕНИЕТО

(Деян. 15:8,9). Следователно личната вяра в Господ Исус е задължително условие за окъпването на новороденото.

### **ЕДНА ИСТИНСКА ИСТОРИЯ**

Едва ли бихме могли да намерим по-добра аналогия за илюстриране на този процес от тази, която нашият Господ дава на Никодим, когато той Го пита как става новороденото (Йоан 3:9–16). Веднъж предците на Никодим съгрешават толкова сериозно против Бога, че Той в Своята справедливост ги наказва, като им изпраща отровни змии, които ухапват много хора и ги умъртвяват. Но после Бог милостиво им дава път за изцеление, като казва на Мойсей да направи бронзова змия, да я издигне на един прът и да провъзгласи, че всеки, който погледне на нея, ще получи нов живот. Много хора правят това и виждат, че то действа. Това е една действена вяра (Числа 21:4–9).

Но в началото изискването да погледнат към бронзовата змия, за да получат живот, сигурно изглежда доста странно за хората. И все пак какво е онова, което ги кара да го направят? На този въпрос може да се отговори много просто: покаянието. Те умират под Божието осъждане и нямат никакви други средства да се изцелят. Сами не могат да се спасят. Всички надежди да живеят достатъчно дълго, за да се усъвършенстват, и по този начин да се освободят от наказанието за своя грях, са напразни: само след няколко часа те ще бъдат мъртви. Това са фактите и те ги виждат съвсем ясно. Загубили надежда във всичко друго, те се доверяват на казаното от Бога, поглеждат към змията и в този момент получават нов живот.

„И както Мойсей издигна змията в пустинята — казва Христос, прилагайки тази аналогия към духовната сфера, — така трябва да бъде издигнат Човешкият Син, че всеки, който вярва в Него (да не погине, а) да има вечен живот“ (Йоан 3:14,15).

И това ни връща обратно към първия урок на нашия Господ в Неговия курс по святост. „Който е бил окъпан веднъж, вече е напълно чист. Това, от което се нуждае сега, е да си мие постоянно краката.“ В следващата глава ние ще видим какво означава на практика това постоянно умиване на краката, защо то е необходимо и как трябва се прави. Но сега нека спрем за малко и нека разгледаме първата и по-голяма част на тази операция: цялостното и еднократно окъпване. Ако наистина сме по-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ложили вярата си в Христос и сме родени отгоре, тогава самият Христос ни казва с небесен авторитет, че в Божиите очи ние сме вече съвършено чисти: ние сме целите окъпани. Това действие никога няма да има нужда да се повтори. Неговият ефект никога няма да може да се развали. Най-голямата част от процеса на нашето осветение вече е извършена. Тя е извършена изцяло благодарение на Божията благодат и ние можем спокойно да ѝ се радваме и да бъдем неизказано щастливи.

### **ДОПЪЛНИТЕЛНА ЗАБЕЛЕЖКА**

Много хора мислят, че когато нашият Господ казва: „Който се е окъпал... е цял чист“, Той говори за очистването на греховете ни чрез кръвта на Неговата изкупителна жертва. Има обаче няколко причини да вярваме, че Той говори за очистване не чрез кръв, а чрез вода.

В Библията има две главни очиствания, които Бог осигурява за Своя народ, и е важно да се разбере разликата между тях.

Да започнем от Стария Завет. В скинията (Изх. 25–30) и след това в храма (3 Царе 6–7) има два главни съда: големият олтар и умивалникът (или морето). И двата предлагат символични очиствания за хората, които желаят да се приближат при Бога: олтарът — очистване чрез кръв, а умивалникът — очистване чрез вода. При умивалника има едно еднократно окъпване с вода: при въвеждането на израилевите свещеници в служба те трябва да се окъпят целите с вода между олтара и вратата на скинията, точно където се намира умивалникът (Изх. 29:4; 40:11–15,30). Въвеждането в служба става само веднъж. Тази церемония не се повтаря. Цялостното окъпване на тялото е еднократно и напълно достатъчно. По-късно свещениците трябва често да си мият ръцете и краката при умивалника, когато извършват служение в скинията (Изх. 30:17–21).

Новият Завет също говори както за очистване чрез кръв, така и за очистване чрез вода. В първото си Писмо например Йоан казва: „Кръвта на Исус (Христос), Неговия Син, ни очиства от всеки грях“ (1 Йоан 1:7). От друга страна Павел отбелязва: „Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея, за да я освети, като я очисти с водно умиване чрез словото, за да я представи на Себе Си църква славна, без петно или бръчка, или

## ОКЪПВАНЕТО НА НОВОРОЖДЕНИЕТО

друго такова нещо, а да бъде свята и непорочна“ (Ефес. 5:25–27).

Въпросът е: кое очистване има предвид Христос, когато говори за окъпването (Йоан 13)?

Първо, трябва да отбележим, че именно в контекста на умиването на краката на учениците с вода нашият Господ посочва, че те не трябва да се окъпват втори път, след като вече са направили това. Освен ако няма сериозни причини да мислим обратното, трябва да приемем като естествено, че окъпването, също като умиването, става във вода. Още повече че в Библията никой не къпе цялото си тяло в кръв нито буквално (по време на храмовите ритуали на Израил), нито метафорично. Апостолите в горната стая нямат никакви причини да предполагат, че нашият Господ има пред вид цялостно окъпване в кръвта на Неговата изкупителна смърт.

Второ, обърнете внимание как авторът на Писмото до евреите (10:22) описва очистването, което Бог ни дава, за да можем да влезем в пресвящото място на Неговото присъствие: „Нека пристъпваме с истинно сърце в пълна увереност на вяра“; след като:

1. „сърцата ни са били поръсени, за да се очистят от зла съвест“. Сърцата ни са били поръсени (метафорично) с кръвта на Христос. Сравнете този текст с текста в Евреи 9:14: „Колко повече кръвта на Христос... ще очисти вашата съвест от мъртви дела..“

2. „и [след като] тялото ни е било измито в чиста вода“. Думата за „измито“ е същата като тази, която нашият Господ използва в Йоан 13 в израза „който се е окъпал“. Забележете, че тук, в Евреи 10:22, измиването изрично е представено като извършено с вода (а не с кръв).

Трето, трябва да отбележим, че в Йоан 13–17 нашият Господ се интересува не толкова от нашето оправдание и прощение на греховете ни, колкото от нашето осветение и развитие на плода на Светия Дух в характеристиките ни. Не нашето оправдание чрез смъртта и кръвта на Христос, а окъпването на новородението и обновлението чрез Светия Дух има връзка с това.



# 3

## Постоянното умиване

*„И така, възлюбени, като имаме тези обещания, нека очистим себе си от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенстваме в святост в страх от Бога“ (2 Кор. 7:1).*

Ако сме разбрали или, още по-добре, ако сме изпитали еднократното и достатъчно очистване, т. е. окъпването на новородението, вече сме готови да преминем към втория урок, който нашият Господ ни дава чрез тази нагледна притча. В нея еднократното окъпване е последвано от постоянното умиване на краката. Но какво представлява то на практика във всекидневния ни живот?

За отговора на този въпрос ще направим най-добре, ако се посъветваме още веднъж с апостол Петър. Той е този, който най-напред отказва да позволи на Христос да му умие краката и затова Господ трябва да го предупреди: „Ако не те умия, нямаш дял с Мен“ (13:8). Едва ли има някой, който може по-добре от него да ни каже какво има предвид Христос с тези думи.

Вече видяхме как Петър описва случилото се с неговите другари християни в днешна Турция, след като те са повярвали в благовестието и са били окъпани веднъж завинаги. Ето отново неговите думи: „Тъй като сте очистили душите си чрез послушание на истината за нелицемерно братолюбие, любете се един друг горещо, с чисто сърце, тъй като се новородихте не от тленно семе, а от нетленно, чрез Божието слово, което живее и трае (до века)“ (1 Петр. 1:22,23).

Какво според Петър е следващото нещо, което те трябва да правят, след като са били очистени и новородени? Ето какво казва той: „И така, като отхвърлите всяка злоба, всяко лукавство, лицемерие, завист и всяко одумване, пожелавайте като новородени

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

деца чистото мляко на словото, за да пораснете чрез него към спасение“ (1 Петр. 2:1,2).

Новородените бебета могат много да плачат и да не оставят родителите си да спят, но има нещо, което те със сигурност не правят: в цялата своя невинност те не се занимават непрекъснато със злоба, измама, лицемерие, завист и хулене! Когато хората се родят отново чрез окъпването на новорождението, в тях се ражда един съвършено нов живот, който те не са имали преди това. Това е животът на самия Бог, който сега е станал техен Баща. В началото този нов живот е като малко бебе и се нуждае спешно от израстване, като се храни със здравото и животворно Божие Слово. Освен това всичко нечисто и несъвместимо с този нов живот трябва постоянно да се отмахва. Както казва апостол Павел, съработникът на Петър, вярващите в Христос трябва да се очистват от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенстват в святост в страх от Бога (2 Кор. 7:1). С други думи, казано на езика на притчата на нашия Господ, както Петър, така и Павел говорят на своите събратя християни за нуждата от постоянно умиване на краката.

Но това, бихте казали вие, е по-лесно да се каже, отколкото да се направи! Точно така. В нравствено отношение този свят е едно много мръсно място и докато ние ходим по него, неизбежно ще се окалваме и изцапваме от време на време от неморалната кал, която хвърчи към нас от всички страни. Още повече, че превратностите на живота, изкушенията на света и трудностите в личните взаимоотношения понякога предизвикват в нас същите зли мисли и модели на поведение, които са ни били свойствени в дните преди нашето обръщение.

### **КАКВО СТАВА, КОГАТО ВЯРВАЩИЯТ СЪГРЕШИ?**

Новоповярвалите хора могат много да се разтревожат, когато съгрешат. И така трябва да бъде! Това е признак, че тяхната съвест започва да действа правилно. От друга страна, в такива случаи е възможно да се направят погрешни заключения. Някои могат да си помислят например, че в такъв случай те изобщо не са спасени. Други — че са били спасени в началото, но после са загубили своето спасение. Колко е хубаво, че имаме сигурното и авторитетно слово на Господ Исус: „Който се е



## ПОСТОЯННОТО УМИВАНЕ

окъпал, няма нужда да умие друго освен краката си, а е цял чист.“ Когато вярващите съгрешат, това не означава, че те са загубили своето спасение, нито пък че трябва отново да се къпят целите. Даденият от Бога нов живот, извикан в съществуване чрез новорождението, остава в тях. Според думите на Христос вярващите остават целите чисти — освен краката им, които са омърсени и трябва да бъдат умити.

Но как? Ако вярващите съгрешат, те най-напред трябва да изповядат греховете си пред Господа. Когато направят това, те могат да имат уверението на Господа, че са били простени. „Ако кажем, че нямаме грях — казва Новият Завет (в 1 Йоан 1:8,9), — лъжем себе си и истината не е в нас. Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда.“ Освен това, разбира се, те трябва да очистват себе си, като редовно четат Божието Слово. Когато правят това, самият Господ, който е коленичил пред краката на учениците Си, ще коленичи пред нашите крака. Той ще ни покаже с любов и вяроност местата, където сме се изцапали и където нашите мисли и действия не Му харесват. Ще ни призове да променим тези мисли и да сложим край на тези действия и ще ни даде благодатта, смелостта и силата да започнем да правим това на практика. По този начин Той все още мие нашите крака. Това е един процес, който продължава цял живот.

## **ОПАСНОСТТА ОТ НЕУМИТИТЕ КРАКА**

Ако, от друга страна, станем небрежни във вярата си и не позволяваме на Спасителя да ни мие постоянно краката, това ще има сериозни и неприятни последици за нас. Когато Петър отказва на Христос да му умие краката, Христос го предупреждава: „Ако не те умия, нямаш дял с Мен“ (13:8). Затова Петър се подчинява на символичното умиване на краката, но скоро след това, когато се стига до истинската реалност, която умиването на краката символизира, Петър не е готов да се примири с нея. Той се хвали, че е готов да даде живота си за Господа. Любезно, но твърдо Господ му казва, че не е толкова силен, колкото си мисли; и още същата нощ Петър се отрича от Него (13:37,38). Най-разумното нещо, което Петър би могъл да направи, е да признае слабостта си още тогава и да помо-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ли Господ Исус да му помогне да я преодолее. Но както знаем и от другите Евангелия, той не повярва на думите на Господа и дори не иска да Го слуша (Мат. 27:31–35), не пожелава да признае този свой скрит недостатък. В резултат на това вместо да се уповава на Христос, той глупаво и самоуверено решава да Го последва до двора на първосвещеника, където се провежда разпитът. И тогава, вместо смело да изповяда Христос и да застане до Него пред всички, слабостта му взема връх и той се отрича три пъти от Него.

Да вземем друг пример. Веднъж, когато Исус пътува из Израел, за да проповядва благовестието, Той изпраща вестители в едно близко село, за да се погрижат за пренощуването им. Но хората от селото са самаряни, които мразят юдеите поради етнически и религиозни причини, и отказват да приемат Исус и учениците Му. Двама от учениците — Яков и Йоан — се разневяват дотолкова, че желават да извикат огън от небето, който да падне върху самаряните. Давайки по този начин път на отмъстителността, Йоан и Яков показват, че са напуснали общението си с Христос, който е дошъл да спаси живота на хората, а не да го погуби. Ако те продължат да хранят такава омраза към хората от други народи и религии, не могат да имат дял с Христос в Неговото евангелизаторско дело и в Неговата любов дори и към враговете Му. Ето защо Господ ги смърря или, казано с други думи, умива краката им (Лука 9:51–56).

Същото се отнася и за нас. Ако ние, като вярващи, не позволяваме на Христос да ни умива постоянно от нашата етническа и национална враждебност, от нашите изблици на лошо настроение, егоизъм, безчестие, завист, гордост и всякаква друга морална и духовна нечистота, ще се наслаждаваме на много малко практическо общение с Христос и на много малък дял с Него в Неговата мисия на любов към света.

И така, като новородени вярващи ние имаме уверението, че няма да бъдем осъдени заедно с невярващите на Страшния съд. Но това не означава, че имаме право да живеем безгрижно и грешно. Ние трябва непрекъснато да се изпитваме и там, където намерим грешни мисли и действия, да се осъдим, да ги изповядаме пред Господа и да потърсим Неговото прощение. Ако правим това, всичко ще бъде наред. Но ако станем нехайни и не се изпитваме, и не си мием краката, тогава Господ, в Своята

## ПОСТОЯННОТО УМИВАНЕ

любов и вярност, ще ни вземе за ръка и ще ни накаже, за да ни доведе до покаяние и до близко и практическо всекидневно общение със самия Себе Си (вж. 1 Кор. 11:31,32).

## **ЕДИН УРАВНОВЕСЕН ЖИВОТ**

И така, постоянното умиване на краката или постоянното обновяване от Светия Дух е също толкова необходимо, колкото и първоначалното окъпване.

Както вече отбелязахме, някои хора правят грешката да се опитват да живеят по християнски свято, без никога да са преминали през първоначалното цялостно окъпване. Те се опитват да започнат направо от втория урок и старателно да си мият краката, но това, разбира се, се оказва напълно безполезно. Други правят противоположната грешка. След като наистина са преминали през окъпването на новороденото чрез лична вяра в Господ Исус, те забравят необходимостта от постоянното и всекидневно умиване на краката и изобщо не напредват в християнския живот, като по този начин натъжават Спасителя и са лошо свидетелство за света като цяло. Трябва да научим и двата урока и да се уверим, че сме изпитали първото и че всекидневно прилагаме второто.



# 4

## Практическото умиване на краката

*„А като уми краката им и си взе мантията, седна пак и им каза: Знаете ли какво ви направих? Вие Ме наричате Учител и Господ и добре казвате, защото съм такъв. И така, ако Аз, Господ и Учител, ви умих краката, то и вие сте длъжни един на друг да си миете краката. Защото ви дадох пример да правите и вие, както Аз направих на вас. Истина, истина ви казвам: слугата не е по-горен от господаря си, нито пратеникът е по-горен от онзи, който го е изпратил. Като знаете това, блажени сте, ако го изпълнявате“ (Йоан 13:12–17).*

Ако сме разбрали и изпитали първоначалната духовна опитност на цялостното окъпване и ако сме видели необходимостта от постоянното умиване на краката и сме решили като вярващи да се очистваме от всяко омърсяване на плътта и на духа, вече сме готови за следващия урок по святост в училището на Христос. Казано накратко, той се състои в следното: ако ние напредваме в светостта, не е достатъчно (макар и, разбира се, да е необходимо) само да очистваме внимателно и постоянно живота си от омърсяване чрез нечисти мисли и действия. Трябва също да се стремим да служим положително и активно на своите ближни и особено на другите вярващи.

Защото, след като нашият Господ измива краката на учениците Си, слага дрехите Си отново и сяда, Той се обръща от духовното значение на Своята притча към нейното практическо значение: „И така, ако Аз, Господ и Учител, ви умих краката, то и вие сте длъжни един на друг да си миете краката“ (13:14).

Как да разбираме това наставление? Някои християни мислят, че тук Христос говори за някаква церемония, която Неговите

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

хора трябва да извършват от време на време, като буквално си мият краката един на друг. Но първите християни разбират това наставление по един доста по-практичен начин. В едно от писмата на Павел до Тимотей виждаме, че той обсъжда със своя християнски съработник обичая на вярващите от ранната църква да се грижат и да издържат финансово вдовиците в своите общества. За да не се злоупотребява с това от някои от по-младите вдовици, които биха могли да очакват, че църквата ще ги издържа в един живот на безделие, Павел казва, че преди една вдовица да бъде записана за помощ, църквата трябва да разгледа нейното минало: дали е „известна с добрите си дела, ако е отгледала деца, ако е приемала странници, ако е умивала краката на светии, ако е помагала на страдащи, ако се е предавала на всякакво добро дело“ (1 Тим. 5:10). В този контекст изразът „ако е умивала краката на светии“ може спокойно да означава буквално измиване на краката според обичая от онова време. Но той също така може да се използва и метафорично в смисъл на всякакъв вид смирено служение на другите.

По времето на нашия Господ измиването на краката на хората обикновено се е извършвало от някой низш слуга или дори роб. Когато наставлява учениците Си да си мият краката един на друг, нашият Господ всъщност казва на всички Свои последователи, че те наистина трябва да приемат положението на слуги и да бъдат готови да служат на хората по всякакъв практически начин винаги, когато това се налага. Защото светостта не е само богословска доктрина; тя включва такова разположение на ума и сърцето, което търси възможности за служение и не счита никаква работа за недостойна.

## **АВТОРИТЕТЪТ НА НАШИЯ УЧИТЕЛ**

Много е трудно да се служи на другите по такъв начин. Какво е онова, което може да ни привлече и да ни накара да вършим това постоянно?

Първо, това е авторитетът на нашия Учител. „Вие Ме наричате Учител и Господ — казва Той, докато отново заема мястото Си при трапезата — и добре казвате, защото съм такъв. И така, ако Аз, Господ и Учител...“ (13:13,14). Не можем да не забележим веднага промяната в реда на думите. Когато мислят и говорят за Него, учениците са склонни да Го наричат

## ПРАКТИЧЕСКОТО УМИВАНЕ НА КРАКАТА

най-напред „Учител“, а след това „Господ“. Когато Христос говори за Себе Си, Той разменя местата на тези две думи: първо казва „Господ“ а след това — „Учител“. Разликата може да ни изглежда дребна, но когато става дума за нашето отношение към Христос и към Неговите заповеди, тя придобива огромно практическо значение. Прекалено често ние идваме при Христос като при Учител, чуваме какво има да ни каже Той, и след това решаваме дали да приемем поучението Му и да го приложим на практика, или не. Но това не е правилният начин, по който вярващите трябва да се държат в училището на Христос, нито е най-добрият начин да напредват в святост. Това, което трябва да направим, е да дойдем при Него като при Господ, като сме решили предварително да Му се подчиняваме и да вършим всичко, което Той ни учи; и след това, в този дух, да Го слушаме и като Учител.

Но ако Той изисква от нас такова отношение, това не Го ли превръща в нещо като тиранин? Разбира се, че не! И това се вижда от Неговия личен пример.

## **СИЛАТА НА ХРИСТОВИЯ ПРИМЕР**

„Защото ви дадох пример да правите и вие, както Аз направих на вас“ (13:15). Добрият учител знае, че най-ефективният начин да научиш някого на нещо е да съчетаеш теорията с практиката. И така, съвършеният Учител дава на Своите ученици такъв жив пример на смирено, любящо и практическо служение, че те да могат веднага да разберат неговото общо значение и никога да не го забравят през целия си живот. Но тук има и нещо повече. Христос не е само учител. Той не е дори и само съвършеният Учител. Той е преди всичко Господ. Той е Господарят на вселената. Те не могат да искат от Него да им служи, нито имат някакво право да очакват това от Него. Точно обратното, те вече са се провинили тежко, като не са побързали да изпълнят задължението си към Него, техния Господ, като Му измият краката. А това, че Той, техният Господ и Самият въплътен Създател, въпреки всичко съблича дрехата Си, слага престилка като скромнен слуга, коленичи до краката им, умива ги и ги изсушава с кърпата, затоплена от собственото Му тяло, е поразително. След като Той е направил това за тях, как могат те да пренебрегнат Неговата заповед, която им

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

казва и те да служат по този начин на другите? „Истина, истина ви казвам: слугата не е по-горен от господаря си, нито пратеникът е по-горен от онзи, който го е изпратил“ (13:16).

Не след дълго Той ще ги изпрати по широкия свят като Негови представители, давайки им апостолска власт. Но има опасност високата им служба в църквата да ги накара да забравят задължението си да служат смирено на своите братя християни и да си помислят, че другите трябва да им се кланят и да им служат. Затова учениците никога не трябва да забравят как Христос, когото те представляват, е умил краката им като смирен слуга. След всичко това, как могат те да станат надменни и горди и да се държат така, като че ли са по-велики и по-важни от своя Господ? Усещането за докосването на краката им от Неговите ръце никога няма да изчезне от паметта им като укор към тяхната гордост и като категоричен и неустоим зов да се държат като слуги дори и с най-нищожните хора.

### **СИЛАТА, КОЯТО МОТИВИРА ХРИСТИЯНСКОТО ПОВЕДЕНИЕ**

„Защото ви дадох пример — казва Христос — да правите и вие, както аз направих на вас... Като знаете това, блажени сте, ако го изпълнявате“ (Йоан 13:15,17).

Ето сърцевината на тайната на християнската етика. Тя не е просто въпрос на спазване на правила и наредби. Истинският вярващ чувства все по-силен подтик да се отнася към другите така, както Христос се е отнесъл към самия него. Христос простил ли му е? Тогава и той ще бъде готов да им прости. Христос умил ли му е краката? Тогава и той ще се стреми да им мие краката. Христос отдал ли е живота Си за него? Тогава и той трябва да отдаде живота си за другите (1 Йоан. 3:16).

Това ще означава, че ние трябва да служим на другите не само в практическите, но и в духовните неща. Освен това тук става ясно, че можем да помогнем на другите само доколко, доколкото ние самите сме изпитали помощта на Христос. Очевидно аз не мога да помогна на някой друг да разбере какво означава да си новороден, ако аз самият никога не съм го преживял.

Или ако забележите, че един вярващ, когото вие познавате, се държи по начин, който не е подобаващ за християнин, като



## ПРАКТИЧЕСКОТО УМИВАНЕ НА КРАКАТА

позволява на слабостите си да го владяят, вие може би ще сметнете за свой християнски дълг да му помогнете да види своите грешки и, така да се каже, да му „умиете краката“. Но бъдете внимателни, когато правите това. Вие ще можете да го направите ефективно само ако преди това сте позволили на Христос да го направи на вас (13:15). Не забравяйте, че и вие също имате нужда от умиване на краката. Спомнете си как Той е направил това на вас и подражайте на Неговия метод, когато отивате да поправите своя приятел. Защото, ако отидете при него с чувство на превъзходство и го порицаете остро за неговите грешки, ще стане така, че ще се задействат всички негови защитни механизми, сърцето му ще се закорави и той няма да ви позволи да осъществите мисията, за която сте дошли. Да, и ще имате късмет, ако не започне да ви обвинява в надменност и гордост, тъй като вашата критика, макар и върна, го е унижила и го е накарала да се почувства застрашен и малоценен.

Добре е да отидете при него така, както Господ отива при Своите апостоли. Той най-напред ги оставя да седнат на трапезата, а после коленичи пред краката им. Това ги кара да се почувстват важни — толкова важни, че почти им става неудобно. Но това не е номер. Господ наистина иска да ги накара да се почувстват важни, защото обича всеки един от тях. Независимо от всички техни грешки и провали, за Него те са толкова важни, че Той ще отиде на Голгота и ще даде живота Си за тях. Чувствайки, че Той ги обича и че в Неговите очи всеки един от тях е много скъп, те намират смелост да отворят сърцата си за Неговото любящо поучение и дори за Неговите укори. Намирайки по този начин смелост да застанат лице в лице със своите недостатъци, те правят и първата стъпка в тяхното преодоляване и в християнската зрялост и святост.



## 5

# Онзи, който си вдигна петата

*„Не говоря за всички вас; Аз зная кои съм избрал, но за да се сбъдне писанието: „Който ядеше хляба Ми, вдигна своята пета против Мен.“ Отсега ви го казвам, преди да е станало, че когато стане, да повярвате, че съм Аз. Истина, истина ви казвам: който приеме онзи, когото Аз пращам, Мен приема; а който приема Мен, приема Този, който Ме е пратил“ (Йоан 13:18–20).*

„Като знаете това — казва Христос, обяснявайки практическите приложения на Своята притча — блажени сте, ако го изпълнявате.“ Спазването на Христовите заповеди не е условието, което ние трябва да изпълним, за да получим спасение и вечен живот, защото и двете са дарове, които Бог милостиво ни подарява в момента, в който ние се покаем и се доверим на Спасителя. Но то е необходимо свидетелство за това, че ние вече сме получили спасение и вечен живот. Не е нужно едно бебе да плаче, за да получи физически живот. То го получава като дар от своите родители. Но след като се роди, то обикновено плаче и неговият плач е доказателство, че в него има живот. Ако бебето изобщо не плаче, не се движи и не дава никакъв видим признак, че е живо, значи е мъртвородено.

Всички вярващи в Христос са несъвършени. Никой не пази заповедите на Христос напълно — така, както трябва да бъдат пазени. Вярващите са като децата в училище, които полагат максимални усилия да се учат, но въпреки това правят грешки, не разбират правилно някои уроци и не винаги се справят добре с практическите занятия. Учителят на вярващите обаче е изключително търпелив с всеки ученик, както виждаме от случая

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

с Петър. На това място от обучението Господ заявява, че един от учениците, които седят на трапезата с Него в Неговото училище по святост, има към Него такова вътрешно предразположение, което може да бъде описано думите: „Който ядеше хляба Ми, вдигна своята пета против Мен“ (13:18). Какво означава това и доколко сериозно е то? За какво свидетелства то?

Всяко ритане на човешко същество е проява на грубост, но когато един човек иска да ритне друг човек, той може да го направи по два начина. При първия той го изчаква да дойде достатъчно близо до него, след това вдига крака си и го ритва някъде отпред по тялото. Този начин поне е явен и неприкрит.

При другия той се приближава до него широко усмихнат, поздравява го в израз на обич и уважение и го отминава. И точно когато човекът вече е с гръб към него и не го вижда какво прави, той вдига крака си назад и го удря с петата. Този начин на ритане е не само груб — съчетанието на лицемерие с предателство го прави двойно по-достоеен за презрение. Да се отнесеш към някой човек по този начин наистина е позорно; да се отнесеш към Божия Син по този начин е неопикуемо зло.

И все пак точно в този момент на трапезата заедно с Господа седи един човек, който яде Неговата храна и се представя за Негов приятел, като се преструва, че иска да научи уроците, които Христос преподава в Своето училище по святост. Но този човек е измамник. Той дори няма намерение да се опита да изпълни заповедите на Христос. Той си мисли, че е направил впечатление на Христос с външния си показ на интерес и ученичество, но тайно (както той си мисли) възнамерява не само да не Му се подчини, но и да Го предаде.

Христос, разбира се, не може да бъде измамен. Той отдавна е разбрал какво има в сърцето на този човек, но не посочва веднага предателя. Засега Той се задоволява само да каже, че знае за него. Малко по-рано Той е казал, че един от дванадесетте ученици не е чист, защото не е окъпан, т. е. не е новороден (13:10,11). Сега Той описва предварително поведението, с което този ученик (който е такъв само на думи), ще покаже скоро на целия свят, че той не е и никога не е бил истински вярващ. Този външно религиозен, но вътрешно неновороден човек скоро ще се възползва от това, което смята за скрито, и подмолно ще даде воля на стаената си омраза към Христос и Неговите заповеди, като Го ритне в гърба с всички сила.

## ОНЗИ, КОЙТО СИ ВДИГНА ПЕТАТА

Както вече казах, Христос не посочва веднага кой от дванадесетте ученици ще Го предаде. За известно време Той просто оставя думите Му да накарат всеки един от присъстващите да изпита себе си и честно да се увери в отношението си към Него. Ние също бихме направили добре, ако проверим сърцата си, като се опитаме да дадем отговор на този въпрос. Много е опасно, ако човек е религиозен само на външен вид, без никога да е бил новороден. Защото, когато такива хора продължат да живеят по този начин, заповедите на Христос ще предизвикат бунт в техните грешни сърца и дори той никога да не се прояви открито, те със сигурност няма да успеят да го скрият от Христос.

### **ВЯРАТА И ПОВЕДЕНИЕТО НА ИСТИНСКИТЕ УЧЕНИЦИ**

Както знаем, този предател е Юда, защото Йоан, който пише това Евангелие по-късно, може да каже предварително на своите читатели (13:2), че Юда е този, който ще предаде Исус.

Но има още една причина, поради която Исус показва на учениците Си, че познава предателя много добре и че знае за неговата измама още преди да е бил предаден. Исус е избрал Юда (скоро ще видим защо) заедно с другите единадесет ученици, за да бъде не само Негов ученик, но и апостол. Юда е ходил да проповядва като другите ученици; той дори държи касата на апостолската група. Ако Исус не покаже, че знае какво ще направи Юда още преди да го е направил, другите апостоли могат да си помислят, че той е измамил Исус и че Исус не може да направи разлика между един новороден и един ненороден човек, и че е дал апостолска власт на един ненороден човек.

Но това, разбира се, не е вярно. Исус... познава всичките човеци и... няма нужда да Му свидетелства някой за човека, понеже Сам знае какво има в човека (2:24,25). Затова именно Той предупреждава учениците Си за скорошното предателство преди то да се е случило, за да може, след като се случи, то да не отслаби вярата им в Него, а да я утвърди (13:19).

И така, фактът, че Исус знае предварително, че Юда е лъже-апостол, е утешителен и за нас. Новозаветните писма ни показват, че ранните християнски църкви са били нападани от лъжеапостоли, проповедници и службогонци, които не са били но-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

вородени хора (вж. 2 Кор. 11:13,26; Гал. 2:4; 2 Петр. 2:1; 3 Йоан 9,10). Оттогава досега Църквата като цяло винаги е била тормозена от такива хора. Самият Христос ни предупреждава за тази опасност (Лука 12:45,46). Следователно това в никакъв случай не става така, защото Той не е могъл да го предвиди и да го предотврати.

В същото време обаче Христос ни показва къде се намира истинският духовен авторитет и какво трябва да бъде нашето отношение към него. „Истина, истина ви казвам: който приеме онзи, когото Аз пращам, Мен приема; а който приема Мен, приема Този, който Ме е пратил“ (13:20).

Нека започнем от върха на тази пирамида. Ако приемем Господ Исус, ние приемаме Бога, който Го е пратил. Но как можем да знаем, че Бог Го е пратил? Самият Исус ни казва това, когато говори за Бога на учениците Си: „Сега познаха, че всичко, което си Ми дал, е от Теб; защото думите, които Ми даде Ти, аз ги предадох на тях, и те ги приеха и наистина познаха, че излязох от Теб, и повярваха, че Ти си Ме пратил“ (17:7,8). Ние знаем, че Исус е изпратен от Бога, защото думите, които Той ни говори, са очевидно Божиите думи.

Същото се отнася и за всеки човек днес, който твърди, че е изпратен или поставен от Господ Исус. Ние можем да познаем дали твърдението му е истинно, като проверим дали думите, които той говори и проповядва, са в очевидно съзвучие с думите на Господ Исус и Неговите апостоли в Новия Завет. Естествената последица от това е също истина. Белегът на истинския вярващ е следният: когато чете думите на Христовите апостоли в Новия Завет, той ги приема и им се подчинява. Защото да се отхвърлят думите на Христовите апостоли в Новия Завет, е същото като да се отхвърли Христос; а да се отхвърли Христос, е същото като да се отхвърли Отец, който Го е пратил.

ОСНОВЕН КУРС: ПЪРВА ЧАСТ

## **Б. РАЗОБЛИЧАВАНЕТО НА ПРЕДАТЕЛСТВОТО НА ЮДА**

# Предварителен презлед

В тази част ще научим за *същността на истинската святост*.

– Ако искаме да се усъвършенстваме в святост пред Бога, трябва да знаем към какво се стремим.

– В разобличението на предателството на Юда ние ще видим краен пример за това какво представлява същността на несветостта.

– Юда приема даровете и приятелството на Христос, но не обиква и не отделя време за самия Христос; затова той е готов най-накрая да Го продаде заради материална изгода.

– Следователно същността на светостта е такова предразположение на сърцето, което е точно обратното на предразположението на сърцето на Юда. То се характеризира с любов, вяност и посвещение на Господ Исус, на Отца и на Светия Дух.



## 6

# Същността на светостта

*„Като каза това, Исус се смути в духа Си и свидетелства, и каза: Истина, истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде“ (Йоан 13:21).*

Първият главен урок в училището на Христос по святост започва с нагледно наставление с огромна по значение символика: измиването на краката на учениците от Христос. Вторият главен урок съдържа един друг важен символичен жест: даването на залъка на Юда от Христос. Той има за цел да покаже две неща: да посочи безпогрешно предателя и да изобличи природата на неговия грях.

Първата причина за записването на тази случка в Евангелието от Йоан е, че тя наистина се е случила. Но това е нещо повече от исторически факт; то съдържа и едно универсално послание, което е предназначено за нас и което ние трябва да научим точно тук. Неговото практическо значение е следното. Измиването на краката на учениците от Господа вече ни научи, че истинските вярващи трябва да се очистват от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенстват в святост в страх от Бога (2 Кор. 7:1). И така, ние вече сме приели, че трябва да се стремим към все по-голяма святост, но сега трябва да си отговорим на въпроса как ще можем да правим това, ако нямаме ясна представа какво точно представлява светостта? При това ние трябва да знаем не само какво точно вътрешно разположение е свято и какви точно действия са свети, а и каква е същността и сърцевината на светостта.

Един от начините да научим какво представлява едно нещо е като видим каква е неговата противоположност. Така например

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ние се научаваме да ценим красотата още повече, когато видим грозотата. Или осъзнаваме особено остро какво означава да си здрав, когато загубим здравето си и се разболеем. И така, кое е противоположното на светостта?

„Грехът, разбира се!“ — ще каже някой, и това наистина е така. Но грехът се изявява по много начини. Така например, като противоположност на праведността грехът, както казва Библията, може да бъде беззаконие (1 Йоан. 3:4). Беззаконието е живот, който се характеризира с пълно незачитане на Божия закон, сякаш той изобщо не съществува. Но какво е грехът като противоположност на светостта?

Точно на това ще ни научи Христос сега. Посочвайки предателя и изобличавайки природата на неговия грях, Той ни показва на практика каква е същността на несветостта. Така ние ще можем да видим още по-ясно какво представлява нейната противоположност — истинската святост — и каква е тайната за нейното постигане.

## **СЪЩНОСТТА НА НЕСВЕТОСТТА**

Вече видяхме как Христос описва греха на Юда (без да назове него самия) с думите: „Който ядеше хляба Ми, вдигна своята пета против Мен.“ Сега нашият Господ добавя едни още потешки думи: „Един от вас ще Ме предаде“ (13:21). От другите Евангелия знаем, че Юда предава Господа за пари, като Го продава за тридесет сребърника (вж. Мат. 26:15). За да получим изчерпателна картина на неговия грях, трябва да съберем заедно всички тези елементи.

Да се върнем към израза „който ядеше хляба Ми“ и да обърнем внимание на притежателното местоимение *Ми*. Тук не става въпрос за тринадесет мъже, които отиват да обядят заедно в ресторант и всеки плаща собствената си сметка. В този случай, както и в много други случаи преди това, Исус е Домакинят, който в Своята любов и щедрост е поканил Юда като Свой личен гост, за да дойде и да сподели Неговата трапеза. Освен храната на трапезата Господ е дал на Юда и други големи привилегии и дарове. Той го е поставил за апостол и го е изпратил да излезе в света като Негов представител заедно с другите апостоли, за да проповядва благовестието за Божието царство. Може би Юда дори е получил власт като другите апос-

## СЪЩНОСТТА НА СВЕТОСТТА

толи да върши чудеса, защото, макар и никога да не е бил вярващ (нещо, което Господ знае много добре; вж. 6:70,71), възможно е и някои хора, които не са вярващи, да вършат чудеса в името на Исус (вж. Мат. 7:23). Освен това Юда е получил и службата на ковчежник на апостолската група: той държи касата с всичките пари, които Исус има (и с които, между другото, Юда често е злоупотребявал 12:6).

Но освен всички тези големи привилегии, дарове и почетни задължения Христос е предложил на Юда и Своето лично приятелство. Разбира се, Той е могъл да се отнесе към Юда като към подофицер от армията, който, независимо от важността на своята работа, никога няма да бъде поканен да обявва заедно с главнокомандващия, а още по-малко — с президента на страната. Исус обаче често е канел Юда на Своята трапеза, като му е предлагал не само храната Си, но и личното Си приятелство.

Какъв е грехът на Юда? Това, че той е приел от Христос всички дарове и привилегии, ял е от храната на Неговата трапеза, но не Му е отделил никакво време, нито е отговорил на Неговата любов и вяроност с лична любов и вяроност. Да, той се преструва на Негов приятел и верен слуга, но никога не Го е обичал истински. Колкото до верността, той не само е крал от парите на Христос в касата при всеки удобен случай, но е продал както Неговото приятелство, така и Него самия в една гнусна сделка.

## **СЕРИОЗНОСТТА НА ГРЕХА НА ЮДА**

В живота има неща, които са толкова свещени, че не могат да бъдат оценени в пари. Всеки, който е готов да продаде тези неща за пари, е достоен за презрение. Едно от тези неща е приятелството, друго е верността. Хората могат да се възхищават на смелостта и способностите на човек, който шпионира в чужда страна, но към онзи, който е готов да предаде собствената си страна, стига да получи достатъчно висока цена за това, те питаят възмущение и познуса и го обвиняват в най-голяма подлост и извращение на истинските ценности. Ако този човек бъде разкрит и заловен, той обикновено бива осъден на смърт. А какво бихте казали за човек, който е готов за пари да продаде в робство собствената си майка?

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Да приеме всички дарове на Христос, а после да краде от парите Му в общата каса — което прави Юда — е също толкова подло и достойно за презрение. Но някой би могъл да попита какво толкова означава за Христос загубата на малко пари? Това, че Юда приема всички Негови дарове, седи при Него като Негов гост, преструва се на Негов приятел, яде от Неговата трапеза и след това продава както Него самия, така и Неговото приятелство за пари, е като забиване на кинжал в сърцето на Христос. Христос не е безчувствен стоик. Години по-късно, когато Йоан си припомня сцената, за да я запише за нас, той все още вижда пред себе си мъката, която Исус е чувствал тогава: „Като рече това, Исус се смути в душата Си и свидетелства, и каза: Истина, истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде.“ Даже и Исус да е бил един обикновен човек или дори изключително мъдър богослов и учител, предателството на Юда пак би било нещо много позорно. Но Исус не е обикновен човек. Той е Божият Син. Да приемеш даровете и храната на Исус и след това да Го отхвърлиш, е същото като да приемеш даровете и храната на Самия Бог, и след това да Го отхвърлиш. Да продадеш Исус и Неговото приятелство, е същото като да продадеш Самия Бог и Неговото приятелство. Кинжалът, който Юда забива в сърцето на Исус, пронизва самото сърце на Бога.

### **СЪРЦЕТО НА ЮДА: ЕДИН МИКРОКОСМОС НА ЧОВЕЧЕСТВОТО**

Поведението на Юда може да ни изглежда много крайно, но разположението на неговото сърце се среща много по-често, отколкото можем да си представим. Юда приема даровете на Христос, но няма нито време, нито любов, нито вярност към Него. Хиляди хора приемат и се наслаждават на Божиите дарове, но нямат нито време, нито любов, нито вярност към Него. Те се отнасят към Създателя така, както Юда се отнася към Христос. Навсякъде около нас Бог е разпръснал много добри и даже прекрасни дарове на природата, включително и насъщния ни хляб. Но животът е нещо повече от безличните природни сили. Заг тази природа тупти любящото сърце на един личен Създател, а даровете на природата са Неговите нежни покани, с които Той иска да ни накара да търсим Него и Неговото лич-

## СЪЩНОСТТА НА СВЕТОСТТА

но приятелство. Хиляди хора приемат и се наслаждават на тези дарове, без изобщо да се интересуват от Този, който ги дава. Те смятат, че не Му дължат никаква благодарност, никаква любов, никаква вяност и нямат никакво желание за Неговото приятелство. Те напълно Го пренебрегват. И дори нещо по-лошо: за да получат повече пари, по-добро положение в обществото, по-добро име в света, много от тях са готови да продадат Божия Син и да разменят вярата си в Бога за светски успехи. Това е същността и сърцевината на несветостта. За да бъдеш несвят, не е необходимо да убиеш или да ограбиш банка, или да извършиш прелюбодейство, или да измъчваш малки деца. Достатъчно е само да приемеш Божиите дарове и да нямаш никаква любов и никакво време за Самия Боз. По този начин ти нараняваш самото сърце на Бога и оскверняваш всичко свято в живота, като го превръщаш в сделка.

## **ДРЕВНИЯТ ГРЯХ**

Това фалшиво, несвято предразположение на сърцето е грехът, към който Сатана подмамва Адам и Ева още в началото. В Битие (3-та гл.) се описва как той им посочва дървото за познаване на добро и зло и дава на Ева да разбере, че то е добро за ядене, приятно за очите и желателно, за да направи човека мъдър (т. е. че дава физическо, естетическо и интелектуално удовлетворение). След това той излъзва Ева, че е възможно тя да се наслаждава на тези прекрасни неща (т. е. да се наслаждава на живота докрай) независимо от Бога и без да зачита нито Него самия, нито Неговото Слово. Адам и Ева повярват на тази лъжа и това неизбежно променя отношението на човечеството към живота и към неговите възможности и взаимоотношения. Божиите блага вече не се считат за дарове, получени от милостивата ръка на Бога, на които хората могат да се наслаждават в общение с Него, и сърцата им да се приближават все повече към Него, така че, когато животът на земята свърши и временните му дарове си отидат, приятелството с Него да продължи вечно в Неговото небе. Сега Божиите блага стават цел сами за себе си и отдалечават сърцата на хората от Бога, вместо да ги привличат към Него. Освен това отчуждението на хората от Бога ги кара да се страхуват от Него и те започват да се крият от Него. Той вече не е източникът на тях-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ната радост от живота, а заплаха за тази радост. Отровата на това погрешно предразположение към Бога се е просмукала във вените на всяко човешко същество.

Това е най-типичният грях на света. Той е толкова типичен, че Библията често използва думата „свят“ в отрицателен смисъл, свързвайки го с човешкото общество, организирано и живеещо на основата на това неправилно предразположение към Бога. По-нататък ще срещнем много примери за това.

Но невярващите не са единствените хора, които са белязани с този грях; истинските вярващи все още се привличат от него и се нуждаят от увещанието на апостол Йоан: „Не любете света, нито каквото е в света. Ако някой люби света, любовта на Отца не е в него. Защото всичко, което е в света — похотта на плътта, похотта на очите и тщеславието на живота — не е от Отца, а е от света“ (1 Йоан. 2:15,16). Това не означава, че хубавите неща в живота (или дори желанието за тях) са грешни сами по себе си. Бог „ни дава всичко изобилно, за да се наслаждаваме“, казва Библията (1 Тим. 6:17). Проблемът идва тогава, когато позволим на хубавите неща в живота (или на каквото и да било друго нещо) да отклонят сърцето ни от Бога. В това се състои любовта към света, която е същността на несветостта.

Представете си един богат човек, който решава да отбележи пълнолетието на сина си, като му подари самолет. Представете си също, че синът му приеме подаръка и без да му благодари, се качи в самолета и излети, без никога повече да се върне при баща си. Какво бихме помислили за този син? Как би се чувствал този баща?

## **СЪЩНОСТТА НА СВЕТОСТТА**

Ако това е основният принцип на несветостта, можем веднага да направим заключение, че същността на светостта е точно обратното. Светостта не означава, че ние преди всичко трябва да спазваме един списък от правила, макар и Христос да ни напомня по-късно, че ако Го обичаме, ние ще пазим Неговите заповеди. Истинската святост е неотклонна любов и посвещение на Божествените Личности.

Хората, които не разбират това, понякога се предават на спазване на всякакви видове закони и правила, които имат вид

## СЪЩНОСТТА НА СВЕТОСТТА

на святост, но не съдържат нейния основен принцип. Някои християни например все още носят средновековни облекла, тъй като вярват, че съвременните грехи ще ги направят несвети. Ние, разбира се, нямаме право да съдим за състоянието на техните сърца, но сме сигурни, че човек може да носи старомодни грехи и да спазва всякакви строги правила на поведение, и въпреки това да има в сърцето си много малко или никаква любов и никакво лично посвещение към Спасителя. Дори и проповедниците и богословите не са имунизирани срещу тази опасност. Човек може да изучава Свещеното Писание като професия или хоби и да проповядва Библията заради усещането за власт, което получава, когато говори пред големи групи от хора, и въпреки това да бъде далеч от Господа и да няма в сърцето си любов към Него. Възможно е също някои проповедници да не са верни на Христос в морално, духовно и теологично отношение заради съблъзната да имат високо положение в обществото, добра кариера или много пари. Нека не забравяме предупреждението, което Господ ни дава чрез Юда!

Ако ние искаме да растем в святост, трябва да растем в посвещение, в любов и във вярност към Господа. И ако това е така, най-ревностните вярващи първи ще признаят, че тяхната любов към Христос не е толкова гореща и постоянна, колкото би трябвало да бъде. Напреженията, радостите, скърбите и борбите в живота изсмукват енергията от сърцето на вярващия, разсейват неговата вярност и охлаждат обичта му към Христос. Кое е онова, което може да го сгрее отново и да поднови неговото посвещение? И как ще се отнесе към нас Христос, който вижда и познава непостоянството на нашите сърца и тяхната невярност? Няма ли да се отрече от нас и да ни изостави?

Всички тези въпроси ни връщат обратно към горната стая, където можем да видим как Христос отговаря на Юда, как Той посочва предателя и по какъв начин разобличава неговата подлост.





# 7

## Разобличаването на човешкото предателство

### ДАВАНЕТО НА ЗАЛКА НА ЮДА

*„Тогава учениците се спогледаха помежду си, недоумявайки за кого говори. А на трапезата един от учениците, когото Исус любеше, се беше облегал на гърдите на Исус. Симон Петър му кимна да попита кой е този, за когото Исус говори. А той, като се беше облегал назад на гърдите на Исус, Му каза: Господи, кой е? Исус отговори: Той е онзи, за когото ще натопя зальк и ще му го дам. И като натопи залька, Той го подаде на Юда Симонов Искаримотски. И тогава, след залька, Сатана влезе в него. Тогава Исус му каза: Каквото вършиш, върши го по-скоро. Но никой от седящите не разбра защо му каза това. Защото някои мислеха, понеже Юда държеше касата, че Исус му казва: Купи каквото ни трябва за празника, или че трябва да даде нещо на бедните. И така, като взе залька, веднага излезе; а беше нощ“ (Йоан 13:22–30).*

Когато Господ Исус казва: „Един от вас ще Ме предаде“, Юда сигурно вече е разбрал, че Исус знае за неговите намерения. Но никой от останалите ученици в горната стая не знае кой е предателят. Те се споглеждат един друг въпросително, за да разберат за кого говори Той. Един от тях — апостолът, когото Исус обича, е полегнал до Него. Петър прави знак на този ученик, за да го накара да попита Исус кого има предвид с тези думи. Ученикът се обляга на гърдите на Исус и Му задава директно въпроса: „Господи, кой е?“ И ето че настъпва драматични-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ят момент, в който Исус трябва да разобличи предателя. Как ще направи Той това?

Той би могъл да посочи Юда мълчаливо и обвинително с пръст и да го накара да се свие на мястото си, но не прави това. Би могъл също да го назове по име и да разобличи неговото предателство гневно и открито, което би било ужасно.

Да си припомним някои други случаи, в които нашият Господ е принуден да разобличи греховете на злите хора. Каква страшна гледка представляват Неговите очи, когато изгонва среброменителите от храма (Йоан 2:14–17)! Колко гневен е Неговият глас, когато заклемява някои законоучители и фарисеи: „Змии! Рожби на усойница! Как ще избегнете осъждането на пъкъл?“ (Мат. 23:33). Греховете, които предизвикват нашия Господ да изрази гнева си толкова остро и открито, са оскверняването на Божия дом, погрешното тълкуване на Божия характер, преследването на Божиите пророци и потискането на бедните под прикритието на религията. Христос не може да търпи и да гледа как някои хора биват духовно осакатявани чрез религиозните извращения на подли лицемери.

Но сега, в горната стая, Той е този, който ще пострада, а не другите. Грехът на Юда ранява Христос лично, като забива отровна стрела в самото Му сърце. И така, как, с какви думи, с какъв глас и с какво действие Господ ще разобличи това змийско предателство спрямо собствената Си Личност? В отговор на въпроса на Йоан за предателя Исус казва: „Той е онзи, за когото ще затопя зальк и ще му го дам.“ После Той наистина на топява зальк и го дава на Юда Симонов Искаримотски.

Този красноречив жест посочва предателя по най-подходящия начин. Нека си припомним, че Юда е един от онези, които са се хранели с хляба на Христос през последните три години, и се е преструвал на Негов приятел. Сега, предавайки Го, той е на път да хвърли хляба на Неговото приятелство обратно в лицето Му. Как ще отговори Христос на това? Като Му предложи отново същия този хляб! Не с изгарящо негодувание, не с язвително осъждане — а с предлагане на един зальк, което, макар и без думи, говори достатъчно красноречиво: „Юда, ти яде хляба на Моето приятелство и въпреки това коварно вдигна петата си, за да Ме удариш. Съвсем скоро ти ще Ме предадеш. Аз знам всичко. Но независимо от това, преди да го направиш, Аз ти

## РАЗОБЛИЧАВАНЕТО НА ЧОВЕШКОТО ПРЕДАТЕЛСТВО

предлагам още веднъж хляба на Своето приятелство! Ще го приемеш ли?“

Жестът не е нито циничен, нито саркастичен, нито опит за подкупване на благоволенieto на Юда. Според неписаните закони на гостоприемството в Средния Изток, ако домакиният вземе късче хляб, напони го в ястието и го подаде лично на един от гостите си, това не само означава, че той почита госта си, като му предлага особено вкусна част от яденето, но и че му се врича във вярност и приятелство. Можем да бъдем сигурни, че дори и в този мрачен момент от пътя на Юда към ада фактът, че нашият Господ му предлага зальк (независимо от късния час) е един искрен жест, с който Той предлага на Юда Своето приятелство и любов, а заедно с тях и прощението, извинението и последващата ги слава, която те носят.

### **ОТГОВОРЪТ НА ЮДА**

Трудно е да се каже какво чувства Юда в този момент. Какъв жалък човек! Защо въпреки всичко той не извиква в това свое окаяно състояние: „Господи, не знаех, че Ти знаеш; но сега виждам, че съм разкрит. Тази отвратителна и ужасна страст към парите и към властта, която ме кара да Те продам и предам, ме унищожава. Но ако Ти, който знаеш всичко за мен, въпреки това ми предлагаш залька на Своето приятелство, то тогава аз се нуждая от него повече от всичко на света. Самият дявол сякаш ме е сграбчил и ме влачи към ада. Спаси ме от мен самия! Спаси ме от тази моя ужасна поквареност!“ Можем да бъдем сигурни, че ако беше извикал така към Господа, Юда щеше да изпита искреността на жеста, с който Христос му предлага залька на Своято приятелство. Той щеше да го спаси и да остане верен към него завинаги. За съжаление, Юда взема залька, но лицемерно. Той го взема без никакво покаяние и продължава да осъществява плана си за предаването на Този, който му го дава.

Той вече е взел окончателното си решение. „И тогава — казва Йоан — Сатана влезе в него; и той стана, и излезе.“ Какъв ще бъде отговорът на Христос на това окончателно отхвърляне на Неговото приятелство и спасение? Може би гневът Му ще избухне като огнена гръмотевица? Не, Неговият отговор не е гневен. Единственото нещо, което Той казва, е: „Каквото ще

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

вършиш, върши го по-скоро.“ По това време никой от присъстващите на трапезата не разбира какво означава това. Те си мислят, че тъй като Юда отговаря за парите, Христос му казва да купи каквото е необходимо за празника или да даде нещо на бедните. Опитайте се да си представите с какъв израз и с какви жестове Исус би казал на учениците Си да дадат нещо на бедните! Точно по този начин нашият Господ изрича и последните Си думи към Юда.

Така предаден, разказът на Йоан за погрешното разбиране на думите на Христос към Юда от учениците е изключително вълнуващ. Той ни напомня за един друг случай, който Йоан описва малко по-горе (12:1–8). Тогава Мария, сестрата на Лазар, изразява своята благодарност, любов и посвещение на Господ Исус, като помазва краката Му с миро от чист и скъпоценен нард, струващо най-малко колкото една годишна заплата. За Юда това крайно посвещение на Христос изглежда толкова абсурдно, че той изразява гласно своето несъгласие: „Защо не се продаде това миро за триста динария, за да се раздадат на бедните?“ Йоан обяснява, че всъщност Юда изобщо не го е грижа за бедните, а за това как да открадне от тези пари. Ако мирото се продаде и парите от него се сложат временно в общата каса, той ще може да си взема от тях, тъй като тя стои у него. Но това, което най-много гразни Юда (и което е съществено), е, че някой може да счита Исус за достоен за такова „скъпо“ посвещение и да Го обича толкова много, че да похарчи такава огромна сума за Него. Той самият служи на Исус заради изгодата и заради положението, властта и парите, които извлича от това. Но да обича Исус лично? Не! Защо изобщо трябва някой да обича Исус лично? Той самият не Го обича и не може да разбере защо някой друг Го обича по този начин.

А сега вече и никога не би могъл да разбере. Ако беше приел не само залъка, но и това, което се крие зад него, Юда щеше да открие с все по-нарастващо удивление какво означава приятелството на Христос за онези, които го приемат. Но след като взема залъка, той за последен път барикадира своето сърце за любовта и приятелството на Христос и веднага излиза навън в нощта, както казва Йоан (13:30). Навън наистина е нощ, но значението на този израз надхвърля границите на астрономическо време. Защото в този момент Сатана, чиито внушения Юда с готовност приема преди това (13:2) като негов

## РАЗОБЛИЧАВАНЕТО НА ЧОВЕШКОТО ПРЕДАТЕЛСТВО

съучастник в борбата му за независимост от Исус, не си отива и не оставя Юда на „свобода“, както той си мисли, а влиза в него (13:27), подчинява го на себе си и го прави свой роб. По този начин Юда излиза в една нощ на ужасна нравствена и духовна тъмнина, която не познава изгряващата зора. Той е краен пример за това, което ще се случи с онези, които окончателно отхвърлят Бога и Неговия Син, както ни предупреждава Библията.

„Но това е ужасно! — би казал някой. — Да не би да искаш да кажеш, че Бог ще остави някои хора да отидат в ада или дори че ще ги изпрати там, само защото са отказали да повярват и да приемат Исус Христос? Ако това е така, кой може да уважава или да вярва в такъв Бог? Той не е ли Бог на любовта?“

Точно това възражение ни кара да се обърнем към следващите думи, които Исус казва след излизането на Юда.



## 8

# Изявяването на Божиата слава

*„А като излезе, Исус каза: Сега се прослави Човешкият Син и Бог се прослави в Него. Ако Бог се прослави в Него, и Бог ще Го прослави в Себе Си, и веднага ще Го прослави“ (Йоан 13:31,32).*

Нека най-напред си изясним следното: това, което прави Юда предател, не е нито избирането на Юда за апостол, нито предсказанието на Исус за неговата измяна. Представете си, че летите в хеликоптер и виждате как две коли се движат с голяма скорост една срещу друга от двете страни на остър завой. Вие можете да предскажете, че те непременно ще се сблъскат, но макар и вярно, вашето предсказание няма да ги *накара* да се сблъскат. Те ще се сблъскат по вина на шофьорите. Същото се отнася и за Юда. Исус знае предварително и предсказва, че Юда ще Го предаде, но това не означава, че Той го *накарва* да Го предаде, нито пък извинява неговото действие. Юда предава Исус по собствената си воля, поради греховността на собственото си сърце.

По същия начин и Сатана, когато влага в Юда мисълта да предаде Исус, няма никакви намерения да изпълни старозаветните пророчества за смъртта на Месията. Той също изпълнява собствените си намерения. Според неговия греховен и дяволски начин на мислене предаването на Исус и Неговата смърт на кръста могат да бъдат само унищожително поражение за Него. Смъртта чрез разпъване е най-ужасното наказание, познато на древния свят. Срамът от нея трябва да потопи каузата на Исус в океан от позор. Това е стратегията на дявола, който

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

хитро подлъзва един от избраните апостоли на Исус да Го предаде, за да бъде изложен на публично опозоряване.

Но в каква грешка се оказва Сатана! Божият син идва в този свят точно за да умре на кръста! Знаейки предварително, че Юда ще Го предаде на такава смърт, Исус съзнателно го избира за апостол. Когато накрая предателят излиза от горната стая, за да довърши подлото си дело, Христос му заповядва: „Каквото вършиш, върши го по-скоро“ (13:27). Вместо да опозори Христос и да унищожи Неговото име, страданието на кръста ще стане най-великата проява на славата на Бога и на Божия син, която светът някога е видял и която вселената някога ще види. Затова именно след като Юда излиза и разпъването на Христос приближава, Той заявява: „Сега се прослави Човешкият Син и Бог се прослави в Него.“

От момента, в който Сатана омърсява сърцето на човечеството с клеветническа представа за Божия характер, Бог планира този момент и действа за неговото осъществяване. На определеното време самият Божи Син стъпва на нашата бунтовна планета. И тогава идва върховният момент, в който въплътеният Създател застава в горната стая лице в лице със собственото Си творение, което ще Го предаде на кръстна смърт. Сега светът ще види какъв е Бог! Сега отношението на Бога към предателя ще покаже съвсем точно какво има в Божието сърце. В пълно съзнание за това, което ще направи Юда, Христос му предлага залька на Своето приятелство.

Колкото и величествен да е този жест, той представлява само една прелюдия към още по-внушителната изява на Божията слава на Голгота. Защото, както даването на залька на Юда от Христос изобличава предателя и неговата подла измама, така и предаването на Божия Син от Бога в ръцете на човечеството изобличава бунтовната ненавист на хората към Бога. „Този е Наследникът — казват те, — елате да Го убием и да присвоим наследството Му.“ Но дори когато заковават ръцете Му и краката Му на кръста, Бог предлага Христос на света като „залька“ на Своето приятелство, като обещанието за Своята прошка и вечна любов към всички, които се покаят и Го приемат искрено и истинно. „Бог беше в Христос и примири света със Себе Си, като не счете на хората прегрешенията им“ (2 Кор. 5:19). „Но Бог доказа Своята любов към нас в това, че когато бяхме още грешници, Христос умря за нас... Защото,



## ИЗЯВЯВАНЕТО НА БОЖИЯТА СЛАВА

ако бяхме примирени с Бога чрез смъртта на Неговия Син, когато бяхме неприятели, колко повече сега, като сме примирени, ще се избавим чрез Неговия живот“ (Римл. 5:8,10). Божият призив идва до нас чрез Христовите апостоли дори и сега, в нашия век: „И така, от страна на Христос ние сме посланици, като че Бог чрез нас умолява; молим ви от страна на Христос: примирете се с Бога, който за нас направи грешен Онзи, който не знаеше грях, за да станем ние чрез Него праведни пред Бога“ (2 Кор. 5:20,21).

Ако след всичко това хората приемат всички естествени дарове на Създателя, но отхвърлят залька на Неговото приятелство, и те, подобно на Юда, ще излязат в нощта на вечната тъмнина, където светлината на Божието приятелство никога не стига и съзнанието за Неговата святост гори като неугасим огън. Но вината за това ще бъде само тяхна.

И така, след като Юда излиза, Исус, както вече отбелязахме, казва: „Сега се прослави Човешкият Син и Бог се прослави в Него.“ Но освен това Той добавя: „Ако Бог се прослави в Него, и Бог ще Го прослави в Себе Си, и веднага ще Го прослави.“

С това Исус предсказва, че Неговата смърт на кръста ще бъде последвана от Неговото възкресение и издигане от Бога до положението на върховен Владетел във вселената и поставянето Му за Съдия и Господар на цялото човечество. Един ден Бог ще поиска от всяко коляно на небето, на земята и в ада да Му се поклони и от всеки език да изповяда, че Исус Христос е Господ, достоен да владее и да управлява богатството на цялата вселена и да получи подчинението, поклонението и служението на всяко съзнателно същество. И когато Бог направи това, всички ще признаят, че Той не е тиранин. Неговото морално право да изисква подчинение и поклонение от цялата вселена ще бъде предявено не само в името на Неговата всесилна мощ, но и в името на Исус, който смирява Себе Си дотам, че умива краката на Своите творения, предлага зальк дори на предателя Юда и умира на кръста за цялото човечество.

Ето как е обобщено всичко това в Новия Завет:

*„...Христос Исус, който, като беше в Божия образ, пак не счита, че трябва да държи като плячка равенството с Бога, а ограби Себе Си, като взе образа на слуга и стана подобен на хората; и като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст. Затова и Бог Го възвиси най-високо и Му даде*

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

*Името, което е над всяко друго име; така че в Името на Исус да се поклони всяко коляно от небесните и земните, и подземните същества и всеки език да изповяда, че Исус Христос е Господ, за слава на Бог Отец“ (Фил. 2:5–11).*

ОСНОВЕН КУРС: ПЪРВА ЧАСТ

**В. ПОДДЪРЖАНЕТО,  
РАЗВИВАНЕТО И  
УСЪВЪРШЕНСТВАНЕТО НА  
СВЕТОСТА**

# Предварителен презлед

В последната част ние научихме, че същността на истинската святост се състои в посвещението на Божествените Личности.

В тази част ние ще открием *средствата, чрез които Христос осигурява растящото и най-накрая пълното отдаване на Своите хора на Бога.*

Накратко казано, Неговото дело се състои от:

1. Отиването на Христос да приготви място за нас в многото жилища в дома на Неговия Отец в небето и идването Му да ни вземе отново при Себе Си, за да бъдем постоянно с Него там, където е Той (14:1–3).

2. Готовността на Отца, Сина и Светия Дух да дойдат и да направят Свое жилище в сърцата ни тук на земята (14:17,23).

Ключовият стих тук е твърдението на Христос: „Аз съм пътят и истината, и животът; никой не идва при Отца, освен чрез Мен“ (14:6).

Това твърдение ще бъде обяснено така:

– *Христос е Пътят* не само до дома на Отца в бъдеще, но и до самия Отец както тук и сега, така и след това (14:1–15).

– *Христос ни разкрива Истината* за Отца, като Му се моли да ни даде Духа на истината като друг Застъпник, за да живее в нас и да ни води във всяка истина (14:15–17).

– *Христос е Животът*, защото Той ни дава и споделя с нас собствения Си вечен живот, чрез който ние можем да познаваме Отца и да се радваме на общение с Него (14:18–24).

## 9

# Отиването на Христос при Отца определя новите критерии

*„Дечица, още малко съм с вас. Ще Ме търсите, и както казах на юдеите, така казвам и на вас, че там, където отивам Аз, вие не можете да дойдете. Нова заповед ви давам: да се любите един друг; както Аз ви възлюбих, така и вие да се любите един друг. По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си“ (Йоан 13:33–35).*

До този момент в училището на Христос ние научихме следните неща:

1. Истинската святост започва с новородението, което всеки преживява лично и което се извършва в нас веднъж завинаги от Светия Божия Дух. След тази опитност идва постоянното всекидневно очистване, което Светият Дух извършва, като взема гумите на Христос и ги прилага към нас.

2. Основният принцип и същността на светостта се състоят в отдаването на Божествените Личности — на Отца, на Сина и на Светия Дух. Тази любов и посвещение на Бога трябва да се изразят и наистина ще се изразят в любов, посвещение и жертвоготовно служение и на Божия народ.

Сега ние ще научим по какъв величествен и съвършен начин Бог е промислил да осъществи това усъвършенстване на нашата святост чрез и при Второто идване на Христос.

В своето по-късно Писмо (1 Йоан. 3:2) Йоан ни казва, че когато Христос се открие на Своя народ при Второто Си идване и те Го видят „такъв, какъвто е“, това окончателно ще завърши

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Божие дело в тях. Тяхното преобразяване ще бъде завършено в един миг и те ще бъдат като Христос, понеже ще Го виджат „такъв, какъвто е“.

И дори нещо повече! Както вече видяхме, същността на истинската святост се състои в неотклонното посвещение на вярващия на Господ Исус, в следването на „Агнето, където и да отива“ (Откр. 14:4). Следователно при Второто идване на Христос Бог ще се погрижи (а Той вече се е погрижил и се грижи и сега) за това, всички вярващи да бъдат с Христос постоянно и вечно там, където е Той, и никога повече да не се отклоняват от Него в сърцето си, в ума си, с присъствието си и с посвещението си.

И така, това е главният урок, на който Христос ще научи Своите ученици на този етап от курса по святост. Но преди да стори това, Той трябва да им каже предварително някои неща, част от които ще им се сторят доста неприятни в началото.

### **НЕОБХОДИМОСТТА ХРИСТОС ДА СИ ОТИДЕ**

Очевидно Второто идване на Христос не би било възможно, ако Той преди това не си беше отишъл. Ето защо Господ трябва ясно да каже и дебело да подчертае пред Своите ученици, че Той трябва да си отиде и да ги остави.

Няколко месеца по-рано, по време на големия религиозен празник Шатри, ерусалимските власти изпращат при Исус служители, за да Го арестуват и да Му попречат да проповядва на множествата. За тяхна изненада Той им отговаря следното: „Не се тревожете! Няма нужда да Ме арестувате. Аз сам си отивам.“ В действителност Той им казва така: „Още малко време съм с вас, и ще отида при Онзи, който Ме е пратил. Ще Ме търсите, и няма да Ме намерите; и там, където съм Аз, вие не можете да дойдете.“ Тук Нашият Господ говори, разбира се, за Своята смърт, възкресение и връщане при Своя Отец в небето чрез възнесение. Но служителите изобщо не разбират това, просто защото нямат представа, че Неговото идване на този свят е много по-различно от идването на който и да било човек и че Той е Божият Син, излязъл от Отца и изпратен в света чрез въплъщението. И така, без да разбират откъде идва Той, те изобщо не могат да разберат какво има предвид, когато казва,

## ОТИВАНЕТО НА ХРИСТОС ПРИ ОТЦА...

че се връща при Онзи, който Го е пратил, или че отива някъде, където те не могат да отидат, дори и да се опитат. Единственото, което могат да си помислят, е, че сигурно отива да проповядва сред гръцко-говорещите юдеи в Египет или на други места. „Къде мисли да отиде Този, така че да не можем да Го намерим? Да не мисли да отиде при разпръснатите между гръците и да поучава гръците?“ (Йоан 7:32–36).

Липсата на разбиране от страна на служителите е разбираема, тъй като те не са вярващи. Но сега Господ говори на Своите „дечица“, както Той нарича учениците Си, и им казва практически същото нещо, което преди това е казал на служителите: „Дечица, още малко съм с вас. Ще Ме търсите, и както казах на юдеите, така казвам и на вас, че там, където отивам Аз, вие не можете да дойдете“ (13:33). Още веднъж Той говори не само за Своята смърт (защото в смъртта те могат да Го последват, ако Той ги призове и ако те имат куража), а говори за Своего телесно възкресение и възнесение в непосредственото присъствие на Бога. Там те не могат да Го последват засега.

## **НОВИЯТ КРИТЕРИЙ, КОЙТО ОТИВАНЕТО НА ХРИСТОС ИЗДИГА**

След като е обявил скорошното Си отиване, сега нашият Господ трябва да покаже на Своите ученици какво ще бъде тяхното главно задължение по време на Неговото отсъствие: „Нова заповед ви давам: да се любите един друг“ (13:34).

Какво е новото в тази заповед? Нима Бог не е заповядал на Своя народ същото няколко века по-рано в Стария Завет, като е казал: „Да обичаш ближния си както себе си“ (Лев. 19:18)?

Отговорът на този въпрос се намира в думите, които нашият Господ добавя: „Както Аз ви възлюбих, така и вие да се любите един друг“ Новото в тази заповед е мярката, качеството и обхватът на любовта. Господ е обичал Своите ученици, докато е бил с тях. Сега Той си отива и първият етап от Неговото отиване ще бъде бъде кръстът. Там Неговата смърт ще изяви една такава любов, каквато те никога преди това не са познавали. Господ Исус ще умре не само за Своите приятели, но и за Своите врагове. Той ще направи това за тях, докато те още са грешници. Ще ги възлюби не просто както Себе Си, а ще се пожертва за тях.

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Ето това е мярката, която Господ Исус определя за любовта на Своите ученици и за посвещението им на другите. Това ще бъде и белегът за тяхната развиваща се святост. И не само това. Това ще бъде и критерият, по който заобикалящият ги свят ще съди дали те са истински ученици на Исус, или не: „По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си“ (13:35).

Понякога музикалните експерти казват за някой млад музикант: „Личи си кой го е учил.“ Неговият маниер на свирене носи отпечатъка на неговия учител, който не може да се сбърка. Така и хората като цяло все още познават истинските християни по любовта, която те показват. Те могат да знаят много малко за християнското учение или богословие, но знаят за любовта, която Христос е проповядвал и изразявал. И ако срещнат такива хора, които казват, че са християни, и едновременно с това се преследват едни други, като използват светската власт на държавата, за да дискриминират онези, които се различават от тях по учението си, и дори водят граждански войни помежду си и провеждат геноцид, хората сами идват до заключението, че те изобщо не са християни. Хората приемат за Негови ученици само онези, чието поведение има нещо общо с Христовата мярка за любовта.

Но ако трябва да обичаме другите така, както Христос ни обича, за да бъдем свети на практика, можем ли да имаме някаква реална надежда да достигнем някога тази мярка? Да, можем, защото Христос има огромни възможности да ни направи способни да следваме Неговия пример. Често обаче се случва така, че преди да се научим да използваме и да разчитаме на тези възможности, най-напред трябва да видим колко недостатъчни и дори безсилни са нашите собствени възможности.



# 10

## Безсилните последователи

Сега следва един урок, с който ние се съгласяваме сравнително лесно на теория, но който приемаме много трудно, когато видим неговата истинност в практическия си опит. Този урок е следният: колкото и благодарни да сме на Господа за това, което Той е направил за нас, и колкото и твърдо да сме решили да Го обичаме, да Му се подчиняваме и да Го следваме, нашата любов и решителност сами по себе си не са достатъчни, за да Го следваме така, както трябва. Всички ние имаме скрити слабости, които лесно провалят всичко, ако разчитаме само на собствените си възможности.

Разбира се, всеки вярващ ще потвърди без колебание, че все още не е свършен и че понякога съгрешава. Но почти несъзнателно много от нас си мислят, че ако имат достатъчно решителност и положат достатъчно усилия, сами могат да преодолеят или да потиснат своите грехове и да достигнат желаната мярка за святост. Но това просто не е вярно. Грехът е отнел силата ни и е увредил нравствеността ни много повече, отколкото си мислим. За човека това може да бъде една много горчива опитност, когато се изправи лице в лице с този неприятен и тревожен факт след серия от непрекъснати провали.

Великият апостол Павел открито признава чувството на пълна безпомощност, обхванало го при откритието на този факт. „С ума си служа на Божия закон“ — казва той, тъй като интелектуално ясно вижда, че да служи на Бога е единственият разумен начин да живее. „Що се отнася до вътрешното ми естество — казва той по-нататък, — аз се наслаждавам в Божия закон.“ За него да живее угодно на Бога не е студена интелекту-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ална дейност; той се наслаждава да живее по този начин и това го вълнува емоционално. Освен това той казва, че има желание за доброто, т. е. че неговата решимост да живее свят живот се ръководи от желязна воля. И все пак, всичко това се оказва напразно! На практика много често става точно обратното на това, което човек иска да прави: „Понеже не върша това, което искам, а онова, което мразя, него върша“ — извиква Павел (Римл. 7:15–25). Всички тези неща — интелектът, емоциите и волята — взети заедно и впрегнати в усилията на вярващия да живее свят, христоподобен живот, се оказват абсолютно безсилни. Това е горчивият извод, който апостолът прави за себе си.

Бог обаче знае това още от самото начало. Когато Павел открива своята безпомощност, Той му показва средствата, които сам е осигурил, за да може дори и безсилният Павел да следва, да обича и да се подчинява на Господ Исус по правилния начин (Римл. 8). Така ще бъде и с нас. Използвайки Петър като нагледен пример, Христос сега ще ни покаже и нашата собствена безпомощност. Ако ние сме готови да Го приемем на сериозно и да повярваме в това, което Той казва за нас, ще бъдем готови да познаем, а после и да използваме тези Негови средства, които правят светостта реално достъпна за нас.

### **ПЕТЪР: НАГЛЕДЕН УРОК ЗА НАС**

*„Симон Петър Му каза: Господи, къде отиваш? Исус отговори: Където отивам Аз, ти не можеш сега да Ме последваш, но ще Ме последваш после. Петър му каза: Господи, защо не мога да Те последвам сега? Живота си ще дам за Теб. Исус отговори: Живота си ли ще дадеш за мен? Истина, истина ти казвам: петелът няма да пропее, преди ти три пъти да се отречеш от Мен“ (13:36–38).*

Когато Господ заявява, че си отива и че учениците не могат да Го последват там, където отива, Петър помисля няколко секунди върху Неговите думи и решава, че Той преувеличава ненужно: „Господи — казва той, — къде точно отиваш?“ Господ му отговаря: „Там, където отивам Аз, ти не можеш да Ме последваш сега, а ще Ме последваш по-късно.“

Но Петър не е удовлетворен от отговора, защото чувства, че в него се съдържа намек за неговата липса на смелост. „Но

## БЕЗСИЛНИТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ

Господи — продължава той по-нататък, — защо да не мога да Те последвам сега? Та аз съм готов да дам живота си за Теб!“ Петър е напълно искрен, когато казва тези думи, тъй като през последните няколко години в неговото сърце се е развила една дълбока и топла преданост към Господ Исус, и доколкото той познава себе си, наистина е готов да даде живота си за Него, ако това се наложи. Освен това Петър в никакъв случай не е като Юда; и може би разобличението на лицемерието и предателството на Юда го карат да се чувства още по-сигурен, че той никога не би се отнесъл към Господа по този отворителен начин, а би Го последвал, ако е необходимо, дори и в затвора, и в смъртта. И така, доколкото той познава себе си, неговата преданост към Христос не подлежи на съмнение. Бедата е там, че той не познава себе си достъчно добре. Всъщност Петър има една скрита слабост, която ще излезе наяве само след няколко часа, когато вследствие на злите машинации на самия дявол обстоятелствата ще окажат неудържим натиск върху него. Тогава предаността на Петър ще изчезне яко дим и той ще се отрече от Господа с клетви. Точно тази слабост на Петър Господ трябва да покаже и да изобличи сега, така както по-рано разобличава и предателството на Юда.

### **ОСНОВНАТА ГРЕШКА НА ПЕТЪР**

Ние, разбира се, не бива да бъркаме слабостта на Петър с предателството на Юда. Неговата слабост е слабост на човек, който е бил окъпан, преживял е новорождението на Светия Дух и е станал напълно чист (13:10,11). Предателството на Юда е предателство не просто на един грешник, а на грешник, воден и най-накрая напълно обсебен от дявола (13:2,10,11,18,27). Слабостта на Петър впоследствие ще бъде преодоляна; предателството на Юда никога няма да бъде върнато назад.

От друга страна обаче, слабостта на Петър не може да бъде победена автоматично. Единственият начин, по който ние, вярващите, можем да преодолеем слабостите си, е като най-напред ги видим и признаем, че те съществуват, и след това се покаем за тях и потърсим благодатта на Господа и силата на Светия Дух, за да ги преодолеем. Ако Петър беше пожелал да послуша Господ Исус и да приеме казаното от Него като истина, щеше да си спести много мъка и терзания. И ако ние не поз-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

навахме невъзприемчивостта на своите собствени сърца, бихме се запитали защо Петър не отговаря по следния начин: „Господи, аз не мога да повярвам в това, което казваш. Мисля, че не съм такъв човек и че нямам тази слабост. Но ако наистина я имам — а Ти най-добре знаеш това — тогава, моля Те, кажи ми как да я преодоля и как да се спася от това ужасно нещо, което казваш, че ще направя?“ Ако Петър беше отговорил по този начин, Господ непременно щеше да му покаже как да избегне това предстоящо падане.

Но за съжаление, той не може да повярва това за себе си, дори когато Господ му го казва, и си мисли, че има достатъчно смелост и решителност, за да жертва всичко необходимо в посвещението си на Господа. Истината е, че няма. Затова той трябва да научи по по-трудния и горчив начин, че Господ познава него и неговата личност много по-добре, отколкото той сам се познава. Слабостта, която Господ вижда в Петър, наистина се намира в него, но преди да може да бъде изцелена, тя трябва да бъде изявена. И така, ако единственият начин Петър да бъде принуден да види слабостта си е да му се позволи да попадне в обстоятелства, в които той ще се окаже слаб и ще се отрече от Господа, тогава любовта на Господа е такава, че Той ще позволи на Петър да попадне в такива обстоятелства и да направи това ужасяващо откритие. Защото, както ни напомня началото на 13-та глава, Господ, „като беше възлюбил Своите Си, които бяха на света, докрай ги възлюби“ — и тази Негова любов Го прави твърдо решен да направи Петър съвършено свят независимо какво ще струва това.

## **НЕИЗБЕЖНОСТТА НА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ПЕТЪР**

Христос е сигурен, разбира се, че най-накрая Петър ще се отвърне от тази своя слабост и ще я победи. „Където отивам Аз, ти не можеш сега да Ме последваш, но ще Ме последваш после“ — казва Той. И Петър наистина Го последва. Макар че смелостта му изневерява и той се отрича от Христос и Го изоставя, за да избегне страданията в двора на първосвещеника и на кръста, по-късно Господ го възстановява и Петър Му служи и Го следва смело много години, а накрая, също като Него, си отива у дома чрез мъченическа смърт.

## БЕЗСИЛНИТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ

Нека не забравяме следното: когато идва зората, както Господ предсказва, и Петър не успява да Го последва както трябва в Неговите страдания, за него споменът за думите на Господа, които Той му казва преди да се случи всичко това, става източник на огромно насърчение и надежда: „Ти не можеш сега да Ме последваш, но ще Ме последваш после.“ Сигурно той непрекъснато си повтаря тези Негови думи, разбирайки все по-пълно тяхното значение във всички възходи и падения през останалите години от своя живот. В този момент той все още не може да последва телесно възнасящия се Христос в славата на присъствието на Отца в небето, но няма съмнение, че един ден той наистина ще Го последва. Христос му казва, че това ще стане, а Неговите обещания никога не пропадат. И още нещо, влизането в славата на присъствието на Отца в небето и виждането на благословения Господ Исус ще довърши в един миг освещението на Петър, и то така, че вече няма да има никаква опасност от каквото и да било по-нататъшен провал. Преди Петър да се препъне и да падне, Господ му дава да разбере и това. Сигурността на това обещание и смелостта, която то му дава, го правят способен да застане лице в лице с тази слабост, да се върне обратно и да последва предано Господа през останалите години от живота си. И тъй като Христос няма любимци, всички, които Му се доверят, могат да приемат това обещание лично за себе си.



# 11

## Осигуряването на целта

*„Да не се смуцава сърцето ви; вие вярвате в Бога, вярвайте и в Мен. В дома на Отца Ми има много жилища. Ако не беше така, Аз щях да ви кажа, защото отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си; така че където съм Аз, да бъдете и вие“ (Йоан 14:1–3).*

„Да не се смуцава сърцето ви“ — казва Христос, защото сигурно вижда учудването, с което учениците посрещат думите Му за Неговото отиване и за отричането на Петър от Него. Ако предаността на Петър е толкова крехка, как могат те да очакват, че тяхната собствена преданост е по-силна? Ако Петър не може да остане верен на Господа в Неговите страдания, докато Христос е още тук, на земята, няма ли тогава да бъде хиляди пъти по-трудно за всички тях да Му останат верни, когато Той си отиде? Няма ли тогава тази безпомощност да изтръгне сърцето на тяхната преданост и да я обезсили напълно? И няма ли това да унищожи напълно всяка надежда за тяхното окончателно осветление? Очевидно те имат всички основания да изпитват такива безпокойства. В края на краищата, грехът на отричането от Господа е много сериозно нещо. Сам Той ги предупреждава, че онези, които се отрекат от Него пред човеците, и Той ще се отрече от тях пред Своя Отец в небето (Мат. 10:33). Ако някой, който нарича себе си вярващ, продължава през целия си живот да се отрича от Господ Исус, без да се покае за това, има сериозни основания за съмнение, че той изобщо някога е бил истински вярващ. Как тогава да не се безпокоят?

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

И все пак, след като казва, че Петър ще се отрече от Него (13:38), Господ още в следващия стих добавя: „Да не се смущава сърцето ви.“ Той има причини да каже това.

Преди всичко Той знае, че Петър, независимо от своята слабост, е искрено вярващ човек, че неговото отричане (макар и сериозно) е само временно и че след като падне по този начин, той отново ще стане. Гаранция за това е молитвата на Господ Исус за Петър (Лука 22:32). От практическа и психологическа гледна точка също така е важно Петър и другите апостоли да погледнат на думите на Христос за отричането на Петър от Него по правилния начин: Неговото падане е сигурно, но също толкова сигурно е и неговото ставане.

При това, колкото и сериозно да е това падане, от него ще произтекат най-малко две или три добри неща, тъй като Бог винаги прави така, че всичко — дори и грешките — да съдейства за доброто на тези, които Го обичат и се разкайват за тях. То ще отнеме от Петър неговото погрешно упование в собствените му сили и ще предизвика едно трезво и реално осъзнаване на слабостите му.

На трето място, това падане ще убеди Петър в реализма на Христос. Христос не е заблуден от неговите пламенни признания за преданост, нито в някакъв смисъл е разочарован от неговото падане, тъй като предварително е предвидял какво ще се случи, очаквал го е да се случи и въпреки това продължава да го обича.

Четвърто, сега Петър ще бъде готов да слуша Христос по начин, по който не е бил готов да Го слуша преди да се провали, и ще се научи да приема Неговата помощ за поддържането, развиването и най-накрая пълното усъвършенстване на своето посвещение на Него самия и на Отца.

И последно, в светлината на всичко това Петър ще може по особен начин да утвърди своите братя (Лука 22:32).

„Да не се смущава сърцето ви“ — казва Христос; и ние също ще направим добре, ако се вслушаме в Неговия съвет. Защото има две еднакво сериозни противоположни грешки, които вярващите могат да допуснат по отношение на своите провали. Едната е да се отнесат към тях лекомислено, като че ли те са без значение, което означава, че те не се покайват и не оставят Господ Исус „да им умие краката“ и да ги очисти от тяхната мръсотия. Този път води до още по-големи провали и без-



## ОСИГУРЯВАНЕ НА ЦЕЛТА

плодие. Другата грешка е в противоположната крайност. Тя се появява, когато вярващите биват погълнати само от себе си, от собствените си неуспехи и недостатъци. Тогава умът им бива завладян от чувство на поражение, духът им отслабва и самият Сатана се възползва от това състояние, за да произведе у тях отчаяние, униние и още по-голямо поражение. Но това не е истинската святост! Истинската святост ни води до покаяние, като ни кара да изповядваме греховете си и да се доверим на Божието уверение за прошка (1 Йоан. 1:9). Тя ни кара да се съгласим с Бога, че в нас, тоест в плътта ни, не живее нищо добро (Римл. 7:18). Тогава ние отместваме поглед от себе си и го насочваме към Христос и към това, което Той е направил и прави за преодоляването на нашите слабости и за усъвършенстването на нашето посвещение.

И така, с божествена мъдрост Христос в този момент отмества вниманието на Своите ученици от техните недостатъци и предстоящия провал на Петър и го насочва към славното бъдеще, което ги очаква.

### **КАК ХРИСТОС ОСИГУРЯВА ПОСТОЯННОТО ПРИСЪСТВИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ СИ ПРИ СЕБЕ СИ**

„Да не се смуцава сърцето ви“ — казва Христос, защото Той вижда учениците Си не такива, каквито са в момента, а каквито ще бъдат, когато бъде изпълнен докрай Божият план за тяхното осветление. Светостта не означава, че учениците ще следват и ще служат всеотдайно на Христос само няколко години в Неговата мисия на милост и спасение в този паднал, омърсен от греха и изпълнен с мъка свят. Тя означава, че те ще Го последват и във възнесението Му в небето, за да служат на Бога безгрешно и в съвършена преданост в онзи небесен храм, където не е необходима никаква завеса, за да скрива непосредственото присъствие на Всесветия Бог от Неговия народ.

Именно за този храм Христос започва да говори сега на Своите ученици. Като Божият Син, дошъл от небето, Той познава всичко това от първа ръка. Но Неговите ученици не го познават, нито могат да знаят нещо за него, освен ако не са готови да повярват във всичко, което Той им казва, със същата абсолютна и безрезервна вяра, с която те вярват в Бога. „Вие вярвате в Бога — казва Той, — тогава вярвайте и в Мен.“

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

„В дома на Отца Ми — продължава Той, — има много жилища.“ В началото на Своето обществено служение Исус веднъж използва израза „дома на Отца Ми“ във връзка с храма в Ерусалим. Дори и този земен храм е свят и всички, които служат на Бога в него — първосвещениците и левитите (другите свещеници) — трябва да бъдат свети, т. е. отделени и посветени изцяло на службата на Бога. Нищо не бива да омърсява светостта на този дом. Ето защо, когато Господ вижда, че дворовете на храма са осквернени от несветите дейности на търговците, Той ги изгонва, като казва: „Махнете ги оттук и не правете Бащиния Ми дом дом за търговия“ (Йоан 2:16).

Сега, когато говори на учениците Си за величествените неща, които ги очакват, Той отново използва този израз, но не във връзка със земния, а с небесния храм — „по-голямата и по-съвършена скиния, не с ръка направена, тоест не от настоящето творение“ (Евр. 9:11). „В дома на Отца Ми има много жилища“ (или стаи), казва Той. Интересно е да се отбележи, че и земният дом на Отца е бил заобиколен от много стаи, в които са живеели левитите — всеки според определената работа, която е трябвало да извършва: приготвянето на тамяна, съхраняването на дървата за приносите на олтара, приготвянето на хляба и други. Всеки от Божиите служители в този храм е имал място, където е можел да се чувства, така да се каже, у дома си и където е извършвал службата си и се е покланял на Бога. Сега Христос използва същия израз, за да опише този безкрайно по-висок, по-велик и по-славен вечен храм. Той също има много жилища (или стаи), където Неговите хора ще влязат с прославените си тела и безкрайно разнообразните си изкупени личности при Второто идване на Христос, за да служат на Бога вечно и непрестанно да Му се покланят.

## **ПРИГОТВЯНЕТО НА МЯСТОТО**

„Отивам да ви приготвя място“ — казва Христос. Мненията на изследователите за значението на тези думи са различни. Някои смятат, че тук Той говори за Своето отиване на кръста, където Неговата смърт ще плати наказанието за техните грехове. Това ще позволи на Бога да остане съвършено праведен и едновременно с това да им прости и да ги приеме (Римл. 8:24–26). Кръвта на Исус ще очисти тяхната съвест и ще ги

## ОСИГУРЯВАНЕ НА ЦЕЛТА

направи напълно свободни, за да служат на живия Бог (Евр. 9:14). Всичко това, разбира се, е една благословена истина: смъртта на Христос наистина е постигнала всичко това не само за първите Му ученици, но и за всички хора, които Му се доверят.

От друга страна обаче, ако Христос има предвид това, ние бихме очаквали от Него да каже: „Отивам да ви подготвя за едно място“, а не: „Отивам да ви приготвя място.“ След възнесението Си Христос сяда отгясно на величието в небето — там, където е бил преди това (Йоан 6:62). Като Божият Син Той се връща на полаганото Му се място. Отец Го прославя със славата, която Той е имал при Него още преди съществуването на света (Йоан 17:5). Но също така е вярно, че възнесението на Човека Исус Христос променя лицето на небето. Никога преди това в непосредственото присъствие на Бога не е имало човешко същество с прославно човешко тяло. Какви ли приготовления ще бъде необходимо да се направят в онези славни места за времето, когато милиони изкупени хора на Христос ще Го последват във вечната скиния на Божието присъствие не като безтелесни духове, а като истински човешки същества с прославени тела? Ние не знаем това, защото то не ни е казано, но за едно можем да бъдем сигурни — че Христос ще подготви жилища, напълно подходящи за Неговите изкупени хора и готови да приемат всички тях, включително и Петър, който веднъж се е отрекъл от Него.

## **ЦЕЛТА НА ХРИСТОВОТО ИДВАНЕ**

Обърнете внимание на начина, по който Христос казва това. Той би могъл да каже: „Ще дойда пак и ще ви взема в небето, където няма да има нито плач, нито скръб, нито болка, нито проклятие“; и това би било свършено вярно. Но Той казва нещо по-различно, защото мисли за Второто Си идване като за събитие, което окончателно ще усъвършенства светостта на Неговите хора: „Пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си; така че където съм аз, да бъдете и вие.“ Това е първата и главна цел, поради която Христос приготвя място за нас в дома на Своя Отец. Ще стане така, че един ден ние ще бъдем завинаги с Него там, където е Той, и никога повече няма да се отклоняваме от Него. Никога повече слабостта няма да накара Петър да се отрече от Него и страхът няма да предизвика такава пани-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ка у учениците Му, че да се разпръснат и да Го изоставят. Това ще бъде един храм, от който никой „няма да излезе вече вън“, както се казва в Откровение 3:12. Тогава нашето посвещение ще бъде пълно.

### **ОБХВАТЪТ НА ВТОРОТО ИДВАНЕ НА ХРИСТОС**

Това, което Христос е направил и обещал, се отнася за всички истински вярващи без изключение. Когато апостол Павел говори за това, което ще стане при Второто идване на Христос, той казва следното:

*„Ето, казвам ви една тайна: не всички ще починем, но всички ще се изменим в един миг, в мигване на око, при последната тръба; защото тръбата ще затръби и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим. Защото това тленното трябва да се облече в нетление и това смъртното — да се облече в безсмъртие. А когато това тленното се облече в нетление и това смъртното се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне написаното слово: „Погълната беше смъртта победоносно“ (1 Кор. 15:51–54).*

Той казва подобно нещо и когато пише на християните в Солун:

*„Защото, ако вярваме, че Исус умря и възкръсна, така и Бог ще приведе починалите чрез Исус с Него. Защото това ви казваме чрез словото от Господа: че ние, живите, останалите до Господното пришествие, няма да изпреварим починалите. Понеже Сам Господ ще слезе от небето с команда, с гласа на архангел и с Божия тръба; и мъртвите в Христос първо ще възкръснат; после ние, живите, останалите, ще бъдем грабнати заедно с тях в облаци да срещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем винаги с Господа“ (1 Сол. 4:14–17).*

Колко добре апостол Павел, вдъхновен от Светия Дух, разбира главния копнеж в сърцето на Спасителя: „Ще ви взема при Себе Си; така че където съм аз, да бъдете и вие.“ „И така — казва Павел, — ще бъдем винаги с Господа.“

### **ОБХВАТЪТ НА ВЕЧНОТО СВЕЩЕНСТВО**

Нека да отбележим още един прекрасен факт. В древния земен храм на Бога в Ерусалим богослужението не се е извършвало от целия Божи народ, а само от членовете на едно определено племе — племето на левитите, които са били отделени и

## ОСИГУРЯВАНЕ НА ЦЕЛТА

посветени да служат като свещеници на миряните. Поради това те са били считани за особено свети и са имали привилегията да влизат в някои части на храма, в които обикновените хора не са могли да влизат. Но в Христос всички тези ограничения, различия и особени привилегии са премахнати. Сега всички Божи хора са свещеници. Те са такива още тук и сега, както казва апостол Павел: „вие също... се съграждате в духовен дом, свято свещенство, да принасяте духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Исус Христос“ (1 Петр. 2:5). Всички изкупени хора пеят хвала на Христос заедно с апостол Йоан: „На Този, който ни люби и ни е освободил от нашите грехове чрез кръвта Си и който ни е направил царство и свещеници на Своя Бог и Отец, на Него да бъде слава и господство за вечни векове“ (Откр. 1:5–6). За всички изкупени хора в небето е вярно следното обещание: „Затова са пред престола на Бога и Му служат денем и нощем в Неговия храм... и Неговите слуги ще Му служат. Те ще гледат лицето Му и Неговото име ще бъде на челата им“ (Откр. 7:15; 22:3,4).

Човешките думи са недостатъчни, за да изразят величието и красотата на мястото, което Христос ни е приготвил в дома на Своя Отец, в небесата. Ефектът от това ще бъде съвършен и вечен. Това не е нещо, което ние трябва да си осигурим сами или да си го заработим, защото то се осигурява и заработва от самия Христос. Нашият Господ ни казва за това, докато сме тук, на земята, не за да ни направи нехайни, а точно обратното: за да утвърди решението ни да бъдем свети. Докато все още сме заобиколени от изпитания и изкушения и докато все още се спъваме и падаме понякога, ние трябва да знаем, че крайната цел пред нас е сигурна и че никога не бива да се предаваме или отчайваме. Един ден ние наистина ще станем съобразни с Господ Исус, ще бъдем съвършено свети и ще бъдем завинаги с Него. Ще дойде време, когато нашето посвещение на божествената Троица никога вече няма да бъде непълно.



# 12

## Христос — пътят до Отца

*„А вие знаете къде отивам, и пътя знаете. Тома Му каза: Господи, не знаем къде отиваш; а как можем да знаем пътя? Исус му каза: Аз съм пътят и истината, и животът; никой не идва при Отца, освен чрез Мен. Когато познаете Мен, ще познаете и Моя Отец; и отсега Го познавате, и сте Го видели. Филип му каза: Господи, покажи ни Отца, и ни е достатъчно. Исус му каза: Толкова време съм с вас и не си ли Ме познал, Филипе? Който е видял Мен, е видял Отца; как казваш ти: Покажи ми Отца? Не вярваш ли, че Аз съм в Отца и Отец — в Мен? Думите, които Аз ви казвам, не ги говоря от Себе Си, а Отец, който обитава в Мен, върши Своите дела. Вярвайте Ми, че Аз съм в Отца и Отец — в Мен; или пък вярвайте Ми поради самите дела. Истина, истина ви казвам: който вярва в Мен, делата, които върша Аз, и той ще ги върши, и по-големи от тях ще върши; защото Аз отивам при Отца. И каквото и да поискате в Мое Име, ще го направя, за да се прослави Отец в Сина. Ако поискате нещо в Мое Име, ще го направя“ (Йоан 14:4–14).*

Както вече видяхме, първото нещо, което Христос прави, за да поддържа и усъвършенства нашето посвещение на Бога, е да ни приготви място в дома на Своя Отец в небето. Сега Той ще ни обясни и второто нещо. То е свързано с нас: ние трябва да направим обиталище на Отца и Сина в своите сърца тук, на земята. Нека видим сега по какъв начин Господ преминава от първото към второто. „Отивам да ви приготвя място в дома на Своя Отец — казва Той, — а вие знаете пътя до мястото, където отивам“ (14:4).

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Тук обаче Тома Го прекъсва: „Господи — възкликва той, — ние дори не знаем къде отиваш, как тогава можем да знаем пътя?“

Преди да сметнем въпроса на Тома за елементарен, нека се запитаме честно дали самите ние знаем по-добре от него пътя до мястото, където Спасителят е отишъл. Кой е пътят до дома на Отца? Къде е небето и по кой път човек стига до там? Разбира се, всички знаем, че в небето не се стига, като човек просто се издигне в атмосферата. Нито един астронавт не може да стигне до там по този начин, дори и да живее достатъчно дълго, за да измине милиарди светлинни години в космоса. Можем ли да си мислим, както някои смятат, че небето е някакво пето или шесто измерение, намиращо се отвъд четирите измерения на нашата Вселена, които вече познаваме и към които засега сме приковани, или пък то изобщо не е свързано с нашия свят? Истината е, че ние не знаем нищо за това. Бог не ни е казал нищо, така че е безсмислено да разсъждаваме. Вероятно в сегашното си състояние ние изобщо не можем да разберем къде е небето и по какъв път и начин на придвижване се стига до него, дори и ако Бог се опита да ни обясни.

Затова е още по-интересен фактът, че нашият Господ отговаря на въпроса на Тома, като перифразира първоначалното Си твърдение. „Аз съм пътят и истината, и животът — казва Той, — никой не идва при Отца освен чрез Мен.“ Обърнете внимание, че Господ не казва: „никой не идва *при дома на Отца*“, а казва: „никой не идва *при Отца*“ (14:6).

Има ли някаква разлика между това някой да отиде „при Отца“ или „при дома на Отца“? Да, разбира се. Има разлика, и то много важна — както от теоретична, така и от практическа гледна точка. На земята човек може да види много великолепни замъци, в които някога са живели царе и императори. И въпреки че хората отдавна са умрели, той може да се възхити на архитектурата и приказните съкровища на техните жилища. Но макар и приятно, това преживяване се различава много от възможността човек да се види със самите царе и императори, да говори, да се храни и да се забавлява с тях. Също така човек може да отиде в някой далечен град, в който живее негов приятел, когото той е познавал отдавна, и да реши да го посети. Но може да не успее да го види, защото приятелят му не си е у дома, а е заминал някъде. В този случай той



## ХРИСТОС – ПЪТЯТ ДО ОТЦА

може да разгледа къщата на приятеля си, но това едва ли ще заличи разочарованието от това, че не го е видял лично.

По същия начин, ако беше възможно (а то, разбира се, не е) човек да отиде в дома на Отца, без никога да общува с Него, за него това би било не само разочарование, а вечно нещастие. Както вече научихме в един от предишните уроци, същността на несветостта в този живот тук, на земята, се състои в това, че хората приемат всички дарове на Твореца, но отделят много малко или изобщо никакво време за самия Творец и нямат никакво желание да общуват с Него. Ако беше възможно човек да отиде в небето и да се наслаждава на всички прекрасни неща в дома на Отца, без да се интересува от самия Отец, това само щеше да увековечи и увеличи още повече нашата гибелна невяност.

И така, когато дойде отново, Христос няма да се погрижи само да ни заведе в дома на Отца, а да ни заведе при самия Отец, което е далеч по-важно. Всъщност то е толкова важно и толкова съществено за поддържането и окончателното усъвършенстване на нашата святост, че Господ ни предлага да не чакаме да ни запознае с Отца чак когато стигнем в небето, а да ни заведе при Него още сега, в този живот, или по-скоро да доведе Него при нас. По този начин много преди да стигнем до дома на Отца горе и да Го срещнем там, ние ще узнаем какво означава да приемем Отца и Сина и да имаме общение с Тях в дома на своите собствени сърца тук, на земята.

Затова, когато Тома казва: „Господи, не знаем къде отиваш; а как можем да знаем пътя?“ — нашият Господ отговаря: „Аз съм пътят и истината, и животът; никой не идва при Отца, освен чрез Мен“ (14:6). Обяснението на това велико твърдение изпълва съдържанието на целия следващ параграф.

Най-напред Исус казва: „Аз съм Пътят... и никой не идва при Отца освен чрез Мен.“ В пасажа от 7-ми до 14-ти стих Той обяснява по какъв начин и в какъв смисъл Той самият е Пътят до Отца.

На второ място Той казва, че е Истината... и че никой не идва при Отца освен чрез Него. В пасажа от 15-ти до 17-ти стих Исус обяснява как ще ни помогне да разберем истината за Отца, като ни изпрати Духа на истината.

И на трето място Той е Животът... и никой не идва при Отца освен чрез Него. В пасажа от 18-ти до 24-ти стих Исус обясня-

ва как ни дава живота, който трябва да имаме, ако искаме да се наслаждаваме на общение с Отца.

## **ХРИСТОС — ПЪЛНИЯТ И ДОСТАТЪЧЕН ПЪТ ДО ОТЦА**

И така, Христос е единственият път до Отца и ние, разбира се, не се нуждаем от никакъв друг път, тъй като Той е пълният и достатъчен път до Него. Това е така, защото Исус Христос е пълното и достатъчно откровение за Отца. „Когато познаете Мен, ще познаете и Моя Отец; и отсега Го познавате, и сте Го видели“ (14:7).

На това място Филип Го прекъсва, като изказва гласно една своя идея, която му изглежда доста добра: „Всъщност, аз си мислех, Господи, че ако Ти ни покажеш Отца точно тук и сега, за нас би било по-лесно да разберем това и би разрешило въпроса веднъж завинаги. Да, това би било напълно достатъчно.“

Изглежда Филип смята, че за учениците е възможно да видят Отца физически или чрез някакво непосредствено видение и че ако те могат да Го видят така, това завинаги ще разсеете техните съмнения. Сигурно и ние се чувстваме така в някои моменти. Обременени от необходимостта винаги да приемаме всичко чрез вяра (както си мислим) и без да можем да видим Бога с очите си (което смятаме за най-висшето и най-убедителното доказателство за Неговото съществуване), ние сме склонни да направим същото предложение като Филип. И наистина, винаги е имало философи и мистици, които са твърдели, че за човека е възможно да постигне непосредствено видение на Бога, ако се подготви усърдно за него чрез усвояването на най-различни интелектуални и психологически техники.

Така например, езическият философ Плотиний (269/70—205 г. пр. Хр.) уверява своите ученици, че Бог (или „Единият“, както той Го нарича), е напълно непознаваем. Въпреки това обаче според него човек може да достигне до пряко видение на Бога, в което аз-ът се отъждествява с „Единия“ чрез прилагане на подходящи интелектуални и психологически техники. Това се твърди и от привържениците на някои форми на хиндуизма. За съжаление, и някои християни се изкушават да мислят, че могат да стигнат отвъд това, което Христос може да ни покаже за Бога, като следват същите философски принципи и психологически техники. Те смятат, че могат да гойдат до един Бог, кой-

## ХРИСТОС – ПЪТЯТ ДО ОТЦА

то е напълно непознаваем, и въпреки това да получат непосредствено видение за Него и да се наслаждават на възвишено единение с Него.

Но думите на Христос се противопоставят категорично на всички тези привлекателни, но лъжливи твърдения: „Никой не идва при Отца, освен чрез Мен.“ В своето търсене на Бога ние никога няма да стигнем по-далеч от Христос, нито ще научим за Отца нещо, което Христос не ни е казал или не е могъл да ни каже. А и едва ли е нужно да опитваме. Чуйте какво ни казва Той, когато отговаря на Филип: „Толкова време съм с вас и не си ли Ме познал, Филипе? Който е видял Мен, видял е Отца; как казваш ти: Покажи ми Отца?“ Христос е образът на невидимия Бог (Кол. 1:15). Той е „сияние на Неговата слава и отпечатък на Неговото съществуване“ (Евр. 1:3). „Никой никога не е видял Бога. Единородният син, който е в лоното на Отца, Той Го изяви“ (Йоан 1:18).

Този отговор вероятно е предизвикал израз на недоверие или неразбиране върху лицето на Филип, защото по-нататък Господ казва: *„Не вярваш ли, че Аз съм в Отца и Отец — в Мен? Обърни внимание на думите, които ви говоря, и на чудните дела, които извършвам. Как мислиш, че ги извършвам, Филипе? Аз не съм източникът на думите, които ви говоря, нито на делата, които върша. И на двете неща източникът е Отец, който обитава в Мен. Вярвай Ми, Филипе, че Аз съм в Отец и Отец е в Мен, или — ако не можеш да повярваш на думите Ми — вярвай Ми поради доказателството на самите дела, които върша.“*

Това е един прекрасен момент в тази чудна вечер. Тома и Филип сигурно си мислят, че Бог се намира далеч в небето; но сега те изведнъж разбират, че Той седи, така да се каже, от другата страна на масата в лицето на Исус Христос. През цялата вечер те слушат думите на Исус и се удивляват на тяхната благодат и красота, а сега се оказва, че през цялото това време те всъщност са слушали думите на Бог Отец. Да, те гледат лицето на Исус и любовта, насърчението и мъката, които то изразява, но това, което всъщност виждат, е светлината на познанието на Божията слава в лицето на Исус Христос. Йоан дори се обляга на гърдите на Исус и любовта, която чува да тупти при всеки удар на Неговото сърце, е всъщност Божията любов. Наистина ли Този, който малко преди това е коленичил пред техните крака, за да ги измие, е Бог? Такъв ли е Той на-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

истина? Да, Той е точно такъв: „Думите, които ви казвам, не ги говоря от Себе Си, а Отец, който обитава в Мен, върши Своите дела. Който Ме е видял, е видял Отца.“ Разбира се, в горната стая апостолите не виждат външните проявления на славата на Бога и на Христос, които Йоан има привилегията да види в откровението, дадено му на остров Патмос (вж. книгата Откровение) и които всички Божии хора ще видят един ден. Но те виждат сърцето и ума на Отца, Неговия характер и отношение, Неговите думи и дела, изявени напълно от Христос. Христос е Този, който довежда Отца до тях, и никога през цялата вечност, нито дори сред пълното сияние на външната слава на Бога в небето, те няма да намерят в Божието сърце нещо различно от това, което Исус им показва. Да благодарим на Бога за Неговия Син Исус Христос! Колко безкрайно по-високо стои Той от всички философи и мистици, които, след като човек последва техните теории и техники, могат само да му дадат надеждата (при това лъжлива), че някога ще види един като цяло непознаваем и неразбираем Бог!

### **ХРИСТОС — НАШИЯТ МОДЕЛ ЗА ПОДРАЖАНИЕ**

*„Истина, истина ви казвам: който вярва в Мен, делата, които върши Аз, и той ще ги върши, и по-големи от тях ще върши; защото Аз отивам при Отца. И каквото и да поискате в Мое име, ще го направя, за да се прослави Отец в Сина. Ако поискате нещо в Мое Име, ще го направя“ (Йоан 14:12–14).*

За нас Христос е пътят до Отца и в едно друго отношение. Той не само ни изявява Бог Отец, който обитава в Него, като върши делата и говори думите, които Отец върши и говори чрез Него, но във всичко това Той става и пример за подражание за нас на нашето по-ниско ниво, както ще обясни на апостолите сега.

За да разберем по-ясно това, нека повторим още веднъж какво казва Той: „Думите, които Аз ви казвам, не ги говоря от Себе Си; а Отец, който обитава в Мен, върши Своите дела.“ Тук Христос не говори за Себе Си като за безмозъчна машина или компютър, който служи само като инструмент за изявяване на Отца. Думите и делата, които Той говори и върши, са наистина думите и делата на Бог Отец, т. е. те идват по инициати-

## ХРИСТОС – ПЪТЯТ ДО ОТЦА

вата и чрез силата на Отца. Но Христос лично и напълно съзнателно използва Своите собствени уста, за да изговори тези думи, и Своите собствени ръце, за да извърши тези дела.

И така, когато казва: „Истина, истина ви казвам: който вярва в мен, делата, които върша Аз, и той ще ги върши“, Той наистина има предвид, че вярващият ще участва в извършването на тези дела и че няма да бъде само една машина, която Христос използва. Но едновременно с това Христос ще бъде Този, който върши тези дела във и чрез вярващия. Обърнете внимание на това твърдение, което се повтаря два пъти: „И каквото и да поискате (от Отца) в Мое име, ще го направя... Ако поискате нещо в Мое име, ще го направя.“ С други думи, взаимоотношенията между вярващия и Христос тук следват модела на взаимоотношенията между Христос и Отца.

И веднага след това Христос казва нещо изненадващо: „Делата, които върша Аз, и той (т. е. вярващият) ще ги върши, и по-големи от тях ще върши; защото Аз отивам при Отца.“ Какви са тези по-големи дела? Как изобщо е възможно да има дела, по-големи от тези, които Христос е вършил, докато е бил тук на земята? Така например Той е възкресил няколко души — може ли да има нещо по-велико от възкресяването на един човек?

За да разберем как е възможно това, трябва да обърнем внимание на причината, която Христос посочва: „по-големи дела... защото Аз отивам при Отца.“ Както вече отбелязахме, докато е бил на земята, Христос е можел да бъде само на едно място в даден момент. Въпреки че е можел да упражнява властта Си и да изцелява хора от разстояние (Йоан 4:46–53; Лука 7:2–10), никъде не се казва, че Той е можел да бъде и да говори на две места едновременно. Но след като Той се е възнесъл при Своя Отец, това ограничение е престанало да съществува, защото сега хиляди вярващи по цялата земя могат едновременно да се молят на Отца в името на Христос и Христос може да отговаря на всички техни молитви, като действа едновременно чрез всички тях. Тези дела ще бъдат по-големи от делата, които Христос е вършил на земята, по-големи в количествено отношение.

Но те ще бъдат по-големи и в качествено отношение. Възкресяването на един човек от мъртвите като Лазар (Йоан 11) и продължаването на неговия физически живот на земята (защото най-накрая Лазар все пак е умрял), е наистина голямо нещо;

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

но присъединяването на един човек към тялото на Христос чрез Духа е далеч по-голямо нещо (1 Кор. 12:13). По време на земното Си служение Христос говори за дара на Светия Дух, но Писанието ясно показва, че този дар не е бил даден преди Петдесетница, когато Исус, след възнесението Си, е кръстил Своите хора в Светия Дух. На празника на шатроразпъването Исус казва на множествата: „Ако някой вярва в Мен... реки от жива вода ще потекат от утробата му“, а авторът на Евангелието добавя: „А това каза за Духа, който вярващите в Него щяха да приемат; защото (Светият) Дух още не беше даден, понеже Исус още не се беше прославил“ (т. е. възнесъл; Йоан 7:38–39; вж. също и Деян. 1:4,5; 2:2,3).

Нито един християнин или проповедник, или дори апостол не може да даде Светия Дух на който и да било човек. Но от Петдесетница насам възкръсналият Господ продължава да говори чрез Своите слуги, в резултат на което хората повярват и веднага след това получават дара на Светия Дух. Ето какво се случва, когато Петър бива изпратен да проповядва на един римски стотник и на неговите приятели и им казва думи, чрез които се спасяват както той, така и целият му дом. „И когато започнах да говоря, Светият Дух слезе на тях, както и на нас отначало. Тогава си спомних словото на Господа, как каза: Йоан е кръщавал с вода, но вие ще бъдете кръстени със Светия Дух“ (Деян. 11:14–16). Нищо подобно не се е случвало, когато Исус е проповядвал на земята. Това са по-големите дела, които възкръсналият и възнесен Господ върши чрез Своите хора от Петдесетница насам.

Едва ли е нужно да казваме, че обещанието на Христос да направи каквото и да поискаме от Отца или от Него в Негово име, трябва да се приема единствено в този контекст. Няма никаква гаранция, че ще получим всяко нещо, което поискаме. Нашето искане трябва да бъде в Неговото име, т. е. да съответства на Неговия характер и обявени цели и да бъде в Негов интерес. Когато Христос извърши това, за което сме се помолили, то винаги ще има за цел да прослави „Отец в Сина“ (14:13). Той няма да го направи поради никаква друга причина.

Тези ограничения не могат да намалят мащаба на чудната истина, която Христос проповядва тук. Помислете си само каква неизразима слава има в това Бог Отец и Бог Син да вземат такива временни съдове от смъртна пръст, каквито сме ние, да

## ХРИСТОС – ПЪТЯТ ДО ОТЦА

ни очистят и да ни осветят, и след това с наше съдействие да работят чрез нас, за да изявят Своята слава. Както казва по-късно апостол Павел: „Защото ние не проповядваме себе си – а Христос Исус като Господ, а себе си като ваши слуги заради Исус. Защото Бог, който е казал на светлината да изгрее от тъмнината, е Този, който е огрял в сърцата ни, за да даде светлината на познанието на Божията слава в лицето на Исус Христос. Но ние имаме това съкровище в съдове от пръст, за да бъде превъзходството на силата от Бога, а не от нас“ (2 Кор. 4:5–7).





# 13

## Христос — Истината за Отца

*„Аз съм... истината...; никой не идва при Отца, освен чрез Мен... Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди. И Аз ще помоля Отца и Той ще ви даде друг Застъпник, който ще бъде с вас до века — Духът на истината, когото светът не може да приеме, защото нито Го вижда, нито Го познава; но вие Го познавате, защото Той пребъдва с вас и ще бъде във вас“ (Йоан 14:6,15–17).*

Всяко истинско и ефективно учене се осъществява чрез слушане, разбиране и повторение. Същото се отнася и за нас, учениците в Христовото училище. Повторението запечатва в умовете ни истината, че основният принцип на всяка святост е любовта към Божествените Личности и нашето посвещение и служение на Тях. Следователно, ако ние искаме да бъдем свети, трябва непрекъснато да бъдем привеждани все по-близо до Отца.

В тази връзка ние научихме, че един ден Христос ще се върне и ще ни вземе при Себе Си тялом в дома на Отца. За да ни приготви за това събитие, Христос междуременно вече ни е привел при Отца и е привел Отца при нас чрез Своето въплъщение, живот, служение на земята, смърт и възкресение. *„Словото стана плът и пребиваваше между нас — казва апостол Йоан, — и видяхме славата Му, слава като на Единородния от Отца, пълно с благодат и истина“ (Йоан 1:14).* Когато виждаме Него (както Господ обяснява на Филип), ние виждаме Отца.

Но ако трябва да бъдем привеждани все по-близо до Отца, ние ще се нуждаем от нещо повече от пълното откровение на Бога в Христос. Казваме това, изпълнени със страхопочитание и

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

без да смятаме, че в това откровение има някакъв недостатък. В никакъв случай! Недостатъкът се крие в нашата способност да го разбираме.

Можем да разберем това по-добре, ако си представим единадесетте апостоли, разположени около масата в горната стая заедно с нашия Господ. Когато гледат Исус, Филип и другите апостоли всъщност виждат Отец. Но те не възприемат правилно, не разбират и не се наслаждават на това, което виждат. Защо? Защото умовете им са заети с техните собствени идеи, предположения, погрешни очаквания и пълно невежество. При това те са толкова заети, че част от това, което Христос казва и прави, ги разочарова и изненадва, а друга част разбират напълно погрешно; и дори Му го казват. Ако тези ученици някога трябва да бъдат приведени изцяло при Отца, те ще имат нужда не само от пълното откровение на Отца в Христос, но и от нещо, което да ги освободи от тяхната вътрешна интелектуална и емоционална невъзприемчивост и да разсее тъмните облаци на техните страхове, съмнения и недоразумения, за да може светлината на Божието откровение в Христос да проникне в тях.

Но те ще имат нужда и от още нещо. Писанието казва, че естественият човешки дух, независимо колко развит може да бъде той в интелектуално отношение, не може да възприеме Божиите неща (1 Кор. 2:14). Само Божият Дух може да разбере Божиите неща. Следователно, ако учениците искат някога да познаят Отца, те ще имат нужда от Божия Дух. Точно за това говори на Своите ученици и Господ Исус, когато им казва: *„Ще помоля Отца и Той ще ви даде друг Застъпник, който да остава с вас до века — Духът на истината.“*

Ние веднага забелязваме името, с което е назован Духът тук: Той не е наречен нито Божият Дух, нито Духът на светостта (макар и да е всичко това и да е наречен така на други места в Писанието), а е наречен „Духът на истината“. Това съответства на думите, които Христос изрича по-рано: *„Аз съм... истината... никой не идва при Отца, освен чрез Мен.“* И така, сега Той обещава да се помоли на Отца, който в отговор на Неговата молитва ще изпрати Духа на истината не само за да бъде с Неговите хора, но и за да бъде вътре в тях. Той ще ги привежда все по-близо до Него, като им помага да разберат истината за Него.

## ИСТИНАТА ЗА ОТЦА

Нека да използваме една илюстрация. Веднъж един мой приятел бил помолен да проведе християнски образователен курс в дом за изоставени деца, ръководен от голям градски съвет. Когато отишъл там и влязъл вътре, той видял една медицинска сестра да стои с момче на седем или осем години. Щом видяло моя приятел, то започнало да пищи така, че сестрата трябвало да го помоли да излезе за момент, докато успокои детето. След като направила това, тя отново извикала приятеля ми и като съблякла дрехите на момчето, му показала раните от изгаряния, с които било покрито цялото му тяло. Това били рани от остена, с който бащата винаги бил момчето, когато си идвал у дома. Истината била следната: бащата на момчето винаги се прибирал пиян, пъхвал един остен в огъня и после бил детето с нагорещения остен. Представете си, че моят приятел се беше опитал да каже на това малко момче, че Бог иска да бъде негов баща. Каква представа щеше да предизвика думата „баща“ в ума на това момче? Сигурно за приятеля ми щеше да бъде много трудно да обясни на момчето какъв точно е Бог и какво има предвид, когато нарича Себе Си наш Баща!

Чрез своето коварно дело в Едемската градина Сатана е изкривил в по-малка или в по-голяма степен всички наши представи за Бога. Това е една от причините, поради които невярващите хора не идват на тълпи, за да приемат благовестието. Според тяхната представа за Бога, ако те повярват в Него и приемат Неговото небе, животът им ще стане скучен и нещастен.

Но освен този проблем има и други. Подбуждайки хората към греха, Сатана е изпълнил техните умове с чувство за вина, така че те се страхуват от Божията справедливост и се опитват да убедят себе си, че Той не съществува. Те разбират, че ако съществува, Той ще бъде против тях и това ги кара да Го смятат за някакво страшно чудовище.

Вярващият разбира, че това не е истина. Божията справедливост наистина се противопоставя на греха на грешника, но Бог обича самия грешник. При това Христос е умрял за нас, докато сме били още грешници. Кръстът на Христос показва, че Божията любов е намерила начин да извини и да приеме всеки,

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

който искрено се покаява и е готов да се примири с Бога чрез Неговия Син Исус Христос. И така, колкото до приемането му от Бога, вярващият има съвършен мир с Него както сега, така и завинаги.

Но проблемът със страданието може да разтревожи вярващите и все още наистина ги тревожи. „Защо Бог позволява да ми се случи това нещастие?“ — питаме се ние. „Защо не отговаря на моята молитва и не слага край на моето страдание? Аз със сигурност не заслужавам цялата тази мъка. Това не е честно. Защо точно аз, който работя толкова много за Господа и съм готов да жертвам всичко за Него, трябва да търпя такава болка, докато някои други хора, които не са Му се посветили толкова много или дори не са вярващи, си живеят спокойно и се наслаждават на живота?“

Всички тези въпроси са разбираеми. Още повече, че Бог ни дава в Библията примери с хора като Йов, за да ни покаже, че ги разбира. Но освен това Той ни уверява, че независимо от болката и страданието, които Той допуска в нашия живот, най-накрая ние ще видим, че Бог е „много жалостив и милостив“ (Як. 5:11) и че ако Му се доверим и Му предадем страданието си, Той ще го използва, за да развие характера ни така, че да станем участници в Неговата святост (Евр. 12:5–13). „Защото нашата временна лека скръб произвежда все повече и повече една пълна вечна слава за нас“ (2 Кор: 4:17).

От друга страна обаче, самият факт, че в нашите въпроси се промъква горчивина и съмнение, показва, че ние все още не сме дошли до сърцето на Отца толкова близо, колкото можем да дойдем. Но дори да станеше невъзможното и ние да стигнем в небето, съмнявайки се в любовта на Отца и без да сме сигурни във Неговата вярност към нас, тогава радостите и богатствата на небето биха станали горчиви за нас; защото колкото са по-големи тези радости, толкова по-голям щеше да бъде и страхът ни, че един ден ще ги загубим.

Как тогава можем да бъдем приведени при Отца и да познаем истината за Него, така че да сме готови да Му се доверяваме напълно и да сме сигурни, че каквото и да стане, Неговата любов е искрена и истинска? Това не може да стане само като четем стиховете в Библията, в които се говори за Неговата любов, въпреки че само по себе си това четене е полезно. Ние имаме нужда от нещо по-сериозно — нещо, което да премахне

## ХРИСТОС – ИСТИНАТА ЗА ОТЦА

Всички наши безпокойства, задръжки, комплекси за малоценност и основния грях на нашето паднало човешко същество — недоверието в Бога. Господ казва: „Аз съм Пътят до Отца, защото Аз съм Истината за Отца, и няма да ви говоря само думи, а ще ви изпратя друг Застъпник, друг Съветник — Духа на истината.“ Това не са само думи. Заг тях стои една Личност, която ние можем да познаваме и която ще бъде не само завинаги с нас, но и вътре в нас (Йоан 14:16–17). Точно тук е най-съвършеният момент от Божия план за удовлетворяването на нашите нужди.

## **СЛУЖЕНИЕТО НА ДУХА НА ИСТИНАТА**

Светият Дух, който живее в нас, може да превъзмогне всички наши погрешни представи и да излее Божията любов в сърцата ни, както казва Павел в Римляни 5:5. Тук не става въпрос за нашата любов към Бога (която ни помага да Го обичаме така, както трябва да Го обичаме — нещо, което Светият Дух също прави); тук става въпрос за Божията любов към нас, както се вижда от целия контекст на Римляни 5. Светият Дух взима Божията любов към нас и я излива в сърцата ни така, както човек може да излее чаша вода на пода и тя да попие навсякъде — във всеки ъгъл или цепнатина. Когато четем боговдъхновеното Слово и то ни говори за Божията любов към нас, Светият Дух, който живее в нас, свидетелства за истинността на това Слово и го прави достоверно и реално. Малко по малко Той започва да разсейва нашите погрешни представи за Бога и да разплита обърканите възли на нашите съмнения и страхове. Така ние се приближаваме все повече и повече към Отца.

Сега започваме да виждаме какво означава „да се приближаваме“ към Отца. Да се приближим до Отца в някакъв физически смисъл не би било достатъчно (дори и да беше възможно). Защото е възможно човек да дойде и да седне толкова близко до някой друг човек, че телата им да се допират, и въпреки това в сърцата си те да бъдат на светлинни години разстояние един от друг. Само когато сърцето на единия човек се слее със сърцето на другия човек и духът на единия човек се слее с духа на другия човек, само тогава тези две човешки същества наистина се приближават едно до друго. Същото се отнася и за приближаването ни до Бога. Най-хубавото нещо тук е, че приближа-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ването до Отца в този смисъл не изисква да се приближаваме до Него и физически, което означава, че не трябва да чакаме момента, когато ще бъдем взети у дома в небето при нашата смърт или при Второто идване на Христос. Ние можем да се приближим до Отца още сега в Духа. Както Павел казва в Ефесяни 2:18: „Защото чрез Него и едните, и другите [т. е. и евреите, и езичниците] имаме достъп в един Дух до Отца.“ Така малко по малко нашите личности се преобразяват и ние постепенно ставаме все по-свети, по-верни и по-посветени на Господа, докато дойде моментът, когато можем честно да кажем като Павел, че макар и понякога да се чувстваме като овце, предавани всеки ден на клане, ние сме напълно убедени, че „нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашното, нито бъдещето, нито сили, нито височина, нито дълбочина, нито кое да било друго създание ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христос Исус, нашия Господ“ (Римл. 8:38,39).

# 14

## Христос — Животът, който ние споделяме с Отца

*„Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди. И Аз ще помоля Отца и Той ще ви даде друг Застъпник, който ще бъде с вас до века — Духът на истината, когото светът не може да приеме, защото нито Го вижда, нито Го познава; но вие Го познавате, защото Той пребъдва с вас и ще бъде във вас. Няма да ви оставя сираци, ще дойда при вас. Още малко, и светът няма вече да Ме вижда, но вие Ме виждате; понеже Аз живея, и вие ще живеете. В онзи ден ще узнаете, че Аз съм в Своя Отец, и вие в Мен, и Аз във вас. Който има Моите заповеди и ги пази, той Ме люби; а който Ме люби, ще бъде възлюбен от Моя Отец, и Аз ще го възлюбя и ще му явя Себе Си. Юда, не Искариотски, Му каза: Господи, по коя причина ще явиш Себе Си на нас, а не на света? Исус в отговор му каза: Ако Ме люби някой, ще пази словото Ми; и Моят Отец ще го възлюби, и Ние ще дойдем при него, и ще направим жилище у него. Който не Ме люби, не пази думите Ми; а словото, което слушате, не е Мое, а на Отца, който Ме е пратил“ (Йоан 14:15–24).*

Късно през нощта е. В Христовото училище по святост учениците вече са чули удивителни неща, за които ще са им нужни години, за да ги възприемат и разберат. И въпреки това сега Господ Исус започва да ги учи за още едно нещо, свързано с поддържането и развитието на тяхната святост. Те няма да бъдат оставени като сираци. Господ Исус не само ще дойде един ден за тях, за да ги вземе и да ги заведе в дома на Отца при Своето Второ идване, но и междувременно понякога ще идва

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

при тях и ще им се явява. Но Той ще прави това по такъв начин, че светът няма да Го вижда.

На това място Юда (не Юда Искариотски, който вече е излязъл навън) открива, че не разбира. Как, пита се той, ще стане така, че Господ ще им се яви, без светът да Го види? И тъй като не може да си го представи, той прекъсва Христос и Му задава следния въпрос: „Господи, как така Ти ще се явиш на нас, а не на света?“

Първият отговор на този въпрос се крие в думите на Господа: „понеже Аз живея, и вие ще живеете“. Господ вече е предал на учениците Си много на брой прекрасни доктрини, а след Своето възкресение и възнесение Той ще ги научи на още доктрини чрез Духа Си. Но нашият Господ не е сбор от доктрини, а Личност — истинска, жива Личност — и връзката между Него и нас е връзката на един споделен живот. Като Творец, който държи всичко чрез словото на Своята власт, Той ни поддържа физически живи. Но физическият живот не е целият живот, нито дори е най-важният елемент от него. Интелектуалният, естетическият и емоционалният живот също са част от истинския живот, а духовният живот е най-висшето ниво на живота.

Това, което Христос всъщност казва на учениците Си, е следното: макар и да ги напуска физически, Той няма да ги остави като сираци без родители, а ще ги поддържа духовно живи, като продължава да споделя с тях Своя живот и понякога да им се изявява.

Точно тук обаче Юда среща една трудност: как може Господ да се изяви на тях, а не на света?

## **НЯКОИ СКРОМНИ АНАЛОГИИ**

Тъй като имаме повече време от Юда да помислим по този въпрос, можем да открием някои аналогии, които ще ни помогнат да разберем как може да стане това.

Някой човек би могъл да ви покаже писмо, което е получил от свой близък приятел, и вие ще разберете думите, но тъй като не знаете нищо за по-близките взаимоотношения между тях, нито пък споделяте техните общи интереси, няма да можете да разберете някои по-дълбоки неща в писмото.



## ХРИСТОС – ЖИВОТЪТ, КОЙТО НИЕ СПОДЕЛЯМЕ С ОТЦА

Можем да вземем и друга аналогия. Вашето любимо куче знае доста неща за вас. Когато ви види да ядете говежда пържола, то много добре разбира какво правите и добре познава прекрасния вкус, на който се наслаждавате. Защото, макар и да е куче, то също има стомах като хората и познава глада и приятните усещания, които се изпитват при приемането на храна. Но ако вие покажете на своето куче една красива картина, то ще бъде много объркано и няма да разбере нищо от нея. Може би ще се опита да я помирише или да я оближе, или дори да я ухапе, ако му позволите, но това са единствените средства, с които кучето разполага за опознаване на нещата. То не притежава човешки дух като вас и затова никога няма да може да разбере тази картина. Онази част от живота, на която вие се наслаждавате чрез своя човешки дух, лежи извън ограничената жизнена опитност на кучето. И така, чрез картината художникът разкрива своите мисли и усещане за красота, но макар и да я вижда, кучето не може да възприеме неговото откровение.

По същия начин и Христос, давайки ни Своя Свети Дух, ни е отворил очите, за да видим един свят със значения, послания и наслади, към които неновородените хора се държат като абсолютно мъртви. Те не притежават онзи живот, който е необходим, за да могат да се наслаждават на тези неща. Ето защо вие можете да четете Словото и за вас то ще бъде живо и реално и ще носи туптенето на самото Божие сърце; докато един неновороден човек може да чете същото това слово и да го намира за скучно и безжизнено. Причината за това е, че чрез Своего Слово и чрез живота, който Господ споделя с вас, Той ви се изявява. Между вас и Него съществува една практическа връзка на живот. Вие обичате Господа, пазите Неговите заповеди и чувствате радост от това, че сте Му угоден, а Той се радва на удоволствието, че вие живеете угоден на Него живот. И понеже вие Го обичате, Отец ще ви възлюби и Господ ще ви възлюби, и тази взаимна любов ще разширява и ще задълбочава общуването между вас и Него (14:21), докато Бог Отец и Бог Син дойдат и си направят жилище във вашето сърце (14:23).

### **СПЕЦИАЛНИ ПРИМЕРИ**

И така, това е чудното служение, което нашият Господ извършва понякога за нас чрез Своя Дух: Той ни се изявява. И наис-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

тина, то е толкова важно, че след Своето възкресение и преди окончателно да се възнесе, Господ дава на учениците Си няколко ярки и видими примера за това служение. Така например в Евангелието от Йоан 21:1 се казва следното: „След това Исус се яви пак на учениците при Тивериадското езеро.“ Йоан казва „пак“, тъй като преди това Господ вече се е явявал няколко пъти на Своите хора при други случаи и по различни начини. В тези случаи Той се е явявал на хората Си видимо, така че те са могли да Го видят с очите си и да Го пипнат с ръцете си. Ние не можем да очакваме, че Христос и сега ще ни се явява по този видим начин; но това, което е направил тогава за Своите хора физически, сега Той понякога прави за нас на духовно ниво. По пътя за Емаус например един „непознат“ Човек тръгва заедно с двама от учениците, които унито вървят към дома си. Не след дълго Непознатият започва да им обяснява Стария Завет и изведнъж Писанието започва да свети с живот и слава, а сърцата им се изпълват със страхопочитание и удивление. Този „непознат“ Човек е Възкръсналият Господ, който идва при тях и им се изявява чрез Своето Слово (Лука 24). Когато пристигат в дома си, те Го поканват да вечеря заедно с тях и на масата разбират, че това е Господ Исус.

Друг път Той се явява на Мария, която с разбито сърце стои и плаче до празния гроб, в който е бил погребан Господ. В този момент при нея идва един Човек, когото тя взема за градинаря, но който всъщност е самият Господ Исус. Той не започва да ѝ чете Библията или да ѝ обяснява старозаветните пророци, както прави с двамата ученици по пътя за Емаус, а ѝ съобщава за новата Си връзка с Бог Отец: „Възнасям се при Моя Отец и вашия Отец, при Моя Бог и вашия Бог“ От този момент нататък за Мария тази връзка става толкова реална и толкова изпълнена с вечен живот, че тя остава завинаги гроба. Тя открива реалността на живия Господ и истинността на Неговото твърдение: „Понеже Аз живея, и вие ще живеете.“ В резултат на това както Мария, така и всички останали християнски жени се отказват от идеята да превърнат гроба на Христос в място за поклонение, защото никой не прави мавзолей на жив човек (Йоан 20).

В случая, който Йоан описва в двадесет и първа глава на своето Евангелие, Симон и няколко други ученици излизат на риболов през нощта, но не улавят нищо. На разсъмване те виждат

## ХРИСТОС – ЖИВОТЪТ, КОЙТО НИЕ СПОДЕЛЯМЕ С ОТЦА

на брега един непознат Човек. Непознатият ги извиква и ги запита дали са уловили нещо. Когато те Му отговарят, че не са уловили нищо, Той им казва да хвърлят мрежата отгясно на лодката. Те правят това и хващат голям улов. Най-накрая Йоан разбира кой е Непознатият и казва на Петър: „Това е Господ.“ И това наистина е Господ. Той идва при тях не чрез четенето на Библията, нито чрез сълзите на тяхната скръб като при Мария, а докато те работят, и им се изявява чрез Своето водителство и успеха, който съпътства това водителство.

Господ все още прави това и за нас. Ние не Го виждаме, нито това ни се случва всеки ден или всеки път, когато четем Писанието, или при всеки случай, когато вършим нещо за Него. Но от време на време, сред събитията, скърбите и задълженията на живота, Господ идва при нас, верен на Своето обещание, и ни се изявява по начин, който е поразително реален за нашите сърца. Ние усещаме светлината на Неговото присъствие или трептенето на Неговия живот, чуваме с вътрешното ухо на сърцето си шумоленето на грехите Му до себе си и казваме с дълбоко убеждение: „Това е Той!“

### **ПОСТОЯННО МЯСТО ЗА ОТЦА И СИНА В НАШИТЕ СЪРЦА**

Тъй като Господ е животът и споделя с нас този божествен живот, за нас Той е пътят до Отца. Но Той ни показва също така как и при какви условия Отец и Синът са готови да дойдат и да си направят жилище в нашите сърца. Всеки, който изповядва надеждата, че ще бъде взет в дома на Отца при Второто идване на Христос, иска, разбира се, да направи в своето сърце обиталище за Отца и Сина още тук и сега.

Но какви са условията за това? „Ако някой Ме люби — казва Христос, — ще пази словото Ми и Отец Ми ще го възлюби, и ние ще дойдем при него и ще си направим жилище у него. Онзи, който не Ме люби, не пази думите Ми. И словото, което чувате, не е Мое, а на Отец, който Ме е пратил.“ Ако очакваме да ни дойде на гости някой човек, правилата на простото гостоприемство биха ни накарали да разберем какви са желанията му и да ги изпълним колкото се може по-добре.

И така, ако ние искаме да направим жилище на Отца и Сина в своите сърца, условието за това е най-напред да ги обикнем и, изпълнени с тази своя любов, да изучаваме Тяхното Слово, за да

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

разберем какво обичат и какво мразят Те. След това ние трябва да покажем тази своя любов, като с радост и смирение се стремим да правим това, което Те харесват, и като се въздържаме да правим това, което Те не харесват. По този начин ние ще започнем да изпитваме все по-дълбоко Тяхната любов и привързаност. Има, разбира се, една страна на Божията любов, която е напълно безусловна. Бог ни е възлюбил, докато сме били още грешници и Негови врагове, и ще продължи да ни обича с тази безусловна любов и сега, когато сме Негови деца. Тук обаче става въпрос за нашата взаимна наслада от тази любов, за нашата близка връзка с Отца и Сина и за преданото внимание и подчинението на Техните заповеди, които са единственият път към практическото наслаждение на Тяхната любов.

Затова ще направим добре, ако се присъединим към молитвата на апостол Павел за нас и за всички Божии хора:

*„Поради това аз прекланям коленете си пред Отца (на нашия Господ Исус Христос), от когото носи името си всеки род на небесата и на земята, да ви даде според богатствата на Неговата слава да се утвърдите здраво чрез Неговия Дух във вътрешния човек, чрез вяра да се всели Христос във вашите сърца, така че, вкоренени и основани в любовта, да бъдете в състояние да разберете заедно с всичките светии какво е широчината и дължината, височината и дълбочината и да познаете Христовата любов, която превъзхожда всяко знание, за да се изпълните в цялата Божия пълнота. А на Този, който може да направи несравнимо повече, отколкото молим или мислим, според действащата в нас сила — на Него да бъде слава в църквата и в Христос Исус през всичките поколения от векове и за векове. Амин“ (Ефес. 3:14–21).*

Това е най-сигурният път за развитието на практическата святост. По-сигурен път от него няма.

# 15

## Прощалното завещание на Христос

*„Това ви казах, докато още съм с вас. А Застъпникът, Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви казал. Мир ви оставям; Моя мир ви давам: Аз не давам, както светът дава. Да не се смущава сърцето ви, нито да се бои. Чухте как Аз ви казах: Отивам си и ще дойда при вас. Ако Ме любехте, бихте се зарадвали, че казах, че отивам при Отца, защото Отец е по-голям от Мен. И сега ви го казах, преди да е станало, че когато стане, да повярвате. Аз няма вече много да говоря с вас, защото иде князът на (този) свят, и той няма нищо в Мен; но това става, за да познае светът, че Аз любя Отца и както Ми е заповядал Отец, така правя. Станете, да си отидем оттук“ (Йоан 14:25–31).*

Първата част от обучението на Христос по святост почти е приключила, но преди учениците да излязат от горната стая, Господ мъдро и състрадателно се заема да укрепи тяхната вяра и увереност.

Ученето може да се окаже една много трудна и обезсърчителна работа. Не би било учудващо, ако учениците започнат да си мислят, че никога няма да успеят да запомнят огромното количество учебен материал, което им е дадено, а още по-малко да разберат и да приложат на практика новите и трудни идеи, с които са били запознати. От време на време това чувство спхожда и всички нас и ние лесно можем да останем с впечатлението, че ученето, необходимо за развиване на светостта, е тежък и неблагоприятен труд, който надхвърля възможностите на обикновените хора. Но това, разбира се, не е така. Поняко-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

за наистина ученето е тежка работа, изискваща целенасоченост и упоритост, но Господ винаги е готов да ни даде това, което е вложил в сърцата на апостолите тогава: увереност, че те ще успеят да овладяят уроците, мир сред бурите на живота, непресъхващ извор на радост и сигурност в победата при прилагането на тези уроци на практика в един враждебен свят.

### **УВЕРЕНОСТ В НАУЧАВАНЕТО**

Първото нещо е увереността, че учениците няма да бъдат оставени да се борят сами, за да запомнят и да разберат това, на което са били научени. На тях ще им бъде изпратен божествен Застъпник и техният успех в научаването ще зависи не от собствените им възможности да се учат, а от способността на този Застъпник да ги поучава: „Това ви казах, докато още съм с вас. А Застъпникът, Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви казал“ — казва Христос.

Това благодатно обещание се отнася най-напред за апостолиите и подкрепя валидността на нашия Нов Завет. По време на Своя живот на земята нашият Господ поучава апостолите на много неща. Как обаче можем да знаем със сигурност, че когато четем Евангелията на Матей, Марк, Лука и Йоан, ние имаме автентичен и точен разказ на това, което нашият Господ е правил и поучавал? Дори и да са имали най-добрата воля и ум на света, как учениците биха могли да запомнят всичко, на което ги е поучавал Христос? Отговорът на тези въпроси е, че Господ не е оставил учениците Си сами да извършат тази огромна задача и сами да напишат един документ, който стои в основата на нашата християнска вяра. Той е изпратил Светия Дух, който по Своя божествен и свръхчовешки начин е припомнял на апостолите онова, което те са слушали Христос да проповядва. Затова ние можем да бъдем сигурни, че когато четем Новия Завет, имаме точно това, което Христос е искал да имаме.

Освен това Светият Дух е Онзи, който ще помогне и да разберем това, което те са си спомнили. Очевидно това, което имаме в Новия Завет, не е просто един обикновен и разбираем разказ за това, което е казал и направил Христос, а разказ плюс тълкуване. Днес много хора критикуват Новия Завет на това основание. Те смятат, че ако Евангелията не са само обик-

## ПРОЩАЛНОТО ЗАВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС

новен разказ за живота и учението на Христос, а съдържат и тълкуване, ние не можем да бъдем сигурни, че те ни предават точно какво е казал или имал предвид Христос. Според тях Новият Завет ни предлага единствено тълкуването на ранната църква на това, което е казал и имал предвид Христос.

Но този аргумент не е правилен, защото според обещанието на Господа (14:26) както разказите, така и тълкуванията, които намираме в Евангелията, са подкрепени от авторитета на Светия Дух. Това обещание съдържа и уверението, че Светият Дух ще научи апостолите на всички неща, на които нашият Господ не е могъл да ги научи, докато е бил с тях (16:12,13). Преди възкресението и възнесението на Христос и идването на Светия Дух е имало много неща, които апостолите не са могли дори и да започнат да разбират. Затова Господ не им е говорил за тях тогава, възнамерявайки да им ги предаде чрез Светия Дух след Своето възкресение и възнесение. Точно тези неща ние имаме сега в боговдъхновените Послания на Новия Завет (вж. Деян. 1:1–5; Еф. 3:2–21), които са ни предадени веднъж завинаги (Юда 3).

И така, в този първичен смисъл обещанието не се отнася нито за стотиците ученици, които нашият Господ е придобил по време на земното Си служение, нито за следапостолския период на християнската църква, чиито писания не са боговдъхновени по начина, по който са боговдъхновени Новозаветните послания, а само за уникалните основоположници на Църквата, за специално избраните от Господа апостоли и пророци (Ефес. 5:3).

След като сме изяснили това, ние можем, разбира се, да приемем това обещание и за себе си в един вторичен смисъл. Светият Дух е изпратен специално, за да ни помогне да разберем Христовото учение. Ние също се затрудняваме да разберем какво означава Христос да живее в нас и понякога Неговата реалност се замъглява от всекидневните суетни на живота. Но Той остава с нас, за да ни припомня това, което сме научили — че светостта не е просто въпрос на борба, в която участваме с нашите собствени сили, а че Господ е с нас — и то не само с нас, но и вътре в нас — и че очаква да изяви чрез нас Своите намерения и да даде Своя отговор на обстоятелствата, през които преминаваме. Също както един инструктор по плуване учи начинаещия да се отпусне във водата и да повярва, че тя

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ще го държи на повърхността (което тя прави без никаква трудност), така и Светият Дух ни учи и ни упражнява да Му се доверяваме за цялата благодат, сила и устояване, от които имаме нужда както в овладяването на теорията на светостта, така и в прилагането ѝ на практика.

### **МИР СРЕД БОРБИТЕ И БУРИТЕ НА ЖИВОТА**

След това Господ Исус казва едни думи, с които завещава на учениците Си Своя мир: „Мир ви оставям; Моя мир ви давам: Аз не давам, както светът дава. Да не се смуцава сърцето ви, нито да се бои“ (14:27). Колкото и да е прекрасно това завещание, ние не трябва да влагаме в него по-голямо значение, отколкото това, което Господ влага. Понякога някои християни цитират този стих така, сякаш вярващият не може да се чувства разстроен, тъжен или объркан, а трябва винаги да изпитва пълно спокойствие. В резултат на това мислене, когато някои вярващи изпадат в беда или разочарование, те започват да се смятат за недостойни и вместо да намерят утеха в обещанието на нашия Господ, тяхната неспособност да го осъществят на практика (както на тях им се струва) ги кара да се чувстват още по-объркани и нещастни.

Затова е много важно да си припомним, че самият Спасител, който казва тези думи, половин час по-рано се чувства силно смутен в духа Си, когато съобщава на учениците Си, че един от тях ще Го предаде (13:21). Почти по същото време Той говори и за Своя мир. Очевидно Господ Исус не вижда в това никакво противоречие. Много скоро Той ще излезе от горната стая, за да отиде в Гетсиманската градина, където ще бъде толкова смутен и притеснен, че ще каже: „Душата Ми е наскърбена до смърт“ (Марк 14:33,34). Но това не означава, че мирът, за който Той говори, е бил отнесен от потока на Неговата скръб в градината.

Първото, което трябва да кажем, е, че като оставя учениците Си в мир, Господ Исус се сбогува с тях според ориенталския обичай и едновременно с това ги уверява в Своята любов, вяност и непрекъснатата грижа. Така те ще могат да бъдат напълно сигурни, че дори и след като си е отишъл, Той не ги е оставил и все още им е верен. Тази сигурност в Неговата любов и вяност ще донесе толкова дълбок мир в сърцата им, че колко-



## ПРОЩАЛНОТО ЗАВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС

то и да се вълнува повърхността на техните емоции от ветровете и бурите, мирът ще остане траен и непоклатим в дълбочина. В този смисъл Господ Исус посочва, че Той не е като светта. Светът е известен със свята невярност и непостоянство. Днес той ти обещава своя мир, а утре те забравя или дори предава, така както Юда предава Христос.

Всъщност светът не може да предложи никаква сигурност, защото по своята същност той е такава система на мислене и такъв начин на живот, който е загубил истинското упование в Бога. Въпреки че Бог е Този, който дава на хората всички красиви дарове на живота, те гледат на Него като на някаква заплаха и източник на несигурност, а не на сигурност. Те са като онова дете, което откраднало от хладилника сладоледа, който майка му му купила. Тя искала да му го даде за вечеря, но тъй като трябвало да излезе, му казала да не го пипа, докато не се върне. Но докато била навън, детето се поддало на изкушението и го изяло. В резултат на това вместо да гледа на завръщането на майка си като на източник на радост, то започнало да гледа на него като на заплаха и възможност за наказание.

Така и светът гледа на Бога. След като Ева е била изкушена от Сатана и е взела от плода, нарушавайки Божията забрана, падналият човек е започнал да гледа на Бога като на заплаха и да се опитва да намери сигурност в себе си и в ограничения свят около себе си. Той се опитва да барикадира живота си, за да попречи на Бога да влезе в него. Но този негов свят е една много слаба кула, заобиколена от мощни природни сили, които той не може да владее. Защитната стена на неговия малък замък лесно може да бъде пробита от някоя болест или нещастие, а пред вратата му стои смъртта и заплашва да влезе всеки момент. И тъй като човек не може да се уповава на Бога, в края на краищата той разбира, че не може да се уповава и на своя ближен. Той живее, ходейки по ръба на една бездна от несигурност. Светът няма мир и изобщо не може да го даде. Единствено в Твореца Бог има сигурност и спасение и единствено в Него има мир.

## **НИКОГА НЕПРЕСЪХВАЩ ИЗТОЧНИК НА РАДОСТ**

Сега нашият Господ насочва вниманието на Своите ученици към една причина за неограничена радост. Неговото отиване,

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

когато те го разберат правилно, ще бъде за тях източник на радост, а не на скръб: „Чухте как ви казах: Отивам си и ще дойда при вас. Ако Ме любехте, бихте се зарадвали, че казах, че отивам при Отца, защото Отец е по-голям от Мен“ (14:28).

Добре е да се запитаме, разбира се, в какъв смисъл отиването на Господ Исус ще бъде източник на радост и какво значение влага Той в думите „Отец е по-голям от Мен“? Тези две неща са свързани. Колкото до Своята същност, Господ Исус е равен на Бог Отец, но докато е живял на земята Той не е бил равен на Него, както казва Павел във Филипяни 2. Тогава Той доброволно се е подчинил на ограниченията на човешкото тяло, което може да бъде само на едно място в даден момент. Отец не е ограничен по този начин. Освен това Христос, както вече казахме, не е могъл да бъде в Своите ученици, докато е бил ограничен от тялото Си от плът и кръв, каквото е имал тогава. Отец няма такова ограничение. Славата на новото положение на Господ Исус се състои в две неща. Първото е, че нашият Господ отива при Отца с всичко, което това означава за прославянето на човешкото Му тяло и освобождаването Му от ограниченията на земния живот. Но Той не само отива при Отца, защото Той ще продължава да идва понякога при учениците Си и когато прави това, вече няма да бъде ограничен до едно място или един човек в даден момент, а също като Отец ще може да бъде при всички Свои хора на всички места във всички времена, т. е. във всички Свои хора навсякъде, по всяко време и при всички обстоятелства.

Понякога ни се струва, че за нас би било по-добре, ако Господ можеше да присъства при нас физически, както е присъствал при апостолите, докато е живял на земята, но това чувство не е правилно. Едва ли ще обидим апостолите, ако кажем, че докато Господ е бил физически с тях на земята, тяхното поведение понякога е било доста недостойно. Най-големият провал на Петър, например, се е случил не когато Господ е оставил апостолите и се е върнал на небето, а докато все още е бил при тях на земята. Всъщност ние сега сме в безкрайно по-добро положение. Защото Господ, след като е отишъл при Отца и е дошъл при нас чрез Духа Си, е по-близо до нас, отколкото някога е бил до апостолите преди Голгота. Освен това Той е постоянно с нас по начин, който не е бил възможен за Него, дока-

## ПРОЩАЛНОТО ЗАВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС

то е бил в тялото Си на земята. И това е такъв източник на радост, който никога не може да ни бъде отнет.

Всичко това обаче се разбира много трудно от апостолите — толкова трудно, че дори можем да се запитаме защо Господ изобщо си прави труда да им го каже. Но Той има основателна причина за това: „И сега ви го казах, преди да е станало, че когато стане, да повярвате“ (14:29). Когато в деня на Петдесетница апостолите ще преживеят чудото на идването и на оставането на Светия Дух в тях, те ще си спомнят казаното от Господ Исус в горната стая и вярата им в Него ще се укрепни. И тогава, за кой ли път, те ще си кажат: „Да, Той беше прав. Това, което каза, беше вярно. Стана точно така, както ни обеща.“

Ние също можем да бъдем сигурни, че всички прекрасни неща, които научихме в тези глави на Евангелието според Йоан, не са били измислени от Църквата след смъртта на Христос, а са били казани действително от Него, докато Той е бил тук, на земята.

## **СИГУРНОСТ В ПОБЕДАТА**

Текат последните минути от първата половина на курса и не след дълго нашият Господ ще каже на учениците Си да станат, да излязат от горната стая и да Го последват по ерусалимските улици. Той не се заблуждава относно силата на съпротивата, с която скоро ще се сблъска, но след като завещава Своя мир на учениците Си, сега иска да ги увери, че е напълно сигурен в победата Си, преди конфликтът да е започнал. В началото на Своите уроци за светостта (13:1–4) Той им казва за огромната Си увереност в способността Си да започне и да довърши докрай освещаването на Своите хора независимо от противопоставянето на Сатана. Сега, по средата на курса, Той отново говори за тази сигурност. „Идва князът на този свят“ — казва Той, защото жестокият сблъсък, който ще последва, ще Му остави много малко време за по-нататъшни разговори с апостолите. Вижте обаче какви са основанията за Неговата сигурност: „Идва князът на (този) свят, и той няма нищо в Мен; но това става, за да познае светът, че Аз любя Отца и както Ми е заповядал Отец, така правя. Станете, да си отидем оттук“ (Йоан 14:30,31).

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Забелязваме веднага, че тайната на Неговата победа е в непоклатимата Му и непрекъсната любов към Отца. Ние, обикновените хора, много често говорим за любовта си към Бога (понякога доста лекомислено), въпреки че много пъти поведението ни показва точно обратното. Но при Спасителя нещата стоят съвсем различно. Неговата любов към Отца е винаги постоянна, пълна и истинска. И въпреки това в Евангелията има само едно място, където Господ казва „Аз любя Отца“, и това място е тук. Това не е без значение. Защото сега е дошъл моментът, когато Той трябва да покаже на света и пред небето, пред земята и пред ада, че Неговата любов към Отца е пълна и непоклатима.

В Едемската градина Ева, макар и заобиколена от всички блага, които Бог ѝ е дал, се подмамва да мисли, че Бог е неин противник, и избира забранения плод вместо Бога и Неговото Слово. Тя обича себе си и света повече отколкото Отца.

Сега нашият Господ много скоро ще се срещне със Сатана, княза на този свят, който ще използва цялата си вероломна власт, за да Му отнеме всичко, което Той притежава — до последното парче плат — и да Му даде всичко, което Той никога няма да заслужава — болката и агонията на Голгота, които би могъл да избегне, ако остави любовта Си към Отца. Но князът на този свят няма нищо в Христос — никакъв грях, никаква слабост, която да Го накара да се поддаде на неговите ласкателства или заплахи. Христос ще покаже на цялата вселена това, което мисли за Отца. Изправен пред избора между царствата на света и цялата им слава (заедно с невярност към Отца) и верността към Отца (заедно с всички страдания, които този свят ще Му донесе), Той избира второто. Неговата любов към Отца е твърда и непоколебима.

Това е истинската святост и ние изведнъж разбираме, че нашият Господ, който досега използва нагледни примери и илюстрации, за да ни покаже какво е светостта, не е някакъв обикновен теоретик или просто божествено надарен учител, а предоставя сам Себе Си като върховен пример на истинската святост. По-рано, докато наблюдавахме как Господ дава залъка на Юда, ние видяхме, че истинската святост не се състои просто в спазването на правила и наредби, а в сърдечното посвещение на Бога. Сега тази святост се изявява в цялата си върховна слава и божествено величие пред собствените ни очи. Нашият Гос-

## ПРОЩАЛНОТО ЗАВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС

пос не е човек, който поучава едно, а прави друго. Той е това, което поучава, и прави това, което увещава учениците Си да правят. Един ден нашата любов, която е все още толкова несъвършена, ще бъде напълно усъвършенствана. Но дотогава надеждата ни да бъдем някога съвършено свети се намира в Този, който ни люби така, както Отец люби Него, и който ни е възлюбил още когато ние, за разлика от Него, сме били несъвършени и недостойни да бъдем обичани. При това Той няма да ни остави, докато Неговата любов не ни направи такива, каквито Той ни е предопределил да бъдем.

Още в самото начало на курса, малко преди Господ да започне уроците Си по святост, Йоан ни обрисова обстоятелствата и отношението на нашия Господ към Неговите ученици и към Неговото учение: „Като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби“ (13:1). Сега, когато започваме да осъзнаваме какво означава за Него тази свята любов, ние все повече започваме да разбираме каква пълнота се крие в думите Му на сбогуване: „Мир ви оставям; Моя мир ви давам... Да не се смуцава сърцето ви, нито да се бои.“ Защото един ден Неговата победа ще бъде напълно наша.



# МЕЖДУЧАСИЕТО





# 16

## Междучасието

Вече е минала първата половина от курса. В отговор на заповедта на Учителя: „Станете, да си отидем оттук“ учениците са станали и са тръгнали към вратата. Ще мине известно време, докато те, един по един, излязат от стаята, слязат по каменните стъпала навън в нощта и се съберат отново около Господа по пътя за Гетсиманската градина, готови да слушат уроците, които съставляват втората половина на курса. Нека се възползваме от това междучасие, за да преговорим материала, който вече сме разгледали, и да направим кратък преглед на материала, който ни предстои да разгледаме.

И така, първата половина от курса се състоеше от три основни части: (1) онагледената притча с измиването на краката, (2) изобличаването на предателството на Юда и (3) съобщението за отиването на Христос при Отца, неговата цел и смисъл. Сега ще видим, че и втората половина на курса се състои от три части: (1) притчата за лозата и пръчките, (2) изобличаването на омразата на света и (3) съобщението за отиването на Христос при Отца, неговата необходимост и смисъл. Следователно двете половини на курса имат една и съща формална структура:

### ГЛАВА 13 и 14

- I. Онагледената притча с измиването на краката (13:1,2)
- II. Изобличаването на предателството на Юда (13:21–32)
- III. Отиването на Христос при Отца (13:33–14:31)

### ГЛАВА 15 и 16

- I. Притчата за лозата и пръчките (15:1–17)
- II. Изобличаването на омразата на света (15:18–27)
- III. Отиването на Христос при Отца (16:1–33)

Но те имат не само една и съща структура, а и подробно тематично сходство, изпъстрено с много ярки контрасти.

## ПАРАЛЕЛ МЕЖДУ ДВЕТЕ ЧАСТИ

### ГЛАВА 13 и 14

#### I. ПРИТЧАТА С ИЗМИВАНЕТО НА КРАКАТА

##### A. *Самото измиване* (13:1–11)

„Който се е окъпал, няма нужда да умие друго освен краката си, а е цял чист; и вие сте чисти, но не всички. Защото Той знаеше кой щеше да Го предаде; затова и каза: Не всички сте чисти.“

##### B. *Значението на измиването на краката* (13:12–20)

1. „Защото ви дадох пример да правите и вие, както Аз направих на вас.“

2. „Не говоря за всички вас; Аз зная кои съм избрал.“

#### II. ИЗОБЛИЧАВАНЕТО НА ПРЕДАТЕЛСТВОТО НА ЮДА

##### A. *Самото изобличаване* (13:21–30)

„Един от вас ще Ме предаде... Кой е?... Той е онзи, за когото ще наполя зальк и ще му го дам. И... го подаде на Юда... И така, като взе залька, веднага излезе...“

##### B. *Божественият отговор* (13:31,32)

„Сега се прослави Човешкият Син и Бог се прослави в Него... и Бог ще Го прослави в Себе Си, и веднага ще Го прослави.“

#### III. ОТИВАНЕТО НА ХРИСТОС ПРИ ОТЦА

##### A. *Неговата необходимост и цел* (13:33–14:17)

1. „Още малко съм с вас... там, където отивам Аз, вие не можете да дойдете... Петър Му каза: Господи, защо не мога да Те последвам сега? Живота си ще дам за Теб. Исус отговори: ... петелът няма да пропее, преди ти три пъти да се отречеш от Мен“ (13:33,36–38).

2. „Симон Петър Му каза: Господи, къде отиваш? Исус отговори: Където отивам Аз, ти не можеш

### ГЛАВА 15 и 16

#### I. ПРИТЧАТА ЗА ЛОЗАТА И ПРЪЧКИТЕ

##### A. „Аз съм истинската лоза и Моят Отец е Лозарят... Стойте в Мен“ (15:1–8).

„Всяка [пръчка], която дава плод, я очиства, за да дава повече плод. Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих. Стойте в Мен... Ако някой не стои в Мен, той бива изхвърлен навън като пръчка и изсъхва; и ги събират, и ги хвърлят в огъня, и те изгарят“

##### B. *Увещание за любов* (15:9–17)

1. „Това е Моята заповед; да се любите един друг, както Аз ви възлюбих.“

2. „Вие не избрахте Мен, а Аз избрах вас и ви определих...“

#### II. ИЗОБЛИЧАВАНЕТО НА ОМРАЗАТА НА СВЕТА

##### A. *Самото изобличаване* (15:18–25)

„Ако не бях дошъл и не им бях говорил, не биха имали грях; но сега нямат извинение за греха си... Ако не бях извършил между тях делата, които никой друг не е извършил, не биха имали грях; но сега видяха и намразиха и Мен, и Моя Отец... Намразиха Ме без причина.“

##### B. *Божественият отговор* (15:26,27)

„А когато дойде Застъпникът, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, който изхожда от Отца, Той ще свидетелства за Мен.“

#### III. ОТИВАНЕТО НА ХРИСТОС ПРИ ОТЦА

##### A. *Неговата необходимост и цел* (16:1–15)

1. „Това ви казах, за да не се препънете... настава час, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога... Но Аз ви казах тези неща, за да помните, че съм ви ги казал, когато дойде часът им.“

2. „Отначало не ви ги казах, защото бях с вас. Но сега отивам при Онзи, който Ме е пратил, и

## ПАРАЛЕЛ МЕЖДУ ДВЕТЕ ЧАСТИ

сега да Ме последваш, но ще Ме последваш после... Да не се смуцава сърцето ви... В дома на Отца Ми има много жилища... отивам да ви приготвя място. И като отида... пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си; така че където съм Аз, да бъдете и вие“ (13:36; 14:1-3).

3. „Аз ще помоля Отца и Той ще ви даде друг Застъпник, който да остава с вас до века — Духът на истината, когото светът не може да приеме, защото нито Го вижда, нито Го познава; но вие Го познавате, защото Той пребъдва с вас и ще бъде във вас“ (14:16,17).

### Б. Проблемът с „още малко“ (14:18-24)

1. „Още малко и светът няма вече да Ме вижда, но вие Ме виждате; понеже Аз живея, и вие ще живеете... който Ме люби, ще бъде възлюбен от Моя Отец и Аз ще го възлюбя и ще Му явя Себе Си“ (14:19,21).

2. „Юда, не Искариотски, Му каза: Господи, по коя причина ще явиш Себе Си на нас, а не на света?“ (14:22)

3. Исус... му каза: „Ако Ме люби някой, ще пази словото Ми; и Моят Отец ще го възлюби, и ние ще дойдем при него и ще направим жилище у него“ (14:23).

### В. Последно обобщение и обяснения (14:25-31)

1. „Това ви казах, докато още съм с вас. А Застъпникът, Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви припомни всичко, което съм ви казал“ (14:25-26).

2. „Чухте как ви казах: Отивам си и ще дойда при вас. Ако Ме любехте, бихте се зарадвали... защото Отец е по-голям от Мен. И сега ви го казах, преди да е станало, че когато стане, да повярвате“ (14:28,29).

никой от вас не Ме пита: Къде отиваш? Но понеже ви казах това, скръб изпълни сърцата ви“ (16:4-6).

3. „Ако не отида, Застъпникът няма да дойде при вас; но ако отида, ще ви Го изпратя. А когато Той дойде, ще изобличи света за грях, за правда и за съд... Той Мен ще прослави“ (16:7-15).

### Б. Проблемът с „още малко“ (16:16-24)

1. „Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите“ (16:16).

2. „Тогавя някои от учениците Му си казаха... Какво е това... Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите... Не знаем какво иска да каже“ (16:17,18).

3. „Исус... каза... вие ще заплачете и ще заридаете, а светът ще се радва... Така и вие сега имате скръб; но Аз пак ще ви видя и сърцето ви ще се зарадва, и радостта ви никои няма да ви отнеме“ (16:19-22).

### В. Последно обобщение и обяснения (16:25-33)

1. „Това ви говорих с притчи. Настава час, когато няма вече да ви говоря с притчи, а ясно ще ви известя за Отца“ (16:25).

2. „Излязох от Отца и дойдох на света; и пак напускам света и отивам при Отца. Неговите ученици Му казаха: Ето, сега ясно говориш... Исус им отговори: Сега ли вярвате?“ (16:28-31)

## ПАРАЛЕЛ МЕЖДУ ДВЕТЕ ЧАСТИ

З. „Мир ви оставям; Моя мир ви давам: Аз не ви давам, както светът дава. Да не се смуцава сърцето ви, нито да се бои“ (14:27).

З. „Това ви казах, за да имате в Мен мир. В света имате скръб; но дерзайте: Аз победих света“ (16:33).

## **ЗНАЧЕНИЕТО НА ТЕЗИ ПАРАЛЕЛИ**

Тези многобройни паралели между 13-та и 14-та глава, от една страна, и 15-та и 16-та, от друга, определено предизвикват у нас чувство на облекчение. Очевидно много от основните принципи, които научихме в първите две глави, ще бъдат повторени и във вторите две. И тъй като ние вече сме се опитали да си ги обясним, сега, когато отново се срещнем с тях, ще ни бъде по-лесно да ги разберем.

От друга страна, макар 15-та и 16-та глава да са много подобни на 13-та и 14-та, те не са просто тяхно повторение. В човешкото тяло лявата ръка много прилича на дясната, но тя не е просто още една дясна ръка. Тя е създадена така, че да я допълва, и поради това е както подобна, така и противоположна на нея, а в някои основни неща и много различна от нея. За да бъде уравновесено и ефективно, тялото има две очи, две уши, две ръце и два крака. Освен това фактът, че човекът има не едно, а две очи, му дава важно функционално предимство, като му позволява да възприема по-добре нещата в дълбочина и далечина. Двете уши пък му помагат да възприема по-точно посоката, от която идват звуците.

И така, тъй като основните принципи на светостта остават едни и същи през цялото време, те обуславят и приликите между двете части на курса. От друга страна, втората част на курса не е просто повторение на първата, а нейно допълнение. Светостта има две страни, които в много отношения си приличат, но в някои се различават, като и двете са необходими. Ако искаме нашата святост да бъде удовлетворителна, уравновесена и пълна, ние се нуждаем и от двете ѝ страни. Това обуславя и наличието на две отделни части на курса, които освен това са преподадени в различна обстановка: едната — в горната стая, а другата — във външния свят.

На трето място трябва да кажем, че самите прилики и разлики между двете части на курса предизвикват полезни въпроси.

## ПАРАЛЕЛ МЕЖДУ ДВЕТЕ ЧАСТИ

Защо например отново се повдига въпросът за очистването на вярващия във връзка с притчата за лозата и пръчките, след като той е бил разгледан веднъж, и то много изчерпателно, бихме казали ние, в онагледената притча с измиването на краката? Двете умивания едно и също нещо ли са? Умиването в 15-та глава добавя ли нещо към казаното в 13-та глава?

Освен това причината за отиването на Господа при Отца, която е обяснена в 14-та глава, се разбира сравнително лесно: Той трябва да отиде, за да ни приготви място в дома на Отца. Но 16-та глава ни представя една друга причина: Той трябва да отиде, защото ако не го направи, Застъпникът няма да дойде. Но защо това е така?

И още един пример: защо нашият Господ казва в 16:5: „Но сега отивам при Онзи, който Ме е пратил, и никой от вас не Ме пита: Къде отиваш?“ — след като Петър изрично Го е попитал в 13:36: „Господи, къде отиваш?“

Нека спрем дотук. Ако този бърз преглед на 15-та и 16-та глава ни е показал, че докато учим тези уроци, ние трябва непрекъснато да ги сравняваме с наученото от 13-та и 14-та глава, ние вече сме готови да се присъединим отново към Господа и Неговите апостоли за втората част от Неговия курс по святост.



ОСНОВЕН КУРС: ВТОРА ЧАСТ

**А. СВЕТОСТТА, КОЯТО  
РАДВА БОЖИЕТО СЪРЦЕ  
И ЧОВЕКА**

# Предварителен презлед

В първата част на курса ние научихме, че вътрешната тайна на истинската святост се състои в сърдечното посвещение на Божествените Личности.

Сега, във втората част на курса, ние ще научим, че истинската святост кара вярващите да свидетелстват публично пред Бога и за Бога в един враждебен свят, който мрази както Отца, така и Сина.

Това свидетелство има две страни. От една страна, това е свидетелството на благодатното Христово поведение и начин на живот, което показва на света какъв е Бог, така че хората да виждат нашите добри дела и да прославят Отца, който е на небето.

От друга страна, това е свидетелството както на изговореното слово (в лични разговори или в обществени проповеди), така и на писаното слово чрез използването на всички подходящи средства, за да се възвестява посланието на Христос на хората от всяка възраст, пол, раса и националност.

За вярващите това е една огромна отговорност. В тези глави Христос обяснява какви мерки е взел и какви средства предоставя постоянно на разположение на Своите ученици, така че те да могат да носят тази двойна отговорност реално и успешно.

Накратко казано, Той е направил така, че основната отговорност, инициатива и необходими ресурси за свидетелстване пред целия свят да бъдат носени от Отца, Сина и Светия Дух. Христос е лозата, която изразява Божия характер, сила и благодат на света. Вярващите просто трябва да бъдат пръчките на тази лоза или каналите за идващите от Бога ресурси, и да бъдат всичко това под грижата на Отца и водителството на Светия Дух.



## Една метафора с история

### „АЗ СЪМ ИСТИНСКАТА ЛОЗА“ (ЙОАН 15:1)

Нека да се присъединим сега към Христос и Неговите апостоли, за да чуем втората част от Неговия курс по святост. Както вече казахме, светостта има две страни. Едната страна учениците изучават в уединението на горната стая под меката и уютна светлина на маслените светилници и сред свещената атмосфера на Пасхата. Там те научават каква е истинската и абсолютно необходима основа на светостта: еднократно окъпване на новороденото и последващото го постоянно умиване на краката. Пак там те виждат, че истинската святост се състои в посвещението на Божествените Личности и разбират, че Отец живее в Спасителя (и следователно присъства на трапезата в горната стая заедно с тях) и че е готов да дойде и да заживее в техните сърца. Тогава те се чувстват така, сякаш самата слава на небето ги обгръща в стаята с Господа, когото те толкова обичат, и остават за малко отделени от тъмния и враждебен свят навън. Те биха могли да останат там завинаги, защото това свято общуване с Господа е не само сърцевината, но и същността на истинската святост.

Но това не може да стане, защото то е само половината от истината. Светостта има още една, много по-различна страна, и за да я научат, учениците трябва да излязат от горната стая. „Станете — казва Христос, — да си отидем оттук“ (15:31). Не можем да бъдем абсолютно сигурни дали точно в този момент учениците стават, излизат от горната стая,

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

слизат по каменните стъпала и тръгват по улиците на града, или остават още малко в горната стая, след като чуват заповедта, за да довършат останалите уроци. Най-вероятно правят първото. Едно можем да кажем със сигурност: заповедта да станат и да излязат навън отмества вниманието на учениците от уюта на горната стая и го насочва към действителността на външния свят, където убийствените намерения на свещениците изпълват студения нощен въздух и където в сянката на нощта се крие предателят, воден от сатанинските сили на ада. Сега те трябва да научат, че истинската святост се състои не само в посвещението на Божествените Личности, а и в свидетелството пред Отца и Сина и за Отца и Сина. Те трябва да разберат един факт с огромна важност — че ще свидетелстват не само сред топлината, сигурността и уюта на горната стая, където всички сърца бият еднородно във вяроветност към Спасителя, но и сред външния свят, чиито улици излъчват враждебност към Божия Син.

И така, още в самото начало на втората част на курса Господ преподава един много прост, но много важен за нас урок: светостта има две страни, които не могат една без друга. Липсата на едната прави другата слаба и недостатъчна. Публичното свидетелство за Господа, което не се основава върху лично и близко посвещение на Него, не притежава необходимата основа. Личното и близко посвещение на Господа, което не се извява в публично свидетелство за Него, е непълно и неуравновесено. И днес, когато всеки от нас се уединява с Господа у дома или в общението на църквата, ние чуваме понякога предизвикателния призив на нашия Господ: „Станете, да... отидем...“

## **ИЗРАЕЛ: ПОДИВЯЛАТА ЛОЗА**

Обърнете внимание на думите, с които нашият Господ започва втората част на Своя курс по святост: „Аз съм истинската лоза“ (15:1).

За да разберем тази очевидна метафора, най-напред трябва да погледнем за малко старозаветната история, тъй като самият Бог е използвал тази метафора в древността, за да обясни намеренията Си за избирането на израелския народ като Не-

## ЕДНА МЕТАФОРА С ИСТОРИЯ

гов специален представител на земята. Ето един типичен старазаветен пасаж:

*„Сега ще пеем на възлюбения си, песен на обичния си за лозето Му. Възлюбеният ми имаше лозе на много тлъст хълм. Окопа го, очисти го от камъните и го насади с избрана лоза, построи сред него кула, изкопа в него и лин. И очакваше да роди грозде, но то роди киселици. И сега, ерусалимски жители и юдови мъже, съдете, моля, между Мен и лозето Ми! Какво още можеше да се направи за лозето Ми, което не му направих? Защо очаквах да роди грозде, а то роди киселици? И сега, ето, ще ви известя какво ще направя на лозето Си: ще махна оградата му и то ще се похаби; ще съборя стената му и то ще бъде потъпкано. И ще го запустя — няма да бъде подрязано, нито прекопано и ще обрасне с тръни и бодили. Ще заповядам и на облаците да не ваят дъжд над него. Защото лозето на ГОСПОДА на Войнствата е израилевият дом и юдовите мъже са насаждението, което Го радва. И Той очакваше правосъдие, но ето, кръвопролитие; очакваше правда, но ето, писък“ (Ис. 5:1–7).*

Този поетичен пасаж говори за Бога, който се грижи за Израел така, както стопанин се грижи за лоза, от която очаква да му роди грозде. Историческата действителност, за която се говори тук, е следната: Бог е освободил Израел от робството в Египет, като е дал на всеки един от тях да изпита лично Неговата освобождаваща власт. Той е поддържал израилтяните по време на пътуването им в пустинята, като им е давал всеки ден ангелска храна под формата на манна за тяхна наслада. Милостиво ги е поканил да построят скиния — многоцветна и красива, с блестящи златни принадлежности — за да може славата Му да слезе на тях и да обитава сред тях. Дал им е Своя свят закон, за да прояснява умовете им и да ръководи победението им, за да противопостави красотата на техния начин на живот и богатството на техния жизнен опит на грозните безчестия и гнусните идолопоклонства на езичниците. Поставил ги е като лоза в ханаанската земя, като ги е защитавал със стената на Своето присъствие и власт и ги е хранил постоянно с изобилните Си благословения. След като е вложил в Израел всичко това, Бог е очаквал да получи от него добри плодове, т. е. Той е очаквал от израилтяните да показват във всекидневния си живот същата справедливост, милост и любов, каквато Той е показвал към тях. След като Той ги е освободил от робството, Той е очаквал от тях да показват милост към своите работни-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ци, като им дават един почивен ден в седмицата и като се отнасят към тях и към всички останали честно и състрадателно. По този начин, когато другите народи са имали някакви взаимоотношения с Израел — търговски, социални или политически — те са могли да видят какъв е техният Бог, могли са да Го опитат и да разберат, че Той е благ, и да се освежат, и да се напият като жаден пътник, който стига до лоза и след като набере и хапне от сочните ѝ плодове, благодари на Бога, който я е изобретил със Своя творчески ум.

Но освен всичко това Бог е издигнал в Израел специални пророци. Така хората са могли да виждат какъв е Той не само като са гледали поведението на израилтяните, но и като са слушали как Той е говорел и е откривал Себе Си чрез думите на Своите боговъдхновени посланици или като са чели тези думи, записани в Книгата, която ние наричаме сега Стар Завет.

Успешен ли е бил този замисъл? Трябва да кажем, че в някои отношения той е постигнал траен успех. И днес ние можем да отидем при тази древна лоза и при гроздовете, които са пораснали на нейните по-известни пръчки, и да вкусим чрез тях от прекрасната Божия красота. Можем да наблюдаваме поведението на една скромна жена като Анна (1 Царе 1:1,2) или да четем поезията на цар Давид: „Блажен онзи, чието престъпление е простено, чийто грях е покрит! Блажен човекът, на когото ГОСПОД не счита беззаконие“ (Пс. 32:1,2). Този красив грозд пораства, след като Давид лично преживява милостивото Божие прощение на своя грозен и позорен грях. Това прощение не само възвръща на Давид радостта от Божието спасение, но чрез него дава безкрайно облекчение и дълбоко удовлетворение и на милиони хора, които са намерили в този псалм словото на живия Бог и са познали лично Божията милост.

По същия начин хиляди хора са се наслаждавали и на грозда, който Бог дава да порасте на лозата на Израел чрез служението на Неговия слуга пророк Исаия! Колко много сърца, пълни с вина, са открили за себе си истинността на думите: „Всички ние блуждаехме както овце, отбихме се всеки в своя собствен път — и ГОСПОД направи да Го постигне беззаконието на всички ни“ (Ис. 53:6). Това е насочило погледа им към Този, който е истинската Лоза, за да си купят вино и мляко без пари и без цена и да се наситят (Ис. 55:1,2).

## ЕДНА МЕТАФОРА С ИСТОРИЯ

Хиляди друзи уморени слуги на Господа са идвали със сетни сили при грозда, който е израснал на пръчката на Исаия: „но онези, които чакат ГОСПОДА, ще подновят силата си, ще се издигат като орли. Ще тичат и няма да отслабнат, ще ходят и няма да се уморят“ (Ис. 40:31). Те са разбирали, че тези думи не са били написани от един обикновен теоретик. Исаия е бил човек, призван за дълго и напрегнато служение на Бога, който с течение на годините е видял, че Божието събрание е намаляло и се е отклонило още повече в отстъплението си (Ис. 6:9–13). Той е имал всички основания да се обезсърчи и дори изобщо да се откаже от служението — и това би било разбираемо! Но той е бил пръчка, чиито сили са идвали от живия, неизчерпаемия и неизтощимия Бог, и въпреки всичките си разочарования е родил един прекрасен грозд, който е освежавал и ободрявал хиляди Божии слуги през следващите векове.

На тази лоза има много такива пръчки — големи и малки, боговъдъхновени пророци и обикновени израилтяни. Имало е и по времето на нашия Господ, като например забележителният Йоан Кръстител и не толкова известните, но също толкова ценни Мария, Марта, Анна и Симеон, които са продължавали да дават плодове за радост на Бога и за благословение на хората.

Но тъжният факт е, че Израел като цяло не е отговорил на Божиите очаквания, и този извод не е проява на антисемитизъм. Самият Бог е бил принуден да възкликне по времето на Исаия: „Защо очаквах да роди грозде, а то роди киселици?... Защото лозето на ГОСПОДА на Войнствата е израилевият дом и юдовите мъже са насаждението, което Го радва. И Той очакваше правосъдие, но ето, кръвопролитие; очакваше правда, но ето, писък“ (Ис. 5:4,7). Религиозните ритуали и храмовете жертви, които Израел е извършвал, са били загубили за тях всякакъв смисъл. Търговията им е била проядена от лъжа и измама, от жестока експлоатация и безжалостно потискане на бедните. Семейният им и социалният им живот е бил прогнил от невярност, разврат и детеубийство. Това погрешно представяне на Божия характер от Израел в дните на Исаия най-накрая предизвиква Божия гняв: „ще ви известя какво ще направя на лозето Си: ще махна оградата му и то ще се похаби; ще съборя стената му, и то ще бъде потъпкано. И ще го зануся — няма да бъде подрязано, нито прекопано и ще обрасне с тръни и боду-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ли. Ще заповядам и на облаците да не ваят дъжд над него“ (Ис. 5:5–6).

### **ИСТИНСКАТА ЛОЗА**

И все пак в историята на целия Израел — пък и на света — положението никога не е било толкова лошо, колкото по времето, когато Исус излиза с учениците Си от горната стая, за да отиде в Гетсимания и после на кръста. Много скоро превъзвишените небеса ще станат свидетел на най-отвратителния акт на насилие, който Израел някога е извършвал, и ще чуят най-горчивия вик, който Израел някога е изтръгвал от устата на невинен страдалец. Собственикът на лозето на Израел е изпратил Своя единствен Син, за да прибере гроздето, което Му се полага, а лозарите ще Го вземат, ще Го изхвърлят от лозето и ще Го убият (Лука 20:9–18).

Какъв ще бъде отговорът на Собственика? Може би Той изобщо ще се откаже да отглежда грозде? Не, разбира се! Точно обратното — ще започне да отглежда още повече и още по-славно грозде не само в Израел, но и в целия свят; но за тази цел — и точно тук е тайната — Той ще използва друга лоза и друг начин на култивиране и на производство.

„Точно така — би могъл да каже някой, — Бог ще премахне лозата на Израел и ще постави на нейно място една нова и по-добра лоза — лозата на християнската църква.“

Но това не е така. Ако Израел се е провалил, независимо от огромното множество от пророци и благочестиви светии, каква реална надежда можем да имаме ние, че християнската църква ще се справи по-добре? И наистина, в тази несвята амалгама от религия и политика, която хората наричат християнски свят, много често е имало такава морална поквара, жестокост и тирания, каквато в Израел никога не е имало. Христос никъде не казва: „Израел се провали, но вие, Моите ученици, трябва да се справите по-добре.“ Ако ние допуснем това, все едно отхвърляме славата на евангелието на светостта, което Господ скоро ще провъзгласи. Божият отговор на провала на Израел не е християнската църква, а Христос. Лозата на Израел наистина се е провалила, но Христос казва: „Аз съм истинската лоза.“

## ПРЕВЪЗХОДСТВОТО НА БОЖИЯТА ГРИЖА

Нека сега спрем за малко, за да се насладим на величието на превъзходния Божи път за нашето осветяване. Бог е дал на Израел един закон с ясни указания за победението и свидетелството, които е очаквал от тях. Сам по себе си този закон не е лош: той е свят, праведен и добър. Причината за неговия неуспех да произведе хубаво грозде, както Павел казва в Римляни 8:3, е, че той е станал слаб чрез плътта. Израел, който се е състоял от грешни по природа и съгрешаващи човешки същества като нас, не е имал необходимата нравствена и духовна сила да осъществи този закон на практика според Божиите критерии и изисквания. Сами по себе си християните не са нито по-добри, нито по-силни от израилтяните. Ако Бог беше използвал същия метод, резултатът щеше да бъде също толкова незадоволителен, колкото и при Израел.

Но Бог е решил да приложи друг метод; всъщност Той го е замислил още преди сътворението на света. Този метод се основава на една съвсем нова и различна по своята същност лоза: самия Божи Син. Вкоренен в Божеството (ако можем да използваме тази метафора), тъй като самият Той е Бог и едновременно с това истински Човек, Господ Исус е бил, е и забиваги ще бъде способен да изразява в най-висша степен характера на Бог Отец както чрез дело, така и чрез слово за вечна радост на Бога и за безкрайно благословение на хората. Той, по Неговите собствени думи, е истинската Лоза. Това не означава, че Израел е лъжлива лоза. Христос е истинската Лоза в смисъл, че Той е съвършената и последна Лоза, на която Израел в най-добрия случай е един несъвършен прототип (сравни с употребата на прилагателното „истинската“ в Евр. 8:2 и 9:24). Освен това Христос, истинската Лоза, е нов и в едно друго отношение. Изкупените хора, новородени от Светия Дух, вече могат да бъдат присъединени към Него като пръчки на лоза, така че Неговият живот, благодат, доброта и сила да могат да преминават през тях и да произвеждат в тях плода на Светия Дух — „любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милост, вяност, кротост, себеобуздание“.

Това е нещо ново, прекрасно и животворно. Колкото и величествени да са били известните светии от Стария Завет, никъ-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

де в писмените разкази за техните духовни опитности не се казва, че някой от тях е бил присъединен към Месията, и това е разбираемо. За нас обаче, които живеем след въплъщението, смъртта, погребението, възкресението и възнесението на Господ Исус и идването на Светия Дух на Петдесетница, Божият замисъл е определил нещо толкова чудно и прекрасно — да бъдем присъединени към Него и да станем част от Него!

И така, още в началото на втората част на курса ние забелязваме, че се повтаря един познат модел. Първият урок върху светостта в 13-та гл. не съдържа увещанието: „Опитайте се да бъдете свети“, а уверението, че Бог е осигурил начина, чрез който да ни направи свети: еднократно и цялостно умиване или окъпването на новорождението, след което вярващият трябва само да си умива краката. Същото е и тук. Изправени пред задължението да свидетелстваме за Бога в света, ние не получаваме просто увещанието: „Опитайте се да имате добро и правилно поведение и похвален характер, който ще радва Бога и ще Го представя вярно пред света“, а първото нещо, което ни се казва, е, че сам Бог е приготвил за нас един великолепен начин, за да изяви Себе Си на света. Този начин е Христос, истинската и никога не съгрешаваща Лоза, към която Бог присъединява всички Свои хора, за да може самият Христос да изразява чрез тях Собствения Си живот, характер и сила, така, както лозата изразява чрез пръчките своя живот и сила. В целия този процес е очевидно, че Лозата играе най-важната и съществена роля. Веднъж станали част от Лозата, пръчките трябва само да стоят на нея. Ако правят това, те непременно ще раждат грозде, но не чрез собствените си усилия, а чрез живота, благодатта и силата на Христос, които действат чрез тях.

И така, нека повторим още веднъж, че основният и най-важен елемент в нашия живот на святост е не това, което ние правим за Бога, а това, което Той прави във и чрез нас посредством Христос.



# 18

## Лозарят и безплодните пръчки

*„Аз съм истинската лоза и Моят Отец е лозарят. Всяка пръчка в Мен, която не дава плод, Той я маха; и всяка, която дава плод, я очиства, за да дава повече плод. Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих. Стойте в Мен, и Аз във вас. Както пръчката не може да даде плод от само себе си, ако не стои на лозата, така и вие не можете, ако не стоите в Мен“ (Йоан 15:1–4).*

В света на лозарството тайната на производството на доброто грозде се крие в качеството на лозата: ако се намери най-добрата възможна лоза, тя сама ще изкара пръчки, които на свой ред ще черпят от жизнените ѝ сокове и ще раждат добри плодове. Но това не е всичко. Освен добра лоза трябва да има и талантлив и трудолюбив лозар, който непрекъснато да се грижи за пръчките и да наблюдава тяхното развитие. От време на време той трябва да чисти или да подкастрира пръчките, защото иначе те могат да насочат енергията и хранителните вещества, които получават от лозата, в погрешна посока и да ги превърнат в храсти от безполезни листа, вместо в гроздове.

Същото се отнася и за начина, по който Бог е направил Своите хора способни да произвеждат прекрасния плод на Духа. Няма никакво съмнение, че истинската Лоза Христос е безгрешна, превъзходна и притежаваща неизчерпаеми ресурси. Също така няма никакво съмнение, че Той е способен и иска да даде на вярващите цялата благодат, издръжливост и сила, от които те се нуждаят, за да бъдат плодоносни във всяко добро дело и слово. Това, което те трябва да правят като пръчки, е да чер-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

пят от ресурсите на Лозата. Това може да звучи много просто, но то съдържа един проблем. Ако вярващите бъдат оставени сами на себе си, така че целият план да зависи само от тяхната способност да черпят от ресурсите на Христос, без да бъдат подпомогани, резултатът отново ще бъде печален. Вярващите са също толкова неспособни да произведат сами прекрасния плод на Духа, колкото и пръчките на лозата — да родят сами хубаво грозде без постоянните грижи на лозаря.

Бог обаче е предвидил този проблем и сега ние с голямо облекчение четем думите на Господ Исус, който казва: „Аз съм истинската лоза...“ и „...Моят Отец е лозарят.“ Ние не сме оставени да черпим от ресурсите на Христос, разчитайки само на собствените си възможности, което обаче не означава, че ние нямаме никаква отговорност. Не, разбира се, всеки един от нас има отговорност, която е също много сериозна и с важни последиствия, но Бог е Този, който носи главната отговорност. Той пръв е поел инициативата да изрази чрез нас Себе Си и Своя характер, благодат и спасение. Той е Този, който ни е поставил в Христос, който е станал „мъдрост от Бога и правда, и освещение, и изкупление“ (1 Кор. 1:30). Той също така е Този, който непрекъснато се грижи за всяка пръчка, за да бъде здрава и да използва своя потенциал, като расте и ражда все повече и повече плодове. Защо Бог изобщо е решил да изрази Себе Си чрез нас, е въпрос, на който вероятно не бихме могли да дадем отговор. Но след като е решил да го направи, Той определено няма да остави успешното изпълнение на тази цел да зависи само от нас.

Да, наистина, ние също носим отговорност и можем — както за съжаление и често правим — да попречим на Неговата благодат и съзнателно или несъзнателно да осуетим или да забавим изпълнението на Неговата цел. Но Той никога не би поставил тази цел и не би измислил механизмите за нейното изпълнение, ако не би могъл да каже предварително: „Онзи, който е започнал едно добро дело във вас, ще го завърши *докрай* до Деня на Исус Христос“ (Фил. 1:6).

### РАБОТАТА НА ЛОЗАРЯ И ОТГОВОРНОСТТА НА ПРЪЧКИТЕ

След като казва, „Аз съм истинската лоза и Моят Отец е лозарят“, Господ Исус изрича четири велики твърдения. Те се отнасят за:

1. *Безплодните пръчки:* „Всяка пръчка в Мен, която не дава плод, Той я маха“ (15:2).

2. *Плодоносните пръчки:* „Всяка, която дава плод, я очиства, за да дава повече плод“ (15:2).

3. *Начина на очистване:* „Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих“ (15:3).

4. *Отговорността на пръчките:* „Стойте в Мен, и Аз във вас. Както пръчката не може да даде плод от само себе си, ако не стои на лозата, така и вие не можете, ако не стоите в Мен“ (15:4).

Забележете какво е съотношението между тези твърдения: три от тях говорят за това, което Отец и Синът правят в грижата Си за пръчките, и само едно напомня на пръчките за тяхната отговорност.

### БЕЗПЛОДНАТА ПРЪЧКА

Това, че първата грижа на Лозаря, спомената в този пасаж, е решимостта Му да се отърве от всички безплодни пръчки, е наистина много учудващо, но когато помислим малко, започваме да го разбираме. Целта на засаждането на една лоза е тя да има пръчки, които раждат грозде. Съществуването на пръчки, които не раждат грозде, е безсмислено. Бог обяснява на Езекил много отдавна, че дървото на лозата не става за нищо друго, освен за да ражда грозде. То е безполезно за всичко останало — дори и като колче за окачване на съд (Езек. 15:1–5). За всяка пръчка от Своята лоза Бог е решил твърдо, че тя трябва да изпълни целта, за която е била създадена, в противен случай...

Тук трябва да спрем за малко, тъй като значението на гръцката дума, която се използва за това, което Лозарят прави с безплодните пръчки, е спорно. Основното ѝ значение е „повдигам“, но тя може да има и няколко други значения, които се проявяват в зависимост от контекста. Тя може да означава

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

просто „повдигам“ като например в 11:41 („Исус повдигна очи...“) или „взимам“ като в Матей 20:14 („Взemi си своето...“). В друг контекст може да означава „вземам и нося“ като в Матей 11:29 („Вземете Моето иго върху себе си...“) или „вдигам и отнасям изобщо“ като в Лука 6:29 („...този, който ти вземе горната дреха...“) или в Марк 11:23 („Вдигни се и се хвърли в морето...“).

Поради наличието на тези различни възможности някои изследователи предполагат, че това, което Лозарят прави с безплодните пръчки, е не да ги отсече и да ги махне изобщо от лозата, а да ги вдигне и да ги закрепи. Те твърдят, че нашият Господ говори за един метод на отглеждане на грозде, който се практикува от лозарите по хълмовете на юг от Ерусалим и до днес. Там лозите растат по земята и за да предпазят гроздето от замърсяване с кал, лозарите повдигат главното стъбло и слагат под него няколко камъка, за да го грее слънцето. По този начин гроздето, освободено от калта и мръсотията, има достъп до повече въздух, който циркулира около него, и ражда повече и по-добри плодове. Те смятат, че думите на Господа тук означават следното: ако лозарят види, че част от Тялото на Христос не дава никакви плодове, Той ще повдигне тази пръчка, изваждайки я от всякакви „кални“ и трудни условия, в които тя се е намъкнала, и ще я подкрепи така, че отново да започне да дава плодове.

Малко е вероятно обаче Господ да има предвид точно този процес. Най-напред трябва да кажем, че макар и гръцката дума да може да означава „взимам и нося“, тя не може толкова лесно да промени значението си на „повдигам и подпирам“. Второ, това действие се свързва с пръчката, която не дава никакъв плод, а не с пръчката, която дава плод, докато в южна Юдея всички лозови пръчки се повдигат върху купчина от камъни, а не само безплодните.

И така, отново идваме до изречението: „Всяка пръчка в Мен, която не дава плод, Той [т. е. Бог] я маха.“ Какво означава този процес на практика?

Може ли той да означава отлъчване от църквата? В 1 Коринтяни 5:2,13 Павел порицава християните за това, че не са взели мерки да отлъчат от себе си (тук той използва същата гръцка дума като в Йоан 15:2) един вярващ, който упорито не се покаява за ужасния грях, който практикува. Ако разгледаме

## ЛОЗАРЯТ И БЕЗПЛОДНИТЕ ПРЪЧКИ

текста по-задълбочено, ще видим, че не Бог, а самите коринтяни трябва да отделят съгрешилия от себе си: „Отлъчете нечестивия от самите вас“ (1 Кор. 5:13, където е използвана една по-силна форма на същата гръцка дума). Но в нашия стих не става дума за отлъчване от църквата.

Може ли тогава в него да става дума за същия процес, за който апостол Павел говори в 1 Коринтяни 11:29–30, където се казва, че Бог може да накаже с физическа болест и дори смърт безотговорните и неразкайващи се вярващи? Изглежда, че отговорът отново е не, защото макар и да бъдат лишени от този живот чрез физическа смърт, тези нехайни и неразкайващи се вярващи очевидно остават християни, защото за тях се казва, че няма да бъдат съдени със света. Също така е трудно да се помисли, че един вярващ, колкото и безотговорен да е той (или тя), може да бъде описан като пръчка, която изобщо не дава плод. А Господ казва точно това за безплодната пръчка. Неговите думи „не дава плод“ са много категорични, тъй като още в следващия стих Той казва, че всяка пръчка, която дава някакъв плод, се очиства от Лозаря, за да дава повече плод. За разлика от нея, пръчката, която се маха от лозата, изобщо не дава плод. Тя представлява човек, който не показва в живота си никакъв плод на Духа.

Какъв е тогава този човек? Новозаветният автор Яков не оставя в нас никакво съмнение за това. Ако някой, който твърди, че е вярващ, няма никакви дела, които подкрепят това твърдение, тогава вярата му е мъртва, т. е. неистинска. Това означава, че неговото твърдение е невалидно (Як. 2:14–26).

Господ казва същото и на други места. Когато обяснява значението на известната притча за сеяча (Лука 8:13–15), Той посочва, че най-сигурният белег на истинските вярващи е, че те дават плод с търпение. Онези, които „вярват само временно и когато настане изпитание, отпадат“, правят това, защото нямат корен. Всъщност те никога не са имали корен и затова никога не биха могли да дадат плодове. Те никога не са били истински вярващи.

Контекстът на нашия текст в Йоан съдържа още едно доказателство в подкрепа на това, че нашият Господ говори точно за такива хора: „Всяка пръчка в Мен, която не дава плод, лозарят я маха.“ Нека се върнем за малко към първия параграф на 13-та глава, където Господ заявява: „Който се е окъпал, няма

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

нужда да умие друго, освен краката си, а е цял чист; и вие сте чисти, но не всички.“ Йоан обяснява причината за последното изключение така: „Защото Той знаеше кой ще Го предаде; затова и каза: Не всички сте чисти“ (13:10–11). Нека се върнем сега отново към първия параграф на 15-та глава. След като е казал, „Всяка пръчка в Мен, която не дава плод, Той [Лозарят] я маха“, Господ още веднъж започва следващото изречение с думите: „Вие сте вече чисти...“ (15:2–5). Тук обаче Той не добавя изключението „...но не всички“ поради очевидната причина, че Юда Искаримотски вече си е излязъл. Затова нашият Господ може честно да каже за всички останали единадесет ученици, че са чисти. Неговите думи може би ни изглеждат доста категорични, защото Петър (както Христос вече е казал) скоро ще Го предаде, а останалите десет ученици (както Той скоро ще каже в 16:32) ще изпадат в паника и ще Го изоставят. Но между тях и Юда има една основна разлика, защото макар и малка, тяхната вяра е истинска, докато той изобщо не е вярващ и никога не е бил такъв (Йоан 6:70–71). Единадесетте ученици (включително и Петър) са дали някакъв плод, макар и понякога много нищожен. Великият Лозар, който не би презрял дори и едно зърно (вж. Евр. 6:10), е видял и признал този плод и много търпеливо ги е окастрил и очистил, за да могат скоро да дадат още повече плод. За разлика от тях, Юда никога не е дал никакъв плод, защото не е вярващ. Той не е новороден, не е Божие дете и затова трябва да бъде махнат, а не само очистен.

Някой би могъл да възрази: „Но в притчата изрично се казва, че пръчката, която не дава плод, остава да стои на лозата!“ Господ казва: „Всяка пръчка в Мен, която не дава плод...“ Как може за един невярващ да се каже, че стои на Лозата или че е в Христос?“ Отговорът е следният: това е същото като вярата на някои юдеи, за които се казва, че са повярвали в Христос (8:30–44). Когато от тях се иска да докажат на практика, че са истински ученици на Христос, те се провалят. Единственото доказателство, което те дават, ясно показва, че изобщо не са вярващи, а са деца на дявола. Доказателството, което тези „вярващи“ трябва да дадат, за да покажат, че са истински ученици на Христос, е следното: „Тогава Исус каза на повярвалите в Него юдеи: „Ако стоите (т. е. оставате, пребъдвате, устоявате; гръцката дума е същата като тази, която се използва навсякъде в 15-та глава за оставане на Лозата) в словото Ми,

## ЛОЗАРЯТ И БЕЗПЛОДНИТЕ ПРЪЧКИ

наистина сте Мои ученици“ (8:31). Писанието ги нарича „повярвали“, тъй като приема твърдението им за чиста монета: те казват, че са повярвали, и затова са наречени такива. Но когато тези хора биват подложени на проверка, за да докажат истинността на своята изповед, те отказват да стоят в Христовото слово. Същото става и с Юда, когото самият Христос нарича „апостол“ (Лука 6:13). Той се радва на голяма близост и доверие сред по-близките съратници на Христос. Всеки би казал, че той е толкова „пръчка в Христос“, колкото и другите. Но проверката показва обратното.

Този урок трябва да ни послужи като предупреждение. Спасението е чрез вяра, не чрез дела, но то дава на вярващия нов духовен живот, който не може да не се прояви. Както вече казахме, бебето не получава живот, като плаче. Но едно бебе, което не изплаче нито веднъж, нито при раждането си, нито след това — най-вероятно е мъртвородено. Човек, който наистина е в Христос, дава някакъв плод на Духа, колкото и нищожен да е той. Това, което лозарят никога няма да изтърпи, е пръчка, която не дава никакъв плод. При Него няма място за формални християни.





# 19

## Лозарят и плодоносната пръчка

*„И всяка, която дава плод, я очиства, за да дава повече плод. Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих. Стойте в Мен, и Аз във вас. Както пръчката не може да даде плод от само себе си, ако не стои на лозата, така и вие не можете, ако не стоите в Мен“ (Йоан 15:2–4).*

Небесният Лозар лесно може да бъде зарадван. Той щедро признава всяко зърно от истински духовен плод, което вярващите дава, независимо от неговата големина. Но Той не може лесно да бъде удовлетворен. Ако една пръчка на Лозата дава плод, Лозарят винаги ще продължи да я очиства\*, за да дава още повече плод.

### ХАРАКТЕРЪТ НА ТОВА ОЧИСТВАНЕ

Но какво на практика представлява и по какъв начин се осъществява този процес, който тук е наречен очистване на пръчката?

Обикновено изследователите смятат, че тук се говори за начина, по който Бог наказва Своите хора. Когато лозарят чисти или кастри една лоза, той взима остър нож или специална градинарска ножица и изрязва всички излишни пръчки. Той прави това толкова решително, че на незапознатия човек му се струва, че съвсем я е осакатил или дори унищожил. Но на практика това подкастриране не само не унищожава лозата, а пренасочва

\* т. е. да я „подрязва“; но заради целенасочения паралел с очистването в 13:1-11 е по-добре гръцката дума да се превежда буквално.

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

жизнените ѝ процеси така, че вместо да произведе красиви, но безполезни пръчки и листа, тя ражда по-големи, по-сладки и по-многобройни гроздове. Така и нашият Небесен Баща позволява да дойдат върху нас всякакви болки, скърби, гонения, страдания и изпитания, за да ни обучи и упражни, и дори накаже (ако това е необходимо), така че да станем участници в Неговата святост. Той самият признава, че докато тече, целият този процес никак не е приятен, и че дори може да бъде изключително тежък. Но след като премине, той „донася мирния плод на правдата на тези, които са били обучавани чрез него“ (Евр. 12:4–13).

## ОЧИСТВАНЕ ЧРЕЗ СЛОВТО

Колкото и да е вярно всичко казано дотук, очистването на пръчката не става единствено или може би не главно чрез страдания и скръб. „Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих“ — казва Христос (15:3). Да се върнем отново към пасажа в 13-та глава, където Той говори за еднократното окъпване. Когато го изучавахме, ние естествено си мислехме за окъпването на новороденото, за което Павел говори в Тит 3:5. Но ние също така си мислехме и за описанието на новороденото и за начина, по който то се осъществява: „...тъй като се новородихте не от тленно семе, а от нетленно, чрез Божието слово, което живее и трае (вовеку)... И това е словото, което ви е благовестено“ (1 Петр. 1:23–25). По същия начин и думите на нашия Господ в 13-та глава за необходимостта от постоянно умиване на краката ни наведоха на мисълта за очистването на църквата „с водно умиване чрез словото“ (Ефес. 5:25–26). В 15-та глава обаче контекстът е по-различен: тук става въпрос за необходимостта да представяме правилно Бога на света чрез нашето поведение и устно свидетелство. Но подготовката, която е необходима за това, е същата: ние постоянно трябва да се очистваме. И начинът на очистване е същият: Христос е говорил и все още ни говори чрез Словото.

Няма съмнение, че единадесетте апостоли истински вярват още от самото начало, че Исус е Христос. Но първоначално (и в продължение на много месеци след това) те имат много несвършени и изкривени представи за това какви са Неговите цели и методи като Месия и какво точно означава Неговото

## ЛОЗАРЯТ И ПЛОДОНОСНАТА ПРЪЧКА

служение. Йоан и Яков например са готови да заповядат да падне огън от небето върху жителите на едно самарянско село, които не желаят да подслонят Христос през нощта (Лука 9:51–55). Учениците много се смущават, когато Господ отменя законите за храненето (Мат. 15:12). Без изобщо да се замисля, Петър смята, че Господ е длъжен да плаща налог за душата Си под формата на храмов данък като всеки друг (Мат. 17:24–27) и често Му противоречи и Го поправя, когато мисли, че Той греши. Нито един от апостолите не може в началото да разбере и да се съгласи с думите на Господа, когато Той казва, че трябва да бъде отхвърлен от народа и да бъде разпънат. Трябва им доста време, за да се примирят с това твърдение.

Но те трябва да го приемат, ако изобщо искат да представят правилно Бога в света. Именно затова Господ ги наставлява толкова търпеливо и постоянно — за да ги освободи от техните неправилни представи и погрешни разбирания, невежество и светски мироглед. Нека отгадем почит на това Негово милостиво постоянство, благодарение на което само няколко часа преди Гетсимания и Голгота Той може да каже: „Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих.“

Днес ние също имаме нужда постоянно да позволяваме на Господа да ни очисти чрез Словото Си, да „окастрия“ неправилните ни представи и да насърчава растежа на библейското ни мислене, ако искаме да живеем по начин, който радва Бога и който Го представя правилно на света. Колко ужасно е представял Бога християнският свят през изминалите векове, като е измъчвал и изгарял така наречените „еретици“ и е организиран кръстоносни походи, за да избива турците и да завладее отново някои свещени места и реликви на своето суеверие! И най-жалкото е, че той е правел всичко това в името на Исус, макар че дори и най-малкото познаване и подчинение на думите на Исус би трябвало да обяви като незаконни всички подобни действия. Оттогава досега тези кисели гроздове оставят горчив вкус в устата на света.

Днес опасността за нас се крие може би в другата крайност. Никаква любов, радост, мир, дълготърпение и доброта не могат да спасят Църквата от сериозни грешки в представянето на Бога и Христос на света, ако тя под натиска на модерния светски мироглед пренебрегне или изостави Словото на Христос, отрече Неговото раждане от девица и Неговите чудеса,

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

отхвърли Неговата божественост и уникално твърдение, че е Спасителят на света, престане да проповядва Христовия кръст и Неговата изкупителна смърт, телесно възкресение и повторно идване и поиска да угоди на света, като се опита да присади към истинската Лоза всякакви социални, политически или религиозни философии, които са на мода в света.

### **ЗАДЪЛЖИТЕЛНОТО УСЛОВИЕ ЗА ПЛОДОРОДИЕ**

„Стойте в Мен, и Аз във вас“ — казва Христос. „Както пръчката не може да даде плод от само себе си, ако не стои на лозата, така и вие не можете, ако не стоите в Мен“ (15:4). Ние, разбира се, знаем, че Отец е Лозарят, но ако искаме да се възползваме от Неговата грижа и очистване, за да дадем повече плод, трябва да стоим в Христос.

Това може да ни се струва лесно за постигане и то наистина е така в известен смисъл. Вярващите не трябва да се поставят сами в Христос, защото Бог прави това за тях. Освен това Бог е Този, който се грижи и подкастрира лозовите пръчки, а Христос е Този, който ги очиства чрез Словото Си.

Но когато християните трябва да осъществят това на практика, те откриват, че да се стои в Христос е изключително трудно. Много често ние се поддаваме на огромното изкушение да мислим, че макар и Христос и Неговото Слово да са били достатъчни за апостолите и ранните християни от първи век, за нас днес те не са съвсем достатъчни. Или че макар Христос и Неговото Слово да са били достатъчни да ни обърнат (всеки един от нас поотделно) и да ни доведат до Бога, те не са съвсем достатъчни за нашия по-нататъшен растеж или като център и сърцевина на нашето свидетелство пред света.

Всъщност това изкушение е много древно: вижте какво се случва с християнската църква в Колос през първи век! За тях Павел казва, че до тях е дошло „словото на истината на благовестието“ (Кол. 1:5-6). Както винаги, когато отива в света, това слово принася плод и започва да расте в тях от момента, в който те познават Божията благодат в истина. Но въпреки това колосяните се намират в голяма духовна опасност. Защото при тях идват хора, които ги учат, че макар и Христос и Неговото Слово да са достатъчни като начало на техния духовен опит, те имат нужда от други, „по-прогресивни“ идеи и

## ЛОЗАРЯТ И ПЛОДОНОСНАТА ПРЪЧКА

практики, ако искат да постигнат по-сериозен духовен растеж. За тази цел те трябва да се запознаят с различни човешки философии, които се основават на обикновени човешки разсъждения и предположения за природата на духовния свят, а не на откритата от Бога истина (2:8). Освен това тези учители им казват, че те трябва да се отдадат на строго спазване на законите за хранене, религиозните празници, специалните дни и съблюдаването на съботния ден (2:16). Други им препоръчват да се упражняват в различни техники за постигане на видения и извънтелесни опитности, като им обещават да се свържат с ангели или дори да получат пряко видение от Бога (2:18–19). Християните в тази църква получават още един често срещан съвет за „напредване“ в духовния живот — аскетизма или различните опити на човека да подчини злите си желания и да развие благочестие чрез упражняване на жестока и дори болезнена самодисциплина и телесни наказания (2:20–23).

„Всичко това са глупости — казва Павел, — при това много опасни, които задължително водят човека до духовна бедност, а понякога и до гибел, и което е най-тъжното — напълно излишно; защото в Христос... са скрити всичките съкровища на мъдростта и на знанието... Защото в Него обитава телесно цялата пълнота на Божеството и вие също имате пълнота в Него“ (2:3, 9–10). Няма смисъл да излизаме извън Христос: „Както сте приели Христос Исус, Господа [при обръщението], така и ходете в Него, вкоренени и изградени в Него“ (2:6). С други думи, стойте в Христос! Стойте на Лозата! Стойте свързани с Него! И не само това. Господ ни заповядва: „Стойте в Мен, и Аз във вас.“ Вярващият трябва да направи така, че Христос да стои в него. Това не означава, че Христос може някога да ни напусне. Това, което Той очаква от нас, е не просто да Му останем верни в доктринално отношение, но и да поддържаме една постоянна, близка и практическа връзка с Него, както и Той — с нас в нашите сърца. За тази цел бихме направили добре да последваме съвета на Павел към колосяните: „Нека Христовото слово да се вселява във вас богато; с пълна мъдрост се учете и се увещавайте с псалми и химни, и духовни песни, като пеете на Господа с благодат в сърцата си“ (Кол. 3:16).



## 20

# Връзката на пръчките с лозата и с лозаря

*„Аз съм лозата, вие сте пръчките; който стои в Мен и Аз — в него, той дава много плод; защото, отделени от Мен, не можете да направите нищо. Ако някой не стои в Мен, той бива изхвърлен навън като пръчка и изсъхва; и ги събират и ги хвърлят в огъня, и те изгарят. Ако стоите в Мен и думите Ми стоят във вас, искайте, каквото и да желаете, и ще ви бъде. В това се прославя Моят Отец — да принасяте много плод; и ще бъдете Мои ученици“ (Йоан 15:5–8).*

Христос започва втората част от Своя курс по святост с думите: „Аз съм истинската лоза“ (15:1). Сега, в 15:5, Той отново повтаря тези думи: „Аз съм лозата.“ Но това не е просто повторение, както ще видим, след като сравним думите, които следват твърденията в двата случая. В 15:1 Той казва: „Аз съм истинската лоза и Моят Отец е Лозарят“, поставяйки ударение върху връзката на Отца с пръчките и грижата Му за тях. Но тук Той казва: „Аз съм лозата, вие сте пръчките“, защото сега Той иска да постави ударението върху положението на пръчките по отношение на Лозата. Вярващите не са лозата, както някога е бил Израел; и слава на Бога, не е нужно и да се опитват да бъдат. Христос, великият АЗ СЪМ, е Лозата. По Божията благодат вярващите са пръчките на тази Лоза с целия прекрасен потенциал, който това положение означава; и отново това е така благодарение на Бога. Но вярващите са само пръчки, защото те не могат да си позволят да живеят, да мислят или да действат независимо от Лозата.

И сега първоначалните думи „Аз съм Лозата; вие сте пръчките“ са последвани от четири важни твърдения:

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

1. Уверението, че оставането в Христос ще бъде възнаградено: „който стои в мен и аз — в него, той дава много плод...“ (15:5).

2. Предупреждението за последствията за онзи, който не желае да стои в Христос: „Ако някой не стои в Мен, той бива изхвърлен навън като пръчка... и те изгарят“ (15:6).

3. Поканата за сътрудничество с Лозаря чрез молба за Неговото внимание: „Ако стоите в Мен и думите Ми стоят във вас, искайте, каквото и да желаете, и ще ви бъде“ (15:7).

4. Напомнянето, че Отец се прославя, когато пръчките принасят много плод: „В това се прославя Моят Отец — да принасяте много плод; и ще бъдете Мои ученици“ (15:8).

### **ПРЪЧКАТА, КОЯТО СТОИ, И ПРЪЧКАТА, КОЯТО НЕ СТОИ В ХРИСТОС**

Уверението, че ако стоим в Христос и Той — в нас, ще принасяме много плод, не може да се оспори. Представете си кой е Лозата — не друг, а самият Всемогъщ АЗ СЪМ (ср. с 8:24)! Към това уверение обаче Христос прибавя едно обяснение, което едновременно с това е и предупреждение: Той не само е напълно достатъчен като Лоза, но Той е и единствената Лоза. „Без Мен (или отделно от Мен) не можете да направите нищо“ — казва Той. Христос не е нито само един Спасител между много други спасители, нито само един източник на духовна сила сред много други източници. Божеството има само една Лоза и ние не можем да направим нищо отделно от Него. Ние никога няма да можем да стигнем до положение, когато ще сме получили от Него толкова знание, благодат, доброта и сила, че за известно време да можем да действаме ефективно и отделно от Него (макар и понякога да се държим, като че ли можем).

След това предупреждение идва още едно, този път по-сериозно предупреждение: „Ако някой не стои в Мен, той бива изхвърлен навън като пръчка и изсъхва; и ги събират, и ги хвърлят в огъня, и те изгарят.“

Първото нещо, което забелязваме за това тъжно състояние, е, че човекът, за когото става дума, предприема първата стъпка: той (или тя) не стои в Христос. Виждаме, че когато изрича това предупреждение, Христос изоставя за момент метафората и говори буквално и директно: „Ако някой“ [човек] не



## ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА НА ПРЪЧКИТЕ С ЛОЗАТА...

стои в Мен...“ Той не казва абсолютно същото, което казва във 2-ри стих. Там става въпрос за пръчка в Христос, която никога не е давала плод, и затова Лозарят идва и я маха. Но тук човекът, за когото става въпрос, сам поема инициативата, като не стои в Христос: той сам се отделя от Него. Какъв човек би направил това?

За първия отговор нека си припомним още веднъж 13-та глава и това, което тя ни казва за Юда: „И така, като взе залька, веднага излезе“ (13:30). Излизането на Юда е буквално и физическо: той отваря вратата на горната стая и излиза навън. И понеже е нощ, тъмнината, в която той излиза, е истинска материална тъмнина. Но това физическо действие съдържа и други значения. Излизайки навън, Юда напуска Христос и своите събратя апостоли не само физически и временно. Той ги напуска физически, защото в сърцето си отдавна вече той ги е напуснал духовно. Инициативата за това е била лично неговата: той сам е решил да предаде Христос. Но нека си спомним също, че дори и тогава Христос не го изхвърля навън, макар че знае всичко за него, а му предлага залька на Своето приятелство. Ако Юда се беше покаял, беше изповядал греха си и беше потърсил прощение, той можеше да остане. Но той не пожелава да се покае, а излиза навън и тъмнината, в която той излиза, не е просто тъмнината на нощта, а една духовна тъмнина, която никога няма да види зора.

И така, какво става с Юда след това — с човека, който някога е бил апостол и е имал привилегията да представя Христос на света, но после Го е напуснал и е излязъл навън? Дори и свещениците — тези, които му дават парите — най-накрая не му обръщат никакво внимание (Мат. 27:3–10). Той умира като самоубиец и нивата, купена с парите от неговото предателство, става негово гробище (Деян. 1:15–26).

Като знаем това, нека се върнем сега обратно към това, което Христос казва за онзи, който не стои в Него (15:6). След като описва неговото престъпление с конкретни думи („Ако някой не стои в Мен“), Той пак се връща към метафората с лозата и пръчките, за да ни каже какви са последствията. Но какво се случва на практика с една истинска пръчка, която не стои на лозата, а се отчупва от нея, бихме попитали ние? Случва се това, че стопанинът я взема и я изхвърля от лозето, където тя започва да съхне, тъй като вече е отделена от лозата. Ко-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

гато съвсем изсъхне, той я събира заедно с други такива пръчки, наклажда огън и ги хвърля вътре, за да изгорят; защото пръчките, които са се отделили от лозата, са безполезни и не стават за нищо. И така, нашият Господ употребява тези физически процеси в преносен смисъл, за да представи цялата духовна разруха, която идва в резултат на отделянето от Него.

### **ЕДИН ПРИМЕР, КОЙТО ЙОАН ЦИТИРА**

Година по-късно апостол Йоан, който чува това сериозно предупреждение на Господа, използва подобни думи, за да опише някои лъжеучители от своето време (1 Йоан. 2:18–22). „Дечица — казва той, — последно време е; и както сте чули, че идва Антихрист, така и сега са се явили много антихристи; от това знаем, че е последно време.“ По-нататък той показва колко е опасна природата на тяхното лъжеучение: „Кой е лъжецът, ако не този, който отрича, че Исус е Христос? Той е антихристът, който отрича Отца и Сина.“ Едва ли можем да си представим по-фундаментална ерес от тази. Но това, което най-много ни изненадва, е, че тези хора са били членове и дори може би учители на някоя църква, защото Йоан казва за тях: „От нас излязоха...“, което, разбира се, те не биха могли да сторят, ако преди това не са били членове на някоя християнска общност.

Това означава ли, че те някога са били истински деца на Отца (т. е. родени от Бога) и че след това по някакъв начин са престанали да бъдат такива и са загубили спасението си? Не, защото самият Йоан ни казва с авторитета на апостол: „От нас излязоха, но не бяха от нас; защото ако бяха били от нас, щяха да останат (или „да пребъдват“\*) с нас; но излязоха, за да стане явно, че те всички не са от нас.“ И така, тези хора не са вярващи и никога не са били вярващи, въпреки че дълго време са се представяли за такива и без съмнение са били смятани за такива и уважавани като учители от своите другари. Те са били в Христос само привидно. И дори след като са изоставили учението и обществото на апостолите, те все още са продължавали да се представят за вярващи. Но присъдата на Йоан е ясна: „Те никога не са били от нас, никога не са били истински вярващи. Ако бяха били истински вярващи, щяха да останат с

\* гръцката дума, която Йоан използва, е същата, която Господ използва за оставането на лозата и стоенето в Него.

## ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА НА ПРЪЧКИТЕ С ЛОЗАТА...

нас.“ Така излизането им от църквата показва видимо какво са били те от самото начало — че не са били „от нас“.

От всичко това можем да заключим две неща: първо, че истинските вярващи никога не се отделят от Лозата (т. е. от Христос), и второ, че единственото видимо свидетелство за истинността на вярата на хората е тяхното оставане в Христос. Но понеже лъжеучителите могат да бъдат много убедителни, има голяма вероятност някои истински вярващи да бъдат уловени временно в тяхното лъжеучение и да изглеждат като неистински вярващи. Което означава, че ние всички трябва да внимаваме в поуката, която Йоан отправя към своите читатели: „Колкото до вас, нека онова, което сте чули отначало (т. е. от апостолите), то да стои във вас. Ако онова, което сте чули отначало, стои във вас, то и вие ще стоите в Сина и в Отца... И така, дечица, стойте в Него, та когато се яви, да имаме гръзновение и да не се посраим пред Него при Неговото пришествие“ (1 Йоан. 2:24,28).

### **ПОКАНА КЪМ ПРЪЧКИТЕ ЗА ОКАЗВАНЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО ПРИ ТЯХНОТО ОЧИСТВАНЕ**

Третото велико твърдение в този пасаж е следното: „Ако стоите в Мен и думите Ми стоят във вас, искайте, каквото и да желаете, и ще ви бъде“ (15:7). Най-добрият начин да разберем тази чудна покана е като я разгледаме (поне в началото) в тясна връзка с четвъртото велико твърдение: „В това се прославя Моят Отец — да принасяте много плод; и ще бъдете Мои ученици“ (15:8).

Четвъртото твърдение е лесно за разбиране. Първо, както вече видяхме в 8:41, белегът на истинските ученици на Христос е това, че те стоят в Словото Му, и понеже стоят в Словото Му, принасят много плод. Второ, лесно е да се разбере защо Отец се прославя, когато учениците на Христос принасят много плод. Ние видяхме още в самото начало, че Отец е Лозарят, който постоянно се грижи за пръчките и ги подкастрия. Както при материалната, така и при духовната Лоза, когато пръчките дадат богата реколта, заслугата не е тяхна, а на лозаря. Затова, доколкото ни е възможно, ние трябва да се стремим да бъде така, че Отец да получи славата за всеки духовен плод, който принасяме, а не ние. Ние трябва да оставим светлината

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ни да свети пред хората така, че да виждат добрите ни дела и да прославят нашия Отец, който е на небесата (Мат. 5:16).

Но ако смисълът на четвъртото твърдение става съвсем ясен в конкретния контекст, то тогава най-сигурният начин за тълкуване на третото твърдение е, като също започнем да го разглеждаме в конкретния контекст (поне в началото).

Поканата да искаме каквото и да желаем, и обещанието, че то ще ни се даде, очевидно не са безусловни и не ни дават право да искаме всяко нещо, което ни дойде наум, като например нова кола, по-голяма къща и т. н. Това обещание е свързано с две условия. Първото е: „Ако стоите в Мен..“; т. е. ако оставате в близка връзка и общение с Господ Исус, а второто е: „Ако... думите Ми стоят във вас...“ И двете условия трябва да бъдат изпълнени. Ако в личното си време с Господа ние се радваме на близко общение с Него, ще започнем да осъзнаваме все повече Неговата любов към нас и тя непременно ще ни даде необходимата увереност, за да можем да Му поднесем своите молби. Но какво можем да поискаме от Него? За този въпрос ние имаме нужда от водителство. Личното време с Господа и решението да постигнем най-доброто не са достатъчни. Веднъж Йоан и Яков отиват при Спасителя и Го помолват да им даде да седнат единият от дясната Му страна, а другият — от лявата в идващото Му царство, уверявайки Го, че са готови да пострадат толкова, колкото и Той, стига само да удовлетвори молбата им. Но Христос им казва, че те не разбират какво искат, че това не е Негово да даде, и че то не е непременно част от Божия план за тях (Марк 10:35–40).

Следователно, за да искаме правилно, трябва да оставим думите на Исус да пребъдват в нас, като поправят неправилните ни представи и ни откриват какви са Божиите цели за нас и за другите, за да можем да формулираме правилно своите искания.

И когато направим това, най-чудното от всичко е, че ние сме поканени да сътрудничим на Лозаря в осъществяването на Неговите желания. Защото макар и в метафоричен смисъл да сме лозови пръчки, ние не сме пасивни части от дърво, а изкупени личности. Когато стоим в Христос и думите Му, които пребъдват в нас, започнат да обновяват умовете ни, ние най-напред ще осъзнаем недостатъците на собствените си личности, т. е. „възлите“ на лозовите пръчки, които намаляват нашата продуктивност и пречат на нашия растеж. Затова ние

## ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА НА ПРЪЧКИТЕ С ЛОЗАТА...

сме поканени да сътрудничим на Лозаря и да поискаме да се махне от нас всичко, което ни пречи да принасяме повече плод за Негова слава. Ние нямаме право да Му диктуваме как да направи това и можем да открием, че Той понякога използва неочаквани и дори болезнени методи. Нямаме право също и да Му казваме колко дълго да продължи това. Трудно можем да очакваме, че обичаи и комплекси, които са били насаждани в нас в продължение на години, непременно ще бъдат премахнати за един миг. Но ние можем да искаме и да продължаваме да искаме според даденото от Бога уверение, че искането ни не е напразно и Той ще извърши за нас това, което искаме. А когато полученият плод Му донесе слава, ще можем да преживеем радостта от това да знаем, че сме били Негови сътрудници в получаването на тази слава, както и допълнителната радост от това да осъзнаем, че нашето принасяне на плод показва, че сме истински ученици на Христос.

Разбира се, ако думите на Христос стоят в нас, ние ще се молим не само за себе си, но и за ползата и благословието на други хора, може би дори повече отколкото за себе си. Но това е тема на друга глава.



## Начинът на действие на лозата — модел, който пръчките трябва да следват по примера на Христовата любов

*„Както Отец възлюби Мен, така и Аз възлюбих вас; стойте в Моята любов. Ако пазите Моите заповеди, ще стоите в любовта Ми, както и Аз опазих заповедите на Своя Отец и стоя в Неговата любов. Това ви говоря, за да бъде Моята радост във вас, и вашата радост да бъде пълна. Това е Моята заповед: да се любите един друг, както Аз ви възлюбих“ (Йоан 15:9–12).*

В първата част на притчата за Лозата и пръчките нашият Господ говори за грижата на Лозаря към пръчките и за положението на пръчките по отношение на Лозата. Сега, във втората част на притчата, Той ще обясни начина на функциониране на Лозата и ще ни каже, че той неизбежно съдържа и модела за функциониране на пръчките.

Начинът на функциониране на естествената лоза лесно може да се опише. За разлика от пръчките, лозата е вкоренена в почвата и извлича от нея всички хранителни вещества, от които се нуждае, за да произвежда плод, като ги предава на пръчките. От своя страна, пръчките поемат тези хранителни вещества и ги „предават“ на хората под формата на грозде. Нито лозата, нито пръчките могат да бъдат крайни точки на приема-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

нето на хранителни вещества, защото, ако това е така, няма да има никакъв плод.

Забележете сега как нашият Господ функционира като съвършената Лоза, получавайки Божията любов и предавайки я в същото количество на Своите ученици: „Както Отец възлюби Мен, така и Аз възлюбих вас“ (15:9). Забележете също как Той предава на учениците Си безрезервно всичко, което е чул от Отца: „Защото ви явих всичко, което чух от Своя Отец“ (15:15). Божието сърце, Божият ум, Божията любов и Божието Слово — всичко това е предадено от Христос абсолютно пълно и вярно. По този начин съвършената Лоза определя модела, който пръчките трябва да следват, ако искат да имат плод.

За Лозата всичко това не е просто теоретична задача. Нека да се върнем още веднъж към 13-та глава. Там се казва: „Исус... като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби.“ По-нататък Той съблича грехата Си, смирено измива краката на учениците Си, сяда отново на мястото Си и казва: „Ако Аз, Господ и Учител, ви умих краката, то и вие сте длъжни един на друг да си миете краката. Защото ви дадох пример да правите и вие, както Аз направих на вас“ (13:14,15).

Но практическите изяви на любовта на Христос към нас не са самоцелни. Ако бяха такива, те биха могли да ни разглезят. Всички сме виждали разглезени деца. Техните родители постоянно ги обсипват с подаръци и това дава на децата ясен и практически пример за жертвоготовна любов. Но макар и подаръците на родителите да стигат до децата, по някакъв начин жертвоготовната им любов не стига до тях, нито чрез тях до съседските деца, нито дори до собствените им братя и сестри. Даже напротив — колкото повече подаръци получават тези разглезени деца, толкова по-упорити и по-егоистични стават.

Това може да се случи и с нас на духовно ниво. Затова нашият Господ е взел мерки да го предотврати. Първата мярка е това, че ние сме присъединени към Христос като пръчки на лоза по такъв начин, че самият живот и любов на Бога да текат от Неговото сърце в нашето сърце. Както Павел казва това много красиво в Римляни 5:5: „Божията любов е изляна в сърцата ни чрез Светия Дух, който ни е даден.“ С други думи, ние не само имаме външните практически изяви на Христовата любов към нас като примери, които сме длъжни да следваме, но и всеки ден получаваме живота и любовта на Христос канализирани в



## НАЧИНЪТ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЛОЗАТА...

нашите сърца като мотивация и сила, за да осъществяваме Неговия пример на практика.

Втората мярка е начинът, по който Лозата функционира по отношение на пръчките. За да разберем това, нека видим най-напред как се разделя втората половина на притчата. Както и първата половина, тя се разделя на две части, всяка от които започва с формулиране на основната теза:

**ПЪРВАТА ЧАСТ (15:9)** *показва каква е Христовата любов към Неговите ученици:* „Както Отец възлюби Мен, така и Аз възлюбих вас“.

**ВТОРАТА ЧАСТ (15:13)** *показва какъв е обхватът на Христовата любов към Неговите приятели:* „Никой няма по-голяма любов от това, да даде живота си за приятелите си“.

След всяко формулиране на основната теза има четири велики твърдения, които съдържат нейните значения. Първата група твърдения е следната:

**ОСНОВНА ТЕЗА:**

„Както Отец възлюби Мен, така и Аз възлюбих вас.“

**ТВЪРДЕНИЯ:**

1. *Как да се наслаждаваме на Христовата любов:* „стойте в Моята любов“ (15:9).
2. *Кое е необходимото практическо условие за стоене в Неговата любов:* „Ако пазите Моите заповеди, ще стоите в любовта Ми...“ (15:10).
3. *Каква е целта на това увещание:* „...за да бъде Моята радост във вас, и вашата радост да бъде пълна“ (15:11).
4. *Коя е заповедта над всички други заповеди, която трябва да се изпълнява, за да стоим в Христовата любов:* „...да се любите един друг, както Аз ви възлюбих“ (15:12).

## **ПРАКТИЧЕСКОТО НАСЛАЖДЕНИЕ НА ХРИСТОВАТА ЛЮБОВ**

За да изследваме тези стихове, трябва да започнем оттам, откъдето започва Самият Христос, в противен случай съществува опасност да не разберем това, което те искат да ни кажат. Христос не започва с условно изречение като например „Аз ще ви възлюбя, ако...“, а със съобщаването на един славен и бе-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

зусловен факт: „Аз ви възлюбих“, и то „абсолютно по същия начин, както Отец възлюби Мен“.

Това изказване не е преувеличено. Христос не си припомня романтично изминалите три години и не ги рисува в светлината на този спомен в по-топли тонове, отколкото позволява реалността. Да, Яков и Йоан наистина са амбициозни егоисти, когато пожелават да заемат двете най-високи места в царството на Христос, и другите ученици се сърдят не за друго, а защото двамата искат да ги изместят от мястото, което всеки един от тях тайно са надява да заеме (Марк 10:35–41). Да, дори и свещената атмосфера на горната стая е временно омърсена, докато дванадесетте ученици, като непоправими егоисти, се карат помежду си за това кой от тях е най-голям (Лука 22:24). Но Христовата любов, веднъж дадена, не намалява, както ни напомня отново началото на 13-та глава: „Като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби“, т. е. напълно, съвършено. Нито следващите години, нито идващата неизмерима вечност ще покажат някога каквото и да било намаляване на тази любов.

Но макар и Христовата любов към Неговите апостоли (и към всички Негови хора) да остава неизменна, начинът, по който те (а също и ние) се наслаждават на тази любов, не е неизменен. Представете си, че в своята любов към децата си родителите дават на едно от тях голям шоколад, като му казват да го раздели с братята и сестрите си. Представете си също, че това дете не разделя шоколада с другите, а когато му правят забележка, се развиква и избягва. Родителите, разбира се, ще продължат да обичат егоистичното си дете, както и преди, но то вече няма да се наслаждава на тяхната любов, докато бяга и отказва да раздели шоколада.

Същото е и с нас. Христос ни е дал Своята любов, която никога няма да престане или да намалее. Но това, което Той ни казва тук да правим, е да пребъдваме в тази любов, т. е. да се стараем да оставаме в състояние на практическо наслаждение от нея.

Как да стане това? И още веднъж Той ни дава модела за поведение. Любовта на Отца към Христос е постоянна и никога не е имало време (освен на Голгота, където Той е оставен от Бога заради нашите грехове), когато Неговото практическо наслаждение на любовта на Отца е било възпрепятствано. За-

## НАЧИНЪТ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЛОЗАТА...

щото Той е пазел заповедите на Своя Отец неизменно и всеотдайно и затова не е спрял дори и за миг да се наслаждава на Неговата любов. Следователно, ако ние искаме да се наслаждаваме практически на Христовата любов, трябва да пазим Неговите заповеди.

Но защо не винаги правим това? Много често поради същите причини, поради които малкото дете взема шоколада и избягва. За него заповедта за разделянето на шоколада с другите деца изглежда като непоносима заплаха за неговото удоволствие. То трябва да защити своите интереси, казват в такива случаи възрастните. След като вече държи този огромен шоколад в ръцете си, то смята, че не може да си позволи да бъде толкова безумно щедро, колкото родителите му искат от него. И това е разбираемо за едно дете, което все още не е познало радостта, която родителите му изпитват: че по-блажено е да даваш (пък било то и шоколог), отколкото да получаваши! Да, наистина, непосредствената опасност да види как по-голямата част от шоколада изчезва в устите на неговите братя и сестри скрива от него факта, че там, откъдето е дошъл този шоколог, има още много такива шоколади и че послушанието води след себе си не само още шоколад, но и една по-дълготрайна радост от по-дълбокото познаване на любовта на неговите родители и откриването на насладата от даването.

Често пъти и с нас е така. Когато от нас се иска да простим на един съгрешаващ, но разкайващ се брат, ние смятаме, че не можем да си го позволим. Когато Христос иска от нас да жертваме настоящите си радости, време, енергия, пари и удобства заради другите, ние смятаме, че това изискване е ужасно неразумно и подобно на Йона взимаме някой кораб, за да тръгнем в обратната посока, опитвайки се да запазим всичките си удоволствия (Йона 1).

## **ДАРБАТА НА ЛОЗИТЕ ДА СЕ РАДВАТ**

Поради същата тази причина Христос, който познава сърцата на Своите апостоли (както и нашите сърца), добавя тук едно обяснение: „Това ви говорих, за да бъде Моята радост във вас и вашата радост да бъде пълна.“ С други думи, Той ги уверява, че Неговите заповеди нямат за цел да намалят радостта им, а да я увеличат. Нима лозата не е „горда“ и „радостна“ да раж-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

да грозде, което с плодовете си и с виното си носи радост на другите! Ако нямата природа можеше да говори, лозите никога нямаше да се оплакват, че предават хранителните си вещества на пръчките, за да родят грозде, което хората ще ядат. Ако те можеха да чувстват, щяха да изпитват огромна радост от това, че Бог ги е създал такива — да носят радост на другите. Това е описано много отдавна в притчата на Йотам (Съд. 9:12,13).

Христос, истинската Лоза, със сигурност се е наслаждавал и все още се наслаждава на тази радост. След един дълъг и уморителен път, който Той изминава, за да даде духовно удовлетворение на една самотна жена, Той обяснява на учениците Си, че за Него храна и вода са да върши Божията воля и да изпълнява Неговото дело (4:31–34). Той се радва в Светия Дух, казва Лука (10:21), и благодари на Своя Отец, Господаря на небето и земята, че Бог Го е използвал, за да открие съкровищата Си на младенците. Той пее химни дори когато излиза от горната стая, за да се пожертва на Голгота (Мат. 26:30).

Затова и Неговото наставление към нас, в което ни казва, че единственият начин да запазим на практика наслаждението от Неговата любов е, като пазим заповедите Му, има за цел да направи така, че Неговата радост на самопожертвувателна Лоза да тече безпрепятствено към нас и чрез нас към другите. Така ние се наслаждаваме на радостта в най-върховния ѝ израз и изпълняваме дадената ни от Бога функция на пръчки на тази Лоза.

Именно затова заповедта над всички други заповеди, която Той ни дава, завършвайки тази малка част от Своего учение, е да се обичаме един друг, като следваме същия модел на любов, който Той ни е показал (15:12).

## 22

# Начинът на действие на Лозата — модел за подражание според обхвата на Христовата любов

В последния урок Христос ни показва, че за да станем добри и прекрасни хора като Него и за да произвеждаме прекрасния плод на Духа за радост на другите хора, ние трябва да ги обичаме по същия начин, по който Той ни обича. Но какви са границите на тази любов? Отговорът на този въпрос се намира в следващия урок. Там Господ още веднъж формулира една основна теза и добавя четири велики твърдения, които съдържат нейните значения:

### ОСНОВНА ТЕЗА:

„Никой няма по-голяма любов от това, да даде живота си за приятелите си.“

### ТВЪРДЕНИЯ:

1. *Начинът, по който ние ставаме приятели на Христос: „Вие сте Ми приятели, ако...“ (15:14).*
2. *Отношението на Христос към нас, когато ние сме Негови приятели: „Не ви наричам слуги, защото слугата не знае какво върши господарят Му...“ (15:15).*
3. *Значението на факта, че Христос е избрал нас, а не ние Него: „Вие не избрахте Мен, а Аз избрах вас и ви определих да отидете и да принасяте плод...“ (15:16).*

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

4. *Същността и целта на предишната заповед: „да се любите един друг“ (15:17).*

Очевидно първото нещо, което трябва да направим, е да се уверим дали сме разбрали същността на основната теза. Някои хора смятат, че тук нашият Господ говори за това, че Неговата любов е много по-висша дори и от най-силната любов, на която са способни хората: никой човек няма по-голяма любов от това, да даде живота си за *приятелите си*, а Христос е възлюбил и е дал живота Си за *враговете Си*! Наистина Христос е умрял за нас, докато ние все още сме били Негови врагове (Римл. 5:6–10), но тук нашият Господ не иска да подчертае точно това. Защото тук Той говори на онези, които вече са Негови приятели, както става ясно от следващия стих. Очевидно Господ не иска да им каже, че макар и да ги обича в известна степен, Той обича врагове Си още повече.

Не, според конкретния контекст Господ заповядва на учениците Си да се обичат един друг така, както Той ги обича (15:12). Следователно сега Той трябва да им обясни какъв трябва да бъде обхватът на тяхната любов, ако искат да подражават на Неговата любов. Любовта не може да бъде по-голяма от това, човек да даде живота си за другите. Това (и нищо друго) е пределът, който учениците трябва да бъдат готови да достигнат.

При това положение ние очевидно трябва да внимаваме да разберем какво означава изразът „да даде живота си за приятелите си“. Той би могъл да означава, разбира се, буквално да умре заради приятелите си. На кръста Христос буквално е дал живота Си за нас и може да дойде момент, в който и ние ще бъдем призвани буквално да умрем заради приятелите си християни или най-малкото *да бъдем готови да дадем живота си заради тях*. „Поздравете Прискила и Акила“ — пише Павел в Римляни 16:3,4, което показва, че Прискила и Акила са били още живи, докато той е писал това писмо. По-нататък апостолът добавя, че в някакъв неопределен минал момент те са били положили вратовете си заради него и им благодари за това заедно с всички църкви сред езичниците.

Обикновено ние не сме призвани да извършим такова геройство, а нещо, което може би е далеч по-трудно: да „подлагаме“ живота си (т. е. времето си, енергията си, търпението си, усилията си и вниманието си) заради другите всеки ден в домовете

## НАЧИНЪТ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЛОЗАТА...

те си, на работните си места или в църквите си. Може би това не е толкова романтично, но то определено представлява неразделна част от обикновения християнски живот.

В Първото си писмо Йоан посочва, че понеже Христос е дал живота Си за нас, ние също трябва да даваме живота си за приятелите си. Веднага след това той прави едно много практическо наблюдение. Каква е ползата да говорим, че сме готови да дадем живота си за приятелите си, ако в същото време не желаем да споделяме всекидневно богатата си с онези от тях, които се нуждаят от обикновените средства за живот: „Но ако някой има богатата на този свят и види, че брат му е в нужда, а заключи сърцето си от него, как обитава в него Божията любов?“ (1 Йоан. 3:17) Казаното от Йоан отговаря на действителността. Всеки истински вярващ, който види нуждата на другия, се изпълва автоматично със състрадание, породено не от обикновена човешка доброта, а от обитаващия в него Спасител. Възможно е обаче вярващият да е дотолкова заслепен от егоизма или от критериите на света, че да потисне това състрадание и да покаже много малко външни доказателства за живеещата в него Божия любов.

## **ЕДНО ДВУПОСОЧНО ПРИЯТЕЛСТВО**

И така, от нас се очаква да даваме живота си за своите приятели. Но приятелството не е еднопосочно движение. Ако ние като членове на Божието семейство се отнасяме към своите братя и сестри християни като приятели, те също носят отговорността да се отнасят към нас като приятели. Ако онези, към които ние се отнасяме като към приятели, никога не се държат така към нас, как може да заслужават името „приятели“?

Но веднага щом започнем да мислим по този начин, виждаме колко на място са казани следващите думи на нашия Господ: „Вие сте Ми приятели, ако вършите каквото ви заповядвам“ (15:14). Подчинителният съюз „ако“ е неизбежен: „...ако вършите каквото ви заповядвам.“

Възможно е някой да възрази на това място: „Как може да се каже, че любовта на Христос към нас зависи от това дали ние пазим Неговите заповеди? Нима Той не ни е възлюбил докато още сме били грешници? Нима Той не остава наш Приятел дори

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

когато не успеем да опазим Неговите заповеди поради слабост?“

Разбира се, че остава. Той, който е описан от Своите критици злонамерено, но съвсем правилно, като приятел на бирниците и блудниците, никога няма да престане да бъде верен приятел на онези, които Му се доверяват, дори когато паднат и се провалят като Петър.

Това възражение се основава на едно неправилно разбиране. Христос не казва, „Аз съм ваш приятел, ако вие вършите това, което ви заповядвам, и само тогава“, а казва: „Вие сте Ми приятели, ако вършите това, което ви заповядвам.“ Нека не забравяме, че истинското приятелство — дори и между Господа и нас — е един двустранен процес. Би било ужасно, ако ние винаги разчитаме, че Господ ще постъпва към нас като наш Приятел, а ние самите полагаме много малко съзнателни усилия да се държим към Него така, както Той ни заповядва.

## **СТАТУТЪТ НА ХРИСТОВИТЕ СЛУГИ**

Забележете какво прекрасно отношение има Христос към нас! Макар и да има всички основания да се държи към нас като към слуги, като просто ни заповядва какво да вършим, без да ни дава никакви обяснения и без изобщо да ни се доверява, Той не прави така. Въпреки че за нас е чест да имаме право заедно с апостолите да се наричаме „слуги на Исус Христос“ (вж. Фил. 1:1), Той не ни нарича така, нито се отнася към нас като към слуги: „Не ви наричам вече слуги, защото слугата не знае какво върши Господарят Му; а вас нарекох приятели, защото ви явих всичко, което чух от Своя Отец“ (15:15).

Господ Исус не се стреми да постигне желаните от Него резултати, като се държи към нас като господар към слуги и като ни кара да изпълняваме Неговите заповеди в резултат на едно сляпо, неосъзнато и безсмислено подчинение. Наистина Той е Лозата и без Него ние, пръчките, (както ни се казва по-рано) не можем да направим нищо. Но по Божия благодат ние, пръчките, сме станали една неделима и (нека го кажем с благоговение) необходима част от процеса, чрез който Бог се изявява на света; и Христос ни признава и се отнася към нас като такива. Със съвършената всеотдайност на истинската Лоза, каквато е Той,



## НАЧИНЪТ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЛОЗАТА...

Христос е споделил с нас, пръчките, всичко, което Отец Му е казал.

Би било наистина срамно, ако ние не откликнем с радост на Неговото приятелство, като постъпваме на слово и на дело като Негови приятели и като отдаваме живота си, за да вършим това, което Той ни заповядва. Защото, ако осъзнаваме истински естеството на отношението между Отца и нас, в което Христос ни е поставил, и имаме реалистична представа за неговия потенциал, би трябвало непрекъснато да поемаме инициативата и да Му досаждаме (в положителен смисъл), за да ни избере за тази или онази задача, която да извършим за Него. Но дори и без да сме Го помолили, Той много отдавна сам е поел инициативата и ни е избрал както за спасение (2 Сол. 2:13), така и за служение (1 Петр. 2:9). Ние трябва само да Го попитаме за каква специална задача ни е избрал.

### **ЗНАЧЕНИЕТО НА ХРИСТОВАТА ИНИЦИАТИВА**

„Вие не избрахте Мен — казва Христос, — а Аз избрах вас и ви определих да отидете и да принасяте плод, и плодът ви да бъде траен; така че каквото и да поискате от Отца в Мое Име, да ви даде“ (15:16).

Сигурно има няколко начина за разбиране на поуките от тези думи в зависимост от това как тълкуваме хода на мисълта в предишните стихове. Но независимо от начина, по който ги тълкуваме, ние не трябва да забравяме, че тези думи са отправени главно към дванадесетте ученици и са свързани с избирането им от Христос за Негови официални апостоли. Нека се върнем още веднъж към 13-та глава, където Христос споменава за избирането на дванадесетте апостоли рано вечерта (13:18–20). Тогава Той смята, че е необходимо да каже на учениците Си, че знае кой от избраните от Него апостоли е предател и че Той не го е избрал от незнание или по погрешка, защото винаги е знаел какво казва Писанието за предателя. Още от самото начало Той е знаел какъв човек е Юда и е предугадал неговите действия. Христос никога не е очаквал от него да отиде и да принася плод, и плодът му да бъде траен; и сигурно никога не му е дал разрешение да използва името Му в молитва (ако Юда изобщо се е молил някога). Затова сега, когато Той казва на единадесетте Си ученици, че ги е избрал и ги е опре-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

делил да принасят траен плод, това изпълва сърцата им с увереност.

Те не Му предлагат да ги направи Свои представители в момент на ентузиазъм или временно въодушевление под въздействието на някое от Неговите чудеса, така че Той, повлиян от техните настойчиви молби, да се съгласи с тяхното предложение, защото това не може да бъде начин за търпеливо произвеждане на траен плод. Не, Христос е Този, който поема инициативата и ги избира, съзнавайки напълно какви хора има пред Себе Си, какви са техните характери, темпераменти, достойнства и слабости, както и бъдещи грешки и недостатъци. И въпреки това Той ги избира за изпълнението на една толкова прекрасна и грандиозна цел: да бъдат Негови Собствени продължения, така както са пръчките — на лозата. Освен това Той им се отдава и се отъждествява с тях толкова безрезервно, че те получават правото да използват цялото достойнство и авторитет на Неговото Име, когато се обръщат към Отца, за да действат в интерес на делото, което Той им дава да вършат. Отдаването на Лозата на пръчките е абсолютно безрезервно; затова сега и пръчките трябва да се отдадат на Лозата със същата безрезервност.

По този начин увереността, породена в сърцата на апостолите от думите на Христос за тяхното избиране, ще съдейства до голяма степен за тяхното активно принасяне на плод, както и разрешението или по-скоро насърчението да използват Неговото Име и авторитет в молбите си към Отца. И не само това, защото в идващите дни, сред цялата съпротива, противодействие и неуспех, които ги очакват, споменът за това, че те са били избрани от Него по Негова инициатива, ще им носи обновление на духа и ще произвежда онази твърдост, без която принасянето на траен плод е невъзможно. Апостол Павел изразява това много добре: „Благодаря на Христос Исус, нашия Господ, който ми даде сила, че ме счита за верен и ме постави на това служение — мен, който преди това бях хуител, гонител и притеснител, но придобих милост, понеже като невеж сторих това в неверие, но благодарта на нашия Господ беше изобилна с вяра и любов в Христос Исус... Но затова придобих милост, за да покаже Исус Христос цялото си дълготърпение в мен, главния грешник, за пример на онези, които ще повярват в Него за вечен живот“ (1 Тим. 1:12–16).

## НАЧИНЪТ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЛОЗАТА...

Колкото и насърчителни да са думите на нашия Господ, че Той е избрал апостолите, а не те — Него, те биха могли да се разбират и като предупреждение, особено ако си припомним по-ранното увещание, че от апостолите, като пръчки на Лозата, се очаква да дават живота си за приятелите си. Един търговец може да си избере който си иска лозар, за да го снабдява с грозде, и след като вече го е купил, той е свободен да прави с него, каквото си иска: може да го продаде на един човек или на няколко души, може да го продаде за печалба или да го подари, а може и да не го продаде или подари, а да го запази за себе си. Но ако един собственик на лозе наеме някой човек за работник и му каже да раздаде гроздето безплатно на всички, които той му посочи, слугата няма право да прави с гроздето, каквото си иска, и в никакъв случай не може да го задържи за себе си. Той трябва да изпълни наставленията на собственика, който го е избрал и му е поверил тази работа. „Защото, ако проповядвам благовестието — казва Павел, — няма с какво да се похваля, понеже това ми се налага от необходимост и горко ми, ако не благовествам... само изпълнявам повереното ми настойничество“ (1 Кор. 9:16–17).

Следователно това, че Господ е избрал апостолите, непременно ще ги изпълни с кураж, но едновременно с това то не може да им остави никаква друга алтернатива освен да изпълняват дадената им от Бога функция като пръчки на Лозата, т. е. да отдават живота си като канали, които носят Божията любов и красота на своите ближни. Този факт е подчертан чрез последното велико твърдение в тази част: „Това ви заповядвам: да се любите един друг“ (15:17).

Днес ние бихме могли да смятаме, че в сравнение с апостоли-те не сме достойни да бъдем считани за важни пръчки на тази Лоза; но можем да бъдем сигурни, че това, което е било казано първоначално на тези пръчки, се отнася в съответната степен и за всяко разклонение или ластар на Лозата. Всеки вярващ може да каже: „Христос даде живота Си лично за мен.“ Всеки вярващ е призван да бъде приятел на Христос, като върши заповедите Му, и Христос се отнася към него като към приятел, доверявайки му всичко, което е чул от Отца. Всеки вярващ е бил избран съзнателно и лично от Христос да принася плод, който да бъде траен. Всеки грозд от християнски добродетели и достойнства, развит в характера на един вярващ, както и всеки

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

плод във вид на човек, доведен до вяра в Христос в резултат на свидетелството на живота на този вярващ, ще трае вечно и радостта от него никога няма да изчезне.

Забележете щедростта, която характеризира думите на нашия Господ: „Аз избрах вас... да принасяте плод и плодът ви да бъде траен.“ Тук Господ говори за нашия плод! Но дали ние сме тези, които го принасяме? В известен смисъл — не! Защото без Бог ние не можем да направим нищо. Той е Този, който трябва да ни снабди с всичко и да ни поддържа. Той е Стопанинът. И въпреки това, когато дойде резултатът, Той искрено го нарича наш плод. Защото този процес не заличава хората. Ние не сме просто безлични пръчки, тръби или канали, чрез които някакво всемогъщо същество излива Своите благословения. Ние сме същества, които — макар и съединени с Христос — запазват своята идентичност. Всъщност това, че сме съединени с Христос, усъвършенства нашите личности. По този начин Бог, който ни е сътворил и познава нашия потенциал, ни развива докрай. И макар че Христос е източникът на този плод, резултатът е описан искрено като *наш* плод. Ние ще го видим и ще му се наслаждаваме вечно.

Всеки вярващ има правото и дори е насърчен да използва Името и авторитета на Христос в молбите си към Отца. Помислете си само какво означава това! Това е, както когато един богат човек възложи на някой свой беден приятел да ръководи някакъв бизнес. Той много добре знае, че приятелят му никога няма да има достатъчно средства, за да поддържа и да развива този бизнес, и затова му позволява да използва всички активи на негово име в банката. Когато този човек отиде в банката и каже името на богатия си приятел, банката ще му предостави на разположение всички необходими средства. Представете си само! Ние, които някога сме били бунтовници и които все още често съгрешаваме, макар и да сме изкупени, можем да влезем в самата банка на небето и да използваме Името на Сина на самия Бог! По този начин ние можем да поискаме от Отца всички необходими средства и Отец, почитайки Името на Своя Син, ще ни даде, каквото сме искали. Как би могъл Христос да постъпи с нас като по-голям приятел? А за нас наистина би било позорно да не отговорим на този жест като приятели.

### НАЧИНЪТ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЛОЗАТА...

Най-накрая Господ Исус отново обобщава главната заповед, която ни дава, ако искаме да бъдем Негови приятели: „Това ви заповядвам: да се любите един друг“ (15:17).



ОСНОВЕН КУРС: ВТОРА ЧАСТ

# **Б. ИЗОБЛИЧЕНИЕТО НА ОМРАЗТА НА СВЕТА**

# Предварителен презлед

В последния урок ние научихме, че една много важна част от истинската святост е да свидетелстваме пред и за Бога в света. Ние трябва да правим това най-напред чрез живот, който произвежда привлекателните плодове на Духа, така че хората, с които се срещаме, да могат да вкусят и да видят, че Господ, когото ние представяме, е благ; и след това — чрез свидетелство на словото както в лични, така и в публични разговори.

Сега, във втората част, Господ ни подготвя за тази наша задача, като ни казва, че светът, в който и за който ние сме готови да свидетелстваме, е пропит от огромна омраза както към Бога, така и към Христос.

Това е същата онази омраза, която е издигнала Христос на кръста. Но Бог отговаря на тази омраза не като изоставя или още по-малко като унищожава света, а като ни изпраща в него, за да свидетелстваме какъв е Той, така че поне някои хора да си отворят очите и да се примирят с Него.

Ние не можем да очакваме по-добро отношение към себе си от това, което е изтърпял самият Исус. Но тази част завършва с едни думи, които ни посочват какви прекрасни неща е промислил Христос за нас. От нас няма да се изисква да носим тежкия товар на главната отговорност за свидетелството на Христос в света. Тази отговорност ще бъде носена от Светия Дух, когото Исус е изпратил от Отца. Ние ще трябва да изпълняваме ценната, но второстепенна роля на Негови инструменти в божественото Му свидетелство за Христос.



## 23

# Омразата на света

*„Ако светът ви мрази, знайте, че преди вас Мен е намразил. Ако бяхте от света, светът щеше да люби своето; а понеже не сте от света, а Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази. Помнете думата, която ви казах: Слугата не е по-горен от господаря си. Ако Мен гониха, и вас ще гонят; ако са опазили Моето слово, ще пазят и вашето. Но всичко това ще ви сторят заради Моето Име, защото не познават Онзи, който Ме е пратил“ (Йоан 15:18–21).*

Защо някой би намразил Христос — Княза на живота, Царя на правдата и мира, Приятеля на грешниците, Носителя на Божието прощение, Автора на Проповедта на планината? Защо би Го намразил толкова много, че да Го разпъне на кръст? Това, че хората мразят тираните като Хитлер например, е разбираемо, но защо мразят Исус Христос?

Когато най-напред Петър и другите апостоли чуват от самия Исус, че един ден отговорните водачи на народа ще се наговорят да Го разпънат, тази идея им се струва много странна и невярна. „Избий си това от главата, Господи — казва Петър, — нищо такова няма да Ти се случи“ (Мат. 16:22).

Но то Му случва, разбира се, и светът, който разпъва Христос, едва ли ще се отнесе по-добре към Неговите ученици, след като Той си отиде. Ако от тях се иска да отидат в света и да свидетелстват пред и за Христос, те трябва да бъдат подготвени за сблъсък с тази омраза. Това означава, че трябва да разберат истинската причина за нея; защото заедно с разбирането ще дойде и състраданието — като това на техния Господ, който се моли за онези, които забиват гвоздеите в ръцете Му и краката Му: „Отче, прости им, защото не знаят какво правят.“ А заедно със състраданието ще дойде и един неудар-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

жим копнеж да свидетелстват за истината за Бога и Неговия Син, за да разсеят, ако е възможно, това фатално невежество. Ще дойде и желанието да издържат, ако е необходимо, всяка омраза, която се изправя срещу тях в това дело.

Когато се сблъскват с омразата на света към тях, учениците трябва да помнят като начало четири неща:

1. *Това, че тя има прецедент: „светът... преди вас Мен е намразил“ (15:18).*
2. *Какво я предизвиква: „...понеже не сте от света, а Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази“ (15:19).*
3. *Християните не могат да очакват по-добро отношение от отношението, показано към Христос: „Ако Мен гониха, и вас ще гонят; ако са опазили Моето слово, ще пазят и вашето“ (15:20).*
4. *Дълбоката и основна причина за омразата на света: „Но всичко това ще ви сторят заради Моето име, защото не познават Онзи, който Ме е пратил“ (15:21).*

### **ПРЕЦЕДЕНТЪТ**

Евангелието на нашия Господ Исус Христос е толкова прекрасно! То ни предлага такива чудни неща — пълно и съвършено опрощение, безплатния дар на вечния живот, мир с Бога, всекидневно общуване с Христос, сигурността на небето и още много други радости и благословения. Затова много често, когато човек повярва, той бърза да разкаже на своите приятели за всичко това. Той си представя, че единствената причина, поради която те досега не са повярвали в Исус, е, че никога не са знаели какво наистина е спасението. Мисли си, че тъй като приятелите му са разумни хора, трябва само да им се каже и те с радост ще го приемат. Но когато бъде посрещнат със студено безразличие или подигравка, или дори враждебност, както това често се случва на практика, той е много изненадан и не може да разбере защо става така; би могъл дори да се запита дали това, което той има, е правилно. Ако Исус не беше предупредил апостолите Си за това, те също щяха да бъдат изненадани да видят как духовните водачи на техния народ — главните свещеници и Синедрионът — се обединяват в жестока враждебност против тях и тяхното благовестие.

## ОМРАЗАТА НА СВЕТА

В такива обстоятелства е напълно естествено новоповярвалият да се запита: „Да не би нещо в мен да не е наред?“ Това също е възможно, разбира се. Понякога ентузиазмът на един новоповярвал може да го направи нетактичен или дори груб и неуважителен в свидетелството му пред другите. Друг път лошото поведение на по-зрелите вярващи може сериозно да накърни надеждността на благовестие, което те проповядват. Отвращението на нехристияните от християните понякога може да бъде резултат от поведението на самите християни. Нерядко тази несвята амалгама от политика и религия, която хората наричат „християнски свят“ е извършвала такива нехристиянски жестокости и злини, че хората са я мразели напълно основателно и разбираемо.

Но когато изключим всичко това, остава едно отвращение, което има съвсем различна причина. Ние разбираме това веднага щом си спомним, че дълго преди светът да намрази християните, той е намразил самия Исус Христос — и то много повече отколкото тях. В Исус не е имало нищо лошо — нито неравновесен фанатизъм, нито студена религиозност, нито безразличие към чувствата на хората — и въпреки това те са Го мразели дълбоко и злобно. Ако не бяхме загубили чувствителността си под влияние на повсеместната злина на света, ние със сигурност щяхме да смятаме за нещо наистина много странно, че най-чистият Човек, който някога е живял, е бил разпънат от Своите ближни. Следователно това, че светът мрази последователите на Христос, не е непременно по тяхна вина.

### **КАКВО У ПОСЛЕДОВАТЕЛИТЕ НА ХРИСТОС ПРЕДИЗВИКВА ОМРАЗАТА НА СВЕТА**

Възмущението на света от последователите на Христос е резултат от един много дълбок конфликт между двете основни системи на принадлежност: „Ако бяхте от света — казва Христос, — светът щеше да люби своето, но... вие не сте от света.“ Светът чувства това и го мрази. Но положението се влошава още повече и от един друг факт. Първоначално последователите на Христос са били като всички други хора „от света“: те са споделяли техните основни разбирания, предразположения, ценности, амбиции и цели. Но когато Христос ги е изб-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

рал „от света“, това се е променило. Те са престанали да принаглежат на света и са станали поданици на едно друго царство, срещу което светът се бунтува. Това е един основен принцип на неговото съществуване. Затова светът се чувства неудобно с последователите на Христос. Светът чувства — понякога не съвсем ясно и осъзнато, а друг път напълно съзнателно — че истинският християнин е нещо като дезертъор, преминал от другата страна на бойната линия и застанал на страната на Онзи, на когото светът гледа като на най-голямата заплаха за себе си.

### **НЯКОИ НЕОБХОДИМИ ОБЯСНЕНИЯ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ**

Тук е добре да направим малка пауза, за да разберем какво точно има предвид Христос, когато говори за „света“. Очевидно Той използва тази дума в специален смисъл, защото когато казва: „светът.. люби своето“, Той няма предвид, че всички нехристияни и всички нехристиянски народи се обичат едни други! Това очевидно не е така! Помислете само за всички граждански и етнически войни, които са се водили и които се водят и сега на много места в света!

Също така, когато казва „понеже не сте от света, а Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази“, Той няма предвид, че всеки нехристиянин мрази всеки християнин. Това също не е вярно и Христос го знае много добре. Той не е обзет от мания за преследване и не вижда омраза там, където тя не съществува. Писанието ни казва, че майките толкова Му се доверяват, че Му донасят децата си и Той ги взема на ръце и ги благославя (Марк 10:13–16). Той изпитва състрадание към човешките множества; чувства ги като овце, които нямат пастир, храни ги, изцелява болните... и хората прославят Бога заради Него (Мат. 9:35,36; 15:30–32). Толкова е милостив към падналите и грешните, че се съгласява да им гостува у дома и ги кани на собствената Си трапеза! Религиозните Му съвременници дори Го обвиняват в приятелство с бирниците и блудниците (Лука 15:1; 19:7). До последната седмица преди разпъването Му на кръст множества от обикновени хора в Ерусалим (за разлика от управляващите) Го слушат с удоволствие и въпреки че по-късно властите ги манипулират да викат „Разпни Го!“, на Петдесетница и след нея хиляди от тях Му отдават своята вяроност, любов и

## ОМРАЗАТА НА СВЕТА

вяра и стават Негови последователи (Марк 12:37; 15:11; Деян. 2:41; 4:4). Следователно, когато Христос казва на апостолите Си: „Не се бойте, ако светът ви мрази“, Той определено няма предвид това, че всеки нехристиянин ще мрази всеки християнин.

След всичко казано дотук, ние трябва само да погледнем на света, за да видим, че той е изцяло пропит със зло. Според Библията основната причина за това положение е отчуждението на човека от Бога. Би било полезно да си спомним какво ни казва Господ за това отчуждение чрез изобличаването на Юда. Всичко започва в Едемската градина, където Сатана, който става князът на този свят (Йоан 12:31; 14:30; 16:11), убеждава Адам и Ева, че Бог е против тях. Той ги излъзва, че начинът, по който те могат да се наслаждават на живота, е като се разбунтуват против Бога и Неговото Слово и като се радват на всички блага на живота, без да се съобразяват с Него. Адам и Ева се поддават на лъжата на Сатана и новопоявилото се чувство на вина и нечиста съвест ги кара да мислят, че сега Бог непременно е против тях. В опита си да се скрият от Бога, който става за тях най-голямата заплаха (вж. Бит. 3), те избягват.

Хората все още се опитват да избягат и да се скрият от Бога, въпреки че сега те правят това по много по-изтънчен начин. Много от тях намират убежище в науката, за която обичат да вярват, че е доказала, че извън нашата Вселена няма никакъв Бог или че ако Той все пак съществува, не може да влезе в нея или да се меси в нейните работи. Естествено науката не е доказала нищо такова.

Много хора смятат, че ако просто игнорират Бога, Той някак си ще си отиде. Един особено измамен начин на човешкото сърце да умилостиви Бога, да изкупи Неговото негодувание и може би да си спечели място в небето е, като приеме религията. Но този начин представлява всъщност едно хитро продължение на основния и погрешен опит за извоюване на независимостта на човека от Бога.

Представете си, че един мой съсед е наел общинска земя за частно ползване и си е насадил там картофи. Представете си също, че аз съм се скарал сериозно с този съсед. Но въпреки това той би могъл да ми продаде картофи, ако му ги платя достатъчно добре. Но ако аз съм банкрутирал и нямам никакви

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

средства, за да платя картофите, от които отчаяно се нуждая, тогава не мога да продължа да държа на независимостта си. Преди да очаквам от него да ми даде каквото и да било, трябва да потърся неговата милост и да се помирят с него.

Така е и между човека и Бога. Бог призовава хората да се откажат от погрешната си позиция на независимост, да признаят своя нравствен и духовен банкрут, да потърсят Неговата милост, да се помирят с Него и да получат прощение и вечен живот като дар от Него. Но докато в своята гордост или невежество хората се опитват да бъдат независими от Бога, отчуждението между тях продължава и Бог им изглежда като заплаха. Те изобщо не Го харесват, а още по-малко обичат. И ако срещнат някой истински християнин, който иска да им говори за Исус и който очевидно живее в любов с Бога и Христос, и ако този християнин оповестява на света исканията на Бога и Христос, те особено не го харесват, защото ги кара да се чувстват неудобно. Развито до крайност, това нехаресване води до управления, които се стремят да премахнат самата идея за Бога от обществото чрез силата на закона.

## **ХРИСТИЯНИТЕ МОГАТ ДА ОЧАКВАТ СЪЩОТО ОТНОШЕНИЕ КАТО ХРИСТОС**

„Помнете думата, която ви казах: Слугата не е по-горен от господаря си. Ако Мен гониха, и вас ще гонят.“ Христос наистина е откровен с учениците Си. Той никога не казва, че ученичеството няма да струва нищо, а призовава към вяност, дори с цената на самия живот, ако това е необходимо. Хиляди вярващи са платили тази цена заради Него.

От друга страна, Христос казва, и тук ние виждаме колко уравновесена е Неговата мисъл: „Ако са опазили Моето слово, ще пазят и вашето.“ Разбира се, по време на земното служение на нашия Господ е имало много хора, които са повярвали на думите Му, чиято вяра ги е спасила и които са си отишли в мир. Също така и след Петдесетница ще има все по-големи и по-големи множества, които ще повярват на словото на Христовите ученици, и ще го повярват наистина, защото то е словото на Христос.

Следователно истинската святост изисква от нас да имаме трезва и реалистична представа за враждебността на света,

## ОМРАЗАТА НА СВЕТА

без да изпадаме в параноичен песимизъм. Стотици милиони хора оттук нататък ще повярват в благовестието.

### **ДЪЛБОКАТА И ОСНОВНА ПРИЧИНА ЗА ОМРАЗАТА НА СВЕТА**

Сега Христос посочва дълбоката и основна причина за враждебността на света и ако ние отделим време, за да помислим върху нея, това със сигурност ще ни изпълни със състрадание.

„Светът ще ви мрази и ще ви преследва заради Мен“ — казва Христос и думите Му се потвърждават веднага след Петдесетница. Много скоро еврейският Синедрион заповядва на апостолите „изобщо да не говорят, нито да поучават в името на Исус“; а когато те продължават да правят това, той им напомня тази забрана и ги наказва с бой.

Когато обяснява пред цар Агрипа защо е преследвал християните толкова жестоко преди обръщението си, апостол Павел казва: „Наистина, и аз си мислех, че трябва да върша много неща против името на Исус Назарянина.“ И до днес, когато християните повтарят думите на Исус от Назарет: „Аз съм пътят и истината, и животът: никой не идва при Отца освен чрез Мен“ (Йоан 14:6) и когато твърдят като апостолите, че „чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име дадено между хората, чрез което трябва да се спасим“, изключителните претенции на Христос предизвикват негодование не само у атеистите, но и у религиозните хора (вж. Деян. 4:18; 5:28; 26:9; 4:12).

Но диагнозата на Христос е много по-дълбока: „Всичко това ще ви сторят заради Моето име, защото не познават Онзи, който Ме е пратил.“ Както вече казахме, това се отнася не само за езичниците и атеистите, но и за много религиозни хора. Да вземем още веднъж примера със Савел от Тарс, който по-късно става апостол Павел. Подобно на много свои сънародници юдеи той е изключително религиозен и си мисли, че много по-добре от езичниците около себе си разбира какъв наистина е Бог. Но когато Бог слеза на земята в лицето на Исус, Савел от Тарс не само не успява да Го познае, но дори Го преследва! Той прави това, както сам признава по-късно, от чисто невежество (1 Тим. 1:13).

Нима може да има нещо по-покъртително от това? То предизвика сълзи в очите на Човешкия Син. Когато се приближава

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

към Ерусалим и вижда града, Той заплаква за него и казва: „Да беше знаел ти — да, и ти! — поне в този (твоя) ден това, което служи за мира ти! Но сега това е скрито от очите ти... защото ти не позна времето, когато беше посетен“ (Лука 19:41,44).

Ние също трябва да се изпълним със създи на състрадание, когато излезем в света като Христови ученици, за да му предложим нашия толкова прекрасен Спасител, и когато се срещнем със същото невежество и враждебност.



## 24

# Величественният отговор на Бога на враждебността на света

*„Ако не бях дошъл и не им бях говорил, не биха имали грях; но сега нямат извинение за греха си. Който мрази Мен, мрази и Моя Отец. Ако не бях извършил между тях делата, които никой друг не е извършил, не биха имали грях; но сега видяха, и намразиха и Мен, и Моя Отец. Но това стана, за да се изпълни писаното в закона слово: „Намразиха Ме без причина.“ А когато дойде Застъпникът, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, който изхожда от Отца, Той ще свидетелства за Мен. Но и вие ще свидетелствате, защото сте били с Мен отначало“ (Йоан 15:22–27).*

Сега ще научим как Бог отговаря на омразата на света и на отхвърлянето и разпъването на Своя Син. Но за да видим това в цялата му величествена слава, най-напред трябва да позволим на Господ Исус да ни представи Своята оценка за вината на съвременниците Си.

В последния урок ние научихме, че отхвърлянето на Исус от света произтича от невежество по отношение на Бога, който е изпратил Исус. Има обаче два вида невежество: наказуемо и ненаказуемо. Така например хората, които са живеели в Европа или Азия през Средните векове, не са знаели нищо за Австралия, но не са били виновни за това. Никой от тях не е бил виждал Австралия и никой от Австралия не е бил идвал, за да им разкаже за нея. Затова никой не е можел да ги обвини, че не са знаели нищо за нея и че не са вярвали в нейното съществуване. Но ако някой, който е живеел в Санкт Петербург през 1800 г., не е

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

признавал съществуването на Франция, неговото незнание не е било невинно. При наличието на всички тогавашни доказателства неговото невежество е било своеволно и е заслужавало осъждане.

Но какво можем да кажем за съвременниците на Христос в Израел? Според това, което Той ни казва в последния урок, Неговото отхвърляне от съвременниците Му произтича от факта, че те не са познавали Отца, който Го е пратил. Въпросът е: „Могли ли са те да познават Отца, ако са искали?“ Отговорът е: „Да, разбира се.“ Те не са били принудени да останат в невежество и затова тяхното невежество заслужава осъждане.

Именно затова сега нашият Господ прави три сериозни твърдения, в които показва защо омразата на Неговите съвременници както към Него, така и към Отца, заслужава осъждане. Понататък, в едно четвърто твърдение, Той показва колко величествен е отговорът на Бога на това престъпно невежество, омраза и враждебност: Той няма да ги изтрие от лицето на земята, а ще им изпрати още една божествена Личност — Светия Божий Дух, за да им свидетелства за Христос и да ги доведе, ако е възможно, (дори и тях) до покаяние, вяра, примирение с Бога и прощение.

1. *Отхвърлянето на думите на Христос от света:* „Ако не бях дошъл и не им бях говорил, не биха имали грях; но сега нямат извинение за греха си. Който мрази Мен, мрази и Моя Отец“ (15:22–23).

2. *Отхвърлянето на делата на Христос от света:* „Ако не бях извършил между тях делата, които никой друг не е извършил, не биха имали грях; но сега видяха и намразиха и Мен, и Моя Отец“ (15:24).

3. *Предварителното предупреждение на Стария Завет:* няколко псалма предупреждават народа на Израел, че когато Месията дойде, те ще Го намразят (15:25).

4. *Божият отговор на омразата на света:* изпращането на Духа на истината, за да свидетелства за Христос (15:26–27).

Тъй като първите две твърдения са тясно свързани, нека ги разгледаме заедно.

## ПРЕСТЪПНОТО НЕВЕЖЕСТВО

Преди това нека обсъдим една техническа подробност. Във 22-ри и 24-ти стих Христос на два пъти използва (гръцкия) израз „не биха имали грях“. С това, Той разбира се, не иска да каже, че ако не беше дошъл и не беше говорил и извършил чудеса, Неговите съвременници щяха да бъдат абсолютно добродетелни и безгрешни. Те щяха да бъдат също толкова грешни, колкото и всички останали хора. Изразът „да имам грях“ означава „да съм виновен“, „да съм извършил престъпление“. Ако един човек, който не усеща миризма, влезе в стая, пълна с газ, и без да разбере това, запали клечка и стаята пламне в огън, той не би могъл да бъде обвинен и не би имал грях. Но ако той знае, че стаята е пълна с газ, и съзнателно хвърли в нея запалена клечка, би имал грях.

На второ място трябва да кажем, че има един основен и много важен принцип. В тези стихове Исус ни казва, че на Страшния съд, където Той ще бъде Съдията (Йоан 5:22,23), хората ще трябва да отговарят за това, което са направили със светлината (свидетелството или информацията) за Бога и Христос, която те са получили или биха получили, ако я бяха потърсили. Те няма да бъдат отговорни за светлината, която не са получили и която евентуално не биха могли да имат. Всички хора получават някаква светлина за Бога, защото Бог е изпълнил вселената и нашата земя със знаци, които сочат към Него, за да могат хората да последват тези знаци и да Го потърсят. Някои хора правят това, но много от тях изобщо не си правят този труд или напълно пренебрегват знаците (Деян. 14:13–17; 17:26–28; Римл. 1:18–32; 2:14–16). Те ще носят вина за това.

Но онези, които никога не са чули за Исус, не могат и няма да бъдат обвинени за това, че не са повярвали в Него (макар че ще бъдат обвинени за много други неща). От друга страна, съвременниците на Христос в Израел са чули Неговите думи, които очевидно са Му били дадени от Бога и които са изразявали самото Божие сърце, Неговата любов и справедливост. Те са видели Неговите изключителни чудеса, които са им доказали достатъчно ясно Неговата божествена власт и които едновременно с това са показали на практика способността Му да задоволява човешките потребности на най-високо духовно ниво.

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Те са видели Христос, който е съвършеното проявление на Отца, но са намразили и отхвърлили и Двамата. Ако са били запитани за това, много от тях са щели да отговорят, че отхвърлят само Исус, а иначе вярват в Бога. Но това не е възможно. Исус е въплътеният Бог. „Който мрази Мен, мрази и Моя Отец“ — казва Той.

### **ЕДНО СТАРОЗАВЕТНО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ**

В резултат на идването, проповядването и чудесата на Христос народът на Израел няма извинение за невежеството си относно Бога и отхвърлянето на Христос. Но има още едно нещо, което ги оставя без извинение. Техният първи и най-велик цар — Давид — е бил не само поет, но и пророк, който в няколко псалма е предупредил следващите поколения на Израел, че когато дойде неговият велик Син — Месията, народът ще Го намрази без причина (вж. Пс. 35:19; 69:4; 109:5). Ето защо, когато съвременниците на Исус виждат, че мразят Исус и че отхвърлят месианските Му претенции, те би трябвало да се замислят и да намерят верния път. Но макар и да познават добре Стария Завет, водачите на народа са толкова враждебно настроени към Исус и толкова твърдо решени да докажат, че Той не е Месията, че забравят старозаветните предсказания и Го разпъват на кръст (доказвайки, без да искат, че именно Той е Месията; вж. Деян. 13:27–30). Така те допълват мярката на вината си за отхвърлянето на Исус.

### **БОЖИЯТ ОТГОВОР НА ОМРАЗАТА НА СВЕТА**

Как ще отговори Бог на цялата тази преднамерена омраза към Себе Си и към Своя Син? Ще ги предаде ли веднага на ужасните последствия от тяхната непростима враждебност?

Не, разбира се! Бог не е такъв! Той, който не желае никой да погине, а всички да бъдат спасени и да дойдат до познаването на истината, ще направи още едно усилие да спаси онези, които сега открито се обявяват за Негови врагове. Той ще изпрати Духа на истината, за да им свидетелства, че Исус е Неговият Син и техният определен от Бога Спасител и че Той все още желае да ги спаси, стига те да се покаят.

## ВЕЛИЧЕСТВЕНИЯТ ОТГОВОР НА БОГА...

В следващия урок ще видим какво повече може да направи Светият Дух от това, което Исус вече е направил, за да спечели сърцата на тези хора. Междувременно трябва да отбележим две много важни неща.

Най-напред Христос казва: „когато дойде Застъпникът... Той ще свидетелства за Мен. Но и вие ще свидетелствате, защото сте били с Мен отначало.“ Това обещание се отнася главно за апостолите, което се вижда от факта, че техният изключителен авторитет като официални свидетели за Христос следва от това, че те са били с Него отначало. Впоследствие според текста в Деяния 1:21,22, те показват, че ясно съзнават своя уникален авторитет, защото, когато трябва да изберат друг апостол на мястото на Юда Искаримотски, те поставят като абсолютно необходимо условие следното изискване: да бъде „...от тези мъже, които вървяха с нас през цялото време, когато Господ Исус влизаше и излизаше между нас — като се започне от Йоановото кръщение до деня, когато се възнесе от нас... да стане свидетел с нас на възкресението Му“. Нито един човек и нито един събор в следапостолския период не притежава същия основополагащ и задължителен авторитет като първите апостоли.

След като сме разбрали всичко това, трябва да кажем, че в един вторичен смисъл това обещание се отнася и за всички ученици на Христос от всички векове. Всеки един от тях получава удивителната чест да бъде свидетел на Христос.

Второто нещо, което трябва да отбележим на това място, е, че тук още веднъж се появява онази красива истина, която отличава всеки урок за светостта, преподаван от нашия Господ досега.

В 13-та глава нашият Господ не казва: „Това е един мръсен свят и вие трябва да правите всичко възможно, за да се очистите“, а най-напред обяснява удивителните мерки, които Той е взел, за да очисти учениците Си чрез окъпването на новороденото и постоянното умиване на краката.

Подобно и сега, в началото на 14-та глава, Той не казва: „Опитайте се да Ме следвате много близо, така че където съм Аз, там да бъдете и вие“ (въпреки че всеки ученик на Христос е отговорен да Го следва колкото е възможно по-близо), а започва да им обяснява какво прави Той за тях: „Отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, пак ще дой-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

да и ще ви взема при Себе Си, така че където съм Аз, да бъдете и вие“ (14:2,3).

По-нататък, както видяхме в 15-та глава, Той отново не им казва: „Народът на Израел се провали в ролята си на лоза, която Бог засади на земята, но вие сега се опитайте да се справите по-добре“, а провъзгласява величествените мерки, които Бог е взел, за да обезпечи нашето принасяне на плод за Негова радост: „Аз съм истинската лоза и Моят Отец е лозарят.“

Така и тук, в началото на следващия урок, Господ не казва: „Светът е враждебен към Бога, но вие излезте и се опитайте да свидетелствате за Мен и за Моя Отец“, а най-напред заявява как Той самият е осигурил свидетелството за Себе Си в този свят, като е изпратил не някой друг, а Светия Дух. „Когато дойде Застъпникът — казва Христос, — Той ще свидетелства за Мен.“ Вярващият също носи отговорността да свидетелства за Господа според своята дарба, както това са правели апостолите, защото Господ казва: „Но... и вие ще свидетелствате.“ Ние обаче бихме объркали доста нещата, ако си помислехме, че носим главната отговорност за това свидетелство. Главната отговорност за свидетелстването за Христос в света не се носи нито от отделните християни, нито от Църквата като цяло, а от Светия Дух. Той е Този, който носи основния товар, най-тежкото бреме. Дори и апостолите са били само младши служители, а колко повече ние! Само когато разберем този славен факт, ще можем да се освободим от прекаленото напрежение и натоварване в служенето си на нашия Господ и ще намираме все нови и нови сили, като се учим да се уповаваме на всесилния Божи Дух.

Наистина е много насърчително и вдъхновяващо да се обръщаме от време на време назад и да гледаме колко ефективен е бил Светият Дух в свидетелството Си пред света. Независимо от огромните вълни на противопоставяне, които са се надигали през всички векове, днес благовестието се проповядва в света повече от когато и да било през последните двадесет века. Онези, които чуват благовестието, са с милиони повече, отколкото християните дори са можели да мечтаят само преди един век, и много стени, които враждебни управления са издигали около своите страни в опитите си да стъпчат християнската вяра и да попречат на благовестието да стигне до техните жители, са били сринати. Ето защо ние можем да имаме пълна

## ВЕЛИЧЕСТВЕНИЯТ ОТГОВОР НА БОГА...

увереност в силата, мъдростта, тактиката, стратегията и ефективността на организираната от Светия Дух кампания за свидетелстването за Христос в света. Като имаме тази увереност, ние спокойно можем да продължаваме да свидетелстваме за Господа лично.





ОСНОВЕН КУРС: ВТОРА ЧАСТ

**В. ТАЙНАТА НА  
ЕФЕКТИВНОТО  
СВИДЕТЕЛСТВО,  
НЕУНИЩОЖИМАТА РАДОСТ,  
НЕПОКОЛЕБИМАТА СМЕЛОСТ  
И ОКОНЧАТЕЛНАТА ПОБЕДА  
НА СВЕТОСТТА**

# Предварителен презлед

В последната част научихме, че главната отговорност за свидетелстването за Христос в света се носи от Светия Дух. Но и вярващите също участват в това свидетелство, тъй като Светият Дух е изпратен на тях и до голяма степен извършва Своето свидетелство чрез тях.

В тази част ние ще научим, че ключът към ефективността на това свидетелство е „отиването“ на Христос — т. е. Неговата смърт, възкресение и възнесение. Светият Дух показва какво е значението на това „отиване“ най-напред за света, а след това и за Църквата.

По-нататък ние ще бъдем поканени да размишляваме върху значението на явяванията на нашия Господ на Неговите ученици след възкресението, които стават за тях (а чрез тях и за нас) източник на неунисожима радост.

И накрая ще чуем как Христос изпитва учениците Си, за да види дали те наистина са разбрали основния факт, от който зависи всичко, което им е казал, и как ги уверява (независимо от всичките им слабости) в окончателната победа, която Той споделя с тях.

## Свидетелството на Светия Дух: осъждането на света

*„Това ви казах, за да не се претънете. Ще ви отлъчат от синагогата; даже настава час, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога. И това ще ви сторят, защото не са познали нито Отца, нито Мен. Но Аз ви казах тези неща, за да помните, че съм ви ги казал, когато дойде часът им. Отначало не ви ги казах, защото бях с вас. Но сега отивам при Онзи, който Ме е пратил, и никой от вас не Ме пита: Къде отиваш? Но понеже ви казах това, скръб изпълни сърцата ви. Аз обаче ви казвам истината: за вас е по-добре Аз да отида, защото, ако не отида, Застъпникът няма да дойде при вас; но ако отида, ще ви Го изпратя. А когато Той дойде, ще изобличи света за грях, за правда и за съд: за грях, защото не вярват в Мен; за правда, защото отивам при Отца и няма да Ме виждате; и за съд, защото князът на този свят е осъден“ (Йоан 16:1–11).*

### ИЗОПАЧЕНАТА РЕЛИГИЯ

Последният урок започна с едно доста мрачно предупреждение на нашия Господ към апостолите за враждебността, която те ще срещнат в света, когато свидетелстват за Него. Но макар и да започва с мрачни нотки, този урок завършва с лъч славна светлина: обещанието, че Христос ще изпрати на апостолите Си Светия Дух на истината от Отца, който ще носи главния товар и отговорност за свидетелстването за Христос в света.

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

В началото на тази последна част ние още веднъж навлизаме в мрачен участък, тъй като Христос отново се връща на темата за враждебността на света. Но този път Той насочва вниманието ни към една конкретна посока, от която тя ще дойде: собствената юдейска религия на апостолите. Това става ясно от термините, които Христос използва, за да опише бъдещите гонения: „Ще ви отлъчат от синагогата... даже... всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога.“ Като пример за такова гонение можем да вземем още веднъж Савел от Тарс (Деян. 7:50–60; 9:1–9). Той толкова чистосърдечно си мисли, че върши нещо угодно на Бога, като преследва християните, че трудно можем да се съмняваме в неговата искреност. Тук ние виждаме колко ужасна и зла може да стане една религия! И това става не само с примитивните езически религии с техните суеверия и жестокости, а и с класическите монотеистични религии! Не е ли трагично това, че в своето невежество за Бога водачите на Израел от времето на Исус толкова изопачават дадената им от самия Него религия, че я използват като оправдание за убиването на Самия Божи Син! Да не забравяме обаче, че историята на християнския свят е изпълнена с много повече зло. Макар и да претендира, че следва Исус, световното християнство не веднъж е пренебрегвало Неговата забрана да използва насилие и е преследвало, избивало и осъждало много повече хора, отколкото Израел. Хората показват отчуждението си от Създателя не само в публичните домове, кръчмите и атеистичните семинарии. Самата религия може да се превърне в една изключително изтънчена форма на бунт против Бога. Сама по себе си тя не може да спасява и като част от света подлежи на Божия съд. Само живият Бог и Неговият Син Исус Христос могат да спасяват.

Но защо Христос решава да се върне на тази мрачна тема точно сега? Да видим какво е Неговото обяснение за това (16:4)! Първо, защото по този начин Той предварително предупреждава апостолите, за да могат да си спомнят какво им е казал, когато дойдат гоненията, и увереността им в Него да се укрепи, а не да отслабне. И второ, защото досега Той е бил с тях и е споделял заедно с тях всяка враждебност, която те са срещали по пътя си. Но сега Той си отива и ако не им каже предварително за гоненията, които ще ги връхлетят след това, те могат да си помислят, че Той си е отишъл и ги е ос-

## СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЕТИЯ ДУХ...

тавил точно когато са имали най-голяма нужда от Него, понеже не е очаквал тези беди.

Но ако Христос знае, че след Неговото отиване ще последват гонения, защо толкова държи на това отиване? Вероятно, докато апостолите вървят бавно по враждебните улици на Ерусалим към мрачните сенки на Гетсиманската градина, тези Негови думи им изглеждат много странни и объркващи.

### **ЗАЩО ХРИСТОС ТРЯБВА ДА СИ ОТИДЕ**

И така, защо Христос трябва да си отиде? Ако свидетелството пред света е главната предстояща задача, не е ли по-добре Той да остане и лично да свидетелства? Какво иска да каже Той на учениците Си с думите: „за вас е по-добре Аз да отида“ и по-нататък: „защото, ако не отида, Застъпникът няма да дойде при вас“ (16:7)?

Ние вече обсъдихме тези въпроси по-рано в друг контекст, защото те се появяват и в първата част на курса (9-та глава на настоящето изследване). Но сега трябва да се уверим, че наистина разбираме какво има предвид нашият Господ под „отивам при Отца“, за да не бъдем като Неговите ученици, които са толкова наскърбени от тази вест, че никой от тях не се сеца да Го попита за подробностите (16:5–6). Наистина Петър Му задава подобен въпрос по-рано (13:26–37), но по-нататъшната му забележка: „Защо не мога да Те последвам сега? Живота си ще дам за Теб“ сякаш показва, че за Него „отивам“ означава просто „отивам да умра“. Да, Господ Исус наистина ще умре, но целта на Неговото отиване не е умирането. Неговото отиване „при Отца“ (16:10) включва не само Неговото умиране, но и Неговото телесно възкресение, възнесение и прославяне.

Може би сега вече започваме да осъзнаваме връзката между отиването на Христос и проблема, който току-що е споменат в нашия контекст: враждебното отношение към Исус и Неговите ученици от страна на техните еврейски съвременници. Ако Светият Дух идва да свидетелства на такива хора, как ще направи Той това и какво ще каже? Докато живее на земята, Исус често проповядва и върши необикновени чудеса, но въпреки това те си остават невярващи. Ако някой ги попита за тяхната вяра, те биха казали, че вярват в Бога, но не вярват в Исус. В известен смисъл те са вярващи, защото вярват, че Бог същес-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

твуба и че Той е всесвят и всемогъщ. Те толкова се гордеят с вярата си в единствения истински Бог, че смятат политеизма на езичниците за абсурден и мерзостен. Те вярват също, че Бог е избрал техния народ Израел за специална мисия в историята и че им се е открил чрез старозаветните пророци.

Но в един друг смисъл (при това възможно най-важния смисъл) те не вярват в Бога, а са абсолютни неверници! Защото Исус Христос е Бог в човешки образ — Богът, който им се е изявил като „АЗ СЪМ“ (Иzx. 3). Като не разпознават Него, те всъщност не разпознават самия Бог: „Не са познали нито Отца, нито Мен“ — казва Христос (16:3). Като не вярват в Исус, те всъщност показват, че не вярват в самия Бог.

### **ЕДИН ПРИМЕР, ДАДЕН ОТ БОГА**

Нека отново вземем за пример апостола, чието повярване е посочено изрично в Писанието като „пример на онези, които ще повярват в Него за вечен живот“ (1 Тим. 1:16). Във времето преди обръщението си Савел от Тарс вярва в Бога, ревностно изпълнява Неговия закон и съблюдава спазването му до педантизъм, надявайки се по този начин да заслужи приемането си от Бога. Но в най-важния смисъл той не е вярващ. Това се вижда от факта, че преследва въплътения в Исус Бог. Той изповядва това след обръщението си: „Но придобих милост, понеже като невеж сторих това (т. е. гоних Исус и Неговите последователи) в... *неверие*“ (1 Тим. 1:13). По-късно, когато обсъжда стратегията на Бога за обръщението на целия Израел, той посочва, че преди да им покаже милост и да ги спаси, Бог трябва да ги накара да открият и да изповядат, че досега са били невярващи (Римл. 11:30–32).<sup>\*</sup> Ние, езичниците, трябва да разберем този урок. Възможно е човек наистина да вярва в Бога и едновременно с това да не бъде вярващ в смисъла на „оправдан чрез вяра“.

Но нека се върнем към нашия текст. Тук можем да си зададем два въпроса:

1. Ако след един цял живот на проповядване и чудеса Исус не убеждава евреите, че Той е Божият Син, какво повече може да каже или да направи Светият Дух, за да ги убеди, че това е така?

<sup>\*</sup> Гръцката дума, използвана в тези стихове, често се превежда като „непокорни“. Навсякъде в Новия Завет без изключение тя означава „не се покорявам на евангелието“, т. е. „съзнателно отказвам да повярвам в Бога, Христос и евангелието“. Вж. напр. Деян. 14:2.

## СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЕТИЯ ДУХ...

2. За да бъдат спасени, евреите трябва да осъзнаят и да изповядат, че тяхното неверие в Исус е неверие в Бога и че то е много грешно. Освен това те трябва да признаят, че са грешници (толкова зли, колкото и езичниците) и че нямат никаква надежда да заслужат спасението си, като се стараят да спазват Божия закон, а могат да се спасят единствено чрез вяра в Бога и в Неговата милост. Какво тогава може да направи Светият Дух, за да ги доведе до такова основно покаяние и вяра?

Отговорът на тези въпроси е следният: Светият Дух може да провъзгласи и чрез Своето присъствие и сила да покаже, че този Исус, когото евреите са разпънали, е възкресен от Бога, че се е възнесъл на небето и че се е върнал при Отца, от когото е излязъл.

Сега можем да видим и една от главните причини, поради които Светият Дух не може да дойде, освен ако Исус не отиде при Отца. Ако Исус не отиде при Отца, т. е. ако не бъде разпънат, погребан, възкресен от мъртвите, върнат обратно при Отца и прославен, Светият Дух няма да има необходимото послание, което да проповядва!

Нека си изясним следното: Светият Дух не е постигнал обръщението на хиляди евреи от Петдесетница досега, като им е напомнял Проповедта на Исус на планината и ги е подтиквал да размишляват върху нея и да я прилагат на практика. Също така и днес светът няма да бъде обърнат чрез проповядването на християнската етика, колкото и важна да е тя сама по себе си. Посланието, което Светият Дух проповядва, е Самият Христос: Неговата Личност, изкупително дело, смърт, възкресение, възнесение и окончателно завръщане! „Благовестието, което ви проповядвах — казва Павел в 1 Кор. 15:1,3, — е, че Христос умря за греховете ни според Писанията, че беше погребан, че беше възкресен на третия ден според Писанията и че отново ще дойде“ (1 Кор. 15:50–58).

## **ОБВИНЕНИЕТО НА СВЕТИЯ ДУХ КЪМ СВЕТА**

Светият Дух, казва Христос, ще осъди света за три неща: за грях, за правда и за съд. След това Той внимателно обяснява какво значение влага в тези думи. Нека ги разгледаме последователно. И така, Светият Дух ще осъди света:

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

1. „...за грях, защото не вярват в Мен.“

Забележете, че грехът, за който става дума, не е грехът изобщо (като лъжата, кражбата, прелюбодейството и т. н.), а конкретният отказ на човека да повярва в Исус. Ако някой попита по какъв начин хората ще бъдат убедени, че това наистина е грях, може да види отговора във второто условие:

2. „...за правда, защото отивам при Отца и няма вече да Ме виждате.“

Тук правдата трябва да се разбира в нейния основен юридически смисъл. Възкресявайки Исус от мъртвите и възвишавайки Го до дясната Си страна, Бог на практика Го реабилитира, като Го провъзгласява за прав. По същата тази причина Той връща присъдата обратно на света, като показва неговата виновност и греховност в това, че е отказал да повярва в Него.

3. „...за съд, защото князът на този свят е осъден.“

Първо, чрез възкресението на Исус всички планове на Сатана (предаването на Исус, официалното Му осъждане най-напред от религиозните, а след това и от политическите власти, пълното Му опозоряване, разпъване на кръст и унищожаване) се обезсилват и се обръщат срещу самия него.

Второ, князът на този свят е победен морално, защото най-накрая един Човек остава абсолютно верен на Бога въпреки всички сатанински изкушения и е разпънат на кръст за това. Неговата вяра и вяроност към Бога са реабилитирани напълно и пред всички. Бог Го възкресява от мъртвите и Го издига на върха на вселенската власт.

Трето, в тази голяма битка между Сатана и Бога се вижда, че Сатана е клеветник и лъжец. Още в Едемската градина той казва, че Бог е противник на човека, но кръстът на Христос показва точно обратното. Защото от Божия страна смъртта на Христос е Божият път за изкуплението, прощението и примирението на човека с Бога. Давайки собствения Си Син, Бог препоръчва Своята любов към човечеството в това, че Христос умира за хората, докато те все още са грешници, безбожници и Божии врагове (Римл. 5:6–11). Сега вече и най-жестокият бунтовник може да бъде простен и примирен с Бога! Сега вече и най-омърсеният грешник може да бъде оправдан, очистен и освободен напълно и безплатно чрез Божията благодат! Не е необходимо никой да погива. Ако някой погине, това няма да бъде по Божия вина. Никой, нито дори самият Сатана, не може да



## СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЕТИЯ ДУХ...

обвини Бога за това. Така бива разобличена дребната лъжа на дявола.

И четвърто, моралната и духовна загуба на Сатана става първият удар на камбаната, възвестяваща неговата смърт, което на свой ред предупреждава онези, които упорито държат да застанат на неговата страна, че един ден те ще трябва да споделят същата съдба.

## СЛЕДСТВИЕТО

Може би в този момент учениците не разбират много добре (или изобщо не разбират) всичко това, но когато погледнем Дейнията на апостолите и видим как те свидетелстват в деня на Петдесетница и след това, става ясно, че Светият Дух вече е дошъл и прави точно това, което Христос е казал, че ще прави. Апостолите и проповедниците не се занимават с осъждане на лични грехове, нито насърчават хората да развиват похвални добродетели. Това е така не защото ранните християни са безразлични към етичните и човешките стойности. Ние виждаме, че писмата, които апостолите пишат до ранните вярващи, са пълни с нравствени наставления.

Но в свидетелството си пред света те (или по-скоро Светият Дух чрез тях) обръщат най-голямо внимание на един конкретен грях с огромна важност. Възкресението на Христос властно и авторитетно показва, че Той е Божият Син, и неизбежно заключение, което следва, е ужасяващо: Израел е разпънал изпратения от Бога Месия; хората са убили Източника на своя живот (3:15); човечеството е умъртвило своя собствен Създател! Разпъването на Христос, така както го виждат ранните християни (основавайки се на Библията) е израз на най-голямата човешка ярост против Бога и представлява опит на обединените усилия на евреи и езичници да отхвърлят напълно Божиите ограничения и претенции към себе си (4:23–31). Това не е преувеличение. Кръстът на Христос диагностицира основния проблем на целия свят от всички времена. Това не е враждебността на човека към човека, което е само един вторичен симптом, а враждебността на човека към Бога. Разпъването на Човешкия Син е само кратерът на един вулкан, през който на определено историческо време и място изригва онова дълбоко негодувание и бунт срещу Бога, които тлеят в сърцето на всеки човек от

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

момента на грехопадението, независимо дали той е религиозен, или нерелигиозен, живеещ в гревността или сега.

Но ако според Светия Дух това е начинът, по който кръстът на Христос диагностицира и разобличава греха на човека, проблемът не трябва да се оставя така. Защото Светият Дух казва на всички, които искат да слушат, че смъртта на Христос и Неговото възкресение и възнесение при Божия престол са основата, на която Бог може да предложи прощение на греховете и дара на Своя Свят Дух на всички, които се покаят и повярват. Това е същото послание, което и ние, като младши съработници на Светия Дух, можем и трябва да провъзгласяваме, докато развиващата се в нас святост ни води да свидетелстваме на света.

## Свидетелството на Светия Дух: прославянето на Христос

*„Имам още много неща да ви кажа, но не можете да ги понесете сега. А когато дойде Онзи, Духът на истината, ще ви води в цялата истина; защото няма да говори от Себе Си, а каквото чуе, това ще говори, и ще ви извести за идните неща. Той Мен ще прослави, защото от Моето ще взема и ще ви известява. Всичко, което има Отец, е Мое; затова казах, че от Моето ще взема и ще ви известява“ (Йоан 16:12–15).*

В този момент малката група от единадесет апостоли, вървящи плътно до Господ Исус, за да уловят всяка Негова дума, вече е съвсем близо до Гетсиманската градина. Скоро Той ще трябва да прекъсне за известно време всички Свои наставления. Много от нещата, които Господ трябва да им каже, ще останат неказани. Това, което ще Му попречи да им ги каже, не е липсата на време, а фактът, че дори да им ги каже, апостоли-те няма да могат да ги понесат. Само преди няколко месеца те са повярвали и изповядали, че Исус е Христос, Синът на живия Бог (Мат. 16:16). Но дали сега, преди да видят Неговото прославление и възкресено тяло и преди да преживеят Неговото възнесение, те ще могат да си съставят достатъчно добра представа за тези по-нататъшни неща? Като например за факта, че Този, когото съвсем скоро ще видят да пролива кръвава пот в градината, ще видят разпънат на кръст и погребан в гробница, е Същият, чрез когото е била създадена Вселената!

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Затова Той не може да им каже тези неща сега, а ще им ги каже по-късно. Ето как:

„Имам още много неща да ви кажа, но не можете да ги понесете сега. А когато дойде Онзи, Духът на истината, ще ви води във всяка истина.“

Това е свидетелството на Светия Дух не само за света, но и за апостолите, а чрез тях и за нас. В това свидетелство има три важни истини, които Господ Исус подчертава пред апостолите.

### **ИЗТОЧНИКЪТ НА ИСТИНАТА, КЪМ КОЙТО СВЕТИЯТ ДУХ ЩЕ ВОДИ АПОСТОЛИТЕ**

Забележете как веднага след като казва, че Духът ще ги води във всяка истина, Господ Исус обяснява начина, по който Той ще може да направи това, след като самият Господ Исус не го е направил през целия Си живот на земята. Това обяснение съдържа три важни характеристики за източника на истината, която Светият Дух ще предаде на учениците на Христос:

*А. Сам по Себе Си Светият Дух не е независим източник на истина. Той „няма да говори от Себе Си“ — казва Христос.\**

*Б. Светият Дух не замества Господ Исус като Учител на Христовия народ.*

Благодатното божествено служение на Светия Дух включва, разбира се, и обучението на Божиите хора. Нашият Господ изрично казва: „Застъпникът, Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко“ (14:26). Тук Той не отрича това, което е казал там, но сега Той говори за *източника* на учението на Светия Дух: „Защото няма да говори от Себе Си, а каквото чуе, това ще говори.“ Следователно учението, което Светият Дух предава на Божиите хора, е било преди това чуто от Някой Друг. От кого? От Господ Исус, който на Свой ред е получил и получава всички Свои думи от Отца (виж отново 14:10: „Думите, които аз ви казвам, не ги говоря от Себе Си, а Отец, който обитава в Мен, върши Своите дела“).

Нека видим сега един действителен пример за това в Новия Завет. Последната книга на Библията е описана в самата нея като „откровението на Исус Христос, което Му даде Бог, за да

\* В някои преводи: „няма да говори за Себе Си“. Този превод е неправилен. Новозаветните писма, вдъхновени от Светия Дух, говорят много за Светия Дух.

## СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЕТИЯ ДУХ...

покаже на слугите Си онова, което трябва да стане“: Веднага след това тя ни казва кой и по какъв начин е предал това откровение на Христовите слуги. Предал го е самият Христос, като е изпратил ангел (или пратеник) на Своя слуга Йоан: „и [Христос] изпрати, и го извести чрез ангела Си на Своя слуга Йоан“ (1:1). С тази цел, казва Йоан, възкръсналият Христос му се е явил във видение в цялата Си величествена слава и лично му е продиктувал седем писма, които той е трябвало да изпрати на седем църкви в Мала Азия (по едно на всяка).

Всяко писмо започва с лично обръщение на Господ Исус към всяка отделна църква, в което Той ни обръща внимание на една или повече Свои характеристики, показани във видението. Например първото писмо започва така: „Това казва Онзи, който държи седемте звезди в дясната Си ръка, който ходи сред седемте златни светилника“ (2:1). Точно такъв е образът, който Йоан вижда във видението, и това не оставя никакво съмнение, че писмото е продиктувано именно от Господ Исус. Но в края на писмото Господ Исус казва: „Който има ухо, нека слуша какво казва Духът на църквите!“ (2:7) От това ние разбираме, че Духът е Този, който казва изреченото от Господ Исус на църквите. Накрая Господ Исус завършва писмото с думите: „На този, който победи, [Аз, Исус] ще дам да яде от дървото на живота, което е (сред) Божия рай“ (2:7).

И така, всичко това ясно показва, че Господ Исус открива на Своите хора това, което Бог Му дава да открива; и че Духът предава това, което чува Господ Исус да казва. Възкръсналият Господ Исус си остава Учителят на Своя народ и макар че Светият Дух също е Учител, Той не замества Господ Исус като Учител на Неговия народ.

### *В. Обхватът на учението на Светия Дух за апостолите*

По този въпрос Господ Исус казва, че Духът на истината ще води апостолите във всяка истина и ще им извести за идните неща (16:13). За да разберем правилно значението на това прекрасно обещание, трябва да бъдем добри историци и да видим на кого точно говори Господ Исус в този момент: „Духът на истината ще ви води във всяка истина.“ Тук Господ Исус говори на апостолите, а не на всички следващи поколения от вярващи. Той говори за едно откровение на истината, дадено на Неговите апостоли и пророци, които образуват основата на църквата, едно откровение, което никой преди това не е чу-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

вал, понеже никога преди това то не е било откривано. Както по-късно казва апостол Павел: „По откровение ми беше известна тайната... която в други поколения не беше известна на човешките синове, както сега се откри на Неговите свети апостоли чрез Духа...“ (Ефес. 3:3). Христос не говори за другото благодатно служение на Светия Дух, чрез което Той ни помага (на всеки един от нас лично) да разбираме все повече и повече значението на това, което Господ Исус е открил на Своите апостоли след Петдесетница.

Също така и когато казва: „Имам още много неща да ви кажа, но не можете да ги понесете сега“, Той не говори на нас и не ни казва, че в истината, която Той е открил на апостолите и пророците има много неща, които ние все още не можем да разберем, но които Той ще ни обясни по-късно (макар че това също може да бъде вярно). Той говори на апостолите Си и им казва, че макар и да им е открил много неща, все още има истини, които не може да им открие сега, защото те не могат да ги понесат, но които ще им открие след Своето възкресение и възнесение и идването на Светия Дух на Петдесетница, защото тогава те ще могат да ги понесат. И те наистина ги понасят! Те биват водени от Светия Дух във всяка истина, така че когато Юда, един от природените братя на нашия Господ, пише своето Послание, той описва вярата като „веднъж завинаги... предадена на светиите“ (Юда 3). Ще бъдат необходими векове, за да я разберат напълно и да извлекат всичките ѝ значения, но самата вяра никога няма да има нужда от допълнение или изменение.

Също така и обещанието на нашия Господ, че Светият Дух ще извести на апостолите за „идните неща“, е формулирано много внимателно: Той ще им извести не за „някои идни неща“ а за „идните неща“. Това включва всичко, което Бог е готов да открие от божествената Си програма за света. Разбирането на тази програма, дадена ни в Новия Завет, е отнело векове; и никой досега не може с основание да твърди, че я е разбрал напълно. Но самата програма е дадена веднъж завинаги от новозаветните апостоли и пророци и в нея няма място (или необходимост) за по-късни допълнения.

## СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЕТИЯ ДУХ...

### ЦЕЛТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЕТИЯ ДУХ

„Той Мен ще прослави“ — казва Христос; и това е най-висшата и най-прекрасна цел на Светия Дух още от момента на изливането Му на Петдесетница. Изпълнен със Светия Дух, Петър съобщава на множеството, че не само възнесението на Исус е последвано от изливането на Светия Дух, но и че Този, който е извършил това, е самият възкресен и възнесен Исус: „И тъй, като се възвиси до Божията десница и взе от Отца обещанието на Светия Дух, Той [Исус] изля това, което вие сега виждате и чувате“ (Деян. 2:33). Но Светият Дух не е някаква безлична сила. Той е член на великото Троиединство, което е Бог. Ако Исус Христос е излял Светия Дух, какъв трябва да бъде самият Исус Христос тогава? Бог, защото само Този, който е Бог, може да излее Духа на Бога. И така, Светият Дух показва чрез Петър на множеството значението на това изумително явление: „Нека добре знае целият израилев дом, че този Исус, когото вие разпнахте, Него Бог е направил и Господ [в най-пълния смисъл], и Христос“ (Деян. 2:36). Така Светият Дух прославя Господ Исус още от самото начало.

„При това — казва по-нататък Господ, — Той ще Ме прославя, като взема от Моето и ви го известява.“ Ако Го попитаме: „Какво съдържа изразът „от Моето“?“ — ще бъдем поразени от отговора, който Исус дава: „Всичко, което има Отец, е Мое; затова казах, че от Моето ще взема и ще ви известява.“

Първата ни реакция на тези думи би трябвало да бъде едно дълбоко благоговение. Ние трябва да спрем още тук и сега и да се поклоним на Господ Исус в сърцата си.

Втората ни реакция би трябвало да бъде следната: ние трябва да помним през целия си живот, че никога няма да знаем за Бога повече от това, което Господ Исус ни открива чрез Духа: „Всичко — казва Христос при един друг случай, — Ми е предадено от Моя Отец... нито познава някой Отца, освен Синът и онзи, на когото Синът би благоволил да Го открие“ (Мат. 11:27). Как би могло да бъде другояче, след като — както току-що чухме Господ Исус да казва, — „всичко, което има Отец, е Мое“?

И така, това е, винаги е било и винаги ще бъде учението на Светия Дух за Христовия народ. Всички теории за светостта, които твърдят, че чрез използването на определени техники и

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

методи хората могат да дойдат до по-пълно познаване и видение на Бога и до по-пълно единение с Христос от това, което Исус може да ни даде, не идват от учението на Светия Дух, а са лъжливи. Нека бъдем решителни и нека твърдо ги избягваме.

### **КАК СВЕТИЯТ ДУХ ПРОСЛАВЯ ХРИСТОС ЧРЕЗ СВОЕТО СЛУЖЕНИЕ**

Сега, когато стигаме до края на този конкретен урок, едва ли има нещо по-подходящо от това да прочетем бавно, внимателно и задълбочено един пример, с който Светият Дух вдъхновява апостол Павел, за да ни разкрие славата на Господ Исус: взаимоотношенията Му с Отца, с творението и с Църквата, делото Му за примиряването на света, делото Му за нас на кръста в миналото, обитаването Му в нас в настоящето и бъдещото Му явяване в слава заедно с изкупените от Него хора при повторното Му идване. И нека, след като прочетем всичко това, да Му се поклоним още веднъж!

*„Като благодарите на Отца, който ни направи способни да участвате в наследството на светиите в светлината, който ни избави от властта на тъмнината и ни пресели в царството на Своя възлюбен Син, в когото ние имаме изкупление чрез Неговата кръв, прощението на греховете.*

*Той е образ на невидимия Бог, Първородният на цялото творение; защото в Него беше създадено всичко, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото — било престоли или господства, или началства, или власти — всичко беше създадено чрез Него и за Него; и Той е преди всичко и всичко чрез Него се крепи. И Той е главата на тялото, тоест на църквата; Той е Началото, Първородният от мъртвите, за да има първенство във всичко. Защото в Него благоволи Отец да обитава цялата пълнота и чрез Него да примири със Себе Си всичко — било на земята, или на небето — като въдвори мир чрез кръвта, пролята на Неговия кръст. И вас, които някога бяхте отчуждени от Него и врагове по разположение чрез злите си дела, сега примири в тялото на Неговата плът чрез смъртта, за да ви представи пред Себе Си свети, непорочни и безупречни, ако останете основани и твърди във вярата и без да се помръднете от надеждата на благовестието, което сте чули и което е било проповядвано в цялото творение под небесата, на което аз, Павел, станах служител.*

*И сега се радвам в страданията си за вас и допълвам в плътта си*



## СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЕТИЯ ДУХ...

това, което още не достига на скърбите на Христос за Неговото тяло, което е църквата, на която станах служител според Божието настояничество, което ми беше възложено за вас, за да изпълня словото на Бога, тоест тайната, която е била скрита от векове и от поколения, а сега беше открита на Неговите светии, на които Бог пожела да изяви какви са богатствата на славата на тази тайна между езичниците, която е Христос във вас, надеждата на славата. Него ние възвестяваме, като наставяваме всеки човек и поучаваме всеки човек с пълна мъдрост, за да представим всеки човек съвършен в Христос. Затова се трудя и аз, като се боря според Неговата сила, която мощно действа в мен.

Защото желая да знаете каква голяма борба имам за вас и за онези, които са в Лаодикия, и за онези, които не са ме виждали лично, за да се утешат сърцата им, като се свържат заедно в любов, за всички богатства на пълното проумяване, за да познаят тайната на Бога — Христос, в когото са скрити всичките съкровища на мъдростта и на познанието. И това казвам, за да не би да ви измами някой с убедителни думи. Защото, макар и да не съм с вас тялом, пак духом съм с вас и се радвам, като гледам вашия ред и твърдостта на вашата вяра в Христос.

И така, както сте приели Христос Исус, Господа, така и ходете в Него, вкоренени и изграждани в Него и утвърждавани във вярата така, както бяхте научени, като избилствате в нея с благодарение.

Внимавайте да не ви заплени някой с философия и с празна измама, според човешки предания и първоначалните учения на света, а не според Христос. Защото в Него обитава телесно цялата пълнота на Божеството и вие също имате пълнота в Него, който е глава на всяко началство и власт. В Него бяхте също и обрязани с обрязване, не извършено от ръка, а с обрязването, което е от Христос, като съблякохте плътското тяло. Погребани бяхте с Него в кръщението, в Него бяхте и съвъзкресени чрез вяра в действието на Бога, който Го възкреси от мъртвите. И вас, които бяхте мъртви в прегрешенията си и необрязването на плътта си, Той съживи с Него, като прости всичките ви престъпления. Той изличи написаното в постановленията на закона, което беше против нас, и го отстрани отсред нас, като го прикова на кръста;... И така, ако сте били възкресени заедно с Христос, търсете това, което е горе, където Христос седи отдясно на Бога. Мислете за горното, а не за земното; защото умряхте и животът ви е скрит с Христос в Бога. Когато Христос, нашият живот, се яви, тогава и вие ще се явите с Него в слава“ (Кол. 1:12–2:14; 3:1–4).



## Явяванията на Христос след възкресението: източник на неунищожима радост

*„Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите. Тогава някои от учениците Му си казаха помежду си: Какво е това, което ни казва: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите, и това: Отивам при Отца? Затова си казаха: Какво е това, което казва: Още малко? Не знаем какво иска да каже. Исус като разбра, че желаят да Го питат, им каза: Затова ли се питате помежду си, че казах: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите? Истина, истина ви казвам, че вие ще заплачете и ще заридаете, а светът ще се радва; вие ще скърбите, но скръбта ви ще се обърне в радост. Жена, когато ражда, е в скръб, защото е дошъл часът ѝ; но когато роди детенцето, не помни вече мъките поради радостта, че се е родил човек на света. Така и вие сега имате скръб; но Аз пак ще ви видя и сърцето ви ще се зарадва, и радостта ви никой няма да ви отнеме. И в онзи ден няма да Ме питате за нищо. Истина, истина ви казвам: ако поискате нещо от Отца в Мое Име, Той ще ви го даде. Досега нищо не сте искали в Мое Име; искайте, и ще получите, за да бъде радостта ви пълна“ (Йоан 16:16–24).*

По това време учениците се чувстват доста уморени. Те дори са толкова уморени, че когато стигат в Гетсиманската градина, заспиват точно в момента, когато трябва да бодърстват заедно с Христос. През последните няколко часа те са

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

научили много неща, голяма част от които са съвсем нови, а други — много трудни за разбиране. Едно от твърденията на Христос представлява особено голяма трудност за тях и те започват да го обсъждат шепнешком помежду си.

Това е следното твърдение:

„Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите.“

В него има две неща, които ги затрудняват. Първо, те изобщо не могат да разберат какви са тези два кратки периода, описани като „още малко“. Как така Той ще изчезне от погледа им след един кратък период и ще се появи отново след още един кратък период? По какъв начин обяснението на Христос — „защото отивам при Отца“ — им помага да разрешат този проблем? Може би този последен израз означава, че Той ще умре много скоро? Може би това отговаря на първия период от време, описан като „още малко, и няма да Ме виждате“. От друга страна, когато хората умрат и духовете им се върнат при Бога, който им ги е дал, човек не ги вижда след „още малко“! Какво може да означава това? Може ли то да означава, че Той ще се върне от мъртвите? Те вече са присъствали на възкресяването на сина на вдовицата от Наин (Лука 7:11–17). Трима от тях са видели с очите си как дъщерята на Яир е била освободена от смъртния си сън (Лука 8:49–56). Всички са станали свидетели на извикването на Лазар обратно към живот (Йоан 11). Но във всички тези случаи хората, които са били върнати към живот, са продължили да живеят тук, на земята, и очевидно не са отишли „при Отца“.

Всичко това е много объркващо за тях и те не могат да го разберат не само защото са уморени. Преди всичко възкресението на Лазар (както и възкресението на другите двама души), не е пълно възкресение, в смисъла на възкресението на Христос. То е нещо като повторно връщане към живот. Лазар е извикан обратно към същия физически живот и в същото физическо тяло, каквото е имал преди това. Неговото съживяване е знак, който сочи към великото възкресение, но то не е пример на това възкресение. След време Лазар отново ще умре и когато това стане, тялото му ще бъде положено в гроб, докато той самият ще се отдели от него, за да отиде при Христос и да бъде с Него в рая. Там той ще трябва да чака възкресението на

## ЯВЯВАНИЯТА НА ХРИСТОС СЛЕД ВЪЗКРЕСЕНИЕТО...

тялото, за да бъде облечен със своето „небесно жилище“ (2 Кор. 5:1–6).

Но при Христос нещата стоят съвсем различно. Той със сигурност ще напусне земята, за да отиде при Отца, но не по формата на безпльтен дух, чието тяло все още лежи в гроба. Той ще възкръсне от мъртвите с тяло, което ще бъде напълно човешко — способно да взаимодейства с този свят — и едновременно с това принадлежащо към отвъдния свят. То ще може да бъде видяно и почувствано от Неговите ученици и едновременно с това ще бъде променено и способно да се възвиси в самото присъствие на Бога, където ще съществува вечно. Да, наистина, след възкресението и преди възнесението учениците ще могат да Го видят, да Го докоснат, да говорят с Него и да ядат с Него, но едновременно с това тялото Му ще има свойства, които не е имало преди това. То ще може да се появява мигновено, като че ли от никъде, и да изчезва също толкова мигновено. След като се възнесе, Христос няма да остави тялото Си на земята, а то ще бъде завинаги част от Него. При Своето възнесение Той ще отиде при Отца като едно цялостно човешко Същество с дух, душа и тяло.

### **НЕИЗБЕЖНОСТТА НА БОЛКАТА И СКРЪБТА**

Следователно възкресението на Христос ще бъде нещо абсолютно ново: нищо подобно не е било виждано преди това. Трябва ли тогава да ни учудва объркването на учениците от забележките на нашия Господ, след като те могат да бъдат обяснени напълно само чрез Неговото възкресение!

Но защо, бихме попитали ние, Господ не слага незабавно край на тяхното объркване, като им обясни най-подробно природата на възкресеното Си тяло?

Една от причините Той да не направи това е, че е много трудно да им обясни тези неща с думи в този късен час. А и защо да го прави, след като само след три дни те ще го научат по по-лесния начин, когато действително видят и докоснат възкресеното Му тяло?

Но най-вероятно има и една по-дълбока причина. Това, от което се нуждаят учениците сега, е да бъдат подготвени за огромната скръб и болка, която ще трябва да понесат само след няколко часа. Мъките, които Христос трябва да преживее —

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

агонията в Гетсиманската градина, арестуването, бичуването, разпъването, изоставянето и смъртта — ще бъдат понесени в едно тяло от плът и кръв като нашите сегашни тела. Фактът, че Той ще възкръсне отново с прославлено тяло (което Той добре знае), не намалява Неговите действителни страдания в тялото Му от плът и кръв. Той няма да преживее всички тези мъки като ангел, който изобщо не чувства физическите страдания, причинени му от човешки същества. Когато апостолите Го видят как страда и умира, би било много заблуждаващо, ако един полуразбран разговор за възкресеното Му тяло ги накара да мислят, че Неговите мъки са в някаква степен недействителни или неизстрадани.

Освен това самите ученици трябва да видят и да почувстват пълната реалност на омразата както към Христос, така и към тях, която светът показва при Неговото разпъване. Те трябва да се изправят срещу най-лошото, което светът може да направи, и да почувстват не само физическата му жестокост, но и злобното му чувство на радост и тържество. Реалността на предстоящото възкресение на Христос няма да направи сегашните им страдания по-малко действителни, а по-скоро ще ги подготви за техните бъдещи страдания, когато поради свидетелството си за Христос те ще трябва да понесат гонения, затваряния, мъчения и смърт. Сигурността на тяхното собствено възкресение също няма да направи тези страдания по-малко действителни. Нека използваме тук аналогията на нашия Господ: очакването ѝ да роди дете не прави болките на жената по-малко действителни.

## **НЕУНИЩОЖИМАТА РАДОСТ**

От друга страна, когато възкръсналият Христос идва при тях и те Го виждат, възприемат, разговарят и ядат с Него, учениците разбират, че Той не е безпльтен дух и че смъртта не е унищожила Неговото тяло, т. е. че нито една част от Него не е мъртва: Той е напълно жив като едно цялостно човешко същество. Смъртта не е победила, а е била победена. Тялото, което преди смъртта е било присъща част на Неговата човешка личност, не е останало в земята, а е било възкресено; не е било заменено, а е било прославлено. Когато разбират това, учениците се изпълват не просто с радост, а с такава радост, която

## ЯВЯВАНИЯТА НА ХРИСТОС СЛЕД ВЪЗКРЕСЕНИЕТО...

светът никога няма да може да отнеме. Възкръсналият Христос се намира завинаги извън властта на света. Светът изобщо не може да Му навреди. И дори нещо повече, защото и един мъртвец е вече извън властта на своя мъчител, Христос обаче е жив, без тялото Му да е осакатено и без личността Му да е станала по-ограничена. Той е жив и Неговата човешка личност е напълно прославена във всичките си части.

Всичко това трябва да послужи на учениците като пример, когато дойде техният ред да страдат заради Христос, защото (нека се върнем още веднъж на аналогията на Христос) няма нищо по-хубаво от това да подкрепяш една бъдеща майка в родилните ѝ болки и да видиш лицето ѝ след раждането на детето. Когато учениците видят смъртта на Христос и след това Неговото възкресение, никой вече няма да може им отнеме радостта.

По този начин, след като преживеят сами това знаменателно събитие, апостолите ще осъзнаят, че един от техните отличителни белези и една от техните отговорности е да бъдат свидетели за възкресението на Христос. Затова, когато по-късно търсят някой, който да бъде апостол на мястото на Юда, те ще искат той да бъде свидетел не само на живота и служението на Христос на земята, но и на Неговото възкресение (Деян. 1:22). Също така, когато Петър заявява апостолството си пред езичника Корнилий, той казва: „...на нас, които ядохме и пихме с Него, след като възкръсна от мъртвите“ (Деян. 10:41).

Ние, хората от днешния век, никога не сме видели възкръсналия Господ, нито сме докоснали Неговото възкресено тяло. Но когато свидетелстваме за Христос пред своето поколение, нека не забравяме, че благовестието ни задължително трябва да включва и факта за Неговото възкресение: „че се яви на Кифа, после на дванадесетте, че след това... на повече от петстотин братя наведнъж... че после се яви на Яков, а след това на всичките апостоли; а най-после от всички се яви... и на мен“, т. е. на Павел (1 Кор. 15:5–9). Нека не забравяме също, че и ние сме били новородени „за жива надежда чрез възкресението на Исус Христос“ и се радваме „с неизказана и преславна радост“ (1 Петр. 1:3,8). Това ще ни даде смелост и сила да изтърпим всяка враждебност, с която светът се отнася към нас.

## ПЪЛНАТА РАДОСТ

От пръв поглед е трудно да си представим каква друга радост може да има освен тази от виждането на възкръсналия Господ. Преди да завърши този урок обаче, Господ уверява учениците Си, че такава радост има.

Най-напред Господ Исус им казва, че в този ден те няма да Го питат за нищо. Това обещание трябва да се разбира в неговия конкретен контекст. Защото учениците сигурно ще Го питат за различни неща (както и правят, според текста в Деяния 1:6), но по въпроса за Неговото възкресение и възнесение — нещо, което толкова ги учудва в момента — те няма да имат нужда от никакви обяснения. Достатъчно ще бъде това, което непосредствено ще видят. В един по-широк смисъл това се отнася и за всички останали вярващи, които не са видели възкръсналия Господ с очите си. Те няма да има нужда да задават мъчителни въпроси за възнесението или да искат обяснения за това как Господ Исус може да има човешко тяло и да бъде в присъствието на Бога и едновременно с това да бъде с всеки един и във всеки един от Своите хора тук, на земята. Вярващият, който познава Бога така, както едно дете познава своя баща, със сигурност знае, че всичко това е истина. Хората, които изследват птиците, си задават различни въпроси, като например: как могат птиците да летят или как могат да мигрират в точно определено време, посока и място, дори когато никога не са летели преди това; но самите птици няма нужда да си задават такива въпроси. Тяхното „знание“ за тези неща е част от самия им живот като птици. Така е и с вярващите: тъй като споделят живота на възкръсналия Спасител, те инстинктивно знаят, че свидетелството на апостолите е истинно и че възкресението и възнесението на Христос са факт.

## КАК ДА ИСКАМЕ В ИМЕТО НА ГОСПОД ИСУС

Възкресението на Христос и отиването Му при Отца ще променят много молитвата на Неговите ученици. Те са свикнали да се молят на Бога, но никога преди това не са искали нещо от Него в името на Исус, така както не са искали нещо от Него в името на някой мъртъв светия като Мойсей, Еремия или който



## ЯВЯВАНИЯТА НА ХРИСТОС СЛЕД ВЪЗКРЕСЕНИЕТО...

и да било друг от благочестивите си съвременници. Но когато видят как възкръсналият Христос се възнеся и под наставлението на Светия Дух успеят да разберат какво означава това отиване за Него, който е дошъл от Отца, те ще разберат, че ако поискат от Отца нещо, което Исус ги е учил да искат и което могат да поискат в Негово име, Отец ще удовлетвори молбата им. И радостта им вследствие на това ще бъде пълна. Така опитът им ще им покаже, че Исус, който е живял, вървял и говорил с тях на земята, сега се намира не само на върха и на престола на вселената, но и в сърцето на Божеството.



## Прощалното увещание на Христос и уверение в победата

*„Това ви говорих с притчи. Настава час, когато няма вече да ви говоря с притчи, а ясно ще ви известя за Отца. В онзи ден ще искате в Мое Име; и не ви казвам, че Аз ще моля Отца за вас, защото Сам Отец ви обича, понеже вие обикнахте Мен и повярвахте, че Аз от Отца излязох. Излязох от Отца и дойдох на света; и пак напускам света и отивам при Отца. Неговите ученици Му казаха: Ето, сега ясно говориш и никаква притча не казваш. Сега знаем, че Ти всичко знаеш и няма нужда да Те пита някой. По това вярваме, че си излязъл от Бога. Исус им отговори: Сега ли вярвате? Ето, настава час, дошъл е вече, да се разпръснете всеки при своето си и Мен да оставите сам; но Аз не съм сам, защото Отец е с Мен. Това ви казах, за да имате в Мен мир. В света имате скръб, но дерзайте: Аз победих света“ (Йоан 16:25–33).*

Както във всяко добро и ефективно училище, така и в училището на Христос последният урок е посветен на обобщаването на най-важното, което учениците трябва да разберат и да запомнят. Голяма част от заобикалящите го подробности ще бъдат оставени на Светия Дух, който ще им ги припомни покъсно, но сред всички поучения на Христос има две основни и много важни неща, които трябва да бъдат обобщени и запечатани в паметта им и ума им още сега.

## ОСНОВНОТО УЧЕНИЕ ЗА ОТЦА

„Това ви говорих — казва Христос — с притчи.“ Последната дума, която Той използва тук, се превежда по различни начини. Някои я превеждат като „притчи“, други — като „иносказания“. Но в този контекст тя по-скоро означава „енигматично“, „със загадки“. И така, „това ви говорих със загадки — казва Христос, — но иде час, когато няма повече да ви говоря със загадки, а ще ви кажа ясно за Отца.“

## ЗАГАДЪЧНОТО ОТКРОВЕНИЕ

Когато разглеждаме разказите за общественото служение на Христос в четирите Евангелия, виждаме, че в начина, по който Той говори за Себе Си, за идването Си от небето, за връзката Си с Отца, и особено за смъртта Си и за отиването Си отново при Отца винаги има някаква загадъчност. Това може само да ни накара да се възхищаваме на божествената мъдрост и благодат, които Го карат да разкрива взаимоотношенията Си с Отца така постепенно. Той не иска нито от Петър (когато го среща за първи път), нито от Андрей, нито от който и да било друг от единадесетте ученици да приемат и да повярват, че Той, дърводелецът от Назарет, е Онзи, чрез когото е била създадена Вселената. Те трудно биха могли да разберат такова едно твърдение.

Христос първо ги оставя да чуят свидетелството на Неговия предшественик Йоан Кръстител и да видят Неговото лично смирение и благородство. Те са поразени от безспорната мъдрост и власт на Неговото учение и не могат да не почувстват странната и неотразима сила на призива, който ги кара да оставят рибарските си мрежи и да Го последват. По-нататък учениците откриват, понякога чрез не особено приятен личен опит, че Той знае какво има в човека и че няма нужда никой да Му го казва. В някои моменти те усещат в Негово присъствие така внушаваща страхопочитание святост, че скритият дълбоко в сърцата им, дори неосъзнат грях изведнъж бива изложен на показ в цялата му нечистота. И едновременно с това те са удивени от твърдението Му, че има власт да прощава грехове, и от очевидната Му способност да използва тази

## ПРОЩАЛНОТО УВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС...

власт — така, че хората се питат: „Кой е този, който прощава грехове? Кой може да прощава грехове, освен единствено Бог?“

Разбира се, Той върши и поразителни чудеса със свръхестествена сила, които показват (както самият Той казва), че е изпратен от Отца. Но Мойсей, подобно на Илия и Елисей, също е вършил големи чудеса, което означава, че и той, и те също са били изпратени от Бога. Нито един от тях обаче не твърди, че е едно с Отца, и това е естествено, защото те са едни от най-строгите монотеисти. Но думите, с които Исус обяснява Своите чудеса, далеч надминават всичко казано от който и да било древен пророк. Когато по думата на Мойсей от небето е слизала манна, за да се нахранят израилтяните в пустинята, той не се е обърнал да каже: „Вижте! Аз съм Манната на живота!“ Но когато Христос по свръхестествен начин умножава няколко хляба и риби и нахранва огромно множество хора, Той най-изненадващо заявява: „Аз съм хлябът, който е слязъл от небето.“ И за много хора Той очевидно е такъв, защото те виждат, че Той е способен да утоли глада на душите им така, както нищо друго не е в състояние.

„Аз съм Светлината на света; Аз съм добрият Пастир; Аз съм възкресението и животът“: така Христос постепенно изгражда в умовете на учениците Си техните ранни разбирания за това кой е Той, докато в един момент действително използва за Себе Си внушителното лично име на Бога, като казва: „Ако не повярвате, че АЗ СЪМ, ще умрете в греховете си“ (Йоан 8:24). Някои евреи, които схващат значението на Неговите думи, казват, че това е богохулство, и взимат камъни, за да Го убият. Но други, сред които са и учениците, не могат да повярват, че Този, когото те познават като толкова свят, и който е извършил такива чудеса, които неопровержимо свидетелстват, че са Божие дело, богохулства или може да богохулства. Това е така, защото, докато те наблюдават Исус, Отец работи в сърцата им, без дори да Го усещат. Идва моментът, в който Исус ги предизвиква със следния въпрос: „А вие какво казвате, кой съм аз?“ Тогава Петър отговаря за всички: „Ти си Христос, Синът на живия Бог.“ А Христос казва: „Плът и кръв не са ти открили това, а Моят Отец, който е на небесата“ (Мат. 16:16,17).

Да, те трябва да изминат дълъг път, докато открият кой всъщност е Исус, и въпреки това загадъчността не изчезва на-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

пълно. Наистина на планината на преображението те виждат облака, който символизира Божието присъствие, и чуват гласа от облака, който казва за Исус: „Този е Моят възлюбен Син.“ Но видението отминава и те остават да се питат все повече и повече: „Какво е това удивително отношение между Отца и Сина? Каква е връзката между всичко това и все по-честите твърдения на Исус, че Той трябва да умре и да си отиде, т. е. да се върне обратно при Този, който Го е пратил — при Отца?“

И така, когато в горната стая Исус призовава учениците Си да повярват в Него със същата неограничена вяра, с която са вярвали досега в Бога, Филип Му казва, че Той трябва да им покаже Отца. Но Христос отговаря просто: „Който е видял Мен, е видял Отца... Не вярваш ли, че Аз съм в Отца и Отец — в Мен?“ Загадъчността остава. Няма никаква видима изява на Божието величие, нито дори такава, каквато Израел някога е видял под формата на пламтящ огън и гръм на Синайската планина. Това е така поради една много основателна причина: тази изява би накарала учениците да избягат ужасени.

И така, ако още от самото начало Исус бе провъзгласил и бе показал божественото величие на връзката Си с Отца, щеше да бъде осуетена една от главните цели на въплъщението, макар че вероятно учениците пак щяха да паднат по лице на земята и да Го признаят като Творец, в когото, чрез когото и за когото е била създадена Вселената. Но Бог търси една друга връзка с хората, безкрайно по-висша от тази между Твореца и Неговите творения. Чрез духовно раждане „отгоре“ Той иска да издигне Своите творения до положението на деца (а после и на пораснали синове), които са свързани със своя Баща. Това духовно раждане ще зависи от съгласието на всеки един от тях да осъществи лична връзка с Неговия Син. А за тази връзка е необходимо те да са привлечени от Него и да не се страхуват от Него. Всичко това, заедно с нарастването на тяхната вяра и задълбочаването на тяхното разбиране, основаващо се на достатъчно откровение от Негова страна, ще привлече тяхната вяра и любов все повече и повече, но никога толкова, че да надхвърли възможностите на техните човешки личности и да направи невъзможно те да Му отговарят като приятели.

Много народи имат във фолклора си приказката за един царски син, който необяснимо се влюбва в една бедна градска девойка. Твърдо решен да спечели любовта ѝ, той напуска палата, об-

## ПРОЩАЛНОТО УВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС...

лица най-прости грехи и ѝ се представя като обикновен човек, макар и да е много над нейното ниво и да е красив не само на външен вид, но и — нещо далеч по-важно — по характер и по поведение. Но като цяло той крие славата си, за да не би тя да се уплаши от него или (което е другата крайност) да го забича заради неговото богатство и положение, а не заради самия него. И едва когато спечелва сърцето ѝ и тя показва верността си към него, той започва постепенно да ѝ открива все повече неща от своето богатство и величие, докато най-накрая ѝ открива цялата си изумителна слава в момента на сватбата и последващото я коронясване.

Такъв — но не във фолклора, а в историческата реалност — е и разказът за въплъщението на Божия Син, който идва на земята като истински Човек и едновременно с това като истински Бог, за да ни потърси за Себе Си. Какво можем да кажем ние за това, освен да възкликнем: „О, благословена загадка! Велика е тайната на благочестието: Бог е Този, който се яви в плът“ (1 Тим. 3:16)!

## **ЯСНОТО ОТКРОВЕНИЕ НА ОТЦА**

Този загадъчен начин на говорене, съобразен с настоящите ограничени възможности за разбиране на учениците, няма да продължи вечно. „Иде час — казва Христос, — когато няма повече да ви говоря с неясни и загадъчни изрази, а ще ви кажа открито и ясно за Отца.“ Този час идва с Неговата смърт, възкресение и възнесение.

Защото възкресението на Христос показва със сила и по-красноречиво от всичко казано досега, че Той е Божият Син (Римл. 1:4).

Освен това то показва, че кръстът не е нито случайност или нещастие, нито е в противоречие с Божието съществуване и характер. Кръстът е най-ясното изявление на Божието сърце в цялата земна история; той е пресечната точка на времето и вечността. Замислено от Бога преди създаването на света по Неговата неотменима воля и предуздание (1 Петр. 1:20; Деян. 2:23), предсказано в пророчествата на Стария Завет (Лука 24:25–27) и изпълнено в определеното от Него време, разпятването е най-великото, най-дълбокото и най-ясното изявление на

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

сърцето на Отца, на което човекът някога би могъл да се навява или което самият Бог би могъл да измисли.

Бог притежава всемогъща сила, но никъде в Библията не се казва, че Бог е сила; казва се, че Бог е любов. Ако Отец е такъв в действителност, къде бихме могли да видим това по-добре, освен в Христовия кръст? „В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати на света Своя Единороден Син, за да живеем чрез Него. В това се състои любовта — не че ние възлюбихме Бога, а че Той възлюби нас и прати Сина Си като умилостивение за нашите грехове... Отец прати Сина Си за Спасител на света“ (1 Йоан. 4:9–10,14).

Но Христос не се задоволява дори с това. Какво щеше да стане, ако Той беше изявил напълно характера на Отца на Голгота, но ние, от наша страна, не бяхме способни да го разберем? Именно затова като завършек на Своето ясно и открито откровение на Отца Той изпраща след възнесението Си Светия Дух на всеки един от Своите хора, за да излее Божията любов в техните сърца и да ги направи способни да я разбират и да ѝ се наслаждават.

### **ГЛАВНОТО, КОЕТО ТРЯБВА ДА РАЗБЕРЕМ**

Колкото и малко (или много) да са разбрали апостолите от „материала“, който Христос е „преподал“ до този момент, главното, което те трябва да разберат, е следното: „Сам Отец ви обича“ (16:27). Това и досега остава главното, което всеки един от Христовите ученици трябва да разбере, независимо дали е новоповярвал, или е зрял светия. Защото докато се борим с проблемите на живота, докато се опитваме да се справяме с християнските си задължения или се задълбочаваме в доктрините на вярата, лесно можем да оставим в сърцата ни да избледнее чувството за пряката и лична любов на Отца към всеки един от нас. Ако загубим това чувство за Неговата любов, можем да превърнем дори и молитвения си живот в бreme, натезнало от съмнения и опасения.

Така например в предишния урок нашият Господ казва на учениците Си, че след Неговото възкресение и възнесение те ще могат да се обръщат с молби към Отца в Негово име и че Отец ще почете Името Му и ще им даде това, което са поускали. Но Той предвижда, че без допълнителни обяснения те биха



## ПРОЩАЛНОТО УВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС...

могли да разберат погрешно дори това милостиво обещание. Биха могли да помислят, че причината, поради която трябва да се молят в Името на Господ Исус, е това, че Отец не се интересува от тях и не би отговорил на молбите им, освен ако Господ Исус не Го склони и не Го убеди да направи това.

Разбира се, това не е истина. „Сам Отец ви обича“ — казва Христос. „Когато се обръщате към Него с молби в Моето Име, никога няма да се наложи да идвам и да Го питам: „Защо не си отговорил на молбите на учениците Ми към Теб? Защо не си ги изпълнил?“ „Сам Отец ви обича — казва Христос, — и можете да Му имате пълно доверие, че ще отговори на молбите ви, които са в съзвучие с Моето Име.“

Христос не е престанал да бъде наш Застъпник пред Бога и наистина в това Си качество се моли за нас и сега. Ние ще видим пример за това още щом свърши този урок. Но причината Той да се застъпва за нас не е, че без Него Бог ще бъде наш противник. Само по себе си служението на Христос като наш Застъпник е израз на Божията любов към нас и на решението Му да ни стори добро (Евр. 5:1–10; 7:20–25).

И последно, нека отбележим, че когато Христос уверява Своите апостоли в любовта на Отца, Той не мисли за общата любов, която Бог има към всички Свои творения, а за специалната любов, която Отец има към онези, които обичат Неговия Син и са повярвали, че Исус е излязъл от Отца (16:27). Любовта към грешниците, докато те все още са грешници, струва на Бога мъките на Голгота, които Той доброволно изтърпява. За онези, които упорито отхвърлят тази любов, като потъпкват Божия Син и считат кръвта Му за просто нещо, Божият отговор може да бъде само вечно негодувание (Евр. 10:28,29). Но когато хората откликнат на Божията любов, като приемат и обикнат Неговия Син, идващ от Самото Божие сърце, това предизвиква такъв отклик на изобилна любов от Бога, който надхвърля всички граници.

## **ОСНОВНОТО ПОУЧЕНИЕ ЗА САМИЯ ХРИСТОС**

Вече е настъпил моментът да се провери дали учениците са разбрали най-важното от всичко, което Христос им е казал за Себе Си. Валидността на всичко казано от Него зависи от следния велик фундаментален факт:

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

„Излязох от Отца и дойдох на света; и пак напускам света, и отивам при Отца“ (16:28).

Тук говори Един, който, заедно с Отца и Светия Дух, е част от Триединството на Бога. Нито един старозаветен пророк, дори най-великият, не е казал подобно нещо. Илия говори за Бога като за „живия Господ, Израилевия Бог, на когото служи“ (3 Царе 17:1). Ангел Гавриил заявява: „Аз съм Гавриил, който стои пред Бога“ (Лука 1:19). Но нито един пророк или ангел не може да каже: „Излязох от Отца... и пак напускам света, и отивам при Отца.“

И така, това е най-важното нещо, което апостолите и всички християни, които ще дойдат след тях, трябва да разберат, да повярват и да държат здраво, когато излязат сред хората да свидетелстват за Христос и се сблъскат с омразата на света. За да видим защо това е така, нека използваме като илюстрация един пасаж от Стария Завет.

В Битие (15-та гл.) се казва, че Бог призовава патриарха Авраам и го прави праотец на един нов народ със специална роля в историята. После Бог описва пред Авраам какъв ще бъде пътят на този народ. В един определен исторически момент този народ, който ние сега познаваме като Израел, ще трябва да излезе от Ханаан и да отиде в Египет. По-късно египтяните ще се обърнат против него и тогава Бог ще се намеси, за да го освободи от Египет и да го заведе в Обещаната земя Ханаан. Точно така и става (вж. Изх. 1–12).

Но ние трябва да разберем следното: когато Бог изпраща Мойсей в Египет като освободител на Своя народ, за да поиска от фараона, египетския цар, да пусне Божия народ, Мойсей обосновава това искане така: „Много отдавна — казва той, — преди още този народ да дойде в Египет, Бог се познаваше с предците му и сключи завет с тях, и им разкри намеренията Си. В един определен момент народът трябва да дойде в Египет и да заживее тук. Но това не беше за постоянно. Бог е приготвил за този народ бъдеще извън Египет, в земята, за която Той е обещал на предците му, че ще му я даде. И сега това време дойде. Народът трябва да бъде пуснат от Египет! Фараонът трябва да му позволи да си отиде!“

Как отговаря фараонът на тези думи? С присмех и подигравка. Преди всичко Той не признава Бога на Мойсей и отхвърля като глупав мит идеята, че този народ има минало, в което

## ПРОЩАЛНОТО УВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС...

Бог е разкрил на предците му какви са Неговите намерения. Фараонът не приема и идеята, че този народ има бъдеще извън Египет. А колкото до вярата в съществуването на Обещана земя, в която един ден Бог ще заведе Своя народ, за фараона това е вредна измислица, която надзирателите в трудовите лагери скоро ще избият от главите на всичките му роби. Израилтяните трябва да знаят, че Египет е единственият свят, който съществува, и че животът за тях никога няма да бъде нищо друго освен работа, ядене, спане и накрая смърт.

И така, за да освободи израилтяните, Бог трябва да унищожи фараона. Но преди това Той трябва да накара израилтяните да повярват, че Той е изпратил Мойсей и че наистина има Обещана земя извън Египет, в която Той ще ги заведе, ако Му се доверят.

Тази древна история е като притча за нас. Сатана, князът на този свят, внушава на милиони хора, че светът, който виждат, е единственият свят, който съществува. Той ги убеждава, че зад сътворението на Вселената никога не е имало божествено намерение, тъй като не е имало и няма никакъв Бог. Той ги кара да вярват, че отвъд този живот няма небе и че всички разкази за Божия рай са фантастични измислици. Благодарение на него милиони хора, които не познават достатъчно добре философията на науката, за да могат да прозрат истината зад тази лъжа, смятат, че вярата в Бога и в небето е ненаучна. По този начин Сатана е превърнал този свят в един затвор, а живота в него — в безнадежно съществуване.

За да освободи човечеството от това окаяно робство, Бог е изпратил в света Своя Син Исус Христос. Но ако искаме да се освободим, трябва да видим и да повярваме едно нещо преди всичко останало. Това не е нравственото учение на Христос, а думите Му: „Излязох от Отца и дойдох на света.“ Да, този свят не е единственият свят и той не е възникнал от само себе си. Зад него и преди него стои Отец. „И пак напускам света и отивам при Отца“ — казва по-нататък Христос. Този свят не е и краят, защото отвъд него има живот. По този начин лъжата на Сатана е разобличена. За онези, които вярват в Христос, силата на Сатана да превръща този свят в затвор, е унищожена.

## **ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО НА ХРИСТОС КЪМ НЕГОВИТЕ УЧЕНИЦИ**

Но дали учениците на Христос вярват в това? Според техните думи — да. Според тях сега най-после Христос говори ясно. Те виждат, че Той знае всичко и че няма нужда никой да Го пита за повече обяснения, защото казват: „По това вярваме, че си излязъл от Бога.“

Без съмнение, учениците са искрени, когато казват това. Но едно е да кажеш, че си разбрал уроците, а друго е да отидеш на изпит и да покажеш, че наистина ги владееш.

В Своята милост Христос им задава един въпрос, с който изпитва излишната самоувереност на учениците: „Сега ли вярвате?“ Само след няколко часа те ще се явят на един изпит от изключителна важност. Тогава вярата им ще се разклати, разбирането им за истината ще се окаже не толкова сигурно, колкото си го представят, и те ще изоставят Христос и ще се разбягат, за да запазят живота си и интересите си в този свят.

### **СИГУРНОСТТА НА ПОБЕДАТА**

Тогава всичко ли ще бъде загубено? Не, разбира се. Защото макар и да остане сам, без никой друг освен Отец, Христос ще се изправи срещу всичко, което светът и неговият княз ще изпратят срещу Него (включително и мъченията и смъртта), и ще победи. „Дерзайте — казва Той, — в света ще имате скръб, но в Мен ще имате мир. Аз победих света.“ Той ще повали сатанинския тъмничар и ще счупи веригите на неговия затвор. Смъртта и възкресението на Христос ще отворят широко вратите на този затвор. Крачейки победоносно и възнасяйки се при Отца, Той ще сподели победата Си с всички Свои хора, които ще бъдат в Него повече от победители чрез Този, който ги е възлюбил (Римл. 8:37). „Понеже съм уверен, че нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашното, нито бъдещето, нито сили, нито височина, нито дълбочина, нито кое да било друго създание ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христос Исус, нашия Господ.“

Ако ние, хората от днешното поколение, искаме да излезем и да свидетелстваме за реалността на Христос пред своите съв-

## ПРОЩАЛНОТО УВЕЩАНИЕ НА ХРИСТОС...

ременници, ние също трябва да научим тайната да побеждаваме света. Ето как я описва един от Христовите апостоли: „Всичко, което е родено от Бога, побеждава света; и това е победата, която е победила света — нашата вяра. И кой побеждава света, ако не този, който вярва, че Исус е Божият Син?“ (1 Йоан. 5:4,5).



ОСНОВЕН КУРС: ТРЕТА ЧАСТ

## **А. Молитвата на Учителя**





## 29

# Синът докладва на Отца

Тук поучението на Христос за светостта се прекратява за известно време. Докато наблюдават агонията Му в Гетсиманската градина и ужасните Му страдания на кръста, Неговите ученици ще научат още много дълбоки и вълнуващи уроци, но между тях и Него ще бъдат разменени сравнително малко думи до момента, в който Той отново ще дойде при тях в тържествувачата радост на чудото на възкресението.

Но макар училището да е прекъснато за известно време, работата на Учителя все още не е приключила. Досега Той говори на учениците Си за Отца, но сега Той трябва да говори на Отца за учениците Си и да Му каже колко добре ги е научил и колко добре са приели и повярвали те това, на което ги е учил.

Във всяко училище взаимоотношенията между учител и ученици имат две страни. Едната са учениците, които трябва да имат желание да се учат, усърдие да се подготвят и способност да възприемат и да усвояват преподаваните уроци. На този етап вече видяхме как Господ Исус малко по-рано отбелязва, че е ограничен в това, което може да каже на учениците Си, поради тяхната неспособност да се справят с повече (16:12).

Но успехът в обучението зависи не само от учениците, защото от другата страна на учебния процес стои учителят с неговата способност да преподава ефективно и да обяснява просто и ясно дори и най-задълбочените неща, за да могат да бъдат разбрани и от хора с ограничени възможности.

Това е особено важно, когато предметът, който трябва да се изучава, е познаването на Бога, от което зависи нашето вечно спасение. Защото, ако нашето спасение зависеше от нашата интелигентност и способност да се учим, кой би могъл

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

да се спаси? Но в този случай всичко зависи от способността на Онзи, когото Бог е изпратил да ни бъде Учител. Той познава съвършено не само Своя предмет, но и Своите ученици — знае отлично как работи човешкият мозък, защото Той го е направил. И още нещо: Той самият е станал Човек. С такъв Учител никой, който желае да познава Бога, няма да се провали.

### **СИНЪТ ДОКЛАДВА НА ОТЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СВОЯТА МИСИЯ**

*„Това каза Исус и като вдигна очите Си към небето, каза: Отче, настана часът: прослави Сина Си, за да Те прослави и Синът Ти, както си Му дал власт над всяко създание да даде вечен живот на всички, които си Му дал. А това е вечен живот — да познаят Теб, единствения истинен Бог, и Исус Христос, когото си изпратил. Аз Те прославих на земята: извърших делото, което Ти Ми даде да върша. И сега, прослави Ме, Отче, при Себе Си със славата, която имах при Теб, преди да беше светът“ (Йоан 17:1–5).*

### **КОЛКО ДОБРЕ Е ОБЯСНИЛ УЧИТЕЛЯТ СВОЯ ПРЕДМЕТ**

Нека най-напред видим какво определение дава Господ на „предмета“, който Той преподава: „...както си Му дал власт над всяко създание да даде вечен живот на всички, които си Му дал. А това е вечен живот — да познаят Теб, единствения истинен Бог, и Исус Христос, когото си изпратил.“

От това научаваме няколко много основни и важни неща:

1. Светостта, която изучаваме в цялата тази книга, не е предмет като химията или физиката. Например във физиката е напълно достатъчно ученикът да научи известната формула на Айнщайн, без да е необходимо да знае каквото и да било за самия Айнщайн, а още по-малко да го познава лично или да бъде негов приятел. Но за да бъдеш истински свят, трябва да опознаеш не един предмет, а една личност, и тази Личност е Бог. При това ти трябва да Го опознаеш не в смисъл да научиш много неща за Него (колкото и важно да е това само по себе си), а да Го познаеш така, както една личност познава друга личност.

## СИНЪТ ДОКЛАДВА НА ОТЦА

2. Има голяма разлика между познаването на едно нещо и познаването на един човек. Да вземем атома например. Ако искате да узнаете всичко за него, можете да го поставите в циклотрон, да го бомбардирате с частици с висока скорост и той ще ви разкрие всичките си тайни. Няма как да не го направи, защото той е само материя.

Но една личност не може да бъде позната по този начин. Вие можете да поставите мозъка ми в скенер, да измерите електрическите му вълни и разряди, да анализирате химията на мозъчните клетки, да измерите кръвното ми налягане и да ме подложите на всяко известно на науката изследване и въпреки това ще продължите да не ме познавате. Защото аз не съм предмет, а личност, и ако не ви позволя да ме опознаете, като общувам с вас с ума и сърцето си, вие никога няма да ме опознаете. Можете да разберете много неща за мен, но няма да опознаете самия мен.

По същия начин, но в много по-голяма степен, никой не може да познае Бога, освен ако Той не му позволи да Го познае, като общува с него.

3. За да позволи на едно човешко същество да Го познае по този пряк и личен начин, Бог трябва да му даде не само някаква информация, а и собствения Си живот. Защото вечният живот, за който говори Библията, не е просто оцеляването на човека след смъртта или дори отиването му в небето, след като умре (макар, разбира се, да включва и двете), а вечният живот се състои в познаването на единствения истинен Бог и на Исус Христос, който е бил изпратен в този свят от Него.

Това е такова познаване, каквото съществува между една личност и друга личност, когато те се намират в истинска, жива връзка. Затова именно Библията казва, че всеки вярващ вече има вечен живот и му се наслаждава още тук, на земята, много преди да отиде в небето. Защото — както и Христос казва в Своята молитва — Отец Му е дал власт да даде вечен живот на всички хора, които Той Му дава.

4. Но светостта означава не само да познаеш Бога, а и да повярваш в Него, да Го възлюбиш, да Му бъдеш верен и да Му се посветиш. И така, пред Божия Син стои тази възвишена задача: Той трябва да дойде в нашия свят и независимо от всички хули за Бога, с които Сатана е изпълнил човешкото сърце, да Го покаже на хората такъв, какъвто е в действителност, в цялата

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Негова любов, чистота, величие, благодат и красота. С една дума, мисията на Сина е да прослави Бога сред хората и да промени начина, по който те мислят за Него, за да престанат да Го мразят и да започнат да Го обичат, и за да не бъдат безразлични към Него, а да Му се посветят пламенно като на един всецяло прекрасен, всецяло славен и всецяло достоен за поклонение Баща.

Ако това е предметът, който Учителят трябва да предаде, трябва да си зададем въпроса обяснил ли го е Той достатъчно добре? Да, Той го е обяснил напълно изчерпателно и съвършено! Чуйте отново думите, с които Христос докладва на Отца: „Аз Те прославих на земята; извърших делото, което Ти Ми даде да върша.“ Когато казва това, Той несъмнено има предвид целия Си живот до този момент. Но не само това, защото Той гледа и напред. Защото, както Той самият отбелязва пред Своя Отец, часът е настанал. Кой час? Часът, който е бил замислен още преди създаването на света; в който Господ Исус чрез Своето мъжко дело на кръста ще покаже на света Своята любов към Бога и това, което мисли за Него; в който всесветият Бог ще разкрие на света какво мисли за греха, и в който вселюбящият Бог ще покаже на хората колко много ги обича въпреки греха. Всичко това ще бъде показано чрез кръста на Христос. Никога, дори и във вечността, никой няма да може да разкрие нещо друго за сърцето и характера на Бога — нещо, което не е било разкрито на Голгота.

И така, часът е настъпил и Христос е готов да премине потока Кедрон веднага щом свърши молитвата Си, и да отиде в Гетсимания, където ще започне увертюрата към Неговото велико дело на кръста. Той е толкова уверен, че ще извърши това дело за вечна и безкрайна слава на Бога, че говори за него в минало време: „Аз Те прославих на земята; извърших делото, което Ти Ми даде да върша.“

Но за да бъде тази изява на Божия характер напълно завършена, трябва да се направи още една последна стъпка, и то от самия Бог: „Аз Те прославих на земята — казва Христос, — и сега, прослави Ме, Отче, при Себе Си със славата, която имах при Теб, преди да беше светът.“ Отец трябва да отговори на върховното посвещение на Сина, като Го възкреси от мъртвите и Го възвиси до мястото на славата, на която Той се е радвал заедно с Отца още преди сътворението. Защото (нека се опи-

## СИНЪТ ДОКЛАДВА НА ОТЦА

таме да си представим невъзможното), ако Бог не беше засвидетелствал истинността на жертвата на Своя Син чрез възкресяването Му от мъртвите и беше оставил смъртта Му да бъде тълкувана превратно от враговете Му или клеветнически представяна от атеистите като пример за това, че цялата вяра и посвещение на Бога са суеверие, което завършва завинаги в пръстта, тогава самото небе би почерняло и самият характер на Бога би бил навеки опозорен.

Но такава опасност никога не е съществувала. С върховно доверие в Отца, когото Той познава, обича и изявява на хората, Божият Син призовава Своя Отец да завърши откриването на името Си, като възкреси Сина Си от мъртвите и Го прослави с предишната слава на вечното Му положение на Син. Това прославяне на Христос заедно с Отца не само ще възстанови славата на Сина преди сътворението, но и ще покаже на света, че виждайки Исус, той всъщност вижда Отца.

## **УЧИТЕЛЯТ ДОКЛАДВА ПРЕД ОТЦА КОЛКО ДОБРЕ СА НАУЧИЛИ УРОЦИТЕ СИ НЕГОВИТЕ УЧЕНИЦИ**

*„Изях името Ти на хората, които Ми даде от света. Те бяха Твои и Ти ги даде на Мен, и те опазиха Твоето слово. Сега познаха, че всичко, което си Ми дал, е от Теб; защото думите, които Ми даде Ти, аз ги предадох на тях и те ги приеха, и наистина познаха, че излязох от Теб, и повярвах, че Ти си Ме пратил“ (Йоан 17:6–8).*

Нека видим сега какво са научили учениците:

1. „Те опазиха Твоето слово.“
2. „Сега познаха, че всичко, което си Ми дал, е от Теб.“
3. „Думите, които Ми даде Ти, аз ги предадох на тях, и те ги приеха.“
4. „Наистина познаха, че излязох от Теб.“
5. „Повярвах, че Ти си Ме пратил.“

Това е един отличен резултат! Но заслугата за него не е на учениците, а на Учителя. Помислете си само как и с какви средства Той привлича тяхната вяра и предизвиква тяхната любов и посвещение на Бога!

*А. Първо, Той е Този, който им изявява Божието Име.*

Нека си припомним още веднъж начина, по който Бог избавя израилтяните от Египет. Както знаете, това поколение израи-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

лтяни не познава нищо друго освен жестокото робство под всесилната власт на египетския фараон. Когато идва Мойсей с посланието, че Бог го е изпратил да освободи Израел, бягството и бунтът изглеждат напълно невъзможни. Как може Мойсей да очаква, че израилтяните ще му повярват? И как ще повярват на това, което той казва за Бога?

Но той вече е предусетил този проблем, защото, когато Бог го изпраща, той Го пита: „Ето, когато отида при израилевите синове и им кажа: Бог на бащите ви ме изпрати при вас, и те ми кажат: Как Му е името? — какво да им кажа?“ Бог му отговаря: „АЗ СЪМ ОНЗИ, КОЙТО СЪМ. Така ще кажеш на израилевите синове: ОНЗИ, КОЙТО СЪМ, ме изпрати при вас“; и добавя: „Така ще кажеш на израилевите синове: ГОСПОД, Бог на бащите ви, Бог на Авраам, Бог на Исаак и Бог на Яков ме изпрати при вас. Това е името Ми вечно и това е споменът Ми от поколение в поколение“ (Изх. 3:13–15).

Мойсей отива при израилтяните и провъзгласява Божието име: „АЗ СЪМ ОНЗИ, КОЙТО СЪМ“. Бог е Вечният и Самосъществуващият. Когато има отношения с някое от Своите творения — бил той Авраам или Исаак, или който и да било друг — Той остава завинаги напълно постоянен и неизменно верен. Той ще изпълни всички Свои обещания и в Своята сила и състрадание непременно ще спаси тези, които Му се доверяват.

Когато израилтяните чуват това Име, сърцата им и духовете им се развълнуват. А и как няма да се развълнуват, след като Бог си е спомнил за тях! Той си е спомнил за тях именно защото е такъв Бог. Той няма да се отнесе към нито едно от Своите творения лекомислено: да му каже, че го обича и че му обещава нещо, а след това да го изостави и да го забрави, понеже се е отегчил от него, както едно дете захвърля играчката си, към която е загубило интерес. Освен това Този вечен и неизменен Бог не е далечен и безчувствен: Той е видял техните болки и страдания, чул е техните викове и стенания и е дошъл да ги избави (Изх. 3:6–8).

Така Израел повярва и на Мойсей, и на Бога, чието Име той изявява. Защото вярата не е изработване на чувство на твърда увереност; а вярата е нашият отговор на това, което Бог ни изявява от Своя характер. По същия начин, когато един мъж започне толкова а обича една жена и да ѝ се доверява, че решава да се ожени за нея, той не трябва да изработва у себе си

## СИНЪТ ДОКЛАДВА НА ОТЦА

някакво особено чувство на увереност. Той вижда красотата ѝ и тя го привлича. Забелязва нейното благородство и вярност и сърцето му е така пленено от нея, че той е готов чрез едно решение на волята си да ѝ се посвети за цял живот.

Това, което Мойсей прави за израилтяните, Христос прави за Своите ученици и за цялото човечество. Той изявява Божието име, показва Божия характер на думи и на дела и чрез Своята смърт на кръста окончателно доказва безкрайната Божия любов и вярност към нас, Своите творения. Защото самият Божи Син страда и умира, за да не страдат и да погинат Божиите творения.

*Б. Второ, Господ Исус не само изявява Божието Име и предава Божието слово т. е. Неговото послание (17:6), но самите думи, чрез които Той прави това, са Му дадени от Отца.*

Именно затова, за да стигнат до посланието, което Бог иска да им предаде, учениците не трябва да излизат извън значението на думите, които Той използва. Самите думи, с които Исус предава това послание, са Божи думи. Учениците виждат, че това е така, и разбират, че всичко, което Христос има, Му е дадено от Отца. Оттук идва и твърдата им увереност, че Господ Исус е излязъл от Бога, както и вярата им, че Той е изпратен от Отца.

Вярата идва по този начин и досега: „Вярата е от слушане — казва Библията (Римл. 10:17), — а слушането — от Христовото слово.“ Бог е Своето собствено свидетелство: Неговите думи носят божествена сила да убеждават хората в своята истинност и по този начин предизвикват тяхната вяра и доверие. Причината за неверието на много хора е, че те никога не се вслушват в Божиите думи и никога не четат Библията. Те могат да слушат доводите на другите за и против съществуването на Бога или за и против религията; и техните аргументи могат или не могат да им бъдат от полза. Но ако искаме да се доверим на един човек, трябва да слушаме неговите думи. А ако искаме да се доверим на Бога, трябва да слушаме лично и пряко Божиите думи. Исус е говорил Божиите думи. Не е нужно да бъдем нито много умни, нито много интелектуални, нито високообразовани теолози: можем просто да слушаме или да четем Христовите думи и да ги приемаме за абсолютна истина. Когато Той казва: „Истина, истина ви казвам: който слуша Моето слово и вярва в Този, който Ме е пратил, има вечен

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

живот и няма да дойде на съд, а е преминал от смърт в живот“ (Йоан 5:24), Той изговаря Божи думи, адресирани лично към всеки един от нас. Можем да им вярваме и да ги приемаме така, както са казани, и да знаем, че когато правим това, получаваме вечен живот. Защото, както се казва на едно друго място в Евангелието: „Който е приел Неговото свидетелство, е потвърдил с печата си, че Бог е истинен. Защото Този, когото Бог е пратил, говори Божиите думи“ (Йоан 3:33,34).



## 30

# Синът се моли за запазването на вярата на Своите ученици

*„Аз за тях се моля, не се моля за света, а за тези, които си Ми дал, защото са Твои. И всичко Мое е Твое, и Твоето — Мое, и Аз съм прославен в тях. Не съм вече в света, а тези са в света, и Аз ида при Теб. Отче свети, опази ги в Името Си, което си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние. Докато бях с тях, Аз ги пазех в Твоето Име, което Ми даде; опазих ги и нито един от тях не погина освен синът на погибелта, за да се изпълни Писанието. А сега идвам при Теб; и това казвам в света, за да имат Моята радост пълна в себе си“ (Йоан 17:9–13).*

И така, единадесетте ученици стоят около Исус, изпълнени с благоговейно мълчание, и слушат как Божият Син се моли на Своя Отец за тях. Те вече са повярвали в Него и тъй като са повярвали в Него, са повярвали и в Отца. Но практическият въпрос, който трябва да си зададем, е следният: те наистина сега са вярващи, но дали ще останат вярващи завинаги? Ще устои ли вярата им на бурята, която скоро ще се развилнее, и ще удържи ли докрай на всички превратности на живота? Няма ли да стане така, че когато върху тях дойде някое жестоко гонение или болест, или смърт, или бедствие, или скръб, то ще сломи вярата им, ще ги откъсне от Христос и ще ги хвърли завинаги в погибел? Това е въпрос, който всеки вярващ рано или късно трябва да си зададе, и затова е особено важно да чуем какво ще ни каже за него нашият Господ.

## ЦЕНТРАЛНИЯТ ВЪПРОС

Господ Исус, разбира се, вече е предвидял този проблем и знае точно в какъв смисъл вярата на Неговите ученици се нуждае от пазене и поддържане. Те са повярвали в съществуването на Бога още преди да срещнат Исус, и никога не е било нужно Той да ги уверява в това. Но сега Той ги призовава да повярват в Него с вяра, равна на тази, която те имат в Бога. Той изрично казва: „Вие вярвате в Бога, вярвайте и в Мен.“

Много юдеи по онова време смятат това искане на Исус за крайно богохулство. Но учениците наистина полагат в Него същата вяра, която имат в Бога, и това изобщо не е богохулство, защото, както казва Христос, те са Му гадени от Отца. „Те бяха Твои (като вярващи в Бога) и Ти ги даде на Мен“ (17:6) — казва Той. Целта е те да станат вярващи в Христос и да Му принадлежат в същия абсолютен смисъл, в който принадлежат на Бога. „Моля се — казва Христос, — за тези, които си Ми дал, защото са Твои.“ Това, че те са повярвали в Христос, не ги отделя от Бога, нито намалява тяхната абсолютна вяроност към Бога, така както прославянето на Христос от Неговите ученици не намалява славата на Отца. Защото „всичко Мое е Твое и Твоето — Мое“ — казва Христос. Христос е бил и продължава да бъде Синът на Бог Отец, който е едно с Него.

Но след като Той си отиде, Неговите ученици ще трябва да излязат и да се срещнат със своите сънародници, които казват, че вярват в Бога, и голяма част от които са много религиозни, но смятат Исус за богохулник и са готови да преследват всеки, който вярва в Него. Има голяма вероятност, когато дойдат гонения, учениците да се изкушат и да решат, че могат да се откажат от божествеността на Исус, и въпреки това да си запазят вярата в Бога.

Това, разбира се, не е възможно. По-късно апостол Йоан предупреждава вярващите си другари, че „всеки, който отрича Сина, няма и Отца“ (1 Йоан. 2:23). Независимо от това, през всички останали векове много хора са се изкушавали да мислят, че могат да вярват в Бога и дори да се наричат християни, но да смятат Исус за обикновен човек. Допускат, че Той например е имал „уникална връзка с Бога“ или е бил „най-великият от всички религиозни водачи“, или нещо друго от този род. Но никога

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ЗАПАЗВАНЕ ВЯРАТА...

не допускат, че Той е едно с Отца, Божието Слово, което от вечността е с Бога и Самò е Бог, станало плът в Исус и „пробивавало“ между нас. През последните сто години сред богословските кръгове на Запад това изкушение е не само широко разпространено, но и широко прието.

### **ИСТИНАТА ЗА ОТСТЪПНИЦИТЕ**

Това повдига един от най-тъжните въпроси: хората, които оставят вярата си в божествеността на Господ Исус в този смисъл и правят това съзнателно и постоянно, истински вярващи ли са? Отговорът на Библията е, че не са!

Чуйте още веднъж какво казва апостол Йоан в своето Първо послание (2:18–29). Там той говори за хора, които някога са били свързани с апостолите и с християните като цяло, но покъсно са отрекли, че Христос е Божият Син. Той казва съвсем недвусмислено: „От нас излязоха (най-малкото в доктринален смисъл, ако не и във физически), но не бяха от нас; защото, ако бяха били от нас, щяха да останат с нас; но излязоха, за да стане явно, че те всички не са от нас.“

По-нататък Йоан прави ясно разграничение между онези, които са излезли, и истинските вярващи. За последните той казва: „А вие имате помазанието на Светия и знаете всичко. Пиша ви не защото не знаете истината, а защото я знаете и разбирате, че никаква лъжа не е от истината. Кой е лъжецът, ако не този, който отрича, че Исус е Христос? Той е антихристът, който отрича Отца и Сина.“

Истинският вярващ знае инстинктивно, че Исус е Божият Син, защото съзнава, че неговото собствено прощение, примирение, мир с Бога и всъщност цялото му спасение зависят от факта, че Божият Син го е възлюбил, предал е Себе Си на проклятието на Божия закон и е умрял като негов заместник. Нито едно обикновено човешко същество, независимо колко свято може да бъде то, не може да принесе себе си като заместителна жертва на Бога заради друго човешко същество, а още по-малко за греховете на целия свят. Истинският вярващ разбира това инстинктивно и знае, че всяко учение, което отрича божествеността на Господ Исус, е лъжливо.

## СКРИТАТА ПРИСЪДА НА НАШИЯ ГОСПОД

Ако се върнем обратно към молитвата на нашия Господ, ще научим същия урок, който току-що сме научили от апостол Йоан. Той започва Своята молитва, като изрично казва, че изключва света от нейния обхват: „Не се моля за света...“ С това Господ Исус не иска да каже, че за разлика от Своя Отец Той не обича света и не копнее за неговото спасение (вж. 3:16). Също така Той не иска да каже, че за разлика от апостол Павел не е готов да се моли за спасението на света (вж. Римл. 10:1; 1 Тим. 2:1–2). Но в тази част на Своята молитва Той иска да се помоли за запазването на вярата на Своите хора в Него самия. Затова би било нелепо да се моли за запазването на вярата на света, защото в този смисъл светът няма никаква вяра (което е така и досега). Светът по същество включва всички, които не вярват в Божия Син и следователно не вярват и в Отца. Всички такива хора, които биха могли да казват, че са християни, и дори да преподават богословие, са също толкова „от света“ колкото и всички нехристияни. Юда Искаримотски не престава да бъде „от света“, понеже е служил известно време като апостол. Той си остава такъв, какъвто винаги е бил — „синът на погибелта“ (17:12).

## МОЛБАТА НА НАШИЯ ГОСПОД

И така, тук нашият Господ се моли за истинските вярващи. Той се моли за следното: „Отче свети, опази ги в името Си, което си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние“ (17:11).\*

За да улесним разбирането на израза „името Си, което си Ми дал“, можем още веднъж да погледнем историята в Изход. Когато Бог извежда израилтяните от Египет, за да започнат пътешествието си към Обещаната земя, Той им казва: „Ето, изпращам ангел пред теб да те пази по пътя и да те заведе на мястото, което съм ти приготвил. Внимавайте на Него и слушайте гласа Му... понеже Моето име е в Него.“ Това означава, че ангелът, който води израилтяните, е облечен с Божия авторитет. Неподчинението на Него е равносилно на неподчинението на Бога.

\* Някои преводи гласят: „...пази чрез Името Си тези, които си Ми дал“, но този превод не е добре потвърден от оригиналните ръкописи.

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ЗАПАЗВАНЕ ВЯРАТА...

По същия начин и сега, в един много по-цялостен смисъл, Отец е дал името Си на Сина. Учениците трябва да бъдат пазени в силата на това Име и във вярата, че Господ Исус е Този, който носи самото Божие Име, тъй като е едно с Отца. За тях не е достатъчно само да имат безукорно поведение и да вярват като множествата в Израил по онова време, че Исус е велик пророк или дори че Илия се е върнал от отвъдния свят (вж. Мат. 16:13–17). Те трябва да могат да отговорят по всяко време на предизвикателството на Исус: „А вие какво казвате, кой съм аз?“ с думите: „Ти си Христос, Синът на живия Бог... Ти и Отец сте едно.“

Тъй като Отец и Синът са едно, много е важно за всички истински вярващи да бъдат „едно“ във вярата си и в свидетелството си за Господ Исус. Не само ефективността на тяхното свидетелство в света, но и цялото им спасение ще зависи от това дали те остават верни на вярата и на Господ Исус по този въпрос.

### **ЕФЕКТИВНОСТТА НА МОЛИТВАТА НА НАШИЯ ГОСПОД**

Когато става въпрос за такива важни неща, ние не можем да не си зададем въпроса за ефективността на молитвата на нашия Господ.

За щастие, ние знаем колко ефективно е било Неговото собствено водителство по отношение на единадесетте ученици, защото самият Той казва така: „Докато бях с тях, аз ги пазех в Твоето име, което Ми даде; опазих ги и нито един от тях не погина (освен Юда).“

Нито един не е изгубен! Какво величествено твърдение, което освен това не съдържа никакво преувеличение, нито пък е така рядко или изключително, че да не може да се вземе буквално заради своята необикновеност! Малко преди това нашият Господ подчертава същото нещо: „Всичко, което Ми дава Отец, ще дойде при Мен, и който дойде при Мен, никак няма да го изгубя; защото слязох от небето не Моята воля да върша, а волята на Този, който Ме е пратил. Това е волята на Моя Отец, който Ме е пратил: от всичко, което Ми е дал, да не изгубя нищо, а да го възкреса в последния ден. И това е волята на Този, който Ме е пратил: всеки, който види Сина и повярва в Него, да има вечен живот, и аз ще го възкреса в последния ден“ (Йоан 6:37–40). И така, докато Христос е с

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

тях, учениците са в пълна безопасност не защото са достатъчно силни да поддържат вярата си, а защото Христос ги пази. Но какво ще стане в бъдеще, след като Той си отиде и вече няма да е в света? Кой или какво ще ги пази тогава? Отговорът е, че Христос сега моли Отца да поеме тази грижа: „Докато бях с тях, Аз ги пазах; сега Отче, Ти ги пази.“

Единственият въпрос, който всеки истински вярващ трябва да си зададе днес, е следният: „Ще бъде ли Отец по-малко внимателен или по-малко способен да пази мен и вярата ми, отколкото Господ Исус е бил, когато е пазил вярата на единадесетте Си апостоли?“ Не, разбира се! Но за да бъдем още по-сигурни, нека чуем отново какво казва нашият Господ за това в един друг момент: *„Моите овце слушат гласа Ми и Аз ги познавам, и те Ме следват. И Аз им давам вечен живот; и те никога няма да загинат, и никой няма да ги грабне от ръката Ми. Моят Отец, който Ми ги даде, е по-голям от всичко; и никой не може да ги грабне от ръката на Отца. Аз и Отец сме едно“* (Йоан 10:27–30).

Когато чуе тези думи, всеки истински вярващ не може да не изпита огромна радост. Това е и намерението на нашия Господ. Докато се моли, Той събира учениците Си около Себе Си, за да чуят какво точно иска за тях, и за да бъдат сигурни, че молитвата Му ще получи отговор: „И това казвам в света — казва Той, — за да имат Моята радост пълна в себе си.“

### ЕДНА ИЛЮСТРАЦИЯ

„Ами случаят с Петър?“ — ще попита някой. „Нима не виждаме още в следващата глава на Евангелието, че независимо от молитвата на нашия Господ, той се отрича от Него?“

За съжаление, Петър наистина се отрича от Господ Исус. Това ни напомня, че е напълно възможно при голямо напрежение вярващият да постъпи непоследователно и да направи компромис със своята вяра.

Но Петър не е като Юда, а е истински вярващ. Когато Господ Исус се моли на Отца да го запази, Той вече е предвидял и предсказал, че Петър временно ще се отрече от Него (13:37,38), но Той се моли за него независимо от това. И молитвата Му получава отговор. Прочетете последната глава на Евангелието от Йоан и ще видите какъв е този отговор. Петър не е изгубен, защото неговите взаимоотношения с Господа са напълно възс-

### СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ЗАПАЗВАНЕ ВЯРАТА...

тановени, вярата му е пречистена и той остава верен на Бога до края на живота си, когато Го прославя с мъченическа смърт.

„От всички, които Ми даде Отец, не изгубих нито един.“ Това забележително твърдение на нашия Господ остава и ще остане вярно за всички истински вярващи до края на времето.





# 31

## Синът се моли за освещението и мисията на учениците Си в света

*„Аз им предадох Твоето слово; и светът ги намрази, защото те не са от света, както и Аз не съм от него. Не се моля да ги вземеш от света, а да ги пазиш от лукавия. Те не са от света, както и Аз не съм от света. Освети ги чрез истината; Твоето слово е истина. Както Ти прати Мен в света, така и Аз пратих тях в света. И за тях Аз освещавам Себе Си, за да бъдат те осветени чрез истината. И не само за тях се моля, а и за онези, които биха повярвали в Мен чрез тяхното слово — да бъдат всички едно; както Ти, Отче, си в Мен и Аз в Теб, така и те да бъдат в Нас (едно), за да повярва светът, че Ти си Ме пратил. И славата, която Ти Ми даде, Аз дадох на тях; за да бъдат едно, както и ние сме едно: Аз в тях и Ти в Мен, за да бъдат свършени в едно; за да познае светът, че Ти си Ме пратил и си ги възлюбил, както си възлюбил Мен“ (Йоан 17:14–23).*

След като вече се е помолил за запазването на вярата на Своите ученици, Господ Исус се моли за тяхната мисия в света, в резултат на която още повече хора ще повярват в Него и светът ще бъде принуден да признае, че Бог Го е изпратил. Съдържанието на тази част от молитвата може да бъде описано много просто по следния начин:

А. 17:14–19: *Мисията на учениците в света:* „Както Ти прати Мен в света, така и Аз пратих тях в света“ (17:18).

Б. 17:20–23: *Резултатът от мисията на учениците:* „И не само за тях се моля, а и за онези, които биха повярвали в Мен чрез тяхното слово“ (17:20).

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Нека да разгледаме сега двете части на молитвата: първата част се намира в тази глава, а втората — в следващата.

### **МИСИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ В СВЕТА**

Тази част на молитвата също е подредена много внимателно:

1. (а) *Представяне на ситуацията:* „светът ги намрази“ (17:14).  
(б) *Изказване на молбата:* „да ги пазиш от лукавия“ (17:15).
2. (а) *Представяне на ситуацията:* „те не са от света, както и Аз не съм от света“ (17:16).  
(б) *Изказване на молбата:* „освети ги чрез истината“ (17:17).
3. (а) *Представяне на ситуацията:* „както Ти прати Мен в света, така и Аз пратих тях в света“ (17:18).  
(б) *Посочване на рзрешението:* „и за тях Аз освещавам Себе Си, за да бъдат и те осветени чрез истината“ (17:19).

### **ПЪРВАТА СИТУАЦИЯ — ВРАЖДЕБНОСТТА НА СВЕТА**

„Аз им предадох Твоето слово; и светът ги намрази, защото не са от света, както и Аз не съм от него“ (17:14).

Както всички много добре знаем, светът може да бъде едно много враждебно място. Той е пълен с жестока омраза, предизвикана от национализъм, расизъм, класова борба, религиозни войни, човешка алчност и агресивност. Но тази враждебност, за която нашият Господ говори сега, е от един специален вид. Тя е предизвикана в сърцето на света чрез Божието слово, дадено на учениците от Христос. Словото винаги причинява разцепление в редиците на света (7:43; 9:16; 10:19). То излага на показ човешкия грях и призовава хората да се покаят, да свалят оръжията си, с които воюват срещу Бога, и да се примирят с Него. Онези, които приемат словото Му и му се подчиняват, съвсем естествено се възприемат като отстъпници от другите, които го отхвърлят. И затова светът ги мрази, защото те вече не са от света, така както Исус не е от света.

Странното е, че враждебността на света не се поражда само от изобличението и осъждането на греха от Исус, но много често и Неговото послание за милост, прощение и спасение водят до същия резултат. Когато Той поучава и показва, че ако

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ОСВЕЩЕНИЕТО И МИСИЯТА...

човек се покае и повярва, може да бъде простен, оправдан и примирен с Бога, и да знае това със сигурност, религиозните учители от Неговото време Му се противопоставят най-яроствно (Лука 5:17–21; 7:49). Когато Той казва, че като Съдия на цялото човечество може да даде на вярващите в Него вечен живот още тук и сега, за да бъдат абсолютно сигурни, че никога няма да бъдат осъдени, евреите се опитват да Го убият (Йоан 5:18–24). Истината е, че независимо от всички свои религиозни церемонии и опити да спазват Божия закон, те нямат увереност в спасението в сърцата си. Ето защо твърдението на Христос, че Той може да даде тази увереност на Своите ученици, ги изпълва с безпокойство, негодувание и враждебност.

Но ако светът е враждебен към Христос, докато Той проповядва Божието слово на земята, какъв ще бъде той към учениците Му, когато излязат в него, за да правят същото? Очевидно също толкова враждебен. Затова преди Господ да каже в молитвата Си, че ще изпрати учениците Си в света, Той най-напред се моли за запазването на тяхната вяра (както видяхме в последната глава). Затова също Той им позволява да чуят молитвата Му към Отца, в която Той се моли за тяхното опазване, защото след като я чуят, те ще бъдат напълно уверени, че Отец няма да остави никой от тях да погине, и сърцата им ще се изпълнят с радост (17:12–13). Без тази увереност в спасението в собствените си сърца, те не могат да излязат в света и да издържат на неговата враждебност. А и какво благовестие ще проповядват?

### **ПЪРВАТА МОЛБА**

*„Не се моля да ги вземеш от света, а да ги пазиш от лукавия“ (17:15).*

В същото време Господ много добре знае какво ще се опита да направи на Неговите слуги „лукавият“ или „злият“, или „князът на този свят“, както го нарича Библията (14:30; 2 Кор. 4:4). Той не само ще им се противопостави с гонения, но и ще се опита да ги привлече към нещата от света, към компромиса и греха, за да злепостави, ако може, тяхното благовестие. Това е нещо много сериозно. Но то не може да уплаши нашия Господ. Той не се моли на Бога да изведе учениците Му от света, така че те да избягат от атаките на врага, защото е твърдо уве-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

рен, че Неговият Отец ще опази учениците Му от лукавия. Християните никога не могат да си позволят да мислят или да говорят лекомислено за Сатана. Освен това онези, които работят активно за разпространението на Божието Слово, трябва да знаят, че ще бъдат най-честите мишени на неговите контрадари. „Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните владетели на мрака на този свят, срещу духовете на злото в небесните места“ (Ефес. 6:12).

Но ние не водим тази борба сами или невъоръжени, защото самият Отец ни защитава и ни въоръжава. Трябва само да се държим в смирена зависимост от Него по всяко време и да се учим да използваме въоръжението, което Той ни дава: „Заяквайте в Господа и в силата на Неговото могъщество. Облечете се в пълното Божие въоръжение, за да можете да устоите срещу хитростите на дявола... Затова вземете пълното Божие въоръжение, за да можете да противостоите в злия ден и като победите, да устоите. И така, стойте препасани с истина през кръста си и облечени в бронения нагръдник на правдата, и с краката си обути с готовност за проповядване на благовестието на мира. А освен всичко това, вземете щита на вярата, с който ще можете да угасите всичките огнени стрели на лукавия. Вземете също шлема на спасението и меча на Духа, който е Божието слово. Молете се в Духа по всяко време с всякаква молитва и молба, бодърствувайте с неуморно постоянство и молби за всички светии и за мен, за да ми се даде слово, когато отворя устата си, с дръзновение да известявам тайната на благовестието, за което съм посланик в окови, така че да говоря за него дръзновено, както подобава да говоря“ (Ефес. 6:10,11,13–20).

## **ВТОРАТА СИТУАЦИЯ**

„Те не са от света, както и аз не съм от света“ (17:16).

Когато чуем тези думи, в началото може да ни се стори, че Господ просто повтаря казаното в 14-ти стих, и не можем да не се запитаме: „Защо е нужно това повторение?“ Отговорът е, че това не е обикновено повторение. В 14-ти стих Господ обяснява причината за омразата на света. Това образува основата на молбата Му за запазването на учениците от злото. Да бъдат пазени от злото, е „отрицателната“ страна на практическата святост. Но сама по себе си тази страна не е доста-

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ОСВЕЩЕНИЕТО И МИСИЯТА...

тъчна; тя трябва да бъде допълнена от една „положителна“ страна. Именно затова нашият Господ отново цитира факта, че Неговите ученици не са от този свят; но сега това твърдение става основа на молбата Му за тяхното положително осветение.

### ВТОРАТА МОЛБА

*„Освети ги чрез истината; Твоето слово е истина“ (17:17).*

За да илюстрираме двете страни на осветението, можем да вземем за пример осветените съдове, използвани в древния храм на Израел. За да бъдат годни за богослужение, те е трябвало да бъдат чисти. Върху тях не е можело да има никакво мръсно петно, а ако това се е случвало за момент, то е трябвало да бъде незабавно почиствано. Но липсата на петно върху такъв съд не е била достатъчна. Кухните на израелските домакини са били пълни със съдове без петна, но те не са били използвани в храма. Защо? Защото те никога не са били посвещавани за богослужение; жените са ги използвали за домакинските си нужди. За да бъдат използвани за богослужение, съдовете е трябвало да бъдат не само чисти, но и изцяло посветени на Господа.

Същото се отнася и за учениците на Христос. За да бъдат използвани като Негови свидетели в света, те трябва да бъдат посветени на Господа. Това е положителната страна на осветението.

Този принцип се отнася не само за онези, които са призвани да отдадат цялото си време и енергия на духовното дело, а и за всички вярващи във всички сфери на живота. Християнските работници на полето, във фабриката, в магазина или където и да било другаде трябва да правят всяко нещо „от сърце, като за Господа“ — „не като за човеци“, а като че служат на Господ Исус (Кол. 3:23,24). Пример за такова служение в Новия Завет са македонските християни (2 Кор. 8:5). Когато искат от тях да помогнат със средства на гладуващите си братя в Ерусалим, те дават изненадващо много, независимо от бедността си. Каква е тайната на тази жертвоготовност? Тайната е, че преди да дадат от средствата си, тези християни са предали себе си на Господа. Затова когато по-късно Бог иска от тях да дадат от средствата си, те с готовност правят това. Това е

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

критерият за всеки истински християнски живот: „Защото никой от нас не живее за себе си и никой не умира за себе си. Понеже, ако живеем, за Господа живеем, и ако умираме, за Господа умираме. И така, дали живеем или умираме, на Господа сме. Защото Христос за това умря и възкръсна, и оживя отново, за да владее и над мъртвите, и над живите“ (Римл. 14:7–9).

### **ОСНОВАНИЯТА И СРЕДСТВАТА ЗА ОСВЕЩЕНИЕТО**

Сега ще разгледаме два въпроса: (1) На какво основание Христос се моли за освещението на Своите ученици; и (2) чрез какво средство се постига това освещение?

Основанието са следните думи на Христос: „Те не са от света, както и аз не съм от света.“ По какъв начин учениците са станали „не от този свят“? Това е станало (нека да използваме думите на Господа от трета глава на Евангелието от Йоан) чрез новораждането. Тогава те са получили един нов живот, който не е от този свят, така както самият Божи Син не е от този свят. Този живот им е бил даден направо от Бога в момента, в който те са приели Божия Син чрез вяра (Йоан 1:11–13). Това е новото раждане, окъпването на новороденото или еднократното умиване, за което говорихме в началото на нашия курс.

Но след като учениците не са вече „от света“, те трябва да се посветят на Божието служение и да стоят постоянно в това посвещение. Как и по какъв начин може да стане това? „Освети ги чрез истината — казва Христос. — Твоето слово е истина.“

Докато учениците живеят и свидетелстват за Христос в света, те постоянно ще бъдат заобиколени от идеите, плановете и методите на света. Пред църквата винаги стои опасността да се отклони от посвещението си на Христос и да възприеме мирогледа и тактиката на света. В историята на различни страни и империи от света християнството много пъти е ставало част от господстващата политическа система. Така то се е отдалечавало от идеята за чиста девица, сгодена за Христос и за никой друг като неин Господ и Глава (Ефес. 1:11; Кол. 1:18; 2 Кор. 11:2–3). Правейки компромис с верността и посвещението си на Господа, то е позволявало главата на светската политическа власт да узурпира мястото на Христос.

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ОСВЕЩЕНИЕТО И МИСИЯТА...

Прост, но тъжен исторически факт е, че от четвърти век насам християнството е започнало да изгражда огромни църковни структури, които много приличат на авторитарните управленчески структури на римската империя. Често тези структури са ставали причина за скандални борби за власт и жестоко международно противопоставяне между амбициозни клирици и политици. Във всеки век църквите са намирали лесни, но опасни начини за отъждествяване на християнското благовестие с модната за тяхното време политическа философия — било то монархия, феодализъм, демокрация, социализъм, марксизъм или либерално богословие. Това е довело до такова объркване на представата за благовестието, че хората от третия свят са смятали мисионерите за агенти на колониалните правителства.

Затова Христовите слуги трябва да пазят себе си и своето свидетелство и да не позволяват то да бъде свързано не само със световната политика, но и с чуждите на него нравствени, философски и търговски критерии на света. Много често са възниквали големи публични скандали, тъй като християнската религия е изглеждала като огромна машина за печелене на пари, използваща всички съвременни средства за трупане на богатства. През последните двеста години християнството (особено на Запад) е нападнато от едно също толкова голямо, ако не и по-голямо бедствие: използването на рационалистични философии за основа на академичното изучаване на Библията. Но когато основополагащият принцип е неверието, никак не е изненадващо, че крайният продукт е също неверие, разрушаващо вярата на поколения от студенти.

Как тогава Христовите слуги могат да бъдат опазени като чисти съдове, приготвени за почтена употреба от Стопанина, без да бъдат омърсени от света и от собствените си пороци и страсти (2 Тим. 2:14–26)?

„Чрез Божията истина“ — казва Христос. Но какво е истина? „Божие слово е истина.“ Преди много векове псалмистът е запитал: „Чрез какво може млад човек да опази пътя си чист?“ И отговорът, който е дал, е следният: „Като внимава на себе си според Словото Ти“ (119:9). Този отговор се отнася и за млади, и за стари, и за отделните хора, и за църквите като цяло, от всички времена и на всяко място. Ключът за непрекъснатото осветление и (когато е необходимо) за възстановяването на осветението е усърдното изучаване, подчиняване и практикува-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

не на Божието Слово, защото Бог осветява Своя народ чрез Словото Си. Онези, които са окъпани веднъж завинаги, трябва постоянно да позволяват на Господа да им умива краката чрез Словото, ако искат да се наслаждават на практическо общение с Него в Неговото служение и да свидетелстват правилно за Него в света.

### ТРЕТАТА СИТУАЦИЯ

*„Както Ти прати Мен в света, така и Аз пратих тях в света“ (17:18).*

Животът сред хората от света съдържа съвсем реални опасности за Христовите ученици, така че както вярата им, така и светостта им имат нужда от защита. Но истинската християнска святост не означава, че учениците трябва да бъдат изведени от света и около тях да бъдат издигнати стени, така че те никога да не влизат в съприкосновение с него. И тук още веднъж Христос е пример за нас. В Своята любов към човечеството Отец Го изпраща в света и Той идва, за да потърси и да спаси изгубеното. Но Исус не се задоволява само да проповядва в синагогите, а се движи свободно между всякакви хора. Той е готов не само да стане личен приятел и да покаже гостоприемството Си дори и към най-окаяните грешници, но и да приеме тяхното гостоприемство (Лука 15:1–2; 19:7). За всичко това Господ Исус е подложен на остри критики от страна на фарисеите, които Го обвиняват в нарушаване на Божиите норми за святост и в подкрепяне на греховното поведение. Но Неговият отговор на тези критики е категоричен: „Здравите нямат нужда от лекар, а болните. Не съм дошъл да призова праведните, а грешните на покаяние“ (Лука 3:31,32). Лекарят, който посещава и лекува болни със сериозни инфекциозни заболявания, не казва, че болестта няма значение, а се опитва да ги излекува от нея. Така е и когато Христос се среща с грешни хора. Той отива сред тях, за да ги спаси, но Той Самият остава напълно неопетнен от техния грях.

„Но това не е ли опасно за учениците Му?“ — би запитал някой. Разбира се, че е опасно, и затова здравият разум ни казва, че ние не трябва да изпращаме обратно в бърлогата на наркопласъорите някой млад човек, който току-що се е избавил от наркотиците, така както никой не би изпратил едно неопитно



## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ОСВЕЩЕНИЕТО И МИСИЯТА...

и необучено момче да лекува болен от едра шарка. Но като цяло, всички ученици на Христос са изпратени в света, а светът е опасно място на всички нива. И все пак Христос, който ги изпраща, е предвидил опасностите и намира начин да се справи с тях.

### РАЗРЕШЕНИЕТО

*„И за тях Аз освещавам Себе Си, за да бъдат и те осветени чрез истината“ (17:19).*

Нашият Господ Исус не е опетнен от никакъв грях. През целия Си живот Той остава свят, невинен и неосквернен. Писанието казва, че в Него няма грях и че Той не познава грях (Евр. 7:26; 1 Йоан. 3:5; 2 Кор. 5:21; 1 Петр. 2:22). Но защо тогава Господ Исус говори за освещаване на Себе Си?

Той не говори за освещаване на Себе Си в смисъл на очистване, защото Той няма нужда от очистване, а за това, че Той трябва да отдели Себе Си за делото, което Бог Го призовава да извърши.

Нека използваме един пример. Когато Бог казва на израилтяните да Му построят земна скиния, за да дойде и да живее между тях, Той определя един човек, който да им бъде първосвещеник. Този човек е Аарон. Неговата благородна служба се състои в това да влиза в скинията и да се среща с Бога като представител на Божия народ. Но за да прави това, той трябва да бъде осветен, т. е. отделен от всичко останало.

Бог много отдавна е отменил тази земна скиния и всички земни първосвещеници. Днес има само един Първосвещеник, поставен от самия Бог, и това е Христос (Евр. 7). Но Той служи като Представител на всички Негови хора в самото небе, а не в някаква земна скиния (Евр. 8:1,2; 9:24).

И така, когато Господ Исус застава да се моли с учениците Си тук, на земята, и започва да говори за личното Си освещаване, Той има предвид факта, че скоро ще остави както тях, така и света, за да се отдели и да се посвети на две грандиозни задачи, за които Го е призовал Бог. Тези задачи са следните:

1. Да даде Себе Си в жертва за грях на кръста, за да очисти и освети всички Свои хора.

2. Да служи като техен Първосвещеник, Представител и Застъпник пред Бога в небето.

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

Тези две грандиозни задачи могат да бъдат описани с думите на самото Писание. Докато ги четем, ние ще разберем как тези две служения на нашия Господ са свързани с първоначалното осветление на Неговите хора и с тяхното опазване и поддържане в света, за да живеят и да свидетелстват за Него.

### **ОСВЕЩАВАЩИЯТ ЕФЕКТ НА НЕГОВАТА СМЪРТ**

а) Евр. 10:6–10: „Всеизгаряния и жертви за грех не са Ти угодни. Тогава казах: „Ето, дойдох — в свитъка на книгата е писано за Мен — да изпълня Твоята воля, о, Боже.“ Като казва първо: „Жертви и приноси, и всеизгаряния, и жертви за грех не си поискал, нито са Ти угодни“ — които се принасят според закона — а после казва: „Ето, дойдох да изпълня волята Ти,“ Той отменя първото, за да постанови второто; според която воля ние сме осветени чрез принасянето на тялото на Исус Христос веднъж завинаги.“

б) Евр. 13:12–14: „Затова и Исус, за да освети народа чрез Своята Собствена кръв, пострада въвн от градската порта. И така, нека и ние излизаме към Него въвн от стана, понасяйки Неговия позор. Защото тук нямаме постоянен град, а търсим този, който ще дойде.“

### **РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НЕГОВОТО ПЪРВОСВЕЩЕНИЧЕСТВО И ЗАСТЪПНИЧЕСТВО**

а) Поддържане и укрепване на Христовите хора по време на изпитание или изкушение: „Затова трябваше да стане въвн всичко като братята Си, за да бъде милостив и верен Първосвещеник пред Бога, за да извърши умилостивение за греховете на народа. Защото в това, в което Самият Той пострада, като беше изкушен, може и на изкушаваните да помага... И така, като имаме велик Първосвещеник, който е преминал през небесата, Исус, Божия Син, нека държим здраво това, което сме изповядали! Защото нямаме такъв Първосвещеник, който да не може да ни съчувства в нашите слабости, а имаме Един, който е бил въвн всичко изкушен по същия начин като нас, но пак е без грех. Затова нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатта, за да получим милост и да намерим благодат, която да ни помага своевременно“ (Евр. 2:17,18; 4:14–16).

б) Застъпване за Неговите хора, когато те паднат и съгрешат: „Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите; но ако някой съгреши, имаме Застъпник при Отца — Исус Христос Праведния. Той

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ОСВЕЩЕНИЕТО И МИСИЯТА...

е умилостивението за нашите грехове, и не само за нашите, а и за греховете на целия свят... Симоне, Симоне, ето, Сатана ви изиска, за да ви пресее като жито, но Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти когато се обърнеш, утвърди братята си“ (1 Йоан. 2:1,2; Лука 22:31,32).

В) Способност да спаси Своите хора от всяко зло и да ги пренесе през всички трудности, за да дойдат у дома при Бога: „...която имаме като здрава и непоколебима котва за душата и която прониква в това, което е вътре, зад завесата, където Исус влезе за нас като предшественик и стана Първосвещеник според Мелхиседековия чин до века... А Той, понеже живее вечно, има свещенство, което не преминава на друг. Затова и може напълно да спасява онези, които идват при Бога чрез Него, понеже винаги живее, за да ходатайства за тях... Кой е онзи, който ще ги осъди? Христос Исус е, който умря, а още и беше възкресен от мъртвите, който е от дясната страна на Бога, и който се застъпва за нас. Кой ще ни отлъчи от Христовата любов? Скръб ли, или страх, или гонение, или глад, или голота, или беда, или меч? Както е писано: „Заради Теб сме убивани цял ден; считани сме като овце за клане.“ Но във всичко това сме повече от победители чрез Този, който ни е възлюбил. Понеже съм уверен, че нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашното, нито бъдещето, нито сили, нито височина, нито дълбочина, нито кое да било друго създание ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христос Исус, нашия Господ“ (Евр. 6:19–20; 7:24,25; Римл. 8:34–39).



## Синът се моли за резултатите от мисията на учениците Си в света

В тази част на Своята молитва нашият Господ най-напред отправя молба към Своя Отец, след което казва какво е направил Той самият за изпълнението на тази молба.

### МОЛБАТА

*„И не само за тях се моля, а и за онези, които биха повярвали в Мен чрез тяхното слово — да бъдат всички едно; както Ти, Отче, си в Мен и Аз в Теб, така и те да бъдат в Нас (едно), за да повярва светът, че Ти си Ме пратил“ (Йоан 17:20,21).*

На това място в молитвата Господ поглежда напред към идещите векове и вижда непрекъснато растящия брой от хора, които ще повярват в Него като непосредствен или дългосрочен резултат от първоначалното свидетелство на апостолите. Той се моли за тях и за тяхното единство.

Това не е празна молитва, основаваща се на някакъв неясен идеализъм, защото Господ веднага уточнява какво единство има предвид и как то трябва да бъде постигнато: „...да бъдат всички едно; както Ти, Отче, си в Мен и Аз в Теб, така и те да бъдат в Нас (едно)...“ (17:21).

Следователно единството на всички вярващи от всички векове ще зависи от това дали те се намират еднакво в Христос и в Отца. За да разберем защо Христос трябва да моли Отца да осъществи това единство, нека се върнем още веднъж назад в

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

историята и нека се пренесем при Исус и Неговите единадесет ученици в момента, в който те стоят пред Гетсиманската градина.

Тогава те все още не са в Христос и това е очевидно, защото Той е извън тях; Той стои до тях само физически. Освен това за тях не е и възможно да бъдат присъединени към Него преди Неговата смърт, възкресение и възнесение и идването на Светия Дух на Петдесетница. Дотогава учениците ще бъдат пазени в „едно“ чрез своя общ интерес и любов към Господ Исус. Подобно на армия, която следва своя верен генерал, или клас от ученици, които са се събрали около любимия си учител, те приличат малко или много на една близко свързана група от индивиди (и нищо повече от това поне засега).

Но много скоро ще бъде образувано едно безкрайно по-висшо единство. В отговор на същата тази молитва, с която Господ Исус се моли сега, Бог ще Му даде „обещанието на Отца“ и Той ще излее върху учениците Си Своя Свет Дух (Деян. 2:33). В резултат на това ще стане нещо удивително: учениците (и всички следващи вярващи в Христос) ще бъдат поставени в Христос и ще бъдат присъединени към Него и към Бог Отец.

## **КАКВО ОЗНАЧАВА ДА СИ В ХРИСТОС**

Всъщност какво означава да си в Христос? Според някои религии душата на отделния човек се слива най-накрая с Душата на Вселената, така както водната капка се слива с океана, загубвайки напълно своята индивидуалност. Но когато Библията казва, че вярващите са в Христос, тя няма предвид това. Това се вижда от илюстрацията с тялото и неговите части, която Библията използва (1 Кор. 12:12–31). Всяка част в човешкото тяло — независимо дали е ръка, или око, или крак — запазва своята собствена индивидуалност. И въпреки това тялото не е сбор от независими елементи, защото всеки отделен орган е интегрална част от цялото и всички части са части една на друга. Това е така, защото всяка част принадлежи на тялото и неговият живот протича еднакво през всички тях, като ги поддържа в едно.

Така е и с всеки вярващ в Господ Исус след Петдесетница, защото тогава възкръсналият Христос кръщава в Светия Дух всички Свои хора и ги присъединява към Себе Си. Прочетете Но-

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МИСИЯТА...

вия Завет и ще видите, че ранните християни непрекъснато споменават факта, че сега те са „в Христос“. Ето само няколко от многото примери:

„И така, сега няма никакво осъждане за онези, които са в Христос“ (Римл. 8:1).

„Ако някой е в Христос, той е ново създание“ (2 Кор. 5:17).

„Божият Син е дошъл и ни е дал разум да познаем истинния Бог; и ние сме в истинния Бог, в Неговия Син Исус Христос“ (1 Йоан. 5:20).

„Павел и Сила, и Тимотей до солунската църква в Бог Отец и Господ Исус Христос“ (1 Сол. 1:1).

Вярващите се различават от невярващите по това, че са „в Христос“. Това различие и този факт не могат да бъдат унищожени дори от физическата смърт, защото когато Христос дойде отново, „мъртвите в Христос първо ще възкръснат“ — казва Павел (1 Сол. 4:16).

## **ИСТОРИЧЕСКАТА УНИКАЛНОСТ НА ХРИСТОС**

Това е нещо много странно от историческа гледна точка. Древните философи Сократ и Платон са имали множество ревностни последователи, но никой от тях не е казвал за себе си, че е „в Сократ“ или „в Платон“. Да се говори така, е нелепо, защото независимо от блестящия си ум, тези философи са били просто хора. Но Исус не е просто човек. Той е Вторият Адам, Човешкият Син, способен да присъедини към Себе Си всички, които Му се доверят. И както вече отбелязахме, само няколко години след възкресението на Христос ранните християни говорят съвсем естествено за това, че са „в Христос“. Това е нещо много важно. То показва, че още от най-ранните времена те съзнават кой и какъв е Исус в действителност.

Но също така е важно всеки един от нас да си зададе лично следния практически въпрос: „Аз в Христос ли съм?“ Всички вярващи в Христос инстинктивно знаят, че са в Него. Както Ной и неговото семейство са знаели, че се намират в ковчега и че потопът няма да ги засегне, така и всеки вярващ инстинктивно разбира, че завинаги е спасен и в безопасност, защото е „в Христос“, нямайки своята правда, която е от закона, а тази, която е чрез вярата в Христос (Фил. 3:9). Но също така е възможно човек да бъде християнин само на думи, без изобщо да е

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

преживял какво означава да си в Христос. Затова е нужно да бъдем искрени, когато си задаваме този въпрос: „Аз в Христос ли съм?“

### **КАК ЧОВЕК СТАВА „В ХРИСТОС“?**

Просто като повярва в Него ли? Да! Тук Христос говори изрично за онези, които ще повярват в Него чрез словото на апостолите. Да бъдеш „в Христос“, не е някакво духовно състояние, което може да се постигне само от изключително свети християни след дълги години на духовно дисциплиниране. Всички вярващи са „в Христос“ още от момента, в който положат доверието си в Него с истинско покаяние и вяра. Бог е Този, който ги поставя в Христос: „А вие сте от Него в Христос Исус, който стана за нас мъдрост от Бога и правда, и освещение, и изкупление“ (1 Кор. 1:30). И не само че всички вярващи са „в Христос“ от момента, в който положат вярата си в Него, но те са еднакво в Него. Да бъдеш „в Христос“, не е въпрос на степени: нито един вярващ не е „в Христос“ повече от друг вярващ. Това, че някой е „в Христос“ като спасен човек, премахва всички други различия: „Няма вече юдеин, нито грък, няма роб, нито свободен, няма мъж, нито жена, защото вие всички сте едно в Христос Исус“ (Гал. 3:28).

### **СВИДЕТЕЛСТВОТО, КОЕТО УБЕЖДАВА СВЕТА**

Когато моли Своя Отец за единството на всички, които вярват в Него, нашият Господ има предвид една по-дългосрочна цел, която може да бъде формулирана така: „за да повярва светът, че Ти си Ме пратил“ (Йоан 17:21). Вече изяснихме, че единството, за което Той говори, е предизвикано от факта, че всеки вярващ е „в Христос“ и „в Отца“. Той не говори за големите и малки организационни структури, които ще се появят в християнския свят с течение на годините. По различно време и на различни места по света християнството е образувало огромни монолитни организации и стотици други по-малки структури. Но организационното единство не е онова, което показва, че Исус Христос е изпратен от Бога. Различните форми на марксовия комунизъм са постигали огромно организационно единство, поддържано чрез най-жестоко интелектуално и физическо



## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МИСИЯТА...

насилие и потискащо безжалостно всяко отклонение или ревизионизъм. Но нито една от тези форми не е доказала, че Маркс е изпратен от Бога или че учението му е правилно.

Това, което нашият Господ има предвид и което прави впечатление на света, е следното: когато хората срещат и наблюдават истинските вярващи — било то бедни или богати, образовани или необразовани — те трябва да видят, че вярващите имат една обща отличителна черта: това, че Исус Христос е действителност! Те не говорят за Него като за историческа личност или като за странно същество от далечна планета, а като за Някого, когото познават така, както детето познава своите родители. Те казват за себе си, че са „в Христос“ и „в Бог Отец“. Независимо от деноминационното наименование, което носят (или не носят), те не казват на хората от света, че ако искат да бъдат спасени, трябва да се присъединят към църквата, нито се опитват да ги убедят, че тяхната църква е единствената истинска църква. Те проповядват Христос и единствено Христос. За тях Той е всичко във всичко. Те могат да обяснят и християнските доктрини, разбира се, но самите доктрини ясно показват, че това, което спасява, не са доктрините, а Христос. Всеки отделен човек трябва да дойде лично при Него, а не при някой посредник; да Му се довери, да Го приеме и да бъде приет от Него; да влезе през Него в спасението като през врата, така както овцете влизат в кошарата, и да бъде „в Него“ сега и завинаги. Едва след това би било правилно и присъединяването към някоя християнска църква.

### **ПРЕПЪНКАТА НА ДЕНОМИНАЦИОННИТЕ НАИМЕНОВАНИЯ**

За съжаление, трябва да кажем, че много често единството, което съществува между всички истински вярващи, е било замъглявано от огромното количество деноминационни названия. Поради една или друга причина християните са показвали поковарената и забранена от Библията склонност да си правят реклама чрез различни имена. Те са назовавали църквите си на страни и градове, на известни християнски водачи (в противоречие с текста в 1 Кор. 1–4), на известни християнски доктрини и практики, на различни теории или методи на църковно управление. Понякога нещата са стигали толкова далеч, че е липсвало единственото Име, което би трябвало да присъства — името

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

на Христос. Това е един скандален грях, който позори Христос, и всички християни, които го практикуват, трябва бързо да се покаят за него.

И все пак, единството на всички истински вярващи, произтичащо от факта, че те всички са „в Христос“ и „в Отца“ (независимо от различните деноминационни названия), си остава. То е неунищожимо и насочва света към Христос, който е настоящият и жив Господ, изпратен от Бога за спасение на човечеството.

### **КАК ГОСПОД ОСЪЩЕСТВЯВА ОСВЕЩЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ**

*„И славата, която Ти Ми даде, Аз дадох на тях; за да бъдат едно, както и Ние сме едно: Аз в тях и Ти в Мен, за да бъдат свършени в едно, за да познае светът, че Ти си Ме пратил и си ги възлюбил, както си възлюбил Мен“ (Йоан 17:22,23).*

На пръв поглед тези думи като че ли повтарят предишната молба, но наличието на прилики не означава отсъствието на разлики.

Първо, тук Христос не казва просто, че учениците Му са „едно“, а че ще бъдат направени свършени „в едно“ — т. е. че това единство може да расте и да се развива.

Второ, тук Той също така не казва, че вярващите са едно „в Христос“ и „в Отца“ (или „в Нас“ като във 21-ви ст.), а че Той е „в тях“ (т. е. във вярващите) и Отец — в Него (следователно и „в тях“): „Аз в тях и Ти в Мен“ (23-ти ст.).

Всъщност и двете неща са верни: и вярващият е в Христос, и Христос е във вярващия (вж. Кол. 1:27; 2 Кор. 13:5). За да бъде жива една риба, тя трябва да бъде във водата и водата трябва да бъде в нея. За да бъде физически живо едно човешко същество, то трябва да бъде във въздуха и въздухът трябва да бъде в него. Ако дори едно от тези условия не е изпълнено, няма да има живот. Така и вечният духовен живот на вярващия зависи от това дали той е в Христос и дали Христос е в него.

Трето, тук Христос описва какво е направил Той самият, за да приведе в съществуване всичко това: „И славата, която Ти Ми даде, Аз дадох на тях.“ Славата, която Отец е дал на Исус, е славата на обитаващия в Него Отец (14:10). Сега нашият Господ обявява Своето решение (оттук и миналото време в „Аз

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МИСИЯТА...

дагох“) да дойде и да заживее във всеки един от Своите хора. И понеже Отец живее в Него, когато Господ Исус заживява в хората Си, Отец също заживява в тях.

Четвърто, има една много важна разлика. Всички вярващи наистина са в Христос и това не е въпрос на степени: никой не е в Христос повече от друг, всички са в еднаква степен в Него. Също така и Христос е във всички вярващи. Но тук има степени. В някои хора Той живее по-пълно и по-обширно отколкото в други. Това е като къща, чийто собственик ви е поканил на гости. Когато пристигнете, той може да ви приеме само в една стая и да заключи всички останали, но може да ви позволи да използвате две, три или всички неговии стаи. Христос живее във всички Свои хора, но понякога в сърцата ни има области, които са толкова натъпкани с други неща, че за Него няма място в тях. Друг път ние можем да държим заключени вратите на някои области. Именно затова апостол Павел се моли за новоповярвалите християни да бъдат утвърдени така, че Христос да може да се настани безрезервно в техните сърца. Нека прочетем отново неговата молитва и нека се помолим с нея за самите себе си.

*„Поради това аз прекланям коленете си пред Отца (на нашия Господ Исус Христос), от когото носи името си всеки род на небесата и на земята, да ви даде според богатствата на Неговата слава да се утвърдите здраво чрез Неговия Дух във вътрешния човек, чрез вяра да се всели Христос във вашите сърца, така че, вкоренени и основани в любовта, да бъдете в състояние да разберете заедно с всичките светии какво е широчината и дължината, височината и дълбочината и да познаете Христовата любов, която превъзхожда всяко знание, за да се изпълните в цялата Божия пълнота. А на Този, който може да направи несравнимо повече, отколкото молим или мислим, според действащата в нас сила — на Него да бъде слава в църквата и в Христос Исус през всичките поколения от векове и за векове. Амин“ (Ефес. 3:14–21).*

И така, докато Христос заживява все по-пълно в нашите сърца, ние ще откриваме в себе си едно все по-дълбоко и по-дълбоко наслаждение от единството между всички вярващи и ще ставаме „съвършени в едно“.

И последно, с развитието на този процес ние ще чувстваме все по-осезателно, че сме обичани от Бога и че Той ни обича по същия начин и в същата степен, както обича и Своя Син. Хора-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

та от този студен и беднадежден свят, изпълнен с омраза, несигурност и безпокойство, също ще почувстват това и ще разберат, че нашата радост и сигурност не произтичат от някакви наши заслуги, качества или обстоятелства, а от това, че Христос живее в нас и че Бог ни обича.

## Синът се моли за всички Свои хора по целия път към дома и към славата

*„Отче, желая, където съм Аз, да бъдат с Мен и тези, които си Ми дал, за да гледат Моята слава, която си Ми дал; защото си Ме възлюбил преди създанието на света. Отче праведни, светът не Те е познал, но Аз Те познах; и тези познаха, че Ти си Ме пратил. И явих им Твоето Име, и ще явя, така че любовта, с която си Ме възлюбил, да бъде в тях, и Аз в тях“ (17:24–26).*

Досега Господ Исус се моли за учениците Си и за техния растеж в освещението, като подрежда молбите Си в логически стъпки. Най-напред Той споменава по какъв начин е довел учениците Си във вярата в началото на тяхното духовно пътешествие и как е хранил и развивал тази вяра по време на земното Си служение, докато все още е бил с тях. После се моли за запазването на тяхната вяра по време на Неговото отсъствие, за мисията им в света и за нуждата им от непрекъснато освещаване. По-нататък Той засяга въпроса за ефективността на тяхното свидетелство във всички следващи поколения, които ще повярват чрез тяхното слово. Сега, към края на Своята молитва, Господ Исус иска да погледне към онова велико и последно време, когато всички Негови хора ще дойдат в славата на вечното Му присъствие и когато тяхното освещение ще бъде напълно завършено. Той се моли и за това, всички да стигнат благополучно до този момент, в което не можем да се съмняваме, защото Този, който е започнал това добро дело в тях, не може да не го завърши. Господ Исус не би започнал да проповядва нещо, което не може да завърши чрез Своите молитви.

## ПЪЛНОТО ЗАВЪРШВАНЕ НА СВЕТОСТТА

Сега Господ Исус се моли за пълното завършване на светостта на Неговите хора. Забележете как е описано това. Той не се моли учениците Му да бъдат заведени в небето (въпреки че това се подразбира от думите Му), а казва: „Отче, желая където съм Аз, да бъдат с Мен и тези, които си Ми дал.“ Той не казва просто, „където съм Аз, да бъдат и те“, защото Божествената любов не може да остави нещата толкова неясни, а уточнява: „където съм Аз, да бъдат с Мен и тези, които...“ Любовта на Христос ще направи така, че всеки един от Неговите хора да бъде с Него завинаги.

Това е една голяма християнска истина: „Днес ще бъдеш с Мен в рая!“ — казва Христос на умиращия злодей (Лука 23:43). „Предпочитаме да бъдем далеч от тялото и да дойдем у дома при Господа“ — казва Павел във 2 Коринтяни 5:8 и добавя на едно друго място: „Имам желание да си отида и да бъда у дома с Христос, което е много по-добре“ (Фил. 1:23).

## ДОПЪЛНИТЕЛНАТА ЦЕЛ

Но когато се моли всички Негови хора да бъдат най-накрая с Него, Христос има и една допълнителна цел: „за да гледат Моята слава, която си Ми дал.“ Това е славата, за която нашият Господ говори в началото на Своята молитва, и която Той е имал при Отца още преди създаването на света (17:5). Гледката на тази слава (за нас все още нещо, което не можем да си представим) ще ни даде да разберем това, което сега виждаме само неясно: богатството, което Той е имал и което е оставил, за да стане беден заради нас, така че ние да станем богати чрез Неговата бедност (2 Кор. 8:9).

Но когато нашият Господ се моли да видим славата Му преди сътворението, Неговата мисъл тече в една малко по-различна посока. Тази слава е била израз и мярка на любовта на Отца към Него. Ние трябва да бъдем доведени до този момент, когато ще можем да видим тази неизмерима слава, защото, когато това стане, ще започнем да разбираме безкрайния обхват на любовта на Отца към Сина. И тогава — точно преди да стигне кулминацията на мисълта — Господ Исус възкликва тъжно:

## СИНЪТ СЕ МОЛИ ЗА ВСИЧКИ СВОИ ХОРА...

„Отче праведни, светът не Те е познал!“ Какво ужасно и печално невежество! В своето отчуждение, желание за независимост и безразсъден бунт светът не е познал Сина на Отца и не се е смирил като малко дете, за да бъде научен от Бога и Той да му открие Своята и Неговата любов. Вместо това той е предал Божия Син на позорния кръст. Сега Божията справедливост ще направи така, че той ще загуби завинаги не само благословенията на творението и изкуплението, но и участието в славата на Твореца и Изкупителя.

На фона на тази мрачна картина гумите, които нашият Господ казва по-нататък, изпълват сърцата ни с дълбока благодарност: „Но Аз Те познах; и тези познаха, че Ти си Ме пратил.“

Но как са направили те това? Не благодарение на някаква висша интелектуална способност или лична заслуга. Учениците наистина са като невръстни деца, както ги описва и нашият Господ (Лука 10:21–24), което означава също, че те са готови да приемат положението на малки деца. Това Име, от чието познаване зависи цялото тяхно спасение, вечен живот и слава, им е показано чрез божественото майсторство на техния небесен Учител. „Аз им изявих Твоето име“ — казва Христос. И тъй като са невръстни духовни деца, научени от самия Учител, дори и да не разбират добре почти нищо друго, те все пак познават Отца така, както Го познават всички малки деца в Божието семейство (1 Йоан. 2:13).

Но Божието Име (т. е. Божият характер) е безкрайно в своето богатство и слава. Затова Божиите хора не трябва да остават духовни деца. Те трябва да растат в познаването на Бога и да стават Негови зрели синове, като непрекъснато увеличават своето разбиране за Отца и Сина. Имайки предвид тази цел, Христос ни обещава, че това откровение на Отца никога няма да има край: „И явих им Твоето име, и ще явя.“

Верен на това обещание, Христос постоянно изявява Името на Отца на Своите хора на земята, доколкото те могат да го разберат, използвайки Божието слово и човешкия жизнен опит като средства за обучение и възпитание. Малко хора са имали почти съвършени земни бащи. Някои са били дълбоко засегнати и дори наранени от изкривените представи за бащинство, които са им били предадени (неволно) от техните родители. Понякога Христос се нуждае от целия живот на един човек, за да поправи тези лъжливи представи. Той трябва да ни научи и (ко-

## В УЧИЛИЩЕТО НА ХРИСТОС

ето е по-важно) да запечата в сърцето ни истината за съвършената грижа, обич, търпение и милост на Отца. Трябва да ни убеди, че Неговата любов е много по-удивителна, отколкото смеем да си я представим в нашите мечти. Той се нуждае и от много време, за да ни помогне да разберем ненаситното желание на Отца да пораснем в святост. Той желае това толкова силно, че би искал нашата святост да съответства на Неговата святост, независимо от цената (Евр. 12:5–11).

Нека видим сега каква е кулминацията на молитвата на Христос. И така, Господ Исус възнамерява да заведе най-накрая Своите хора там, където е Той, и където ще им покаже неизчерпаемите богатства, които са били Негови преди сътворението на света. Целта на тази никога несвършваща гледка е те да изследват все по-дълбоко безкрайния обхват на славата, дадена на Сина от Отца и да виждат с все по-растящо удивление Неговата любов към Сина. И тогава ще стане така, че над музиката на тяхното възхищение от тази любов ще се извиси гласът на Сина, който ще разкрива все по-пълно Името на Отца. Това ще ги изпълва все повече и повече с екстаз, радост и възхищение и те отново и отново ще разбират като че ли за първи път, че Отец ги обича също толкова пълно и безкрайно, колкото обича и Сина. Така любовта на Отца ще бъде вечно в тях и Божият Син ще бъде вечно в тях.